ה' סיון תש"ם 20.5.1980 מיספר 2229
84 עמודים
שנה 44 המחיר: 5.00 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

מה הרגיז את סאדאת

פיצוץ השיחות

גוטקס. הדבר הטוב ביותר שקרה לאופנת הג'ינס.

"גוטקס" מציגה אופנת ג'ינס מקורית עם קו אלגנטי בלעדי. תמצאי בה שמלות, אוברא ולים, חצאיות, מכנסי ברמודה ומכנסים ארוכים. תוכלי להתאים להם חולצות כותנה רומנטיות עם שרוול ארוך או קצר וצווארון סגור או פתוח. אופנת הג'ינס של "גוטקס". יש לך כל מה שצריך.

Gottex Designer Jeans.

gottex

עיצוב: יהודית גוטפריד

GOTTEX

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „נגר" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קורא יקר

בשבוע שעבר נסע הזוג דן ועדנה פיינרו, שני עורכי מדור־הקולנוע של העולם הזה, לפסטיבל־קאן.

השניים הם מוסד בחיי־הקולנוע בארץ, והופעתם בפסטיבל כבר הפכה דבר מובן־מאליו.

כתבו השניים, ערב יציאתם, כדי להצדיק את הטיול לפסטיבל:

הקולנוע הוא האמנות של המאה ה־20'. זה נשמע כמובן מאליו, אבל אין זה כך, לפחות לא בישראל. נראה שגם בשטח זה חורג העולם הזה מן הכלל.

מזה שנים מתמיד מדור־הקולנוע לעקוב בשיטתיות אחרי מה שקורה בעולם הסרטים; החידושים, השינויים והלכי־הרוח שבו. וזה כרוך לא רק בסיקור רחב ו־מגוון, מדי שבוע, של כל הסרטים המוצגים בישראל, אלא גם בנוכחות ובמעקב אחרי הפסטיבלים הקולנועיים הגדולים ב־עולם, שאליהם דואג העולם הזה, במאמץ לא־מבוטל, לשלוח את עורכי המדור. כי ההתבצרות בתוך מה שנעשה על בדי ישראל בלבד היא, בהכרח, מיגבלה. חלק גדול מן הסרטים הנעשים בעולם אינם מגיעים כלל לישראל, ואם הם מגיעים, הרי זה באיחור ניכר, ולעתים אף בקיצוצים משמעותיים.

עבור עורכי־המדור, ההשתתפות בפסטיבלים לסרטים היא חובה מיקצועית, ה־דרך היחידה שבה אפשר להתעדכן, להרחיב את האופקים, וכתוצאה מכך — לראות גם את מה שמוצג בישראל, בפרספקטיבה הנכונה היחידה. ואם כך הוא לגבי כלל הפסטיבלים (ברלין, ונציה, לוקארנו), הרי לגבי פסטיבל־הסרטים בקאן העניין חיוני פי כמה וכמה.

פסטיבל־קאן הוא האירוע הקולנועי ה־חשוב ביותר של השנה. בעיירת־הקייט ה־צרפתית הקטנה מתקבצים במשך שבועיים כל הגדולים של עולם־הבד ומביאים לשם את מיטב יצירתם. יוצרים מן המיזרח ומן המערב, מן הארצות הבלתי־מזדהות ומן הארצות המתפתחות מנסים כולם להציג את סרטיהם האחרונים, לפרוש את ראיית־העולם המיוחדת שלהם ולהגיע לפחות ב־פסטיבל אל אותו קהל אשר צינורות־ההפצה המיסחריים מונעים מהם, בדרך כלל, את הגישה אליו.

כך קרה שעותק של איש השיש של אנדרי ויידה הוגנב לפסטיבל, חרף הת־נגדותם של הממונים על תעשיית־הקולנוע הפולנית, והצגת־הפתעה זו, שלא תוכננה מראש, פתחה לפני הסרט קאריירה מערבית (ללא הרדמה, של אותו במאי, המוצג עתה בישראל, הוא העתק מאופק יותר של אותו נושא). והיכן אפשר היה לפגוש במאי פולני (יהודי) מדוכא, בשם אנדז'י ז'ולאבסקי, אחד האנשים המוכשרים ביותר של הקולנוע בכלל, שסיפר, לפני שנה, ביושבו על מירפסת בית־מלון בקאן, ל־עורכי המדור, מה שנמנע ממנו לספר בקול רם: שזכה בכבוד המפוקפק להיות הבמאי הפולני היחידי ששניים מסרטיו הוחרמו על־ידי הצנזורה בארצו, ושעליו להיעזר עתה בישראלי אחר, זאב בירגר, כדי למצוא פרנסה במערב, עד שיעבור זעם בבית?

ללא הנוכחות בפסטיבלים, לא היו נקשרים היחסים עם עיתוני־הקולנוע ה־מצריים, שאיפשרו לנו, לאחר מכן לרא־שונה בהיסטוריה, את סיקור פסטיבל־הסרטים בקאהיר. וללא נוכחות בפסטיבל, ופגישה עם עורכי המדור, לא היו מנהלי הפסטיבל בלוקארנו משתכנעים להזמין ב־פעם הראשונה סרט ישראלי (סוס עץ), ואחר־כך סרט נוסף (רובה חוליות), עד ש־הפך הדבר לשיגרה. והשתתפות קבועה ב־חבר־השופטים של הביקורת הבינלאומית מהווה גם היא במה לנוכחות ישראלית, בענף שבו אין לנו בינתיים הרבה סיבות להתפאר.

מבט חטוף בסדר־היום, בכל אחד מ־14 היממות של הפסטיבל, די בו כדי להיווכח שעיתונאי אחד אינו יכול לסקר את הכל. מי שרוצה להתרכז ברצינות בראיית סר־טים חדשים ומעניינים, צריך להתחיל ב־צפיות בשעה 8.30 בוקר, ולסיים איי־שם בשעות הקטנות של הבוקר למחרת. וגם כך, הוא מספיק לראות רק חלק קטן מן המוצע.

בכל שעה משעות היום מוצגים בקאן בין 25—20 סרטים, בעת ובעונה אחת, והבחירה ביניהם קשה ביותר.

ראיון ✶ במקום טניס

מצד אחד, יש סרטים של במאים מפורס־מים ומהוללים. מצד שני, סרטים של צעירים מבטיחים. מצד שלישי, סרטים של אלמונים, שיתכן ויהפכו בשנה הבאה ל־גדולי־הדור. ואם קורה שמישהו שמח, כי בלילה אחד הוא גומר לראות סרטים ב־חצות, הנה מופיע לפתע, כמו בשנה ש־עברה, בערב האחרון של הפסטיבל, סרט בשם ג'ק השחור. הצגתו מתחילה לקראת השעה 1 לפנות־בוקר, והוא מתגלה כ־אחת ההפתעות של האירוע כולו, הזוכה למחרת היום בפרס הביקורת הבינלאומית. אז מי רוצה להחמיץ הזדמנות כזאת? מה עוד שאין שום סיכוי שהסרט יגיע לישראל בעתיד הקרוב.

זו ההזדמנות לפגוש, להכיר ולשוחח עם היוצרים העומדים מאחרי הסרטים ה־מוצגים. אין זו חוכמה גדולה להתחכך בהם על הטיילת, או לבקר במסיבות־עיתו־נאים, ואחר כך לדווח על המסיבה, כאילו היתה ראיון אישי. כי ראיון אישי הוא עניין קשה לאירגון, ולוא רק מבחינה לוגיסטית. ברור שהכל רוצים לפגוש את בעלי־השמות המפורסמים, וברור שקווי־הטלפון של החברות המייצגות אותם עמו־סים לעייפה, ולעולם אין לקבל דרכם תשובה. פנייה רגילה למזכירה או לאיש־יחסי־ציבור מעוררת בדרך כלל הרמת־כתפיים, מאחר וכבר אינם מתרגשים מ־הזדמנות למאמר נוסף בעיתון ישראלי.

אבל בכל זאת, אפשר. כך קרה, לפני שנתיים, כאשר אשה לא נשואה היה אחת ההצלחות של הפסטיבל, וחברת־הסרטים, שהביאה את הבמאי פול מאזורסקי, דאגה לסכך עליו מפני לחץ עיתונאי. מי שביקש ראיון ביחידות, נענה בסיגנון בוטה, ש־מאזורסקי מקדיש זמנו רק לרשתות־הטלוויזיה הגדולות.

כאשר גבר הלחץ, סיפרו אנשי המישרד, שמאזורסקי כבר עזב את קאן. אבל שמועה שהתגנבה לאוזנינו, רמזה שלמחרת בבוקר הוא ישחק טניס עם קרוב־מישפחה. מעקב אחריו, כשהוא בבגדי־התעמלות, הביא ב־סופו של דבר כך שהוא ביטל את מישחק הטניס, והקדיש תחת זאת את הזמן ל־ראיון אישי להעולם הזה.

קול קטן ✶ בפינה

דוגמה נוספת: בשנה שעברה הגיעה סאלי פילד לפסטיבל ליומיים בלבד, כדי להציג את סירטה החדש נורמה ריי. זה היה בהתחלת הפסטיבל. היחס לסרט היה עדיין מעורב. הכל ציפו ליצירות־המופת, שיבואו אחר־כך.

פנייה לקבלת ראיון אצלה דווקא ביום האחרון של הפסטיבל התקבלה בתמיהה: „היא הרי לא תהיה כאן," היתה התשובה.

„לא יתכן," ענינו. „היא הרי חייבת להישאר כאן כדי לקבל את פרס־המישחק!"

„את באמת חושבת כך"? נשמע קול קטן מפינת החדר, שם ישבה לה בשקט השחקנית. היא נתנה הסכמה לראיון וה־נבואה הוכיחה את עצמה, בסופו של דבר, כמדוייקת. לא זו בילבד, אלא שהיא זכתה גם בפרס־אוסקר לשנת 1979.

ביגלל דברים שכאלה, חייבים שנינו להיות נוכחים במקום, ואין אנחנו הולכים לנוח. יתכן מאד שנדרוש את החופשה ואת המנוחה כשנחזור.

במה נבדלת גישה זו של העולם הזה מגישת שאר העיתונים בארץ? פשוט מאד, ביומונים, וגם הנפוצים ביותר, ה־קולנוע הוא תעשיית־בידור בילבד. כותבים על קולנוע כשמישהו מתחתן, מישהו מת־גרש, מישהו גורם לשערוריה־רבתי, מישהו משמיץ את הציונות או היהודים, או מיי־שהו מת. חוץ מזה, כל התייחסות רצינית למדיום האומנותי הזה נחשבת כחטא בל־יעבור.

כפועל־יוצא מגישה זו, פסטיבל־סרטים יכול להיות מעניין בתנאי שיש בו אור־גיות, זלילות־בחינם או סקאנדלים. אז, אם לאחד מכתבי העיתון יש פנאי באותו הזמן, והוא נמצא, במיקרה, בסביבת ה־פסטיבל, או שמגיע לו פרס מטעם המע־רכת, אומרים לו: „קפוץ לשם, תראה אם יש איזה סטוץ."

זה יכול להיות כתב לענייני מיזבלות — זה לא משנה. כי לדעת רוב מערכות־העיתונים, הבנה בקולנוע הוא עניין מיותר בהחלט. על קולנוע אפשר לכתוב בלי להבין, ואם התוצאה היא מין כתבה שבה הבורות, היוהרה והאיוולת מתחלקים זה בזה בשימחה שווה, זה לא איכפת לאיש. כי הרי גם העורכים ששלחו את כתביהם לשם, אינם מומחים גדולים מהם בנושא.

עד כאן דברי הזוג פיינרו. עתה עלינו להמתין לדיווח שלהם מפסטיבל השנה.

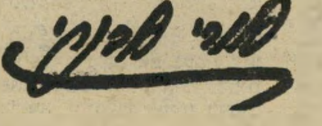

עדנה פיינרו עם השחקן אוליבר ריד ועם הבמאי פול מאזורסקי בפסטיבל־קאן 1978

„קפוץ לשם, תראה אם יש איזה סטוץ!"

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20', בשבוע שבין ה־21 במאי וה־27 בו? במדור זה סוקר „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־80 השנים הקודמות, בשבוע שבו מופיע הגיליון.

1900

הממציא האמריקאי ג'ו מוזס בראונינג בנה אקדח הנושא את שמו.

1906

23.5 — המחזאי הנורווגי הנריק איבסן נפטר בגיל 78.

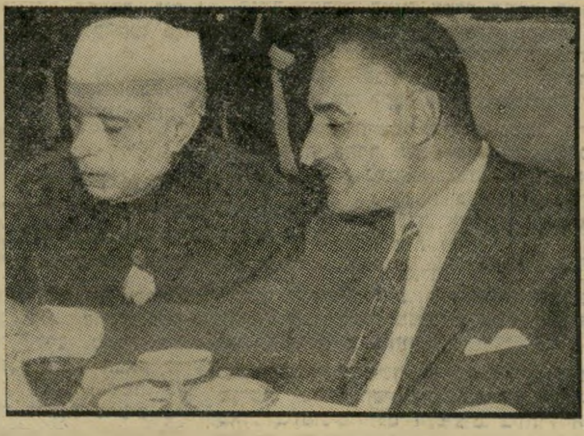

גמאל עבד־אל־נאצר וג'והראלל נהרו
22.5.1967

1915

23.5 — איטליה, שהיתה ניוטראלית בפרוץ מילחמת־העולם הראשונה, הצטרפה ל־מילחמה בגלל דרום טירול, הכריזה מילחמה על אוסטריה.

הנריק איבסן
23.5.1906

1916

21.5 — שעון־קייץ הונהג לראשונה בבריטניה. הנושא נדון ואושר בפרלמנט.

1918

27.5 — הגרמנים מבקיעים תריז עמוק בקווי הצרפתים ומתקרבים לפאריס.

1925

21.5 — הפילדמרשל פלומר יורש את סר הרברט סמואל בתפקידו כנציב העליון בארץ. כיהן בתפקיד עד 1928.

1926

23.5 — צרפת מכריזה על בת־חסותה, לבנון, כעל רי־פובליקה.

25.5 — היהודי שלום שוורצברד נוקם את נקמת עמו בפוגרומיסט האוקראיני סמיון פטלורה, יורה בו למוות ברחוב בפאריס.

1927

25.5 — באולם סם הריס בניו־יורק נולד יומן הקולנוע. היומן הראשון כלל, בין השאר, תצלומים מהמראתו של צ'ארלס לינדברג, בטיסת הסולו הראשונה מעל האוקיינוס האטלנטי, מניו־יורק לפאריס. לינדברג ביצע את טיסתו כמה ימים קודם לכן, במטוס קטן חסר אורות, חימום, רדיו, הגה אוטומטי או ציוד להפשרת קרח. קהל בן 100 אלף איש קיבל את פניו בשדה־התעופה של פאריס, אחרי שגמא 5810 ק"מ במשך 33 שעות ו־39 דקות.

1932

21.5 — אנגלברט דולפוס נבחר לתפקיד ראש־ממשלת אוסטריה. כעבור שנתיים נרצח בידי נאצים אוסטריים.

1936

25.5 — הנוטרים הראשונים, שכונו גם „גפירים", גוייסו למישטרת הישובים. ההתנדבות לנוטרות אורגנה על־ידי ההגנה. כעבור שבועיים כבר השתתפו הנוטרים בהדיפתה של

ניקיטה כרושצ'וב
26.5.1955

התקפה ערבית על משק תל־יוסף, בעמק יזרעאל.

1937

27.5 — במיפרץ סן־פרנסיסקו, ארצות־הברית, נפתח גשר שער הזהב — גשר תלוי, שנמתח על פני 1280 מטרים.

1939

23.5 — אדולף היטלר ובניטו מוסוליני חותמים על ברית מדינית וצבאית בין גרמניה הנאצית ואיטליה הפאשיסטית. תוקף הברית לעשר שנים.

באותו היום מציג שר־המושבות הבריטי, מלקולם מקדונלד, את מדיניות הספר־הלבן בפרלמנט בלונדון. ברוב של 268 נגד 179 זוכה הספר־הלבן ב־אישור הפרלמנט. תשובתו של היישוב היהודי בארץ היתה חד־משמעית: שבע נקודות עולות על הקרקע בגליל ובשומרון — כפר גליקסון, תל־צור, שדמות דבורה, מחניים, גווהים, זורעים ושורשים. השילטונות אינם מתערבים.

24.5 — אנשי אצ"ל תוקפים את הכפר ביר עדס, ליד מגדיאל, ומטמינים פצצה באולם קולנוע רקס בירושלים.

1940

23.5 — סר אוסוולד מוסלי וחבר מרעיו, ראשי התנועה הפאשיסטית בבריטניה, נעצרו.

1941

24.5 — הוד של הצי ה־בריטי, אוניית המילחמה ה־גדולה בעולם, טובעה על־ידי אוניית־המערכה הגרמנית ביסמרק, אי־שם בין איסלנד לגרינלנד. 1341 קצינים ומלחים ניספו. אוניות חיל־הים הבריטי רדפו אחר ביסמרק במשך ארבעה יממות, עד שהטביעו אותה על מרבית אנשי ציוותה.

1943

22.5 — ברית־המועצות מודיעה על פיזור הקומינטרן — האינטרנציונל הקומוניסטי — שנוסד אחרי מהפכת אוקטובר כדי לקדם את המהפכה העולמית. הפירוק נעשה כדי להרגיע את בעלות־הברית וכדי לסתור את הטענה שברית־המועצות חותרת להשתלט על העולם.

23.5 — יותר מאלף גרמנים נהרגו בקרב גיטו וארשה — כך הודיע הפרופסור יאן קוט, חבר הממשלה הפולנית הגולה, שהתמקמה בלונדון.

1947

26.5 — הוועדה המיוחדת של האו"ם לענייני ארץ־ישראל התחילה בעבודתה, גבתה עדויות מראשוני העדים, במושבה בלייק־סקסס, ארצות־הברית. מאוחר יותר תמליץ הוועדה על חלוקת הארץ וכינונן של שתי מדינות — מדינה יהודית ומדינה ערבית.

1948

20.5—30.6 — מיבצע בלק — העברת נשק ומטוסים מ־צ'כוסלובקיה לישראל בדרך האוויר.

21—27.5 — קרבות מרים בנגבה; מצב נואש ביד מרדכי. הילדים פונו לרוחמה. קרבות פנים־אל־פנים בתחומי המשק, המשדר קריאות לעזרה. בית־אשל, ליד באר־שבע, מותקפת.

כוחות מצריים מתקרבים ל־גבול ירושלים מצד בית־לחם ומצטרפים להרעשת הבירה.

קרבות עזים באיזור לטרון. הנסיונות לפתוח את הכביש לירושלים נכשלו, תוך אבידות כבדות. ההתקפות באיזור לטרון נערכו לפי הוראותיו של דויד בן־גוריון, בניגוד לדעת ה־מפקדים.

מצב חמור ברובע היהודי בעיר העתיקה — מתוך 200 הלוחמים שנמצאו ברובע בראשית המערכה, וכ־80 אנשי תיגבורת שהגיעו לרובע לפני עשרה ימים, נותרו רק 35 לוחמים בריאים בגופם, ולהם כמות מיזערית של תחמושת. ב־28 במאי נפל הרובע היהודי בידי כוחות הלגיון הערבי ורבת־עמון הופצצה על־ידי מטוסים ישראלים.

1950

24.5 — המעברה הראשונה לעולי תימן הוקמה בהרי ירושלים.

1951

21.5 — משה שרת מודיע בכנסת על סיכולו של קשר טרוריסטי, שתוכנן בידי מחתרת דתית המתקראת „ברית הקנאים". המישטרה גילתה, כי אנשי הברית תיכננו להטיל פצצות־הפחדה באולם מליאת הכנסת.

1955

26.5 — מישלחת סובייטית רמת־דרג, בראשותם של ראש־הממשלה ניקולאי בולגנין ומנהיג המיפלגה ניקיטה כרושצ'וב, הגיעה לבלגרד, למיפגש בן ששה ימים עם מנהיגה של יוגוסלביה, יוסף ברוז טיטו, מפקד הפרטיזנים היוגוסלבים בעת מילחמת־העולם השניה, שהעז למרוד ביוסף סטאלין ולנהל מדיניות עצמאית.

1960

23.5 — אדולף אייכמן נתפס בארגנטינה על־ידי סוכנים ישראליים והובא בחשאי לישראל, אחרי שהובל בסוד במטוס אל־על. דויד בן־גוריון הודיע על כך בכנסת ועורר הד רב בעולם כולו. אייכמן הורשע בדין, נידון למוות והוצא להורג ב־תליה. אחר כך נשרפה גופתו ואפרו פוזר מעל הים.

1965

25.5 — קשר לרצוח את נשיא צרפת, הגנרל שארל דה־גול, סוכל. מישטרת צרפת אסרה ששה אנשים, שהתכוננו להטמין פצצה במקום שבו עמד הנשיא להניח זר.

1968

26.5 — שנה אחרי מילחמת ששת־הימים נקבע כ"ח באייר כ„יום ירושלים".

1970

25.5 — סיורי שיטור ב־דרום־לבנון — חידוש שהונהג על־ידי צה"ל, כדי למנוע חדירת פידאיון פלסטינים לתחומי ישראל.

1977

235 — ימים ספורים אחרי המהפך הפוליטי בבחירות ל־כנסת, מציע ראש־הממשלה המיועד, מנחם בגין, את תיק החוץ למשה דיין, הנענה ל־הצעה.

אדולף איכמן
23.5.1960

מכתבים

תורת ההגיון

ופרשת בלעם

בעיקבות מאמרו של חיים ברעם על עולמו של יצחק רבין („העולם הזה" 2226).

חיים ברעם עושה מעשה בלעם — יוצא לקלל את יצחק רבין ונמצא מברכו; מנסה לנפץ את התדמית על כושרו האנליטי ונמצא מחזקה. שהרי חוסר ההגיון ש־בדבריו של ברעם והדמגוגיה הזולה שבה הוא נוקט, רק מבליטים ביתר שאת את כישוריו של רבין.

מהם נימוקיו של ברעם להיעדר כושר אנליטי אצל רבין?

כתשובה לשאלה זו מניח ברעם הנחת יסוד: כושר אנליטי חייב להתבסס על מערכת ערכים נכונה, ואם מערכת הערכים פגומה, פגום גם הכושר האנליטי! חיים ברעם מציג את מערכת הערכים של יצחק רבין, הנשענת על הקונסנסוס הלאומי, כמערכת ערכים פגומה. ברעם טוען: „רבין אדיש לחלוטין לגורלם של ההמונים ה־רעבים והמנוצלים באיראן, בפאקיסתאן או באמריקה הלטנית. הוא מבכה את כישלונה של סין בכיבוש ויאט־נאם, ומתנכר באכזריות לזכותו של עם למוד־סבל זה ל־עצמאות". מתוך טיעונו של ברעם נובע, שאילו היה רבין זונח את העיסוק בבעיותיה הבוערות של מדינת ישראל ונפנה לפתור את בעיותיהן הכלכליות והפוליטיות של מדינות אלה, או אז היתה לרבין מערכת ערכים נכונה, ו־ממילא גם כושר אנליטי מעולה. טיעון „לוגי" זה של חיים ברעם עשוי, ללא ספק, לפתוח עידן חדש בתורת ההיגיון.

הפגם השני, שמונה ברעם ב־מערכת הערכים של רבין, הוא, לדעתו, אי יכולתו של רבין לעמוד לצידה של ברית־המועצות, הנתונה במצוקה קשה משום ש־פלשה לאפגניסתאן, שהרי בגלל פלישה זו מתקומם נגדה, רחמנא ליצלן, העולם המוסלמי, ומה גם שהברית הסינית־אמריקאית מאיימת עליה. פגם ערכי זה אצל רבין — אי יכולתו להכיר בחולשת ברית־המועצות שפלשה לאפגניסתאן ולהזדהות עמה, כפי שמזדהים עם כל נדכאי עולם — אף הוא גורם, לדעת ברעם, לכושר אנליטי לקוי!

וממערכת הערכים הפגומה — לאנליזה הלקוייה. מאחר שרבין סירב להכיר בחוסר האונים של ברית־המועצות, הרי הוא „העז" לטעון, שקיים חשש לאיום סובייטי על מדינת ישראל, אם תקום בגדה המערבית מדינה פלסטינית. וכי יעלה על דעתו של אדם בעל הגיון שרוסיה החלושה כל כך תאיים אי פעם על מדינת ישראל? מתוך תורת ההגיון של חיים ברעם עולה, שמי שניחן בכושר אנליטי, חייב לפחות לתבוע ממדינת ישראל להיחלץ להגנתה של ברית־המועצות, כנגד הסכנה המרחפת עליה בדמותה של סין הנתמכת על־ידי ארצות־הברית. ואם יש מי שטרם השתכנע מתורת ההגיון של ברעם, ישאל בבקשה לדעתם של שני פרופסורים, לפי המלצת ברעם, ויקבל מהם אישור לצידקת טענותיו.

עתה שולף ברעם את ההוכחה המוחצת שלו להיעדר כושר אנליטי אצל רבין. רבין טוען שה־סעודים הם קיצוניים בשאלת ירושלים ובנושא המדינה הפלסטינית. אבל, מוסיף ברעם, „הרי הקהיליה הבינלאומית כולה — להוציא את רב־סרן חדד — דורשת מדינה ל־פלסטינים וריבונות ערבית במזרח־ירושלים!" והנה לפנינו עוד חידוש בתורת ההגיון, הפעם ב־תורת ההיקשים. וכך בונה חיים ברעם את ההיקש הלוגי שלו:

(המשך בעמוד 6)

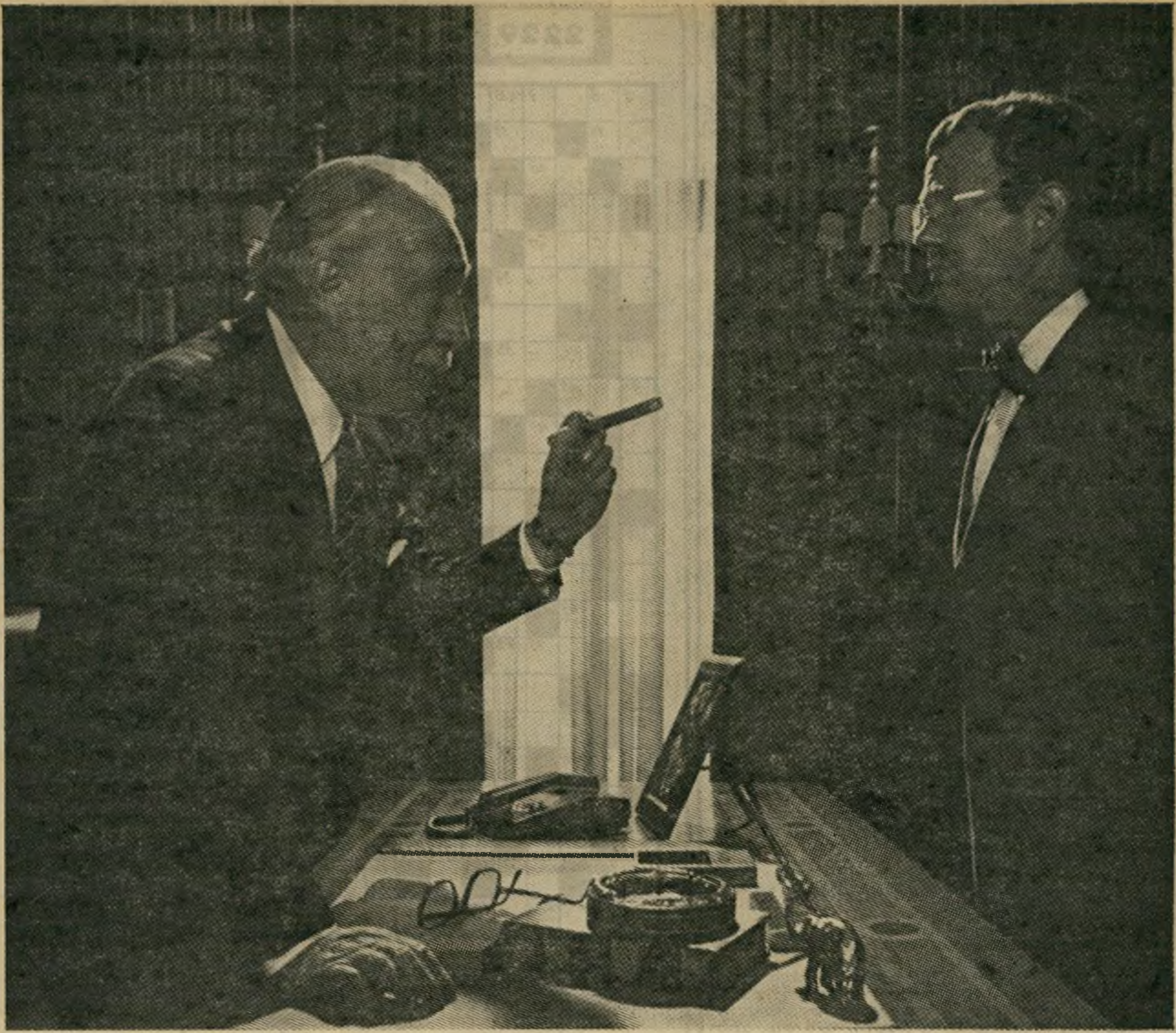

ההבדל בינינו, מר גלבוע, הוא שלך יש מכשיר טלויזיה... ולי יש סוני!

KV-2020 ME
PAL SECAM NTCS

יש אנשים המתפארים בטלויזיה הצבעונית שלהם. הטלויזיה הצבעונית היחידה בעלת הפטנט של "קנה אחד" אשר זכתה ב־"Emmy" — פרס היוקרה של התקשורת בארה"ב.

יש רק Trinitron אחד. וזה של SONY. השנה יש לנו גם דגמים חדשים, לכן, כעת יש לך עוד יותר סיבות טובות לקנות SONY Trinitron.
אולי הסיבה הטובה מכולן, היא שאם אתה קונה SONY, יהיה לך במה להתפאר.

SONY®
אחד ויחיד

תשבץ העולם הזה 2229

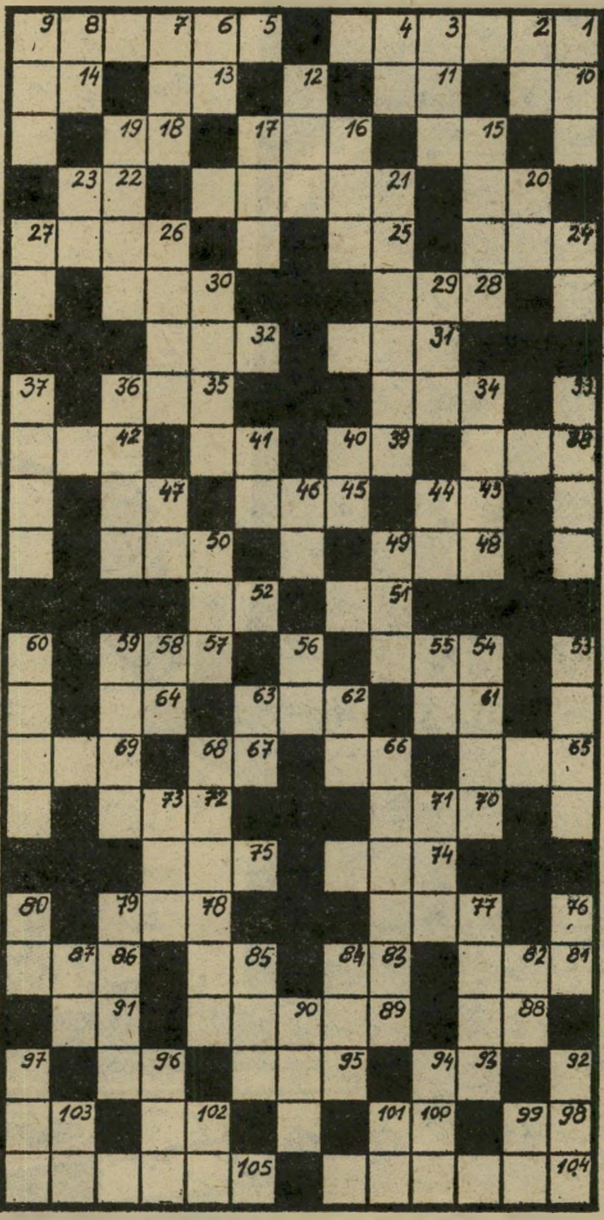

מאוזן:

1) מחזהו של פינטר ב־ת.ק.; 5) „אלט־נוילנד"; 10) בעל־חיים הנושם בזימים; 11) רקבון; 13) המלך בסכנה — בשחמת; 14) חג לצאן; 15) מלכסיקון הכבשים; 16) אפס, ריק; 18) גבה־לב; 20) מרגיש; 21) מחפשים אותו מידי יום ב' ברשת ב' ברדיו; 22) ירד, התרחק; 24) נגוד; 25) צמח רענן; 26) בריקדה; 28) חלק הפנים; 30) השיח שבער ולא אוכל; 31) אחת מששים; 32) ענן פחם; 34) עיון מעמיק; 35) חתיכה; 38) לעיני, מול; 39) רטוב ורענן; 41) בסולם הצלילים; 42) תחום־מושב; 43) בדקדוק — סימן לרבות; 45) פרי שלא גמל; 47) טנא; 48) זוג; 50) הקרבן שנשרף על המזבח; 51) שנון; 52) כאן; 54) שקשוק, רעש; 57) אבן מאבני־החושן; 61) מפתח פטנטי; 62) רוב רובו של גופנו; 64) מיניסטר; 65) קנה מעובה בירקות; 66) בהמת־הובלה; 67) חדר לאסירים; 69) ירד בדרום ספרד; 70) כך נראית איטליה על המפה; 72) תולעת שלשולית; 74) מבנה מטוסים בשעת־טיסה; 75) האם יענה את הכל ?; 77) אין טעם להביאו לעפריים; 78) דמי־שתיה; 81) חבל־ארץ שנודע בפרותיו השמנות; 83) מה שנשאר מה„חתיכות"; 85) שלל; 86) דרגה בצה"ל (ר"ת); 88) בין שתי נקודות — בגיאומטריה; 89) סיום היצירה — במוסיקה; 91) מצבת־זכרון; 93) נישא; 95) צמח בושם מקראי (שיר השירים ד' י"ד); 96) ממהר; 98) הנוזל בוורידים ובעורקים; 100) עליון; 102) כלי לעבודת־הגנה; 103) מתכת מרוקעת; 104) ספר שיריו של חיים גורי מתקופת הפלמ"ח; 105) טלפון.

מאונך:

1) דחיפה, זעזוע; 2) מזון; 3) אגם גדול; 4) דקדק; 6) בלל; 7) בן־יותם, מלך־יהודה; 8) מספר עיקרי הרמב"ם; 9) עיר בשווייץ — בערש הציונות; 12) מפלגה בתנועת העבודה; 15) אידאה, מושג; 16) מקל־הכביסה; 17) חטא; 19) צבע לדפוס; 20) עקי (מפשע); 21) מחבר ספרי הרפתקאות — ש"מ ו־ש"פ; 23) אסהפנינה; 24) תן; 26) שדה למטוסים קלים; 27) כלי־ענויים; 29) צמח־קוצני; 30) הר ומדבר; 33) מקום לנוס אליו בעת סכנה; 34) ההולך בראש; 36) עוף ממשפחת התרנגולות; 37) אינו חי ואינו צומח; 40) חיק; 41) אחד ממיני הטעמים; 44) יושר, שלמות; 46) אסקופה; 47) ששה־סדרי־משנה (ר"ת); 49) עוני; 50) תיאטרון בארץ ששבק חיים; 53) מטבע־זהב רומאי עתיק; 54) מחומם בחום התאווה; 55) הסר !; 56) גיבור הסרט המכורים לזהב (ש"פ); 58) אריג יקר; 59) מקום־משכב הצאן; 60) שובב; 62) קדומת לשמות סקוטיים; 63) שאין רוח־חיים באפו; 66) כינוי לירושלים בפי משוררים; 68) התלהבות מרובה; 71) ספר. גלח; 73) פלג שלא האריך ימים בתנועת העבודה; 76) משענת; 77) מקום בגליל; 79) בעל־אחוזה ואציל פולני; 80) מערכת; 82) אמתחת; 84) ילקוט־הספרים; 85) נשחת מרוב שימוש; 87) יריעה להקרנת־סרטים; 90) גיבורת רומן של אמיל זולה; 92) קונכיה; 94) צינור העיכול; 96) מקום; 97) ענן; 99) בושם; 101) מילת שלילה; 102) בן לאותו אב; 103) הדב בסיפור ילדים.

מכתבים

(המשך מעמוד 4)
ערב־הסעודית דורשת מדינה לפלסטינים וריבונות ערבית במזרח ירושלים, כל הקהיליה הבינלאומית דורשת מדינה לפלסטינים וריבונות ערבית במזרח ירושלים, מזה נובע, שהדרישה להקמת מדינה לפלסטינים וריבונות ערבית, במזרח ירושלים צודקת! מי שכופר בהיסק לוגי זה, מובן מאליו, שכושרו האנליטי פגום!

אלה היו דוגמות מיספר מתוך תורת ההגיון החדשה של חיים ברעם. והנה כמה דוגמות מן האמצעים הדמגוגיים שלו: בין טיעון „לוגי" אחד למישנהו שוזר ברעם „פניני לשון" השאובות מלקסיקון ישן נושן: „השקפת העולם של רבין מעוצבת לפי צרכי ההתפשטות הטריטוריאלית, נוסח גולדה"; „המסקנה... קיצונית מדי עבור עסקני רח' הירקון 10 בתל־אביב." וכי יש מי שאינו מזהה את בית־מדרשו של חיים ברעם?

ולא נותר אלא לברך על שכושר אנליטי כשל חיים ברעם אינו דר בכפיפה אחת עם כושר אנליטי כשל יצחק רבין.

דבורה טנן, תל־אביב

● ● ●

מעבר לקו

על הכתבה „מכונית במקום אוכל" („העולם הזה" 2224).

בכתבה על סגירת מיפעל ההזנה באור־יהודה, פורסמו דברים לא מדוייקים ונודה לכם אם תואילו לפרסם את העובדות המפורטות להלן, לידיעת הקוראים:

(א) מיפעל ההזנה הינו מיפעל סוברני לחלוטין של כל רשות מקומית, והיא המחליטה אם לקיימו ואם לאו, ולא מישרד החינוך והתרבות.

(ב) בשנת 1979 נבדקה מערכת ההזנה באור־יהודה, במיסגרת בדיקה מקיפה של מערכת החינוך, והסתבר כי במרוצת ארבע השנים האחרונות ירד מספר הניזונים ביישוב מ־3,500 ל־600, כל זאת מבלי שיצומצם היקף מערך כוח האדם שהועסק ומיספר המיטבחים שהופעלו. מצב זה גרם לגרעונות כספיים שהכבידו על תקציב הרשות.

(ג) המועצה והמישרד היו מודעים לגורל הציוד במיטבחים השונים, שיעמוד ללא שימוש וללא תנאי איכסון ותחזוקה נאותים, וחיפשו פיתרונות הולמים שימנעו הוצאתו מכלל שימוש. לפי־כך, הוצע למועצת אור־יהודה להעבירו, תמורת פיצוי הולם ומוסכם מראש, לרשויות אחרות.

(ד) מישרד החינוך והתרבות מסייע מדי שנה ברכישות ציוד למיטבחי־הזנה וחדרי־אוכל לרשויות המקיימות מיפעלי־הזנה.

במוסדות החינוך בישובי יהודה ושומרון מופעלים מיטבחי־הזנה ועמדה בפני המישרד הברירה להקצות תקציבים לרכישת ציוד חדש עבורם, או לנצל את הציוד שעמד ללא כל שימוש באור־יהודה, ולחסוך על־ידי כך סכומי כסף ניכרים. מעוצת אור־יהודה קיבלה פיצוי בסך 500 אלף ל"י תמורת הציוד שנלקח, לפיתוח מערכת החינוך במקום.

(ה) הפעלת מיטבחי־הזנה בישובים שמעבר לקו־הירוק לא היתה מותנית או קשורה בגורל מיפעל ההזנה באור־יהודה.

(ו) חלוקת הציוד ליישובי יהודה ושומרון לא מנעה ולא באה על חשבון חלוקת המשאבים לעיירות־פיתוח ויישובי־מצוקה הנתמכים מדי שנה על־ידי המישרד ברכישות ציוד.

פרידה שטראוס,
עוזרת לדובר מישרד החינוך והתרבות, ירושלים

כתב **העולם הזה,** יוסי היימן, מעיר:

אין חלוקה צודקת בין המימון שמקבלות ההתנחלויות העשירות, לבין המימון שמקבלים ישובי־המצוקה. מישרד־החינוך היה להוט לקבל את ציוד ההזנה מאור־יהודה, והעובדה שבלעדיו נשארו ילדים רבים ללא הארוחה החמה היחידה שלהם ביום לא הפריעה לו. 500 אלף הלירות שקיבלה מועצת אור־יהודה תמורת הציוד, מכסים רק חלק קטן מערכו הריאלי; והסמכתה למכור במחיר כזה
(המשך בעמוד 8)

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס 21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-059-3012

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת
טלפון 227117, 227118
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)

לא צריך לדעת מתמטיקה
כדי להבין ש:
נימוס + התחשבות + סובלנות + ... =
איכות חיים
נשמח לשמוע ממך
אזרחים למען איכות חיים ת.ד. 1097 גבעתיים

תן טרמפ
לחייל

ארומה 101

הקפה
הנמס
החדש
של עלית!

טוב לי עם קפה נמס עלית

פרסום וימר יעקבסון

מכתבים

(המשך מעמוד 6)
מצביעה על לחצים גלויים וסמויים, שהופעלו נגדה מצד משרד־החינוך.

● ● ●

של מ״שמר הפסל

ב־30 באפריל ערכתי מיבצע נקיון פרטי לניקוי פסל הזכוכית, מעשה ידי, המוצב במיזרקת המים בכיכר דיזנגוף. נאלצתי לפעול בדרך זו משום שכל פניותי לעיריה, לנקות את הפסל, נתקלו במשך שנתיים בחומה אטומה.

ברצוני לציין, כי מיבצע זה לא היה מתאפשר ללא עזרתה של חברה מסויימת, אשר התנדבה לספק לי את החומרים, ושני אנשים שעבדו ללא ליאות במשך יומיים ועזרו לי לנקות את המיזרקה. ראוי להדגיש, כי אנשי החברה עשו זאת ללא תמורה ומתוך דאגה כנה לחזות הפסל והעיר. על כך נתונה להם תודתי.

אלן דויד, תל־אביב

● האמן ופיסלו — ראה תמונה.

הפסל דויד ויצירתו
חומה אטומה

● ● ●

מי ממן את ההסתה?

פלאקטים אנונימיים חודבקו בחוצות תל־אביב, במגמה להשחיר את פניו של חיים בר־לב.

פלאקט אחד הצלחתי להסיר — הדבק היה עדיין טרי — והרי הוא לפניכם. מעניין אותי מי עומד

למבין בבטחון **חיים בר־לב**
זכור את המחדל בקו בר־לב!
לוחמי מלחמת יום־כיפור

הפלאקט נגד בר־לב
מיבצע פחדני

מאחרי המיבצע הפחדני הזה — מי ההוגה ומי הממומן?

יואב קייטנר, תל־אביב

● הפלאקט נגד בר־לב — ראה תצלום.

● ● ●

מי מייצג את כרם שלום?

בעיקבות המיכתב „סירוב ציוני לשרת בשטחים" („העולם הזה" 2226).

להבא נבקשכם לפרסם מיכתבים בשם הקיבוץ, רק אם ישאו את החותמת של הקיבוץ (דוגמה מצורפת) ואת חתימת המזכיר.

אשר לבני, מזכיר כרם שלום

● האם המיכתב שפורסם היה מזוייף, או שבעליו הינם חברי קיבוץ שלא הוסמכו לחתום בשם הקיבוץ?

● ● ●

אירעון בדיזנגוף

על גיליון 2226 של „העולם הזה".

בגיליון מצאנו את הפנינים האלה: „בריאיון עם האלוף במילואים מתי פלד: „עכשיו כבר יודעים בפנטגון... איך לפטור את תקלות הקומוניקציה..." — ואולי לפתור?!; במדור ,אתה והלירה' מסופר לנו על מלחמת־העורכים במעריב, מי יתמנה תחת שלום רוזנפלד, וכך נאמר: „הסיבה לשינוי בעמדתו של רוזנפלד... נובעת מההתנקשויות המתרבות בינו לבין השלישייה הצעירה..." — התנקשות לעצמה והתגשות לעצמה, זו עניינה התנפלות וניסיון לפגוע או להמית וזו עניינה ניגוד וסכסוך־דעות. השיבוש הזה בכתב הוא אחת מתוצאות קלקול מבטאנו וטשטוש ההגאים בפינו, עד שגימ״ל וקו״ף אם אינן נהגות כהלכה משתוות בצלילן; בכיתוב לאחת התמונות בכתבה ,יוגה במקום כיפה' נכתב: „שלווה סטואית תוך סיקול רגליים וריכוז המחשבה" — כלום בהוצאת אבנים מן האדמה וסילוקן עוסקים היוגיסטים?! זהו „סיקול"! מובן שהכוונה לשיכול — שי״ן שמאלית וכ״ף דגושה, שעניינה היפוך ושינוי הסדר והיפוך הגפיים.

השיבושים האלה מזכירים לי את מה שכתב מעריב על ח׳ומייני, האומר: „מי שבגד באשתו — יספוג מלכות בכיכר העיר" — דומני שכל גבר היה שש ושמח, אילו ניתנה בידו הזדמנות גם לבגוד באישתו וגם לספוג מלכה! אגב, את „הפנינג הכדורגל בדיזנגוף סנטר אפשר לתרגם לעברית צחה: אירעון הכדורגל בלב דיזנגוף! („הפנינג בעברית: אירעון — לפי קביעת האקדמיה ללשון העברית).

חיים נקר, בת־ים

סלויק

צחצחק עם טילאק

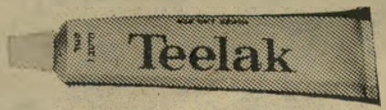

טילאק
שומרת על בריאות השיניים ומגינה על אמאיל השן
טילאק
מסירה כתמי ניקוטין, תה וקפה, מסירה אבן שן ומונעת עששת
טילאק
לנשימה רעננה

טילאק
משחת השיניים לכל המשפחה
להשיג בכל בתי מרקחת, פרפומריות ורשתות שיווק
דיסקו בע״מ

רשיון נהיגה
ב־20,000 לירות
בי״ס לנהיגה
„גבע"
טל. 253230

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת
חד״ר מרדכי זיידמן
הוצאת רשפים

„אימדיה דוסר"
צבעי השיער הטובים והנפוצים ביותר בעולם.

15 גוונים אופנתיים
מערכת צביעה(קיט) מושלמת המכילה:
שפופרת צבע, קרם מחמצן (במיכל שאינו מחייב שמוש במברשת) וזוג כפפות.
להשיג: בפרפומריות המובחרות
בבתי המרקחת וברשתות השווק.
IMEDIA
L'OREAL מבית פריז
החברה הגדולה והמפורסמת בעולם לתמרוקי שיער.

בינתיים קח TIME

הסיגריה שכולם אוהבים

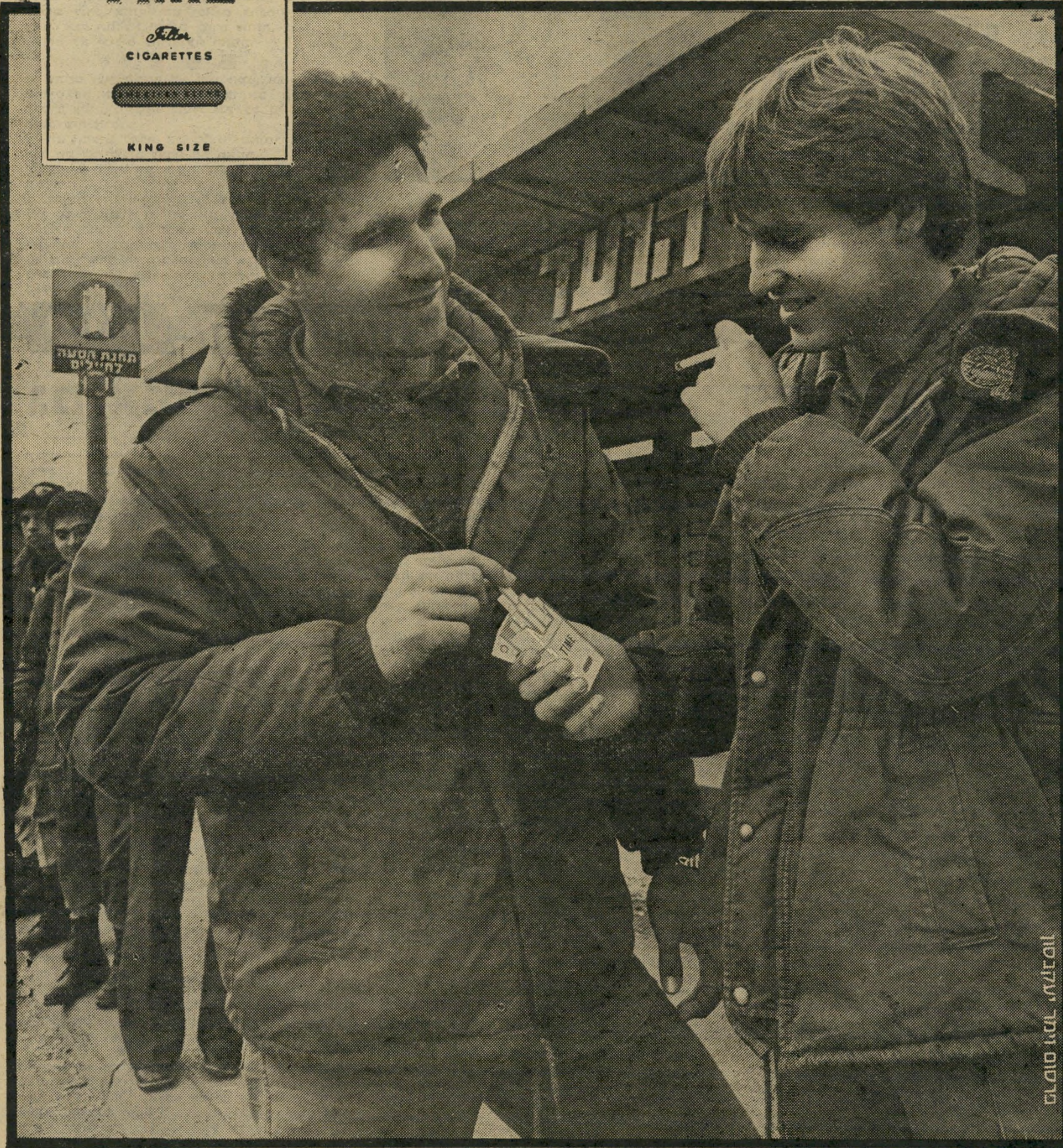

נהג - תן טרמפ לחייל...

T.38

שקר הביטחון, שקר הבחירה ושקר ההשמדה

קובי ניב, בעל טור קבוע בשבועון הירושלמי „כל העיר" — עיתון עצמאי בבעלות „הארץ" — מסר את הרשימה המתפרסמת להלן, לידי העורך יוסי קליין. זה קרא אותה והציע לקובי למחוק מתוכה כמה קטעים. קובי נעתר לבקשה — ומחק. אלא שברגע האחרון התערב עמוס שוקן, מבעלי „הארץ" ו„כל העיר", ופסל את הרשימה כולה. היא לא הופיעה בטורו הקבוע של קובי ניב, והיא מתפרסמת כאן במלואה.

•

בחוץ משתוללים קלגסי השקר המזויינים ומשליטים טרור ואימה. הם הטילו עוצר על האמת.

אבל הם לא יכולים להרוג את האמת.

הם יכולים להטיל עליה עוצר, אבל הם לא יכולים לעצור אותה. הם יכולים לאסור אותה, אבל הם לא יכולים לגרש אותה. הם יכולים להפחיד אותה עד מוות, אבל הם לא יכולים להרוג אותה.

הם לא יכולים להרוג את האמת.

■ ■ ■

שתיים ועוד שתיים לא יהיו חמש, אפילו שהכנסת תחליט פה אחד שזה כך, ואפילו אם יאסרו ויגרשו ויעקרו עיניים ויוציאו להורג את כל מי שאומר או חושב שזה ארבע.

הם יכולים להרוג את כל מי שאומר את האמת, אבל הם לא יכולים להרוג את האמת.

אז יש טרור, ויש אימה, ויש פחד, אבל ישנה גם האמת:

בכנסת אומנם דיברו על רצח ועל פוגרום וגם גינו ברוב קולות מכריע את הטבח בחברון, אבל הפעולה בחברון לא היתה טבח ולא פוגרום ואפילו לא רצח. כל כלי־התיקשורת אומנם מבכים את מותם של עוברי־אורח חפים מפשע, אבל אלה שנהרגו בפעולה בחברון לא היו עוברי־אורח ובוודאי שלא היו חפים מפשע.

זוהי האמת.

והם לא יכולים להרוג אותה.

הכיבוש הוא פשע. כל מי שלוקח בו חלק הוא פושע. ובוודאי אותם שמנהיגים אותו.

הכיבוש הוא פשע אלים, המבוסס על כוח הנשק, הזורע מוות והרג. ומי שזורע מוות והרג גם קוצר מוות והרג.

פשע הכיבוש מוצדק על־ידי שורת שקרים מוסכמים, המרכיבים יחדיו את הקונסנזוס הלאומי — שקר הביטחון, שקר הבחירה ושקר ההשמדה.

■ ■ ■

טענת הביטחון מצדיקה את הכיבוש, כי הוא נותן לנו ביטחון. זהו שקר. הכיבוש לא נותן לנו ביטחון, הכיבוש מביא עלינו אסון.

טענת הבחירה מצדיקה את הכיבוש כי אנחנו היהודים גזע טוב יותר מהערבים. זהו שקר. כל גזענות, לפיה קבוצה אחת (גרמנים, לבנים, אשכנזים, יהודים) נבחרת או טובה מקבוצה אחרת (יהודים, שחורים, פרענקים, ערבים) היא שקר מוחלט.

טענת ההשמדה מצדיקה את הכיבוש, כי הכבושים רוצים להחריב את מדינת ישראל. זהו שקר. כל הפלסטינים, להוציא קבוצות שוליים, רוצים במדינה פלסטינית שתחיה בשלום לצד מדינת ישראל.

זוהי האמת.

ודווקא עכשיו, בתוך האימה והטרור, בתוך ההיסטריה המשתוללת של קלגסי השקר, דווקא עכשיו עלינו לזעוק את האמת ולהילחם עליה. זהו מאבק לחיים או למוות. כי אם ניתן עכשיו לשקר לנצח לא תוכל עוד האמת להרים את ראשה ואנחנו כולנו נאבד ביחד איתה.

„שתיים ועוד שתיים לא יהיו חמש, אפילו שהכנסת תחליט פה אחד שזה כך"

הם אומנם לא יכולים להרוג את האמת, אבל הם יכולים ומתכוונים ומתכוננים להרוג את כולנו.

הבה נילחם על חיינו!

קובי ניב, ירושלים

פורום העולם הזה

גם אמריקה היא ארץ־ישראל

בסיביר שרו הגולים את שירם „גם סיביר היא רוסיה"; המעפילים שרו בקפריסין, במחנות־המעצר הבריטים: „גם קפריסין היא ארץ־ישראל"; הנידונים למוות ולמאסר בכלא־עכו פיזמו „גם עכו היא ארץ־ישראל" — ימים חלפו. שנה עוברת, והמנגינה לעולם נשארת. רק המילים התחלפו בשנת 1980: גם אמריקה היא ארץ־ישראל.

הקונסוליה הכללית של מדינת ישראל בניו־יורק, הכירה רישמית בריבונותה של ישראל על ארצות־הברית: מאות אלפי הישראלים־המהגרים („יורדים" או „נפולת נמושות" בעת שילטון המערך; היום „ישראלים בארצות־הברית", במלוך הליכוד) הוזמנו לחמש קבלות־פנים, לקראת יום העצמאות הישראלי. בפירסומים חוזרים בשידורים העבריים ברדיו ובטלוויזיה האמריקאית, לא נאמר כי המוזמנים הם אלה המתכוונים לחזור למולדתם, או אלה הנמצאים בארצות־הברית בשליחות לאומית או מיסחרית — כל הישראלים הוזמנו לבוא, כלומר, כל אותם שכבר נשבעו אמונים לדגל האמריקאי ולחוקה והוסיפו „כה יעזור לי האלוהים" („סו הלף מי גוד") בתום שבועתם.

היורדים - חיל המילואים של ישראל בארצות־הברית

האלוהים של ממשלת הליכוד הוא כל־יכול: הוא העלה את הליכוד לשילטון („אלוהים לשילטון בחרנו") והוא גם עזר, מסתבר, למאות אלפי ישראלים לנוס משילטון זה. האלוהים הוא רחמן, גדול ומלוא כל הארץ כבודו: מארץ־ישראל, במזרח התיכון, ועד ארץ־ישראל בארצות־הברית־של־אמריקה. ב"ה: גם אמריקה היא ארץ־ישראל.

■ ■ ■

הכמות יוצרת את האיכות — למרות שהכלל הוא „מארכסיסטי", אימצה אותו ממשלת הליכוד בזרועותיה וחיבקה את כל הישראלים (רובם־לשעבר) חיבוק־דוב־רוסי (או: פולני — אם להתייחס להרכבה הלאומי האמיתי של ממשלת־בגין): בעת שילטונם של בן־גוריון־אשכול־מאיר־רבין היה ברור שרק ישראלים שלא רכשו להם דרכון חדש ולא החליפו את שבועת ההגנה־האצ"ל־לח"י־מצדה־צה"ל בשבועה חדשה, ראויים להיקרא „ישראלים". בעת שילטונם של בגין־שרון, כולנו ישראלים: „העולה" מרוסיה, שעלייתו התמצתה בשהיית קצרה בתחנת הרכבת בווינה, שם הודיע לנציגי הסוכנות כי אין בדעתו לקיים את ההבטחה האלוהית; נהג המונית שעזב את כרם־התימנים ואת הקטמונים כי „הממשלה נותנת רק לרוסים"; מנהל הבנק בניו־יורק, שכהונתו האחרונה במשרה ישראלית היתה לפני עשרים וחמש שנים; אלפי המשתמטים מצה"ל (משרות סדיר ושרות מילואים) שסגן שר־הביטחון המבקר בניו־יורק לעיתים מזומנות כינה אותם „חיל המילואים של ישראל בארצות־הברית", וכל אותם שיש להם דרכון ישראלי לצורך נסיעה־לביקור־קרובים בישראל.

מיזוג הגלויות בארץ־ישראל־של־אמריקה מתבצע הלכה למעשה תחת שילטון הציונות־החדשה של הליכוד: מאות רוויזיוניסטים (כך נקראו ציונים שלא רצו ללכת בקו ההלכה והמעשה של הציונות המדינית, פרשו והקימו את ההסתדרות הציונית החדשה) היגרו מישראת בשנות החמישים הראשונות. הם התיישבו בארצות־הברית, הקימו את „הסתדרות ציוני אמריקה" (שאיננה ההסתדרות הציונית הידועה בשם זה) וניהלו חיים אינטנסיביים משלהם, מתחת לדגל הפרישה הציונית.

אליהם היה בא מנחם בגין, ראש בית"ר, ראש קרן תל־חי פושטת הרגל, „ראש האופוזיציה" (תפקיד שהוא מכתיר את עצמו בו למרות היותו שר בממשלות אשכול־מאיר) — לאסוף כספים, להפיח את רוח המרד (רוח שהיתה תמיד רוח, מאד בלתי־רוחנית ואף פעם לא רוח־חלוצית). לימים אגרו הציונים־החדשים (שציונותם הפכה בסופו של דבר לציונות הנוכחית של כל התנועה הציונית, ממפ"ם המתחסדת ועד לחרות) נכסים והון, וביום בו הוכתר מנחם בגין למלך (ראש ממשלת ישראל — השתלטו על הגולה הישראלית בניו־יורק והחלו לעשות בה, במיצוות השליט החדש, כבתוך שלהם.

■ ■ ■

מלכות ישראל, מיסודו של ראש בית"ר (שהאלוהים בחר בו לשילטון) מנחם בגין — משתרעת מירושלים של מעלה (ראש העיר: טדי קולק) עד ירושלים־של־מטה (ראש העיר: אד קוך) וביניהם הים הגדול („אוקייאנוס" בלע"ז).

את הפער שעל הים (יהודים אינם יודעים להלך על פני המים — זו היא סגולה השמורה לנוצרי) מגשרת ממשלת ישראל באמצעים שונים: היא מסייעת לתחנת שידור פרטית, המשדרת תמונות־מדברות („טלוויזיה") בכל יום א' בניו־יורק (ותחנות דומות נמצאות בערים שבהן ריכוזי ישראלים גדולים). התחנה, בבעלות סוחר ישראלי שהיגר ממולדתו, נמצאת תחת השפעתו הרוחנית של פרקליט־הסוחר, חבר לישכת מפלגת העבודה, האלוף במילואים חיים הרצוג. תמורת אלף דולר לשבוע (שספק רב אם שולמו אי־פעם) מספקת הטלוויזיה הישראלית כתבות מצולמות המכוונות לעורר את הישראלים, בארץ־ישראל השלמה (ארצות־הברית) להצטרף לשורות גוש אמונים ב...ארצות־הברית, כמובן.

למהגרים ישראליים, המשתייכים עדיין לשורות מילואי צה"ל (כיצד יכולים הם להישבע אמונים לשתי ממשלות — לאלוהי בית"ר פיתרונים) משגרת ממשלת ישראל, המולכת מתל־אביב עד סן פרנציסקו, עיתון בשם „זיקה", שגיליון מיספר שלוש שלו נפתח באימרות־פז של אחד בשם רפאל איתן, המשרת בשרות קבע, בדרגת רב־אלוף, בתפקיד הרמטכ"ל: „ארץ־ישראל היא אחד משלושה דברים שנקנים ביסורים ואין אנו צריכים לעדים שיעידו אלו יסורים עברו עלינו עד שהגענו למה שהגענו..."

אם כוונתו של הרמטכ"ל ליסורים, שתושבי אמריקה (ארץ־ישראל) חייבים להתייסר בהם עד שיגמרו לקרוא את „זיקה", בהוצאת קצין חינוך ראשי (לחיילי צה"ל בגולה!) — אין אדם יותר צודק מהרמטכ"ל רודף הצדק (והחיילים־ללא־כיסוי־ראש) חונן הרוצחים: „...כממשיכי דרכם של חחולמים והלוחמים מוטלת עלינו החובה להתעלות, להגשים ולעשות." עד לשילטונם של בגין־שרון, היתה מוטלת החובה על יהודים בחו"ל לעלות ולגשים. עתה: להתעלות ולהגשים. הרמטכ"ל עולה על עצמו ומתעלה מעל לתפקידו.

■ ■ ■

פעם היתה לנו ארץ־ישראל, שהכובש הבריטי כינה אותה „פלסתיין (א"י)". היום יש לנו ארצות־הברית, שממשלת הליכוד הכירה בה כארץ־ישראל (ארח"ב).

שירו לנו משירי ציון: אנו יורדים (לשעבר: עולים) ושרים — גם ארצות־הברית היא ארץ־ישראל.

אלכס מסים, ניו־יורק

כל יום שווה כסף...

זה אולי באנאלי, אבל במקרה שלך, מאד אקטואלי. יש לך כמה שיקים שאת הפקדתם אתה דוחה מיום ליום. מה לעשות, ופשוט לא "מסתדר" לך כשהבנקים פתוחים... אתה יודע שהשיקים האלה עלולים ללכת לאיבוד, שערכם יורד מדי יום, ואם חלילה חשבון הבנק שלך בחובה, אתה משלם ריבית, ואין צורך לספר לך איזו...

בכספומט הנמצא בקרבת ביתך, אתה יכול להפקיד שיקים אלה בזמנך החופשי. והוא כה פשוט להפעלה. כל מה שעליך לעשות הוא להכניס את כרטיסך לכספומט, להקיש את המספר הסודי שלך, להקיש במקש המציין "הפקדה", להקיש את סכום ההפקדה, לשלשל לכספומט את מעטפת ההפקדה עם השיקים וטופס ביצוע הפעולות.

וללכת לביתך שמח וטוב לב.

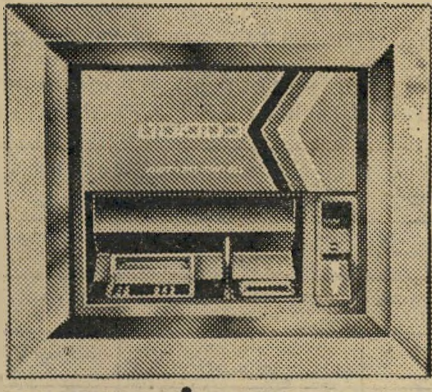

כספומט

אם אין לך עדיין כרטיס כספומט, היכנס לאחד מ־600 סניפי קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט ברחבי הארץ ובקש לקבל כרטיס כספומט הניתן חינם והנותן לך שרות בנקאי בכל הארץ, בכל שעות היממה. אם יש לך כרטיס כספומט, לשרותך עומדים 60 מכשירי כספומט בכל הארץ ו־10 מכשירי „שרות בנק אוטומטי" במקומות ציבוריים.

שרות משותף של בנק לאומי · בנק דיסקונט
בנק איגוד · בנק ברקליס-דיסקונט · בנק ערבי ישראלי ·

פרסום וימר יעקבסון

כשאת נוסעת לאירופה כדאי שתבדקי עם מי את נוסעת.

"בוא ניסע" דואגת להכיר לך את אירופה בחברה צעירה ומענינת.

לא כל שבוע אתם נוסעים לחו"ל. אנחנו נוסעים כל יום. אנחנו אוהבים לנסוע לחו"ל (זה גם המקצוע שלנו). אנחנו לא נוסעים לחו"ל עם כל אחד. אנחנו מקפידים על חלוקה לקבוצות לפי גילים ומשתדלים ליצור קבוצות בעלות איזון מיני נכון וסטנדרט גבוה של נוסעים.

מנסיוננו, טיולי "בוא ניסע" הינם חויה חברתית מרתקת ולעיתים גם חויה אישית מסעירה. (שאל את מי שכבר נסעה).

אירופה. אירופה היא תערובת מקסימה של תקופות, ישן מול חדש, עתיק מול מודרני. ערים רוחשות חיים מול נופים שלוים ועוצרי נשימה. טיול מוצלח הוא טיול שמציג לפניך את אירופה על כל צדדיה. כולם מבקרים באתרים המפורסמים (קולוסיאום, מגדל אייפל, ביג—בן) אבל הטיולים שלנו כוללים גם אתרים מפורסמים פחות, פינות חמד שרק תיירים מעטים ביקרו בהם. פנינים אמיתיות. פנה לסוכן הנסיעות שלך ובקש ממנו את חוברת הנסיעות. בחוברת זו תוכל לגלות את הפנינים האמיתיות של טיולי "בוא ניסע".

לא כל שבוע אתם נוסעים לחו"ל. כי טיול לחו"ל היא הוצאה לא קטנה. לכן חשוב שתבדקו היטב מה אתם מקבלים בתמורה.

המודעה הזו פשוט קטנה מלהכיל את כל ה"דברים הטובים" שמחכים לכם בטיולי "בוא ניסע", שאלו את מי שכבר נסע.

הטיול	מס׳ ימים	ארצות הביקור	גיל	תאריכי יציאה				
				מאי	יוני	יולי	אוגוסט	ספטמבר
אירופה החלומית	23	איטליה, שויץ, צרפת, הולנד, אנגליה	20—36	19,26	2,9,16, 23,30	7,14, 21,28	4,11, 18,25	1,8,15, 22,29
אירופה הקלאסית	23	איטליה, שויץ, צרפת, הולנד, אנגליה	26—40		18	2,9,16 23,30	6,13,27	24
היפים שבנופים	17	צרפת, שויץ, גרמניה, הולנד, אנגליה	20—36		24,	8,15, 22,29	5,12	2
קצר ולענין	14	פריז, אמסטרדם, לונדון	20—36		26,	3,10,17 24,31	7,14, 21,28	
סיור ונופש ביון	10	יון, הפלופונז, האי אגינה			30,	7,14, 21,28	4,11, 18,25	1,8,24

bonissA בוא ניסע

שאל את מי שכבר נסע.

אם מישהו כבר הזרים מיליון לירות לבורסה כתוצאה מעליית תוספת־היוקר שלו - שיקום!

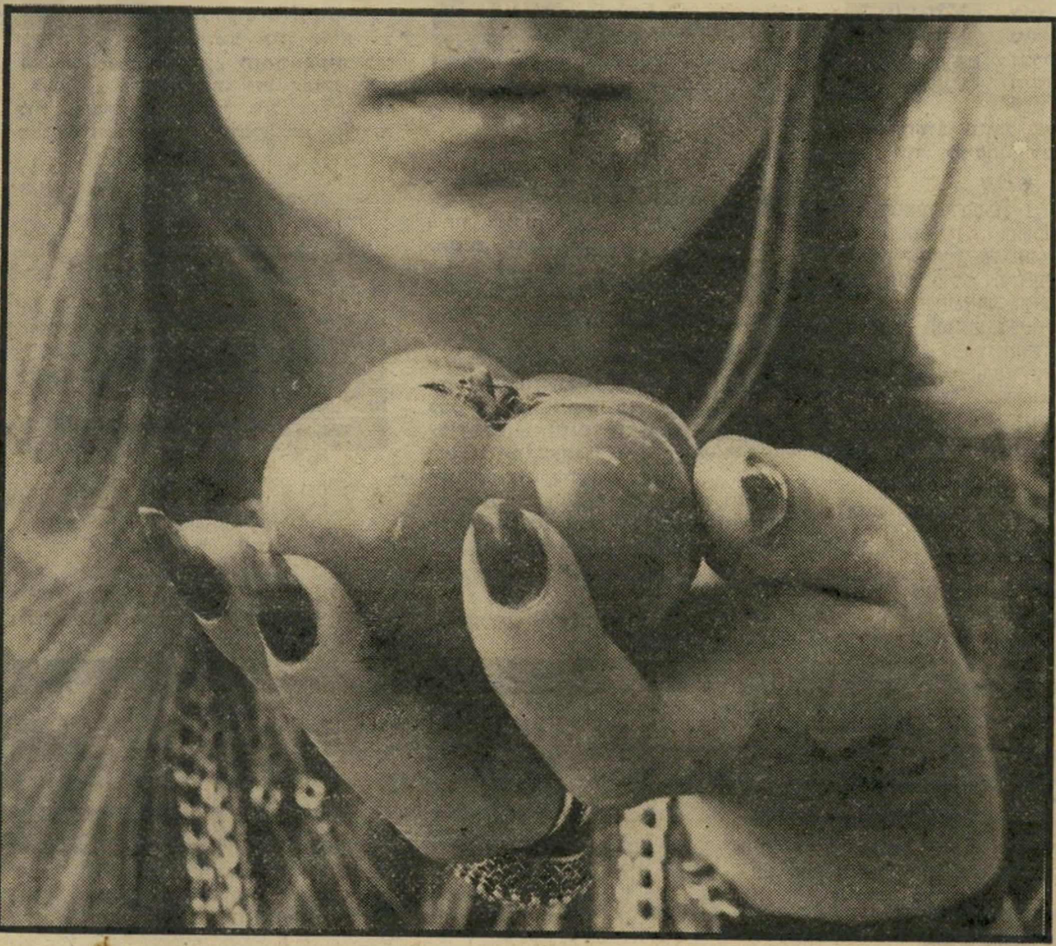

התייקרויות האחרונות לא השאירו ספק בכך שהמדיניות האנטי־אינפלציונית של האוצר נכשלה. ההתייקרויות הגדולות של המזון, כשעגבניה עולה 130 ל״י לק״ג והקישואים („האוכל של העניים״) עולים 80 ל״י לק״ג, בתוספת העליות של מחירי־הדלק ומוצרי־ייבוא אחרים, שמו קץ לדבר שנקרא בפי האוצר „הרגיעה״ של האינפלציה.

קשה לקרוא לאינפלציה של 5% לחודש בממוצע „רגיעה״, לפי כל קנה־מידה שהוא. אך היא פחותה מהשיעור של 11%—10%, שהיה בחודשים נובמבר ודצמבר בשנה שעברה. (אם כי 5% לחודש הוא שיעור

> **המשק דומה לכלבלב המנסה לתפוס את הזנב שלו, ואין יודעים אם הראש רץ אחרי הזנב או הזנב אחרי הראש**

גבוה יותר מאשר שיעור האינפלציה שהיה בחודשים המקבילים — פברואר ומארס — בשנה שעברה). אך אין לאוצר מה להתגאות ברגיעה יחסית זו של האינפלציה, כי היא אינה באה כתוצאה מן המדיניות הכלכלית החדשה שלו („צימצום הביקושים״), אלא דווקא תוצאה של מדיניות ישנה־נושנה, שהאוצר התנגד ומתנגד לה בכל תוקף: מדיניות הסובסידיות.

במשך החודשים שקדמו לחגים האחרונים האוצר סיבסד את מחירי הדלק, העופות הקפואים, הבשר הקפוא ועוד. מחיריהם בלירות ישראליות עלו כתוצאה מן העליה

הזנב של הכלבלב

בשער־החליפין של הדולר, אך הצרכן לא הרגיש בכך, כי הממשלה שילמה את ההפרשים.

בקיצור, היא סיבסדה אותם!

אך ורק כתוצאה מסיבסוד זה עלה המדד יחסית בשיעור קטן. ל„ריסון הביקושים״ של שר־האוצר לא היה כל קשר לדבר. עובדה: ברגע שסיבסוד זה נגמר, בימים אלה, קפצו המחירים שוב. אי־אפשר היה להרגיש בביקושים ה„מרוסנים״.

טענתי תמיד שסיבסוד המוצרים הבסיסיים הוא דבר טוב. הוא אחד האמצעים החשובים ביותר לגילגול האינפלציה אחורה. אין כל שחר לטענה התקציבית, כאילו אין כסף למטרה הזאת, כי הממשלה מפסידה סכומים הרבה יותר גדולים בגלל עליית המדד מאשר ביגלל הסיבסוד. העליה במדד גורמת לעליית החובות הצמודים של הממשלה, לעליית מחירי הסחורות שהיא קונה וגם לעליית תוספת־היוקר — אם כי רק ב־80%, כך שהתקציב אינו יוצא נשכר. אך הנזקים האינפלציוניים

> **אי־אפשר לעצור את האינפלציה מבלי להפסיק את מעגל־קסמים של עליית שער הדולר ועליית המדד**

החמורים ביותר הכרוכים בעליית המדד מתבטאים בעליית מחזור־הכספים, ובמיוחד בעליית שער הדולר.

■ ■ ■

העליות במדד מעלות את שער הדולר, כי יש להתאים את הערך הריאלי של הדולר לערך הריאלי של הלירה. והעליה בשער הדולר מעלה את המדד, כי היא מייקרת את כל הייבוא. העליה במדד, כתוצאה מעליות מחירי הייבוא, מייקרת שוב את שער הדולר, המייקר את הייבוא, המעלה את המדד, המעלה את שער הדולר.

זה דומה לכלבלב שרץ במעגלים, כדי לתפוס את הזנב שלו, ואין יודעים האם הראש רץ אחרי הזנב או הזנב אחרי הראש.

בנסיונו לתפוס את הזנב שלו מסתובב המשק הישראלי

מאת

אסתר אלכסנדר

במעגלים. אין הוא יוצא למרחב. עם כל סיבוב עולה המדד.

הייבוא הוא מרכיב חשוב ביותר של הייצור. רוב הייבוא מורכב מחומרי־גלם, ממוצרי־השקעה ומדלק. הם ומוצריהם מתייקרים לצרכן המקומי לא רק כאשר הם מתייקרים בחו״ל, אלא גם כאשר שער הדולר מתייקר אצלנו, ללא כל קשר עם התייקרות המוצרים בחו״ל, אלא בעיקבות העליה הקודמת של האינפלציה אצלנו.

וכל זה למה?

התשובה היא כי שער הדולר הוא נייד. פירוש הדבר הוא, שנותנים לו להשתנות באופן חופשי לפי מה שנקרא „תנאי השוק״.

אין זו השיטה היחידה לקביעת שער־החליפין. עד לזמנים החדשים נקבע השער גם אצלנו על־ידי החלטת הממשלה אחת לחצי שנה או בכל פרק־זמן אחר.

כתוצאה מניוד זה של הדולר קשור שער־הדולר לעליית־המחירים ממש בכל שניה ושניה. ביגלל ניוד הדולר אין שום הפרשי־זמן בין עליית המדד ועליית הדולר. מבחינת הזמן יש צמידות מושלמת של הדולר למדד.

הסיבה לכך שהדולר אינו עולה בכל זאת באותה המהירות כמו המדד שלנו היא שגם הדולר בעצמו סובל מאינפלציה בחו״ל.

אך אין דבר זה משנה את הקשר המיידי שבין עליית המדד ועליית הדולר וכידוע באינפלציה — המיידיות הזאת בהצמדה למדד שווה הרבה. מי כמונו, השכירים, יודעים זאת! (יש עוד לציין שמחירי הייבוא אינם סובלים מן ההצמדה הבלתי־מושלמת של הדולר למדד, כי הם כוללים גם את ההתייקרויות בחו״ל, נוסף על עליית השער).

מבלי להפסיק מעגל־קסמים זה של עליית שער־הדולר ועליית המדד, אי־אפשר לעצור את האינפלציה.

הדרך לשבירת מעגל זה היא להפסיק את ניוד הדולר, או — באופן אלטרנטיבי — לסבסד את מוצרי־הייבוא העיקריים. מבלי שנעשה אחד משני הדברים האלה, או שניהם ביחד, שום תרגילים של „צימצום הביקוש״ לא יועילו.

■ ■ ■

אחד התרגילים העיקריים לצימצום הביקוש הוא השיטה של תשלום תוספת־יוקר בשיעור של 80% בילבד מעליית המדד, ורק פעם בשישה או בשלושה חודשים. ועם זאת היא מואשמת השכם־וערב באינפלציה. אומרים שהצמידות של השכר למדד — תוספת־היוקר —

> **כדי לבלום את האינפלציה יש להפסיק את ניוד הדולר ולחדש את הסובסידיות למוצרים החיוניים**

היא גורם אינפלציוני, ויש להקטינה. נשווה־נא את ההצמדה של השכר להצמדה של הדולר למדד.

הדולר הנייד צמוד יום ולילה למדד. אינו מפסיד אף רגע אחד, אינו מפסיד זמן, ולכן גם אינו מפסיד מערכו (מילבד ההפסד הנגרם לו ביגלל האינפלציה של הדולר עצמו בעולם, בשיעור של כ־15%). ואם יפגר חס־וחלילה

(המשך בעמוד 76)

מצפה לכם שבוע שבו תקלעו למצבים של רוגז וכעס, בעיקר בגלל שכנים, או אחים ואחיות. נסו לנהוג בטאקט, ולהימנע מהתפרצויות חסרות שליטה. אם תצליחו להתעלם מאותם הדברים המכעיסים, תיווכחו ש„השד אינו נורא כל כך", וההתאפקות כדאית. נסו לצאת ולבלות בחברתם של בני מזל אריה, שמצב רוחם השמח ישפיע גם עליכם.

* * *

עניינים הקשורים לכסף ורכוש, יעסיקו אתכם השבוע. אופטימיות יתר, יכולה להביא לצרות קטנות ואכזבות, זה לא הזמן להשקיע כספים. אנשים דו־פרצופיים יכולים להטעות אתכם, ולגרום בעיות בלתי־צפויות. הסיפרה 5 תתאים לשוורים הקונים כרטיסי הגרלה השבוע. בני מזל סרטן יהיו שותפים טובים לבילויים רומנטים.

* * *

השמש במזל תאומים, תגרום לשיפור ניכר במצב־הרוח. יקרון מכם יופי מושך ומיוחד בתקופה זו. רבים יבקשו את חברתכם בגלל החיוניות והרגשת הנעורים שתשפיעו על סביבתכם. יש להיזהר משיפוט מוטעה בכל מה שקשור לידידים חדשים. אתם נוטים לביטחון מופרז, וסומכים על מזלכם, שלא בכל פעם יוציא אתכם ממצבים בלתי־נעימים שאליהם אתם נקלעים, מחוסר תשומת־לב.

לא רצוי להתחיל בדברים חדשים, גם אם תכננתם זאת מזמן. כדאי להמתין, עיכובים ומחסומים בלתי־צפויים יכולים לשבש תוכניות, אפילו אם תוכננו בקפדנות. השגיחו על בריאותכם. נסו להתפנות מעבודה ומעיסוקים שונים אחרים ולהתרכז באהבה. קשר רומנטי מקסים, שבעתיד תיזכרו בו בנוסטלגיה, עלול להביא לכם שינוי.

* * *

אי־הבנות, סיכסוכים, ואפילו ניתוקים, שהיו בינכם לבין ידידים, יתבררו. היחסים יחזרו להיות כשהיו. שאיפות שלא תיארתם לעצמכם שתוכלו להגשימן, כעת בטווח הגשמה, אך נחוצה התמדה. כושר האירגון המעולה שלכם יבליט אתכם בעבודתכם, ואנשים שונים יבקשו עצתכם, ויהיו מוכנים להשתמש ברעיונותיכם המקוריים. קשרים חברתיים חדשים יכניסו לחייכם שימחה והתלהבות.

* * *

תקופה מלאת פעילות ומעניינת טוב להתחיל בדברים חדשים. יתכן שתחושו מתח נפשי בגלל פעילות יתר, אך תוכלו להתגבר עליו בקלות. כדאי לדחות חתימה על מיסמכים, כמו כן הימנעו מלסיים משא־ומתן עם עורכי־דין או סוכני־ביטוח. יתכן שתחושו כאבים בבטן שתהיה רגישה במיוחד בשבוע זה, הנטיה לכאבים בבטן תחלוף תוך ימים ספורים.

הפופולריות שלכם בעליה, וגם עניינים כספיים ישתפרו. יש סיכוי להעלאה ניכרת במשכורת והליכה לקראת שגשוג כלכלי. האהבה תתבטא בעדינות, מכרים חדשים ינסו להעמיק את הקשרים. המצב שבו אתם נמצאים דורש סודיות. אל לכם לגלות דברים שטוב להם להישאר נסתרים. אנשים ינסו למשוך מכם מידע חשוב שיוכל לשמש נגדכם בעוד זמן מה לעילת, לכן היזהרו לכם.

* * *

יש לדאוג לחסכונות, ולשלם מסים בתקופה הקרובה. חשבונות שונים יגיעו אליכם לפרעון, אל תעכבו תשלומים, גם אם תחששו שתשארו ללא מזומנים. תופתעו לדעת שתוך זמן קצר יתקבל סכום כסף שבעזרתו תוכלו לשוב ולהרגע. עליכם להיזהר מנהיגה חפוזה, פראית ונמהרת, שכן אתם חשופים במיוחד לתאונות בתקופה זו. קשה לכם להרדם בגלל המתח שבו אתם שרויים, וזה גורם נוסף המסכן אתכם.

* * *

המרץ שאתם משקיעים בעבודה לא מוערך במידה מספקת. התרגזויות בגלל עניינים שוליים מקלקלות את הרצון הטוב והכוונות הטובות שהיו לכם בקשר לעבודה. התכוננו לשיחה רצינית עם הממונה עליכם, המתינו להצעותיו על מנת לראות באיזה דרך לנהוג. בני זוגכם יבואו לעזרתכם, יעודדו ויפנקו אתכם. בעזרתם תתגברו על בעיותיכם.

המנוחה שלה אתם כל כך זקוקים, והחופש שאותו תכננתם לפרטי פרטים, יבוטלו כנראה ברגע האחרון. יתכן שיבקשו מכם לטפל בקרובים שחלו. או שתתבקשו לבקר אצל קרובים מבוגרים, על מנת לא להעליבם תיאלצו לוותר על תוכנית. אנשים יבקשו שתשרתו ותעשו למענם טובות גדולות וקטנות. זה הזמן לומר — לא.

* * *

סיסמתכם השבוע „אם לא עכשיו אימתי". אם בשבוע זה לא תחושו שימחה אמתית, ולא תצאו להתבדר ולבלות באירועי ספורט, מוסיקה, תיאטרון או קולנוע, סימן שאתם לא „דליים אמיתיים". מי שלא יצא לבלות שיחפש לו לפחות בת זוג ההולמת את כמיהותיו וחלומותיו. אלה שמצאו חן בעיניכם מחכים רק לרמז, הם משתוקקים מאד להתחבר אליכם, לא תאכזבו אותם.

* * *

התרכזו בענייני הבית, יתכן שנחוץ שיפוץ כללי לדירה שבה אתם גרים, הזמן מתאים לשיפורים ושיפוצים. הצעות נישואים יתקבלו ברצון על־ידי בני זוגכם הממתינים כבר זמן רב להחלטתכם, ומצפים לתשובה חיובית. הדגים שעברו את השלב הזה, או שעדיין לא הגיעו אליו, יוכלו למצוא בימים אלה קשר רומנטי חדש ומסעיר למדי.

הורוס קופ

מזל החודש: תאומים

שמו של המזל „תאומים", מצביע על תכונותיו של המזל. הדואליות מסמלת את בני מזל זה. התאומים כפולים במיזגם ובאופיים. אפשר לומר שהם קשים להבנה יותר מכל שאר האנשים במזלות האחרים. בסמלים עתיקים מצוייר ראשו של אחד התאומים כשהוא מופנה כלפי מטה. להראות לך שלא רק שניות קיימת, אלא דבר והיפוכו. בן מזל תאומים משוחח עם תאומו במשך כל הזמן. התאומים שבתוכו משחקים, צוחקים, מתקוטטים, מתפלפלים, מקסימים אחד את השני ונשארים ילדים.

מזל תאומים שייך למזלות האוויר, ונשלט על־ידי כוכב מרקורי. במיתולוגיה — הרמס, שליח האלים. הריחוף הקליל, האינטלקט החריף, הרצון להקיף הכל ולא להיות קשור לשום דבר. „סנדלי מרקורי המעופפים" הם שגורמים לעתים קרובות לבני מזל זה להשאר חובבנים, למרות כשרונותיהם.

הצורך בקומניקציה הוא מיסוד הוויתם, הכוונה לקומניקציה אינטלקטואלית. הם מחפשים להם כל הזמן שותף לשיחה. ואם אינם מוצאים, משעשעים את עצמם, או מתקוטטים עם עצמם. הם אוהבים ללקט ידע, אבל לא להתחייב בלימוד ועבודה. הם מבינים בנושאים רבים, ויכולים להקסים את רואיהם ושומעיהם בשיחה על כל נושא. אמנות, מכאניקה, חידושי המדע, פוליטיקה, פילוסופיה, ניתוח מצב, שירה, בקיצור — הכל. הם אוהבים ש„תהיה להם אצבע בכל העוגות".

קל להם למצוא את פרנסתם, כיוון שאין בן מזל תאומים שאינו מתמצא ביותר ממיקצוע אחד. הם נמשכים למיקצועות שבהם יש שילוב של קומניקציה אינטלקטואלית והעברת אינפורמציה, כמו הוראה, עיתונאות, מיסחר, תחבורה, רדיו, טלוויזיה, או כל דבר השייך לתיקשורת, או תנועה. הרבה מהם עובדים כנהגי מוניות או אוטובוסים.

בענייני עסקים הדורשים חריפות ושנינות הם מביסים את כל יריביהם ומתחריהם. הם מסוגלים למכור קרח לאסקימוסים. האמת הטהורה בעלת חשיבות מישנית עבורם. בני תאומים משנים את דעותיהם בקלות, לא בגלל אינטלגנציה לקויה חלילה, אלא בגלל הצורך להתחשב בדעותיהם של שני האנשים הנמצאים בתוכם. אם תופסים אותם בסתירה פנימית, הם משנים את הנושא כל כך מהר, ובאמנות כזו, שזה המשוחח עימם באותו רגע, ירגיש שהוא טועה ולא מבין את הדברים עד הסוף. רבים מהם קשורים לעולם הבמה. בגלל כושר החיקוי המעולה שבו ניחנו. עודד תאומי ששינה את שמו לשם המזל שלו; אורנה פורת גם היא בת תאומים, אשר כשאר בני המזל לקחה על עצמה עיסוק נוסף, והקימה תיאטרון לנוער. רבים מהם קשורים לרדיו, טלוויזיה, ועיתונות. יצחק רועה, שבקולו וצורת דיבורו, „עושה משהו" לאנשים. גם כאשר הוא נכנס למצב־רוח ציני ופוגע הוא נשאר, בכל זאת, אהוב על הקהל, בגלל חוש ההומור, וקלילות הדיבור האופייני ל„תאומים" הוא לא מכביד על שומעיו. אלכס אנסקי השדרן של גלי־צה"ל, מושך לתוכניתו מאזינים רבים. בגלל הקלילות, האופטימיות ושימחת החיים. הרדיו טבעי לו. בני תאומים חרוצים מאוד וזריזים, אוהבים עבודה מעניינת ומגוונת. הם סקרנים ומרבים בדיבור. לכן מתאים להם להיות, נואמים, מרצים, עורכי־דין, או פוליטיקאים. הנרי קיסינג'ר בן מזל תאומים שימש בתור שליח, נסע ממקום למקום, וקישר בין ארצות ועמים במסע דילוגים, המזכיר את שליחויותיו של מרקורי במיתולוגיה היוונית. כאשר מאזינים למאיר פעיל בן מזל תאומים, חשים שכמעט לא קיים שטח שבו הוא לא מתמצא. מוכשר בתור נואם ומרתק אליו גם אותם שמתנגדים לדעותיו.

בהופעתם, הם דקים, זריזים, תווי הפנים חדים וקטנים. עינים מתרוצצות ועירניות, או מבט לא יציב. הם נשארים צעירים לאורך ימים, ונותנים הרגשה של נעורים וחיים. צבע עורם בדרך־כלל חיוור, וסופג צבע בקלות. תנועותיהם מלאות חן. אפם מעוצב היטב ולעתים הוא ארוך וישר. הידיים ארוכות ודקות, זריזות, גמישות ומלאות הבעה. הם נוטים להשתמש בידיהם בשעת הדיבור.

בריאותם: הם חיים על אנרגיה עצבית. מרקורי הכוכב השולט בהם, מייצג את מערכת העצבים. הם יכולים להגיע למתח עצבי גבוה מאוד. וביחוד הנשים שבאופן טבעי זקוקות יותר לשקט ריגשי, שאליו אינן מסוגלות להגיע. כדי להירגע הם זקוקים להמון שמש, אוויר צח ושינה רבה.

באהבה, אין מה לצפות מהם לתחושת ביטחון עמוקה, כפי שמסוגל להעניק בן מזל שור או סרטן. קשה לדעת מה הם מרגישים, בדרך־כלל רגשותיהם שיטחיים וקרירים. בגיל צעיר האהבה היא מישחק עבורם, ואפילו הנישואין, עלולים להיות הרפתקה נוספת בחיים. לעתים קרובות גם מסתיימים בגירושים. הם אינם רוצים לאבד את חירותם. מחפשים בבן־הזוג התאמה אינטלקטואלית. יכולים לאהוב בהתלהבות עצומה, ובאותה מהירות לשנוא את זה שלפני דקה כל כך אהבו. אין מה לצפות מהם שיאהבו היום, את זה שאחריו השתגעו אתמול. הם מתגעגעים לאהבה ולעתים רחוקות מוצאים אותה, אולי בגלל שמוצאים בבני זוגם פגמים רבים, ומטיחים אותם בפניהם. דבר שמביא לקלקול היחסים. הצורך בגיוון ובעניין חדש, לא מותיר להם ברירה, אלא לחפש להם שותפים רבים ושונים. גם לנשואים מבני המזל יש על פי רוב חברה אחת, או אפילו שתיים נוסף לאשה. כאשר „נגמר להם" מקשר אחד, הם מסוגלים לנתקו מבלי לומר מלה. להעלם לחודש, לשנה או יותר, ופיתאום להופיע ולהמשיך את היחסים, כאילו לא קרה דבר. לזכותם יאמר, שהמין מושך ומסקרן אותם מאוד, והם יודעים להעניק לבני זוגם חמימות, הרגשה טובה, וכשרון הדיבור עוזר להם ללחוש לאוזני בני זוגם, מילות אהבה משכרות, והבטחה לעתיד ורוד. הבטחה שכלל אינם מתכוונים למלא.

לאשה במזל תאומים משמשת האהבה כעין מישחק, היא מרגישה ששום אדם לא יכול לספק את דרישותיה ורצונותיה. תמיד מסתובבים סביבה המון גברים מושכים ומעניינים. אך עם כל הקסם והחן שבה, היא פוחדת להינשא ולאבד את החופש שלה. היתרון באשה תאומים, הוא שלעולם לא משעמם לידה. ותגובותיה בלתי־צפויות. תמיד יש לה מה לספר, במה להתעניין ולעניין, נשים רבות בנות תאומים נשארות רווקות עד גיל מאוחר, כדי לא לאבד את חרותן, או מתגרשות בגיל צעיר.

בני מזל תאומים נמצאים במתח ועצבנות בערך כשנה וחצי. חלקם הגיעו אפילו למצבים של חרדות. גם הדברים שתוכננו על ידם בפרק זמן זה, התבצעו בקצב איטי מן הרגיל. מהאוקטובר יתבהרו השמים. ולרובם תגיע תקופה הרבה יותר נעימה וקלילה.

הסוד הנפלא שמתחת לשמלה

דגם
BLUES R.

BLUES הפרח הנסתר של טריומף, חזיה יפהפיה, קלילה וקייצית, העושה את גיזרתך טבעית, רעננה, צעירה ומושכת.

להשיג בצבעי לבן, גוף או שחור, עם תחתון תואם (סט).

דגם BLUES עם תחתון BLUES תואם.

Lycra®

לכל שערי היציאה
to all exit gates
טיסות יוצאות
departures
VISA
ויזה
התחלה מוצלחת לכל טיול.
ויזה כרטיס האשראי של קבוצות
בנק לאומי
בנק דיסקונט

חשוף בצריח

זה מכבר אני משחק ברעיון לכתוב יומן שבועי אישי, שבו אספר על חוויות ומחשבות, פגישות ואירועים שהיו לי במשך השבוע. השבוע האחרון נראה לי כשבוע טוב לפתוח בו.

עליתי במדרגות בית־אגרון בירושלים, כדי להשתתף במסיבת־עיתונאים על מאורעות־חברון. מולי בא גבר שלא הכרתיו, חובש־כיפה, כבן 35, ישראלי מן השיכבה העליונה. הוא נראה כמרצה באוניברסיטה. „עוד יתפסו אותך! יתקעו לך כדור!” הפליט לעברי. ניפנפתי לו לשלום.

כעבור שעתיים, בצאתי מן הבניין, נתקלתי בו שוב. „אני אשמח כשיירו בך!” קרא. „זה מגיע לך!”

„לוא הייתי היום יותר צעירה הייתי יורה בך במו ידי,” כתבה לי אשה אלמונית (אנשים מסוג זה לעולם אינם מזדהים), שלפי כתב־היד היא ישראלית ותיקה.

אלה הן רק שתי פנינים מתוך מבול של השמצות בעל־פה ובכתב, מאמרים ונאומים, שזכיתי בהם השבוע.

„סופך קרוב!” אמר לי צעיר ברחוב. „צריכים להרוג אותך, מנוול!” אמר לי גבר קשיש. „חרא!” סינן בין שיניו נהג.

מאמרי־ההסתה נעו בין ארסי (אחד דויד פדהצור בדבר) עד רצחני (הרצל רוזנבלום בידיעות אחרונות). האחרון הישווה אותי לסוכני־הנאצים, וסיים בקריאה כימעט־גלוייה לרצוח אותי. (מכיוון שאני מכיר את הדוקטור היקר, אני בטוח שיכתוב עלי מאמר־הספד נחמד מאוד, אחרי שמישהו מקוראיו יפעל על פי מישאלתו. רוצחי־עט מסוג זה אף פעם אינם מדמיינים לעצמם מה עלולה להיות תוצאת כתיבתם. הרי הם רק מושכים בעט. על כך דובר הרבה במישפטי נירנברג, כאשר היה נטוש ויכוח על השאלה אם אחראים לשואה רק מי שרצח יהודים בפועל, או גם הדוקטורים היקרים והסופרים התמימים אשר רק הביעו את דעתם הכנה על כך שהיהודים הם אויבי גרמניה והגזע הארי.)

הרצל רוזנבלום

על כל פנים, כמה מקוראיו של הרצל רוזנבלום הזדרזו וציירו על קיר דיזנגוף סנטר בתל־אביב כתובת־ענק אדומה: „מוות לפעיל, שריד ואבנרי! שחררו את כהנא!” כתובת זו עוררה בי מחשבות נוגות על אי־הצדק שבדבר. שהרי יוסי שריד ומאיר פעיל עשו כמיטב יכולתם כדי להתרחק ממני ככל האפשר בימים אלה. למה מגיע להם להיות ראשונים על הקיר?

אני די רגיל למבול פיתאומי כזה של שינאה, הגואה מן הביבים. זוהי תופעה החוזרת על עצמה, כאשר קורה משהו המרים את המיכסה מעל הביב. לפתע פורץ מתוכו גל של נאומי־הסתה, מאמרי־השמצה, מיכתבי־איומים, גילויי־שינאה. כל מיני יצורים מוזרים, המשגשגים במים עכורים אלה, עולים מן הבור. צמד־החמד עקיבא נוף ואהוד אולמרט, שני חניכיו של שמואל תמיר, השונאים והמשמיצים זה את זה, מתחרים ביניהם על הבכורה, כשפעם זה ופעם זה מצליח לקפוץ ראשון על הגל. גם מאיר כהנא צץ מן החור שלו. חגיגה שלמה.

מדוע צצים יצורים מוזרים אלה דווקא בשעה כזאת? זהו האינסטינקט של העיט, היושב על העץ והממתין עד שהחיה הפצועה תמות, כדי לגבור בפגר. או האינסטינקט של הצבוע, התוקף את האיילה המבודדת.

כאשר נדמה להם שיש אווירה של „עליהום!”, הם מריחים דם, יוצאים מן החורים ומצטרפים למירדף. אז, נדמה להם, הכל מותר, והיצרים האפלים ביותר הופכים מקובלים.

כשמסתבר שהחיה הנרדפת מסוגלת להגן על עצמה היטב, חוזרים יצורים אלה לחוריהם. עוד לפעם הבאה.

בשיא ההשתוללות, חברים טובים „משאירים פס” עד עבור זעם. גם זה שייך לתמונה.

בשעתו היה אחד ממכוני דעת־הקהל עורך סקר שנתי: „מי האיש השנוא עליך ביותר?” במשך כמה שנים התחריתי על המקום הראשון עם יצחק בן־אהרון. למרבה המזל הופסק בעריכת סקר זה, כי אחרי שבן־אהרון חזר לקיבוצו, הוא הפך חביב דעת־הקהל, כך שנשארתי לבדי בראש־הרשימה.

„האם אתה נהנה מזה?” שאל אותי השבוע בסקרנות אחד ממכרי.

לא. אני לא נהנה מזה. אבל לומדים לחיות עם זה.

יש המקלים על כך. כל האנשים הטובים — וגם אותם יש להזכיר — המנפנפים לי ברחוב בימים אלה, הקוראים לי קריאת־עידוד ממכונית חולפת, האומרים „כל הכבוד!” ו„אל תיכנע!” ו„אני איתך!” והאמת היא שזה נעים.

איך להסביר את ההתפרצויות האלה של השינאה?

נראה שזה קורה מדי פעם כאשר אני נוגע בעצב חשוף של הציבור, במקום מכאיב במיוחד. בפעם האחרונה זה קרה בפרשת דניאל פינטו, כאשר הרמטכ"ל העניק חנינה למי שהורשע על פשע־מילחמה זוועתי. (כששוחרר פינטו ממעצר, דובר על מישפט חוזר. מה קרה לו?)

עכשיו זה קורה, כביכול, ביגלל התנגשות קטנה ומגוחכת בין כתריסר שוטרים וחיילים וכתריסר מפגינים, שדחפו איש את רעהו במשך שתיים־שלוש דקות (איש לא היכה, איש לא בעט, איש לא נחבל, איש לא נעצר.) יש שזעמם אינו נובע מהתנגשות זעירה זו, אלא מעצם עריכת ההפגנה ליד הגשר. אך הרי לולא ההתנגשות שנגרמה על־ידי שוטר אחד, היתה ההפגנה נשארת קבורה בשני מישפטים בעיתון ובחצי פסוק בטלוויזיה, ואיש לא היה מתרגש.

נראה שיש סיבות יותר עמוקות, תת־הכרתיות, בלתי־רציונליות. ריגשי אשמה. פחדים נסתרים. נגענו במקום כאוב, גידול ממאיר. והחולה מגיב כשנוגעים בו. מתחת לאור של תרבות ודמוקרטיה חבויים יצרים אפלים, הפורצים כשזה ניתן.

אני ממלא בסך־הכל את תפקידי. כשאני סבור שיש להפגין נגד עוול — אני מפגין. כשאני נתקל בקשר־השתקה וסבור שהציבור חייב לדעת — אני מפר את הקשר. כשאני חש שהמדינה הולכת לקראת שואה בעיניים עצומות — אני צועק כדי שתפקח את עיניה.

אם אשתמט, אשנא את עצמי. וזה גרוע מכל שינאה הזולת.

מקום טוב באמצע

בשיא ההשתוללות פירסמו יוסי שריד וחייקה גרוסמן הודעה, המגנה אותי על כי תקפתי חיילי צה"ל. לדעתם יש לגנות התקפות על צה"ל „מימין ומשמאל”. הרבה אנשים מסוג זה נקטו סיגנון זה, וגם חיים חפר לא פיגר והסתייג מהתקפות על צה"ל „מימין ומשמאל”.

לא חשוב שלא היתה שום התקפה על צה"ל „משמאל”.

אורי אבנרי

יומן אישי

לא חשוב ששריד־גרוסמן, היושבים לידי בכנסת, לא טרחו כלל לשאול אותי מה אירע, וגם לא ניזקקו לעדותם של עדי־ראייה נכבדים כמו האלוף (מיל') מתי פלד והפרופסורים מן האוניברסיטה, שהשתתפו בהפגנה. ההודעה לא באה לברר אמת, אלא לשרת מטרה אחרת.

מהי?

מתגלה כאן הכמיהה הניצחית של העסקן המיקצועי לתפוס „מקום טוב באמצע” — כמו באולם הקולנוע. אם אתה מגנה רק את הימין — אתה עלול להחשב, חס וחלילה, כאיש־השמאל (וגם להיפך). החוכמה היא לגנות את „הקיצוניים משני הצדדים”, ובצורה זו לרמוז לקהל שאתה, בעצם, איש מתון, העומד באמצע הקונסנזוס, אחראי, סולידי.

יוסי שריד

זהו הטריק הנושן ביותר במחסנו של העסקן המיקצועי. כל מנהיג־מיפלגה משתמש בו. הוא יעיל אם רוצים לשמור על כסא. הוא בלתי־יעיל אם רוצים להשיג מטרה לאומית או חברתית.

אצל שריד וגרוסמן יש למישחק זה תיחכום נוסף. הם ידועים כאנשי־שלום. הם שוקדים על ביסוס תדמית זו במבול של הודעות בלתי־מחייבות לעיתונות. אבל הם גם שייכים למערך, והם רוצים לעשות שם קאריירה, להיות בבוא היום לשרים, לתפוס בינתיים מישרות מכובדות.

איך עושים זאת? מוכיחים להנהגת המערך שפעילותם מחזיקה את שוחרי־השלום במערך, ומונעת מהם מלהצטרף למחנה־השלום האמיתי, הפועל בשטח. ברגע המכריע, פעם בשנה, הם תוקפים את מחנה־השלום ויוצרים סנסציה („יוסי שריד מותח ביקורת על כנס־שלום! חייקה גרוסמן מגנה את הפלסטינים!”). זוהי סנסציה אמיתית, מפני שזה מפתיע. (איש־ימין המגנה את השלום, ואיש־שלום הפועל למען השלום, אינם עושים דבר חריג, ועל כן אינם זוכים בכותרת.)

כך, בשיא מילחמת־האזרחים בלבנון, תבע שריד לכבוש את דרום־לבנון. סנסציה. ערב הכנס הגדול של ניו־אוטלוק בוושינגטון, פירסם שריד הודעה שבה הסביר מדוע אינו נוסע לשם. (אני ביכלל אוהב את ההודעות האלה, שבהן מסביר פלוני מדוע א י נ ו עושה משהו. זה מתוחכם. זה פיקחי. אתה גם אינך מסתכן בעשייה כלשהי וגם תופס טרמפ על העשייה, כי תודות לה אתה זוכה בכותרת.) ואילו חייקה גרוסמן, שנסעה לכנס, עשתה את הכל כדי לפוצץ אותו מבפנים ולהוכיח שאין כל אפשרות של שלום עם הפלסטינים.

וכך הם מרגיעים את מנהיגי המערך, שהם — למרבה הצער — ניצים: אפשר לסמוך על שניים אלה. הם לא יעברו את הגבול. כי על הגבול הזה כתוב „כדאי”.

הזכויות של כהנא

מזה כמה ימים אני נתון במצוקה נפשית ודווקא ביגלל „הרב” כהנא.

האם ניתן להצדיק את הפעלתו של מעצר מינהלי נגדו?

אני מתנגד למעצר מינהלי. זהו אמצעי אנטי־דמוקרטי קיצוני, פסול מעיקרו, ממש כמו גירוש ראשי־עיריות מן הארץ. האם יש כאן חריג, המצדיק שימוש באמצעי זה?

כהנא הוא פאשיסט. פשוטו כמשמעו. האם מותר להשתמש באמצעי אנטי־דמוקרטי נגד מי שבא לרצוח את הדמוקרטיה? האם מותר לעצור בדרך זו אדם שהיה, אילו הגיע לשילטון, חובש את כולנו במחנות־ריכוז נוסח סיביר.

אנו מוצאים את עצמנו כאן באותו המצב שבו היו נתונים ראשי המחנה הליברלי האמריקאי, רובם יהודים, כאשר התנגדו לדרישת ראשי הציבור היהודי לאסור את מיצעד הנאצים האמריקאים בעיירה סטוקי ליד שיקאגו. הליברלים הגנו על זכותם של הנאצים להפגין.

הנימוקים ידועים. מי שמגן על חופש־הדיבור, נאלץ בדרך־כלל להילחם על חופש־הדיבור של בעלי הדיעות הנתעבות ביותר. מי שמגן על זכויות־האדם. נאלץ להיאבק על זכותו של האדם המבחיל ביותר. כי כל פגיעה מתחילה שם.

מי שעוצר כיום את כהנא בדרך מינהלית, יעצור מחר אותך ואותי.

הנימוקים ההפוכים ידועים גם הם. מה צריך השילטון לעשות, כשהוא נוכח לדעת כי קמה מחתרת חמושה מסוכנת? קשה להוכיח זאת, כי המודיעים הם — בדרך־כלל — סוכני שרותי־הביטחון, הנמצאים בתוך המחתרת ושאסור לחשוף אותם. וייתכן כי ראשי המחתרת, שאת הקשר שלהם למעשים בלתי־חוקיים אי־אפשר להוכיח, מתכננים באותו רגע פשע שיזעזע את העולם.

מאיר כהנא

נניח — לצורך הוויכוח — שקמה מחתרת, המאחסנת נשק ברובע היהודי בירושלים, והמתכננת באחד הלילות לפוצץ את כיפת־הסלע או את מיסגד אל־אקצה. פעולה כזאת היתה מביאה אסון נורא על ישראל, גורמת לפיצוץ בארות־הנפט ברחבי המרחב, ממיטה אולי שואה על כל העולם המערבי. איך מונעים זאת כשאין הוכחות, אין עדים שאפשר להציגם בבית־המישפט, ואין רצון להעלות אפשרות כזאת בתהליך הגורר אחריו פירסום?

ובכל זאת: שילטון־החוק קודם לכל. מכל האסונות, הפלת שילטון־החוק הוא הגרוע ביותר.

זה מרגיז אותי, זה מגעיל אותי, אבל אני חייב להתייצב להגנת „הרב” כהנא וחבורת הקלגסים הנתעבים שלו. אינני מוכן להצדיק מעצר מינהלי — לא ליהודים ולא לערבים, לא לפאשיסטים ולא לקומוניסטים.

ואיך לפתור את הבעייה בדרך חוקית? אם אנחנו מאמינים בחוק הדמוקרטי, אנחנו צריכים להאמין שניתן להתגבר על בעיות בדרך החוק דמוקרטי. אני מעדיף הליך מישפטי מיוחד בבית־המישפט.

אפילו הסתרת זהותם של עדים ופגיעה בפומביות המישפט — ובילבד שלא יהיה מעצר מינהלי.

גם גדול הפושעים זכאי למישפט. גם כהנא. אחרת נקבל את הערכים של כהנא עצמו.

האדם השלישי

זהו! גיליתי! יש מועמד לראשות הממשלה!

אומרים: אי־אפשר לסמוך על פרס. אין לו עקרונות. אין לו דיעות. הוא יתקפל מול גוש־אמונים.

אומרים: אי־אפשר להחזיר את רבין. הוא כבר נכשל פעם. הוא בעל דעות ניציות. בעניין הפלסטיני לא שינה

(המשך בעמוד 18)

כיסוי לראש

אשת שר־האוצר, אורה הורביץ (מוסתרת), השליכה את הסוודר שלה על ראשו של בעלה, כדי לגונן עליו מפני עדשת המצלמה. משמאל: ידידו הוותיק של ייגאל הורביץ, המיסעדן אלכס שור, בעל המיסעדה קפה דה־פאריס, שסיפק את הארוחה המפוארת.

הורביץ מהדק את החגורה

מישפחת הורביץ ערכה חגיגה לעובדי המחלבה במיסעדת־פאר תל־אביבית והשר שפרש מן העסק באופן הפגנתי - הופיע

בערב שבת הגיעה ידיעה אנונימית למערכות העיתונים. „השר ייגאל הורביץ עורך מסיבת־שחיתות בקפה דה־פאריס," נאמר בידיעה. במיסעדה המפוארת אמנם נערכה ארוחה חגיגית, שבה נכח שר־האוצר, אולם זו היתה מסיבה שונה במיקצת מזו שתוארה בידיעה.

„חברת טנא־נוגה למוצרי חלב, עורכת מסיבה כזו כל שנה," הסביר יונתן („יוני") הורביץ, בנו של השר ובעל המיפעל. „זו מסורת, וגם אבי בא לכל מסיבה כזו." יוני הורביץ היה רגוע וחייכני, כיאה לבעל מיפעל מצליח, המעניק ערב נעים לעובדיו הבכירים.

שונה לגמרי היתה התנהגותו של השר ייגאל הורביץ. כשהבחין השר בצלמת הממתינה בפתח המיסעדה, התפרץ בזעם: „איזו חוצפה! איזו חוצפה! זה אירוע מישפחתי! מה אתם רוצים ממני?"

אשת השר, אורה הורביץ, בת באר־טוביה, לא הסתפקה במילים בילבד כדי להביע את מורת־רוחה. „תעזבו אותו," דרשה, „אני לא רוצה לראות אתכם כאן."

אורה הורביץ הסירה מכתפיה סוודר לבן, השליכה אותו על ראש בעלה כדי להסתיר את פניו מפני עדשת המצלמה. אשת השר לא הסתפקה בכך, וכאשר החליק הסוודר מראשו של ייגאל הורביץ, השליכה את הסוודר לעבר צלמת העולם הזה.

דקות ספורות אחרי התקרית הגיע למקום גם חבר־הכנסת עמוס הדר, אחיו של ייגאל הורביץ. התנהגותו של הדר, כמו תגובתו של השר הורביץ, עלולה להתפרש כאילו היתה למישפחה סיבה כלשהי להסתיר את עצם קיום המסיבה.

למראה המצלמה הסתיר הדר את פניו בידו, כפי שנוהגים לעשות חשודים המוכנסים לאולם בית־המישפט. הוא זינק לעבר הצלמת בידיים מושטות ובתערובת של תוקפנות וחיוך דרש לדעת: „מי את בכלל?"

בעל המיסעדה, אלכס שור, היה היחידי ששמר על קור־רוח. „אני מכיר את ייגאל ועמוס כבר 45 שנה," סיפר המיסעדן, „עוד מהתקופה שבה הייתי רועה־צאן במשק שלהם בנהלל."

את ארוחת־הערב המפוארת העניק המיסעדן למישפחת הורביץ, לדבריו, במחיר הפסד. „זה בשם הידידות בינינו," הוא מסביר. „אם לקוח רגיל נכנס למיסעדה, הוא משאיר אצלי לא פחות מאלף לירות. אבל למישפחת הורביץ אני נותן ארוחת־ערב ב־400 לירות לאיש."

הידידות הארוכה לא הפריעה לאלכס שור לחזור על בדיחה ישנה. „כמה פת יש בממשלת־ישראל?" שאל המיסעדן. „התשובה היא ארבעה. יש גידעון פת, יש אריק שרון שהוא פסיכופת, יש ייגאל הורביץ שהוא אנטיפת, ויש מנחם בגין, שממנו לי לא איכפת."

לא קשה להבין את רגישותו המייוחדת של שר האוצר להדלפת הידיעה על ארוחת־הערב של טנא־נוגה, שבה השתתף. קשריו של ייגאל הורביץ עם המיפעל, שאותו העביר לבנו יוני, עם הכנסו לתפקידו הציבורי רם־המעלה, כבר היו נושא לביקורת נוקבת.

בדו"ח מבקר־המדינה לשנת 1978, התפרסמה פרשיה המצביעה על הקשר שבין השר לבין המיפעל המישפחתי. ערב ההכרזה על המדיניות הכלכלית החדשה, בסוף שנת 1977, היו חילוקי־דיעות חריפים בין נציגי האוצר ונציגי החקלאות, על המחירים החדשים שיש לקבוע למוצרי־חלב מסויימים.

ליועץ המישפטי נמסר, כי במהלך הוויכוח העיר מנכ"ל האוצר הערות, שמהן השתמע כי הופעל עליו לחץ על־ידי מישרד־התעשייה, ולחץ זה קשור בשר, שמישפחתו היא בעלת מיפעלים לייצור מוצרי־חלב.

חקירת המבקר העלתה כי אכן היו לשר התבטאויות בעניין זה, אם כי העיר, שלדברי הורביץ, דווקא כאשר הוא מכהן כשר, מבצעים מדיניות לרעת המחלבות הפרטיות (העולם הזה 2196).

מבקר־המדינה קבע בדין וחשבון שלו, כי מוטב שהשר לא יעיר כל הערה בנושא רגיש כל־כך. במסיבת־עיתונאים שערך עם פירסום הדו"ח, אמר המבקר: „לא היה צורך בהערות השר כדי לדעת שנפשו קשורה במיפעל, ולא היה עליו לאמר כי יש לו עניין, שכן היה ידוע שיש לו עניין."

כמחצית השנה קודם לכן, פירסם העולם הזה (2086) כתבה שחשפה כיצד התערב ייגאל הורביץ, כשר התעשייה, בקביעת מדיניות הסובסידיות לגבי אבקת־חלב, כך שהמחלבות הפרטיות של מישפחתו הועדפו על חשבון המחלבות הציבוריות. פרשה זו לא הוכחשה מעולם, ומקורבי השר טענו כי במיקרה זה פעל לטובת המחלבות הפרטיות, בלי להביא בחשבון את האינטרסים שיש למישפחתו בנושא זה.

גם אם אין שום פגם בארוחת הערב המישפחתית של השר הורביץ עם בנו, התעשיין יוני הורביץ, ועם עובדיו לשעבר, הרי תגובותיהם של בני מישפחת הורביץ בעת ארוחת־הערב, מעידות שהם היו מעדיפים לשמור את החגיגה, ואף את דבר קיומה, הרחק מעין הציבור.

יומן אישי

(המשך מעמוד 17)

אף פסיק בדיעותיו ב־13 השנים האחרונות. אין הוא מסוגל לשנות.

והנה הופיע טדי קולק בטלוויזיה, ומחשבה אחת עלתה בלב אלפים.

למה לא הוא?

הוא מדבר גלויות. הוא מצפצף על דעת־הקהל. הוא נרדם בטכסים רישמיים. הוא בעד פשרה טריטוריאלית „קיצונית". הוא מזכיר שדויד בן־גוריון הציע • להחזיר את הכל, מילבד ירושלים.

טדי קולק

וגם בעניין ירושלים היה לקולק, בשעתו, פיתרון סביר.

הוא אדם חדש. פנים חדשות למיפלגה, הזועקת לפנים חדשות. הוא יעורר, לפחות, תיקווה לפתיחת דף חדש.

אבל הוא רק ראש־עירייה. הוא לא היה בכנסת.

אז מה?

בארצות־הברית מעדיפים בדרך־כלל מושל על פני סנאטור כמועמד לכהונת הנשיא. פראנקלין דלאנו רוזוולט היה מושל, ג'ימי קארטר ורונאלד רגן היו מושלים. לעומת זאת, בני מישפחת קנדי וריצ'ארד ניכסון היו סנאטורים.

יש הבדל מהותי בין שני מסלולי־הקידום. המושל הוא איש־ביצוע, נשיא־זוטא, ראש מנגנון ביצועי גדול. הוא אחראי לניהול ולתקציב. ואילו הסנאטור אינו אחראי לשום־דבר. הוא משתתף במועדון־ויכוחים, וכוחו בדיבור.

מבחינה זו דומים חברי־הכנסת לסנאטורים, וראשי־העיריות למושלים. איש כמו קולק, שניהל במשך 15 שנים עיר גדולה ורגישה, יש לו יותר ניסיון, החשוב לראש־ממשלה, מאשר לאיש כמו בגין, שבחייו לא ניהל אפילו חנות מכולת. (כמפקד אצ"ל היה בגין תועמלן, מדריך רעיוני ומחליט החלטות מדיניות, אך את האירגון ניהלו אחרים.)

קולק כראש־הממשלה? הנה יש איש־מעשה, שהוכיח בכהונתו העדינה מידה מפליאה של חוש פוליטי, טאקט ואינטואיציה.

ועוד יתרון: אם יעבור למישרד ראש־הממשלה, לא יהיה עוד מי שיבנה את מגרדי־השחקים, המשחיתים את קו־הרקיע של עיר נהדרת זו.

מנהאטן

ראיתי בהצגה מוקדמת את מנהאטן של וודי אלן. אהבתי כל רגע.

גם אילו הוציאו ממנו את כל קטעי העלילה והשיח והיו מציגים רק את תמונות־הנוף הליליות של הכרך היה זה תענוג טהור לעיניים (ובעזרת המוסיקה של גרשווין, גם לאוזניים.)

הדמויות בסרט — העתק נאמן של הטיפוסים האופייניים בחברה היהודית־הליברלית־התיחכומית־הפסבדו־אינטלקטואלית של האי היקר ביותר בעולם. אמא היא „מסרסת ציונית". האהבה נמשכת פחות זמן מאשר „אהבת אדולף היטלר לאווה בראון".

הסרט מוכיח שוב שאין שום צורך במין ובאלימות כדי לעשות סרט מרתק. מין ואלימות דרושים רק למי שאינם מסוגלים לרתק בצורה אחרת.

יצחק ליבני טוען שזה אינו מוסיף לו מימד חדש, שזוהי רק המציאות. יתכן. אך מי מסוגל לתאר בצורה כה מושלמת ונקיה מציאות שכזאת?

מי מסוגל לעשות סרט ישראלי כזה?

שחק אותה

לאט־לאט, אך בהתמדה מפחידה, נאכלת כל חלקה טובה בטלוויזיה.

הנה נעלם שמואל אבידור הכהן. שיחותיו בליל־שבת היו פעם התגלות לאנשים בלתי־דתיים כמוני. הוא גילה לנו דת יהודית אחרת, הומאנית, מושכת.

אחרי שהליכוד הגיע לשילטון, היה נדמה לי כי הכהן התיישר קצת לפי הקו. הרמזים הפוליטיים נעלמו משיחותיו. המליצות הלאומיות התרבו. אך עדיין היה זה שעור שבועי מעניין, מעורר לא פעם למחשבה. נוכחנו לדעת שהדת היהודית — גם בפי רב אורתודוכסי כמוהו — יכולה להיות סבירה.

(לגבי איש חילוני היה בכך אתגר כפול ומכופל. יותר קשה להתמודד עם דת סימפאטית מאשר עם דת דוחה. אבל זה היה אתגר מרתק.)

עכשיו נעלמה פינה זו של הומאניזם יהודי, ובמקומה באה עוד תוכנית־בירבורים, „מסורת" לפי המתכון הרישמי של הכנסיה הלאומנית־הדתית הרישמית.

עוד פינה אחת נכבשה על־ידי החושך של לפיד.

כאשר הגיע הליכוד לשילטון, הזהרנו מפני התוצאה הבלתי־נמנעת — התיישרות המימסד בכלל, ושל כלי־התיקשורת בפרט, לפי הסימן הימני־לאומני־אורתודוכסי. במשך שנה־שנתיים היה נדמה ששוב חזינו שחורות סתם. והנה זה מתגשם, שלב אחרי שלב, ובקרוב לא ייוותר דבר בטלוויזיה מילבד שחק אותה ומורשה ודוקטור קווינסי ינתח את הגופה.

במדינה

העם

10% לכל

10% מתכננים ירידה, האינדכס קפץ ב־10%, ו־10% מוכנים למילחמת־אזרחים

נדמה כי מעולם לא היתה ה־מדינה שרוייה במצב מדכא יותר.

● סקר דעת־קהל גילה כי כ־10% של האוכלוסיה היהודית בארץ חושבים ברצינות על ירידה, נוסף על 700 אלף קרוביהם, הנמצאים כבר ודרך־קבע בחו״ל.

● המדד קפץ ביותר מ־10%, ניפץ את כל האשליות על הבראה (ראה להלן).

● מן הגדה המערבית הסתננו לציבור ידיעות מחרידות על ה־מתרחש שם, כאשר חיילים מזוע־זעים החלו מספרים לבני־מישפחו־תיהם ולידידיהם על הכאה המוגית של התושבים, רעב בערים מוכות־העוצר, הגליות וטירטורים. באותה שעה התרחבו פעולות האוכלוסיה נגד המימשל הצבאי, בעיקר בצורת ידוי אבנים ובקבוקי־תבערה. ה־שינאה ההדדית הגיעה לממדים מחרידים — וברור כי המצב ימ־שיך להתדרדר.

● הידיעות על לידתן של מח־תרות מזויינות וצבאות פרטיים בארץ התגבשו והתבססו, ולראשונה החלו גם אנשים רציניים נותנים את דעתם לאפשרות של הפיכה ומילחמת־אחים מזויינת בישראל (ראה להלן). יתכן כי חוגי הקנאים הלאומניים הקיצוניים מקיפים עתה כ־10% של הציבור.

● בעקבות הצעת־חוק פרובו־קטיבית שנתקבלה בקריאה טרומית בכנסת (ראה עמודים 21—20) הישעה הנשיא אנוור אל־סאדאת את שיחות האוטונומיה הריקות־מתוכן. הפולמוס שהתפתח כתוצאה מכך בין שלוש הבירות העלה ל־ראשונה את האפשרות כי צפוייה סכנה ממשית לשלום הישראלי־מצרי, ושהוא עלול להתפוצץ כולו, אם לא יחול שינוי יסודי במצב.

כאשר חלק מאזרחי המדינה יושבים על המיזוודות, וחלק אחר יושבים על מצבורי־נשק — החזות אינה מעודדת.

הבשר החי

היה הורביץ — ואיננו עוד. הוא הלך בדרך כל ארליך

כמו ברק מן השמיים, ירדה הידיעה על המדינה. היא הרגה את יוקרתו של ייגאל הורביץ.

כאשר קיבל לידיו את תפקיד שר האוצר, נהנה מאמון רב. הוא הצטייר בדמות האיש הגס, היעיל, הארצי, היודע מה הוא עושה, ה־רופא הטוב המוכן לבצע את ה־ניתוח המכאיב אך המבריא.

בכישרון נדיר ליחסי־ציבור, הג־ביר הורביץ עצמו דימוי זה. הוא הבטיח „לחתוך בבשר החי״, קרא לציבור „לשמור על הלירה שלו״.

הכלכלה היא עניין של בני־אדם. משום כך היא מורכבת לפחות ב־50% מפסיכולוגיה. הציבור הא־מין להורביץ והפסיק לקנות. המשק נכנס למשבר. בשוק השתרר פחד, מיפעלים רבים החלו להיאבק על חייהם מול ירידת הקניות והתייק־רות המימון.

הדבר הביא — יחד עם גורמים אחרים — להאטת קצב האינפלציה. להורביץ היה מה להראות: שיעור העלייה של מדד יוקר־המחייה („האינדכס״) הצטמצם.

חזרה לארליך. בשבוע ה־אחרון נהרס בניין־הקלפים הזה.

גרמה לכך ידיעה של שורה אחת: המדד עלה בחודש אפריל ב־10.2%.

במכה אחת טוטאו כל האשליות

השר הורביץ (עם אשתו אורה)
„אכול ושתה כי מחר נמות!״

מן הבמה. שיעור־העלייה חזר ל־גובה המסחרר של ימי ארליך.

היתה זאת תזכורת לכך שהכל־כלה אינה רק עניין של יחסי־ציבור. פועלים בה גם גורמים כלכליים, שאי־אפשר לשנותם ב־הבל־פה, בנאומים ובאימרות־שפר.

החל בשבוע זה תפעל הפסיכו־לוגיה, קרוב לוודאי, בכיוון הפוך. אחרי שהציבור „שמר על הלירה שלו״ וגרם למשבר־קניות, יתחיל בולמוס הפוך. איש לא ירצה לש־מור על לירה, המאבדת בכל יום שליש האחוז של ערכה. תתחיל שוב קדחת של קניות, והסיסמה תהיה „אכול ושתה כי מחר נמות״.

כך, באמצע מאי 1980, נסתיימה תקופת הורביץ בכלכלה — כימעט לפני שהתחילה.

ביטחון

איזו מחתרת?

במדינה קיימים שני צבאות: צה״ל ויחידות גוש אמונים

מיבצעי־הראווה של „הרב״ מאיר כהנא מילאו תפקיד חשוב לטובת גוש־אמונים: הם הסיחו את הדעת מן הגוש והיפנו אותה לעבר קבוצה קטנה של סקנדליסטים, ספק קנאים מטורפים, ספק רודפי־פירסומת ציניים.

השבוע העסיק „הרב״ את המ־דינה. בצעד חסר־תקדים, הטילו עליו שילטונות־הביטחון מעצר מינהלי (ראה עמוד 17). בארץ הילכו שמועות־אימים על התוכניות הנוראות שהתכוונו אנשי הרב לבצע,

חסידי הרב קישטו את קירות הבתים בערים בכתובות־ענק, שבהן איימו לרצוח את ראשי מחנה־השלום.

כל זה היה טוב לאנשי הגוש. הם ירדו מהכותרות. בהשוואה לכהנא, הם נראו כאנשים סולידיים, אחראיים, המסתייגים אף מכהנא.

יחידות מיוחדות. אולם ידי־עה קטנה, שהופיעה השבוע, החז־זירה את חוש־המידה אל מקומו.

הידיעה גילתה את מדיניות צה״ל לגבי חיול אנשי הגוש בשטחים הכבושים. מכיוון שההתנחלויות של גוש־אמונים הן חלק ממערך ה־הגנה המרחבית (הגמ״ר), רוכזו חבריהן ביחידות מיוחדות. הם הוצאו מכל היחידות שבהן שירתו בעבר, אוחדו ביחידות מקומיות משלהם.

המשמעות של ידיעה זו מחרידה. בין השאר:

● מסתבר כי קיימות עתה בארץ יחידות צבאיות, על טהרת אנשי גוש־אמונים, בפקודת אנשים מ־שלהם.

● בידי יחידות אלה יש מצבו־רים של נשק חוקי, חלק ממחסן־הנשק של צה״ל.

● יחידות אלה פועלות עתה בשטחים המוחזקים, מאיישות מח־סומים ועוסקות בפעולות־שיטור — כלומר, הן מופעלות נגד האוכלו־סיה הפלסטינית — אותה אוכלוסיה שהגוש שואף לגרשה מן הארץ.

תרשים להפיכה. הידיעה הדליקה אור אדום בחוגים רבים.

גוש־אמונים אינו תנועה דמו־קרטית, ואין הוא מקבל את מרות הממשלה והכנסת בעניינים הנראים לו כבגידה ביעדים הלאומיים. אחת המטרות המוצהרות שלו היא לבצע

הכתובת על הקיר בדיזנגוף סנטר
„מוות לפעיל, שריד, אבנרי — שחררו כהנא מייד!״

פעולות, חוקיות ובלתי־חוקיות, ש־יכריחו את הממשלה לפעול בניגוד לרצון הרוב הדמוקרטי במדינה. הוא מתנגד רשמית לשלום ה־ישראלי־מצרי וחותר להפרתו.

מה יעשו יחידות גוש־אמונים כאשר יקבלו ממנהיגיהן הפוליטיים פקודות הסותרות את פקודות ה־ממשלה החוקית, הנמסרות באמ־צעות שר־הביטחון והרמטכ״ל?

איך יפעלו יחידות אלה אם יחליט הרוב הדמוקרטי למסור את השלטון בידי ממשלה המורכבת, לדעת ה־גוש, מבוגדים?

כיצד ינהגו אם תחליט הממ־שלה החוקית לפרק התנחלויות בגדה, כפי שהחליטה לפרק את ההתנחלויות בפיתחת־רפיח?

ועוד לפני כן: מה יעשו ביום שיהיה צורך לבצע את הוראות חוזה־השלום בעיר ימית, בנאות־סיני ובשאר ישובי הפיתחה?

חסות הרמטכ״ל. אין תשובה בטוחה על שאלות מעין אלה. אך דבר אחד ברור: במדינה נוצר עתה מצב חדש.

הרמטכ״ל, רפאל איתן, אינו מסתיר את גישתו החיובית ביותר כלפי גוש־אמונים. התיאוריה שלו לגבי ההגנה המרחבית, שעליה הצהיר בשבועה בפרשת אילון־מורה, הביאה במישרין לחימוש הגוש בנשק חוקי. כך קם פוח, שאי־אפשר עוד להתעלם ממנו בכל חשבון מדיני וביטחוני.

במדינת ישראל קיימים עתה שני צבאות — צה״ל והצבא הפרטי של גוש־אמונים, נוסף על מחתרות מ־מחתרות שונות, המוקמות על־ידי קבוצות־שוליים מטורפות עוד יותר.

ההישג הגדול ביותר של דויד בן־גוריון — פירוק כל הצבאות הפרטיים והפיכת צה״ל כנושא־הנשק הבלעדי במדינה — פורק על־ידי ממשלת־הליכוד.

בפעם הראשונה מאז קום המ־דינה, נוצרה בה עתה אפשרות של הפיכה מזויינת.

צה״ל

גז בעיניים

„לא קיבלתי מהמדינה דבר — מילבד עוני, קיפוח והתעללות,״ אומר סרבן גיוס מנס־ציונה

„שים עליך בגדי אסיר, ולא — תצא מכאן בעצמות שבורות,״ ציווה הקצין.

„אני מסרב,״ ענה האסיר.

„הקצין הורה לשני השוטרים להחזיק בידי, והתחיל לבעוט בי ברגליים ובבטן. השכיבו אותי על הריצפה והיכו אותי במשך רבע שעה, עד שאיבדתי את ההכרה.״

זהו סיפורו של אלי אברהם על מה שעבר עליו בכלא 4.

ללא מישפט. הסיבה שהבי־אה את אלי אברהם בן ה־22 לכלא הצבאי היא סירובו להתגייס ל־צה״ל. „הסירוב שלי לשרת איננו מצפוני או פוליטי,״ מספר המכו־נאי מנס־ציונה, שבמישפחתו שמו־נה אחים ואב נכה. „הסירוב שלי הוא מחאה של אחד מאלה שקוראי העיתונים מכנים ,בני שכבות ה־מצוקה׳, מבלי שיבינו את מש־מעות המילים, את העוני, הקיפוח.״

בארבע השנים האחרונות מנהל אלי התכתבות אינטנסיבית עם שילטונות הצבא. בכל פעם שהוא מקבל צו־גיוס, הוא מודיע לאלתר על סירובו לשרת בצה״ל. במשך ארבע שנים הוזמן לוועדות רפו־איות למיניהן, והתוצאה חזרה על עצמה: דחיית שירות.

אלא שלפני שלושה חודשים השתנתה התמונה. „קראו לי לעוד ועדה. הייתי בחדר בדיוק חצי דקה, לא שאלו אותי אפילו שאלה אחת, מלבד פרטי האישיים, ואמרו לי, חכה בחוץ. כעבור דקה נתנו לי צו־גיוס,״ מספר אלי אברהם.

„אמרתי להם שאני לא מתכוון להתגייס, אבל חיילו אותי שלא בפני, וב־24 במארס הביאה אותי מישטרה אזרחית לצריפין, ומשם שלחו אותי למעצר בתל־השומר. אחרי שלושה ימים במעצר שלחו אותי להתחייל ולקחת מדים, אבל הלכתי הביתה. הייתי חודש בבית, וב־24 באפריל תפסו אותי לוכדי־עריקים. לקחו אותי למעצר בצרי־פין ומשם העבירו אותי, ללא מישפט, לכלא 4.״

גז מדמיע. תיאוריו של אלי אברהם על עשרת הימים שבילה בכלא 4 נישמעים כלקוחים ממיטב ספרות הסטלאגים.

מספר אלי אברהם:

„אותו סגן שהיכה אותי, דחף אותי כל הזמן לבצע פרובוקציה כדי לאפשר לו לפעול באלימות גם כשלא מצא סיבה, היכה אותי.

„אחרי ההפסקה במכות, בגלל הסירוב ללבוש בגדי אסיר, חזר הסגן עם השוטרים הצבאיים. „אתה מתלבש או שנרסק אותך,״ הוא אמר. ראיתי שיש לי עסק עם עבריין ולא עם אדם, והחלטתי לא להגיב בכלל. המכות והבעיטות חזרו על עצמן. הקצין הקפיד לב־עוט ולהכות אותי בבטן ובחלקים הבשריים של הרגליים, כדי לא לגרום לי לחבלה בעצמות או ל־סימנים ברורים.

אחרי סיבוב־המכות הזה הסתלק הקצין וחזר עם בקבוק של גז מד־מיע. הוא התיז לי גז בפנים, ה־עיניים צרבו לי וכמעט נחנקתי. ירד לי ריר מהפה ומהאף, והם המשיכו להכות אותי.

„בשלב הזה הם הצליחו לשבור אותי. שכבתי על הריצפה כמ

(המשך בעמוד 24)

גאולה פיקדה, בגין צייתה, היונים התקפלו, סאדאת פוצץ

הפרובוקציה

גאולה כהן
מנצחת

צופי־הטלוויזיה בישראל ראו אותו על המירקע. אנוור אל־סאדאת יצא מן המיסגד בהאראנייה שליד קאהיר. שם תפס אותו המראיין:

„אדוני הנשיא, השר יוסף בורג אמר שהפסקת שיחות־האוטונומיה על־ידך מוכיחה שאינך יציב. מה יש לך להגיד על כך?

פניו המאופקות של הנשיא סאדאת, ש־לעולם אינן מגלות רגש, התעוותו לשניה בעווית של זעם.

„אין תגובה!" אמר למראיין, והפנה לו את הגב.

יש להניח שמאותו רגע, שר־הפנים הישראלי, מנהיג המפד"ל ומלך הציניקאים שבצמרת ישראל, יהיה פרסונה־נון־גראטה בקאהיר, ממש כמו השגריר אליהו בן־אלישר.

מאותו רגע היא הפכה קו־מנחה לתעמולה הישראלית בעולם, ובעיקר בארץ עצמה.

כל אמצעי־התיקשורת המודרכים בישראל — הטלוויזיה, הרדיו, העיתונים — הועמדו לרשות המסע, שבא להוכיח כי נשיא מצריים הוא הפכפך, בלתי־רציני, בלתי־יציב. יום אחד הוא מחדש את שיחות־האוטונומיה, למחרת היום הוא מפסיק אותן, וחוזר חלילה, סתם כך, בלי שום סיבה.

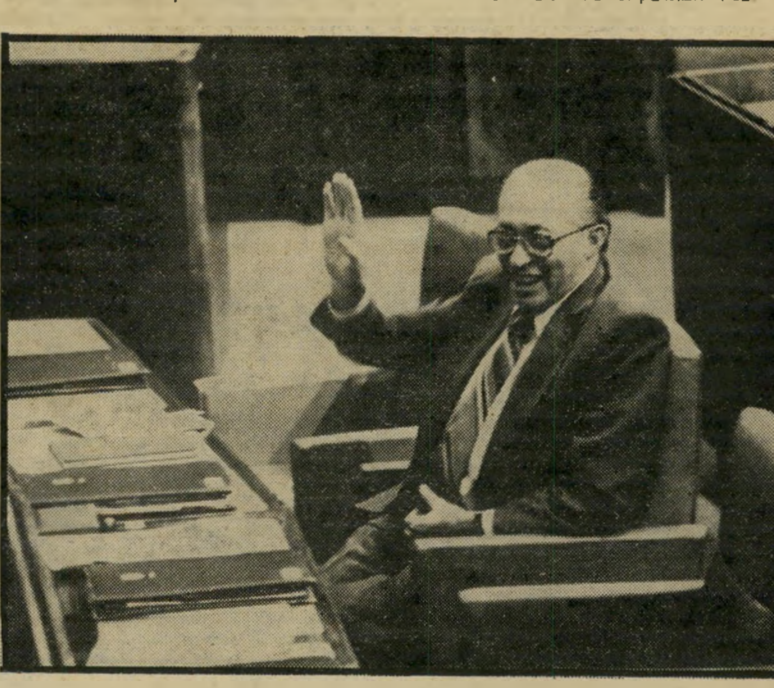

ראש־הממשלה מנחם בגין
רוקד לפי החליל

מסע שטיפת־מוח

הדוקטור בורג הוא איש פיקח מאוד, אך אין הוא איש חכם. אין לו גם שום ניסיון בטיפול בבעיות ערביות. לכן חסר לו הניסיון, האומר לכל מי שעוסק בכך, כי מילה הנאמרת בישראל תימצא תוך חצי שעה על שולחנם של סאדאת בקאהיר ושל יאסר עראפאת בביירות.

אך יתכן כי אימרה מעליבה זו, שנפלטה מפיו של „ראש צוות־השרים לענייני אוטונומיה", ושבאה להשפיל את יוזם־השלום, לא היתה פליטת־פה מיקרית. על כל פנים, המטרה של מסע זה, המסכן את עצם קיום השלום הישראלי־מצרי, מחוכמת מאוד: הוא בא לשכנע את אזרחי־ישראל שהפסקת־השיחות לא באה ביגלל מעשה פרובוקטיבי מאי־כמוהו של הממשלה והכנסת בישראל, אלא ביגלל סיבות השייכות לבריאותו הנפשית של נשיא־מצריים.

לשם כך היה צורך להעלים את המעשה המחפיר שנעשה בכנסת.

זה היה קל, כי כל זרועות המימסד הישראלי — הקואליציה והאופוזיציה — היו שותפים למעשה עצמו. לכולן יחד היה אינטרס משותף להעלים את הסיבה האמיתית של המשבר, ולהמציא לו סיבה אחרת.

כך נולדה אחת המערכות היעוּדות ביותר של שטיפת־מוח שהיו אי־פעם בישראל. השתתפו בה פוליטיקאים ועיתונאים, ניצים ויונים, ימין ושמאל.

דמגוגיה מול פיצוץ

הפרובוקציה הגדולה אירעה ביום הרביעי שעבר בכנסת. גאולה כהן הגישה הצעת־חוק פרטית בעניין ירושלים. המטרה הבילעדית היתה להביך את שנואי־נפשה של הח"כית הקולנית — ראשי חרות.

בישראל — כמו ברוב מדינות העולם — אין חוק הקובע בפירוש כי עיר מסויימת היא בירת־המדינה. עיר־בירה היא עניין שבמציאות. לפעמים עוברת בירה ממקום למקום ביגלל החלטה מרצון, כפי שעברה בירת בראזיל מריו־דה־ז'נירו לבראזיליה. לפעמים היא עוברת מאונס, כפי שעברה בירת גרמניה מברלין לבון. אך בדרך־כלל זהו עניין של מסורת, העוברת מדור לדור.

גם בירת־ישראל בעבר עברה לא פעם. שאול המלך קבע את בירתו בגבע. המלך דויד מלך בחברון, ורק לאחר מכן העביר את בירתו לירושלים, מפני שזו לא היתה עיר ישראלית, ועל כן לא היתה מזוהה עם שבט זה או אחר. אחרי מות שלמה היו שתי בירות בישראל, והצפונית היתה חשובה יותר. אחרי חורבן הבית השני היתה יבנה בירת היהדות. אך ירושלים נשארה כסמל דתי עליון, בירת בית דויד, אשר מתוכו יבוא המשיח, ואשר בו יקים המשיח מחדש את בית־המיקדש.

מיקומה של בירת ישראל מקובלת בישראל על הכל, ואין שום צורך בחוק לשם כך. אולם קבלת חוק כזה, בשעה זו, היתה פרובוקציה גלויה — שהרי מעמדה של ירושלים המיזרחית, שהיא — לפי התפיסה המצרית — חלק משטח האוטונומיה, הוא אחד מסלעי־המחלוקת העיקריים במשא־ומתן בין ישראל, מצריים וארצות־הברית.

בהעלותה את הצעתה לסדרי־היום הצליחה גאולה כהן להעמיד את ממשלת־בגין לפני ברירה אכזרית.

שתי האפשרויות:

- **להצביע נגדה**, ובכך להנחיל לאנשי־התחייה וגוש־אמונים ניצחון תעמולתי גדול בחוגי הימין הקיצוני.
- **להצביע בעדה**, ובכך לסכן, ואולי לפוצץ, את השלום הישראלי־מצרי, שגאולה כהן וחבריה מתנגדים לו בחריפות.

היונים מתקפלים

ערב הדיון היתה ברירה זו ברורה לכל. מנוי וגמור היה עם הממשלה להוריד את הצעת־החוק מסדר־היום. הסכנה ליחסי ישראל־מצריים היתה גדולה מסכנת הקנאים.

אולם כאשר הודיעו דוברי הממשלה לסיעות הקואליציה על ההחלטה, נתקלו בהתנגדות. כמה מן הדמגוגים הימניים בליכוד הודיעו כי „לעולם לא ירימו יד" נגד הצעת־חוק כזאת. ראשי הקואליציה חששו מפני מרד של מיספר ניכר של ח"כים, שראו בפרשה זו הזדמנות מצויינת לצוד כותרות, להופיע בטלוויזיה ולרכוש לבבות בקרב הציבור הקיצוני.

מול כוונה זו התקפלה הממשלה, כפי שהיא מתקפלת תמיד מול גוש־אמונים ומיפלגת־התחייה. היא התיישרה לפי הקו של גאולה כהן.

ח"כ יוסי שריד
נעלם

השלב הבא היה במערך. ראשי העבודה ומפ"ם לא רצו למצוא את עצמם במצב, שבו ניתן יהיה להאשימם בכך שהם הצביעו „נגד ירושלים", בעוד שהקואליציה כולה מצביעה בעד הצעת־החוק.

הדבר דרש מן המערך אומץ־לב, נכונות להשמיע דברי־הגיון על נושא רגשני, להעדיף את האחריות הלאומית על פני נוחיות פוליטית חולפת. לכך לא היתה הנהגת המערך מסוגלת. גם היא

"זוהי סטירת־לחי לנשיא אנוור אל־סאדאת. זוהי חבלה במשא־ומתן לשלום. זהו מעשה המונע השלמה עם העולם הערבי והעולם המוסלמי..."

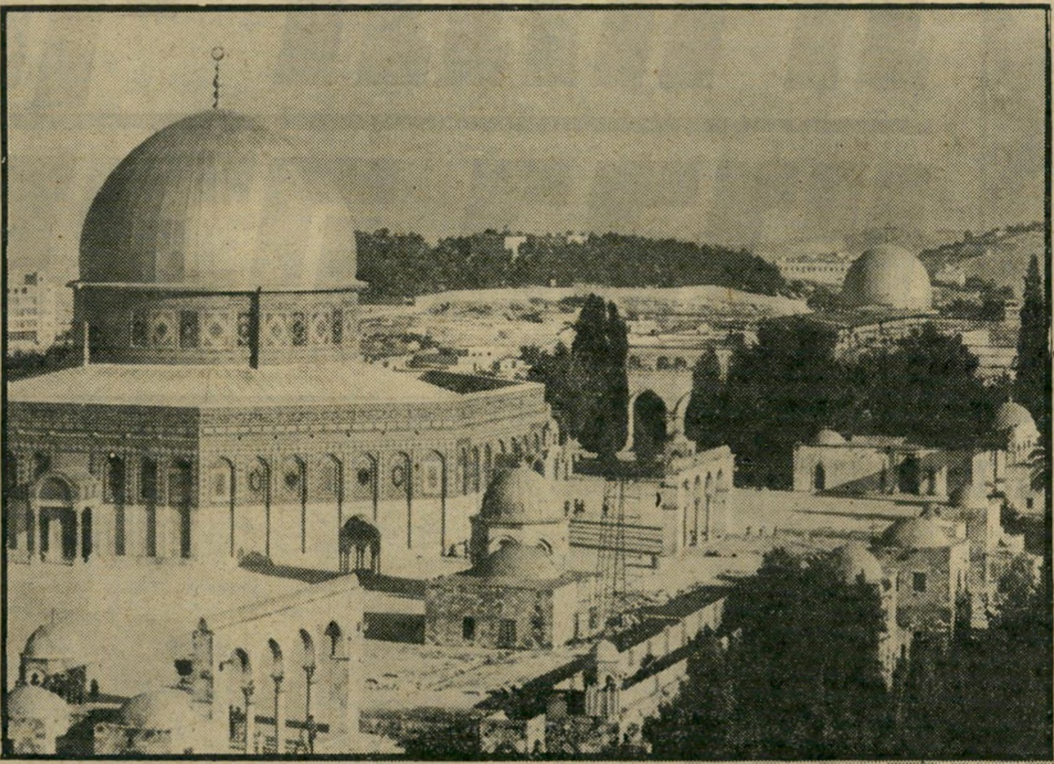

אזהרה

את הדברים הבאים אמר אורי אבנרי, כאשר הציע להסיר מסדר־היום את הצעת־החוק של גאולה כהן:

יש לנו כאן שוב דוגמה לכך שסיעה המייצגת, לפי סיקרי דעת־הקהל, אחוז וחצי של ציבור־הבוחרים הפוטנציאליים, מרקידה את הממשלה והכנסת כולה רוקדת על פי החליל שלה.

אנחנו יודעים מה היה התהליך שהביא להצעה זו של שר־הפנים להעביר את ההצעה לוועדה.

על מה הוויכוח?

אדוני היושב־ראש, אני מניח שכולנו אוהבים את ירושלים. אני מעיד על עצמי שאני אוהב את ירושלים אהבה כימעט פיסית. בכמה מהימים הגדולים של חיי עסקתי בהעברת שיירות לירושלים, בימי המצור.

השאלה היא: אהבה — איזו זכות היא מקנה.

על מה הוויכוח, כאן ובציבור?

השאלה היא: איזה חלק של ירושלים?

אין ויכוח שירושלים צריכה להיות בירת־ישראל.

אין ויכוח על כך שירושלים צריכה להיות מאוחדת מבחינה פיסית. איש מאיתנו ואיש בעולם איננו רוצה בחומה חדשה בלב ירושלים.

השאלה היא: האם ייתכן שאי־פעם נשיג שלום לא רק עם ארבעה מיליון פלסטינים, לא רק עם 100 מיליון ערבים, אלא גם עם 800 מיליון מוסלמים על סמך הסטאטוס־קוו הקיים בירושלים.

דיין וגולדה הבטיחו

האם אנחנו מוכנים למילחמת־נצח בעולם הערבי כולו ובעולם המוסלמי כולו מפני שאנחנו עומדים לא על קדושת ירושלים, אלא על קדושת הסטאטוס המדיני הקיים בירושלים? אדוני היושב־ראש, הדבר אינו מעבר לוויכוח. שר־הביטחון משה דיין הציע, בימים הראשונים אחרי מילחמת־ששת־הימים, להניף דגל ערבי מעל להר־הבית. ואם להאמין למר תוהמי — השר דיין, כשר־החוץ של ממשלת בגין, הציע את אותו הדבר גם בשנת 1977.

הגברת גולדה מאיר עמדה על הדוכן הזה ואמרה — אני עצמי הייתי עד־שמיעה לכך: הכל פתוח למשא־ומתן, גם ירושלים. אתם יכולים למצוא זאת בדברי הכנסת.

מר טדי קולק, אדם שאהבתו לירושלים היא ודאי מעבר לכל ספק, הציע אחרי מילחמת־ששת־הימים הצעות מסויימות להעברת חלק מסויים של ירושלים לריבונות ערבית, אבל אחרי כן חזר בו, כשהסערה הציבורית הנוראה שטפה אותו.

יש פיתרון אחר

אדוני היושב־ראש, האם ירושלים היא כיום באמת עיר מאוחדת?

האם היא עיר מאוחדת, כאשר מתגלים מצבורי־נשק על גג של ישיבה בעיר העתיקה?

האם היא עיר מאוחדת כאשר דרושים מאות שוטרים וחיילים כדי להכריח ערבים לפתוח חנויות, בניגוד לרצונם?

האם היא עיר מאוחדת כאשר ממשלת לוי אשכול ז"ל, ממשלת גולדה מאיר ז"ל וממשלת מנחם בגין לא העניקו אזרחות אוטומטית לתושבי העיר הזאת?

האם כל זה אינו מעיד כאלף עדים שכולנו יודעים כי הסטטוס הזה אינו סופי? שיש לנהל משא־ומתן על מיזרח־ירושלים? שיש להגיע לפיתרון שהערבים, המוסלמים והפלסטינים יוכלו לקבלו?

יש פיתרון כזה לנשיא סאדאת, יש פיתרון כזה לממשלת ארצות־הברית, ויש גם לי פיתרון כזה.

כל הפיתרונות האלה דומים: כולנו רוצים שירושלים תישאר מאוחדת, שירושלים תישאר בירת־ישראל, אולם שלעולם הערבי, לעולם המוסלמי, לעם הפלסטיני יהיה מעמד מדיני במיזרח־ירושלים.

איך לעשות זאת בדיוק — על כך אפשר להתווכח.

ברור שיהיה על זה ויכוח. כאשר ראש־הממשלה חתם על הסכמי קמפ־דייוויד, הוא ידע שיהיה על זה ויכוח.

איוולת באיצטלה של קדושה

הוויכוח לא נגמר.

לקבל עכשיו הצעת־חוק, אשר שמה קץ לוויכוח הזה, הרי זה כאילו לומר: אין עוד על מה להתווכח.

זוהי סטירת־לחי לנשיא אנוור אל־סאדאת. זוהי חבלה במשא־ומתן לשלום. זהו מעשה המונע השלמה עם העולם הערבי והעולם המוסלמי, המונע כל אפשרות של הסדר עם העם הפלסטיני. זהו מעשה איוולת. ואיוולת — גם כאשר היא מתעטפת באיצטלה של קדושה ומסירות־נפש — נשארת איוולת.

לכן, אדוני היושב־ראש, אני מציע להסיר את הצעת החוק של חברת־הכנסת גאולה כהן מסדר־היום.

החליטה להצביע בעד הצעתה של גאולה כהן.

הזנבות הקטנים — ש"י ושולמית אלוני, חששו לעמוד מול „קונסנזוס" כזה. לכן התקפלו גם הם, יחד עם כל אוסף היונים של המערך.

כך ראתה הכנסת מחזה בלתי־רגיל: כימעט כל הכנסת התאחדה מאחורי גאולה כהן, אוייבת הסכמי קמפ־דייוויד, שמטרתה ה־מוצהרת היא לפוצץ את השלום.

קבלה עקרונית

הצעת־חוק „פרטית" (כלומר: ה־מוגשת על־ידי חבר־כנסת, ולא על־ידי הממשלה) עוברת ארבעה דיונים בכנסת:

● „קריאה טרומית", שבה מחליטה ה־כנסת אם לקבל עקרונית את ההצעה. אם היא נדחית על־ידי הרוב, היא מתה בו במקום. אם הרוב מצביע בעדה, היא עוברת לאחת הוועדות.

● אחרי שאושרה על־ידי הוועדה, ב־נוסח מתוקן, היא מגיעה ל„קריאה ראשונה", שבה מתפתח ויכוח כללי, וכל חברי־הכנסת יכולים לדבר עליה. אם היא מתקבלת שוב על־ידי הרוב, היא חוזרת ל־וועדה לשם הכנתה הסופית.

● „הקריאה השנייה" נערכת בשוב ה־הצעה אל המליאה. אם הוגשו הסתייגויות עליה, נערך עליהן דיון. בתום דיון זה נערכת הצבעה על כל אחד מסעיפי ההצעה.

● מייד לאחר מכן נערכת ההצבעה ב„קריאה שלישית", שהיא סופית. מצביעים בעד ונגד, בלי דיון נוסף — (במיקרים הנדירים, שבהם מצביע הרוב בעד הסתייגויות בקריאה השנייה, ניתן לדחות את הקריאה השלישית.)

(המשך בעמוד 62)

סקופ

ממשלת ישראל מממנת בחשאי את ועידת הנשיאים

כסף תמורת תמיכה בבגין

בגין ושינדלר

החומר המתפרסם **כאן,** אילו היה מגיע לכל עיתון אמריקאי כמו ניו־יורק טיימס או וושינגטון פוסט, היה זוכה בהבלטה רבה בעמוד הראשון, בצירוף מאמר מערכת. פירסומו היה מעורר סערה ציבורית בארצות־הברית של אמריקה, ומביא להתפטרות ראשי יהדות אמריקה וזעזוע בציבור כולו.

הכתוב כאן חושף את אחד הסודות הכמוסים ביותר של יהדות ארצות־הברית וממשלת־ישראל: כיצד מממנת ממשלת־ישראל מזה שנתיים את ועידת הנשיאים, הגוף המייצג את 34 האירגונים היהודיים הגדולים באמריקה, בניגוד לחוק האמריקאי, וכך רתמה את המוסד הזה לעגלת ממשלת־בגין ומדיניות־הסיפוח שלה.

מדיניות יונית

העובדות הן פשוטות: עד שנת 1978 היתה ועידת־הנשיאים ונשיאה דאז, אלכסנדר שינדלר, גוף יוני, שהתנגד לסיפוח והתנחלויות ואף תמך לעיתים קרובות במדיניות נשיא ארצות־הברית ג׳ימי קרטר נגד עמדות ממשלת־ישראל.

עצמאות זו של ועידת־הנשיאים גרמה למעשה לניתוק מוחלט בינה לבין ממשלת ישראל בתקופת כהונתו של יצחק רבין כראש־ממשלה. רבין זילזל בוועידת־הנשיאים, שהיא התאגדות העסקנים המיקצועיים של 34 ראשי האיגודים היהודים החשובים. הוא סבר כי הכוח הוא בידי האירגונים עצמם.

עד עלות הליכוד לשילטון היתה ועידת־הנשיאים גוף שלא בלט ביותר. המוסד הוקם כבר בשנת 1955, כמועדון של ראשי־האירגונים, ומאז מנהל אותו יורד ישראלי, יהודה הלמן. ב־1959 פתח המועדון מישרד, וב־1966 החליטו משתתפיו להפוך אותו לגוף מייצג של האירגונים היהודיים.

יצחק רבין, שהכיר היטב את חשיבות הגופים היהודיים מתקופת היותו שגריר ישראל באמריקה, התעלם מגוף זה כשהיה ראש־הממשלה, וקיים מגע ישיר עם האירגונים היהודים הגדולים. אירגונים אלה הם ברובם תומכי תנועת־העבודה ופעולותיה, ואילו לליברלים ולתנועת החרות יש בהם השפעה פחותה.

יונים הפכו ניצים

מאז **עלה** הליכוד לשילטון רצה בגין להבטיח לעצמו את תמיכת יהדות אמריקה, נגד נשיאה וממשלתו. הוא הבין כי הדרך היעילה היא לקנות את תמיכת ועידת־הנשיאים. יושב־ראש הוועידה היה, עד יוני 1978, אלכסנדר שינדלר, ראש התנועה הרפורמית, שהיה יונה מובהקת.

29 לדצמבר 1978

STATE OF ISRAEL

סודי

אל: ד"ר צ. דינשטיין, ציר כלכלי, ניו יורק

בהמשך לשיחתי עם שר האוצר מר ש. ארליך, מר ע. סיון מנכ"ל האוצר, ואהן, ובהתאם לאישורו של מר ארליך, אודה לך באם תעביר למר ר. כהן ושות׳ (Richard Cohen Associates) סכום של $6,000 (ששת אלפים דולרים של ארה"ב) לקידום נושאי סחר והשקעות.

בברכה,

יהודה הלמן

752-1616

I pay only $3000.- per Conv. between Mr Barak & Mr Hilman on 1/23/79

העתק: מר ע. סיון, מנכ"ל האוצר

"סודי": הוראת התשלום לציר הכלכלי של ישראל בניו־יורק

כדי לשחדה - והדבר יחייב את האירגון להירשם כ„סוכן זר"

שינדלר התנגש לא פעם עם יצחק רבין, שנראה לו כנץ קיצוני מדי. כאשר בא שינדלר לישראל לביקור, קיבל את פניו מנחם בגין כראש ממשלת־ישראל, ושינדלר הושפע עמוקות.

מאז העמיקו היחסים בין שינדלר לבגין, ותוך זמן קצר שינתה ועידת־הנשיאים את עורה והפכה תומכת נלהבת במדיניות בגין.

השיא הגיע בינואר 1979, עת נפגשו ראשי האירגון עם ג'ימי קרטר וסגנו, וולטר מונדייל, והפגינו תמיכה מוחלטת במדיניותה של ממשלת בגין, בניגוד לעמדת נשיא ארצות־הברית. מומחים בפוליטיקה הפנימית האמריקאית סבורים כי הפגנת הזדהות זו של האירגון היציג של יהודי אמריקה השפיעו על קרטר לוותר לממשלת־ישראל.

השינוי בעמדת אירגון־הנשיאים נראה תמוה בעיני רבים, אולם עד כה חשבו הכל כי בגין הצליח בכישרונו הרטורי ושיכלו לשכנע את ראשי ועידת־הנשיאים, עד שהפכו את עמדותיהם מן הקצה אל הקצה.

החומר המתפרסם כאן מעלה לראשונה אפשרות אחרת.

„סוכן זר"

במשך כל השנים נזהר אירגון־הנשיאים שלא לקבל כל תמיכה כספית מממשלת־ישראל. הסיבה לכך היא קודם כל חוקית: אירגון אמריקאי העוסק בלוביאינג, היינו בהשפעה פוליטית על המימסד האמריקאי, המבקש לקבל תמיכה מגוף לא אמריקאי, חייב להירשם כ„סוכן זר". עליו לגלות את הסכומים שהוא מקבל, ואת זהות המשלמים. אירגון־הנשיאים טוען שהוא מייצג של יהדות אמריקה, ולא של ממשלת ישראל. אילו היה מקבל מימון ישראלי, היה מתברר כי הוא גוף או שלוחה של ממשלת־ישראל, והוא היה מאבד מחשיבותו כמייצג האירגונים היהודיים האמריקאיים.

מכיוון שוועידת־הנשיאים רצתה לשמור על שמה כנציגת יהדות אמריקה, היא העדיפה שלא לקבל כל תמיכה ישראלית, כדי להימנע מהצורך לגלות זאת ולהירשם כ„סוכן זר".

מימון הגוף היה מדמי־חבר של האירגונים, וכן מהקצבות של המגבית היהודית האמריקאית. חלק ניכר מן התרומות שהמגבית אוספת מייועד למימון הקהילות היהודיות באמריקה.

אולם מסוף 1978 והלאה החלו חלק ניכר מראשי האירגונים, שהם חברים בוועידת־הנשיאים, להתנגד לעמדות נשיא־הוועידה והזדהותו המוחלטת עם בגין. הדבר גרם לעיכובים בהעברת דמי־החבר, שמהם ניזונה ועידת־הנשיאים. לאירגון, השוכן בשדרות פארק מס' 515 בניו־יורק, שישה חדרי־מישרד בבניין של מישלחת־העלייה הישראלית, והוא משלם תקציב קבוע למישרד ליחסי־ציבור של ריצ'ארד כהן, המטפל ביחסי־הציבור של קרן היסוד, ושמישרדיו נמצאים במישרד קרן היסוד ברחוב 84 פינת השדרה החמישית, במנהטן. התקציב השנתי של ועידת־הנשיאים הוא כ־200 אלף דולר.

תמיכה מהממשלה

בסוף 1978 הגיע מנכ"ל האירגון, יהודה הלמן, לפגישות בישראל. הוא נפגש עם שר־האוצר דאז, שימחה ארליך, מנכ"ל האוצר דאז, עמירם סיוון והציר הכלכלי של ישראל בניו־יורק, הד"ר צבי דינשטיין.

בשיחות ביקש הלמן תמיכה של ממשלת־ישראל בתקציב ועידת־הנשיאים, והוסכם על הדרך שבה יועברו הכספים, כך שלא ניתן יהיה לשים יד עליהם ולעולם לא יתגלה כי ממשלת־ישראל משתתפת במימון ועידת־הנשיאים. בשיחות הוסכם כי האוצר הישראלי ישתתף בתקציב ועידת־הנשיאים בסך 100 אלף דולר ל־

(המשך בעמוד 62)

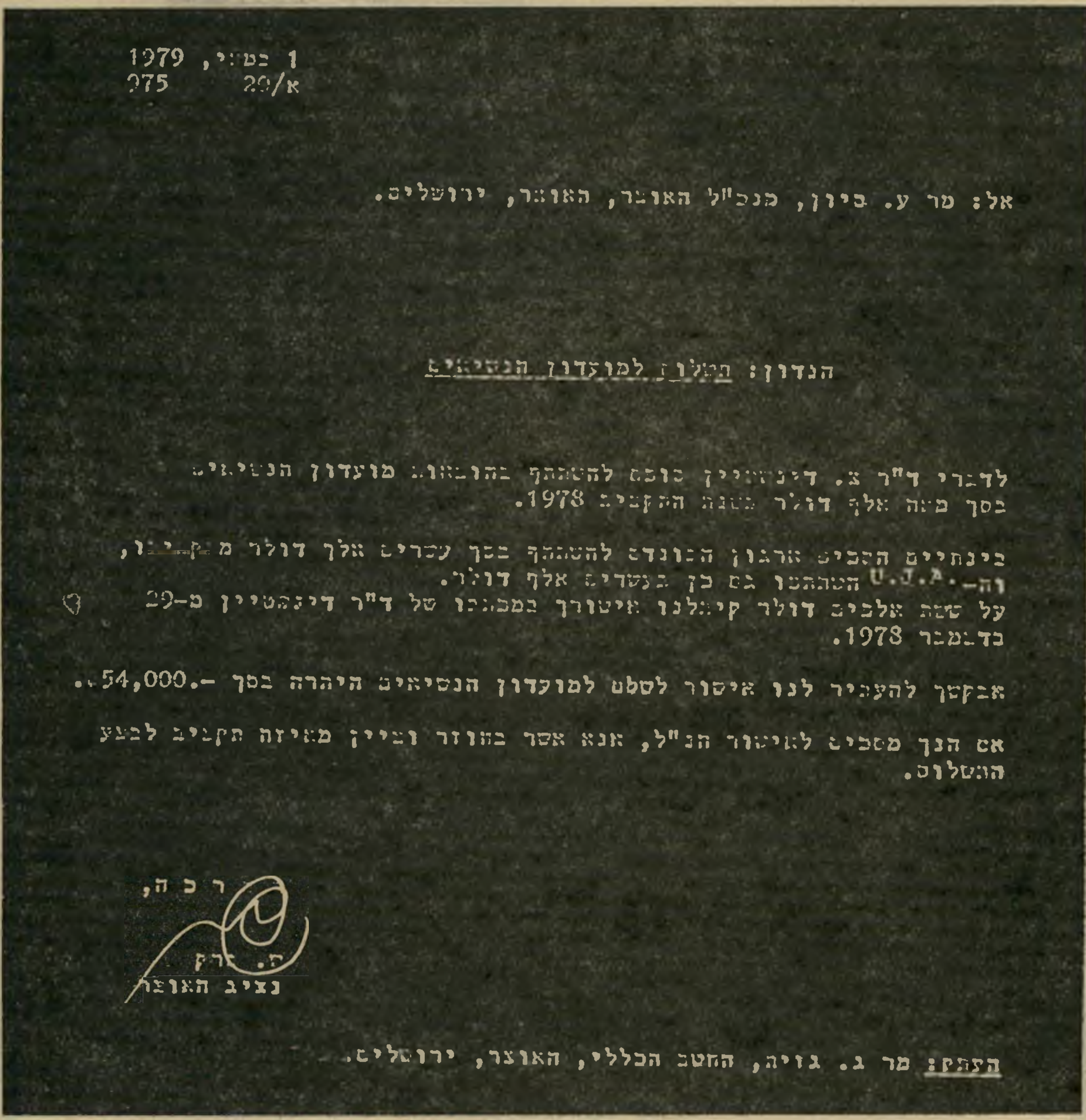

1 בט[illegible], 1979
29/א 975

אל: מר ע. בירן, מנכ"ל האוצר, האוצר, ירושלים.

הנדון: תשלום למועדון הנשיאים

לדברי ד"ר צ. דינשטיין כוונה להשתתף בתקציב מועדון הנשיאים בסך מאה אלף דולר בשנת התקציב 1978.

בינתיים הסכים ארגון המגבית להשתתף בסך עשרים אלף דולר מ[illegible], וה-.U.J.A השתתף גם כן בעשרים אלף דולר.
על שלושים אלפים דולר קיבלנו אישורך במכתבו של ד"ר דינשטיין מ-29 בדצמבר 1978.

אבקשך להעביר לנו אישור לסלק למועדון הנשיאים היתרה בסך -.54,000.

אם הנך מסכים לאישור הנ"ל, אנא אשר בהחזר וציין מאיזה תקציב לבצע התשלום.

ברכה,
[illegible]
נציב האוצר

העתק: מר ג. גזית, החשב הכללי, האוצר, ירושלים.

מאה אלף דולר ל„מועדון הנשיאים: עיסקה בלתי־חוקית

הרב אלכסנדר שינדלר והיורד הלמן: היונים הפכו ניצים

במדינה

(המשך מעמוד 19)
סמרטוט וחשבתי שאני הולך למות. הם איימו עלי שאם לא אתלבש במדי אסיר הכל יחזור על עצמו. שמתי עלי את בגדי האסירים.

חומצה בצינוק. אחרי ש־שמתי עלי את בגדי האסיר הכ־ניסו אותי לתא בידוד. כשהייתי בבידוד התגלתה לי עוד שיטת עי־נויים. בשלב מסויים רצו לספר אותי, אך אני סירבתי. העונש של־הם היה לשפוך חומצת ליזול על ריצפת הצינוק שלי. החומצה ש־שאפתי לריאות גרמה לי לסח־חורות ולבחילה, והייתי במצב כמ־עט קבוע של הקאות והתעלפות. בצינוק היו ידי כבולות באזיקים מאחורי הגב, וכשהביאו לי אוכל כבלו אותי עם ידי קדימה. אבל גם כך אי אפשר לאכול, מה גם שלא נתנו לי כלי־אוכל.

כשיצאתי מהצינוק הועברת ל־מיכלאות הכלליות. החיים במיכל־אות הם גן־עדן לעומת הבידוד וה־צינוק. שם רק סוטרים, בועטים ומקללים את האסירים. התברר לי שאותו סגן שעינה אותי הוא אימת הכלא. ניסיתי לברר את זהותו, אבל אף אחד לא יודע את שמו, והסוהרים מקפידים לא לתת את שמו לאסירים.

נמנעתי מלשלוח קובלנה מה־כלא, כי שילטונות הכלא מתנכלים לכל מי שמעז לקבול, ואף לא מעבירים את הקובלנות. באחד ה־מיסדרים סיפרתי למפקד הכלא ו־

אסיר אברהם
„טעות חמורה"

לסגנו על מה שעשו לי, והם אמרו לי: „מאה אחוז מה שעשו לך, ואם תמשיך לסרב תחטוף עוד ועוד." התברר לי שהסגן משליט את הטירור והאלימות בגיבוי מלא של מפקדי הכלא.

העינויים והיחס המשפיל שקי־בלתי בכלא רק חיזקו בי את ההר־גשה שבעצם אני צודק. לא קיבל־תי מהמדינה שום דבר מלבד עוני, קיפוח והתעללות, ואני לא חושב שאני צריך לתת לה. מפליא אותי שהלך הרוח הזה, ששורר בין רבים מחברי בשכונות העוני, לא מטריד אף אחד. אם הם חושבים שיוכלו לפתור את הבעיה הזו בעזרת כלא ועינויים, הם טועים טעות חמו־רה.

עד כאן סיפורו של אברהם.

על סיפור זה אומר דובר צה"ל: „אליהו אברהם סרבן גיוס, היה עריק ונכלא. סירב להישמע להור־אות אלמנטריות, כמו לבישת מדי אסיר, ולא היתה ברירה אלא להש־תמש נגדו בכוח סביר, שכלל, בין היתר, שימוש בגז מדמיע. ל־סיפורו אודות הליזול אין שחר.

„אליהו נשפט לשלושה ימי־צי־נוק, ואפילו לא ריצה את עונשו. ב־1 במאי הוחלט שהתנהגותו הש־תפרה, והוא הוחזר לפלוגה. הוא סירב להסתפר והוחזר לכלא. הוא יצא לבסיס קליטה ומיון ולא הגיע לשם, ומאז הוא נפקד."

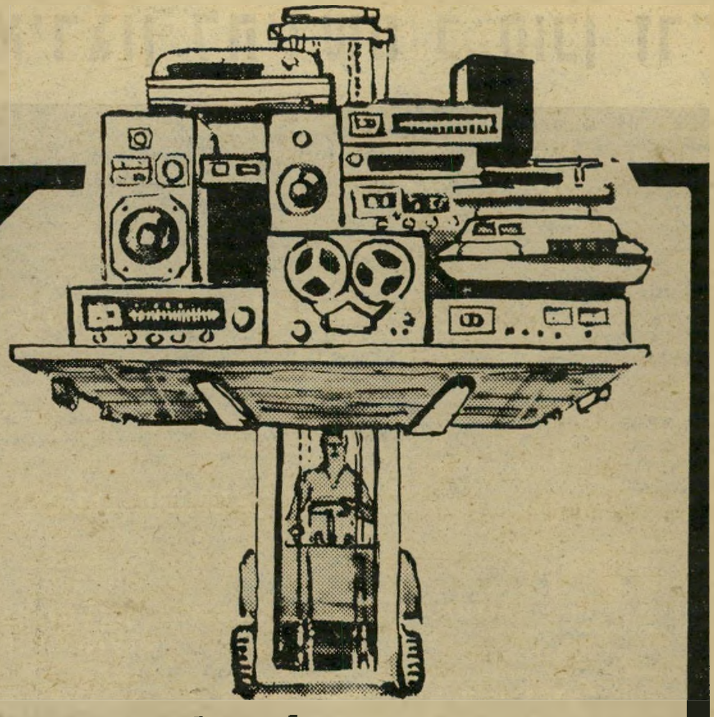

מבצע ב"גוטאל"

לרגל שיפוצים
אנו מעבירים (זמנית) את התצוגה
וחייבים לגמור את המלאי בכל מחיר
לדוגמא:

★ מערכת קומפלט — פטפון מונארך + מגבר 2×25W + זוג רמקולים,	במקום 9,500 ל"י, **7,250 ל"י בלבד**
★ מערכת קומפלט — פטפון .B.S.R + רדיו AM/FM + מגבר + זוג רמקולים.	במקום 15,900 ל"י, **11,750 ל"י בלבד**
★ מערכת קומפלט — פטפון .B.S.R + טייפ + רדיו **3 גלים** + זוג רמקולים 2×35W.	במקום 29,000 ל"י, **21,300 ל"י בלבד**
★ רסיבר טונר — פטפון חצי אוטומטי + זוג רמקולים 2×40W,	במקום 29,000 ל"י, **23,700 ל"י בלבד**

מערכות מקצועיות

★ רסיבר סוני + פטפון חצי אוטומטי + זוג רמקולים 2×40W,	במקום 43,000 ל"י, **34,000 ל"י בלבד**
★ מערכת קומפלט 2×20W פטפון חצי אוטומטי הנעת רצועה. טייפ משוכלל לשני סוגי קסטות + רדיו 4 גלים, 6 תחנות בחירה מראש + זוג רמקולים,	במקום 45,000 ל"י, **31,20 ל"י בלבד**
	במקום 43,200 ל"י, **32,000 ל"י בלבד**

כמו כן במלאי ללא תחרות:

★ **רסיברים** — סוני, JVC, פיוניר, טונר, היטצ'י, הרמן־קרדון, אקאי.
★ **פטפונים** — סוני, סאונד־מסטר, JVC, מונארך, מיקרו, סורה, וגנר, מרוקו, B.S.R גררד.
★ **רמקולים** — גודמנס, סיז, נמקו, .D.B.S, אלק, אקאי, קף, מוראל, פודלס, אודקס.
★ **טייפים** — JVC, סוני, סאונד, טלטקס, פיוניר, היטצ'י.

גוטאל בוגרשוב 72, תל־אביב, טל. 292701
יבואני רמקולים, מערכות סטריאו וציוד אלקטרוני

סביון

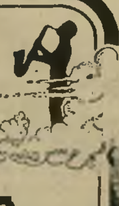

בריזה
מוסיקפה
הרברט סמואל 80 טל 656992

בלוז, פולק, ג'ז, רוק

פתוח כל יום כולל יום א' משעה 21.00

חיוני לך

**היוצאת לחו"ל
שפרי הופעתך
לטשי את נימוסיך
ויחסי האנוש שלך.**

הרשמי לקורס לטפוח החן, שיקנה לך:
שיפור מכף רגל עד ראש
גינוני חברה ויחסי אנוש יפים
תרכשי בטחון עצמי בחברה — עבודה
ובכל אשר תפני

אולפן לאה פלטשר
אבן גבירול 50 ת"א, טל. 267682
הרשמי מיד, המקומות מוגבלים.

תן טרמפ לחייל

2 תיירות על חוף ימה של אילת ליד הכלים הכבדים המנסים לתקן את הביוב

כתבה ראשונה בסידרה על כריתת ענף התיירות בישראל. אילת מצחינה, יקרה, אלימה וכבר עתה ידוע שבשנה הבאה יבואו אליה 25% פחות תיירים

אילת

הורסת את עצמה

לאילת אפשר להגיע בכמה דרכים. אפשר להגיע אליה באחד ממטוסי ארקיע, לשלם יותר מ־5000 לירות עבור כרטיס טיסה הלוך ושוב. אפשר להגיע אליה ברכב פרטי, ולשלם כמה אלפי לירות עבור הדלק.

באילת אפשר להתגורר בכמה צורות. אפשר להתגורר באחד מעשרות המלונות שצצו בשנים האחרונות בעיר כפטריות אחרי הגשם, לשלם סכומי־עתק עבור חדר, שבדרך כלל הוא מלוכלך, להתרגז על השרות הגרוע, כשכל מלצר וכל פקיד מתנהג כאילו הוא עושה טובה לאורח. אפשר גם לישון על שפת הים, בתוך שק־שינה, ולשמש מטרה לבריונים וגברברים מגודלים, שתחביבם או מיקצועם הוא להטריד טיילים ובעיקר טיילות.

אך גורל אחד משותף לכל אותם שמגיעים לאילת בימים אלה, בין במטוס ובין ברכב פרטי. גם אם הוא מתגורר במלון־פאר וגם אם הוא משתרע על שפת הים: מהרגע שבו מגיע התייר או הטייל לאילת ועד שהוא עוזב אותה, מלווה אותו צחנה נוראה, כאילו שהוא נמצא במרכזו של ביב שופכין גדול.

הביוב של איזור המלונות באילת סתום והוא פורץ לכל עבר. בעיריית אילת קשה לקבל הסבר לתופעה זו, שהיא ככל הנראה יחידה במינה בעולם. ראש העיר גדי כץ נמצא בחוץ־לארץ. מנהל מחלקת התיירות של העיריה, שמואל תגר, נמצא

ראש־עיר כץ
לא יודע אנגלית

בצפון, ועוזרו של תגר, בחור בשם מיכה, טוען שאינו מכיר כלל את בעיות הביוב של אילת.

אך העובדה נשארת עובדה. תמורת סכום של אלפים או עשרות אלפים לירות, המוציא כל אדם או כל מישפחה המגיעים לעיר התיירות מס׳ 1 של ישראל, חייבים הם לנשום צחנת ביוב במשך כל תקופת שהותם בעיר הדרום.

העיריה ערכה כבר כמה נסיונות להתגבר על הביוב שפרץ. בחודשים האחרונים אפשר להבחין בשופלדוזרים שנשכרו על־ידי העיריה, החופרים וסותמים חפירות, בעיקר בכניסה לאיזור התיירות — ונציה, כפי שהאיזור נקרא באילת. אולם תושבי העיר יודעים כי מעטים הסיכויים שבעיית הביוב תמצא את פיתרונה. הביוב באיזור המלונות נבנה בצורה נפשעת ממש. ללא כל תיכנון והכרת הצרכים האמיתיים של איזור מלונות מתפתח. רק בנייתה של רשת ביוב חדשה, בהוצאה של מאות מיליוני לירות, תביא לכך שהסירחון יפוג. לעיריה אין כסף לבניית רשת ביוב חדשה, ובינתיים היא מנסה, ללא הצלחה, למצוא פיתרונות זמניים.

תיירן מלצר
ניסיון להציל את העיר

במשך שנות קיומה כעיר תיירות ידעה אילת עליות ומורדות. תקופות שיגשוג לצידם של משברים טילטלו את מצב רוחם של תושבי העיר מן הקצה אל הקצה. כל זה היה נכון עד שהגיעה תקופת הצ׳ארטרים. אילת היתה חלוצה בשטח זה. על פי אישור ממשלתי מיוחד, ובעיקבות יוזמה של איש התיירות מס׳ 1 של אילת, בעל חברת יעלת, שהוא גם חבר מועצת העיריה, שמואל („מוקי”) מלצר, גילו הסקנדינווים את השמש של אילת.

נעים יותר, זול יותר

בשנת התיירות האחרונה היתה התפוסה בבתי המלון באילת מיליון מיטות בשנה. מרבית האורחים היו תיירים שהגיעו בטיסות־שכר, במטוסים ש־

(המשך מעמוד 25)

נחתן בנמל־התעופה הקטן של אילת. הם אף המריאו ממנו, מבלי שראו כלל את יתר חלקי הארץ. יתר מרכיבי מיליון המיטות היו תיירים שהגיעו ללוד, ובין יתר האתרים שבהם ביקרו היתה גם אילת, וישראלים שעדיין לא נואשו לגמרי מהעיר המרוחקת והיקרה.

אך בשנה הבאה כבר תהיינה פחות מיטות תפוסות. חברות טיולי השכר, שה־גדולה ביניהן היא חברת צ׳רבורג הסקנ־דינווית, כבר הודיעו לגורמי התיירות ב־עיר, שלפחות רבע מכלל המקומות שהוז־מנו לשנה הבאה מתבטלים. ועדיין אין זה סוף שטף הביטולים.

חברות טיולי השכר לא נימקו את הבי־טולים, אך כל מי שעוסק בתיירות באילת יודע את הסיבות האמיתיות. באילת פשוט לא נעים לבקר. בעולם, ואפילו בישראל, יש אתרי־נופש נעימים הרבה יותר, וזו־לים הרבה יותר. הסקנדינווים שימשיכו לפקוד את אילת יהיו כאלה המוכנים לבלוע את כל הגלולות המרות שהם מנת חלקם של הבאים לעיר הדרומית, ובילבד שיוכלו להשתזף, אפילו בנוחיות מיני־מאלית ובתנאים־לא־תנאים. שהרי השמש הפכה לפולחן לאותם הבאים מארצות ה־צפון.

אני יורדן היא תיירת צרפתיה שהגיעה לישראל יחד עם ידידתה היהודיה ברטי לויסס. לגבי אני וברטי היתה אילת גולת הכותרת של הטיול בישראל. הן שמעו עליה גדולות ונצורות מידידים שביקרו בה לפני כמה שנים. אני וברטי אינן תיירות עשירות, הפוקדות את מלונות־הפאר. כשהגיעו לאילת, הבינו כי מזג־האוויר מחייך אליהן ואל תקציב הטיול שלהן, והחליטו ללון על שפת הים. עוד בשעות אחר־הצהריים, כשהתמקמו הש־תיים על החוף, הבינו כי נתקעו לצרה וכי יהיה עליהן למצוא מלון זול.

שני גברברים צעירים פנו אליהן באנג־לית עילגת, הציעו להן „טיול וארוחת ערב, על חשבוננו". אני וברטי הן מטיי־לות ותיקות היודעות למי יש להיענות ולמי לא. הן לא היו צריכות לשקול ולדון בדבר, כדי להשיב בשלילה מנומסת. הצ־עירים לא ויתרו. הם המשיכו להפציר, הפכו מאיימים מרגע לרגע, אחד מהם אף ניסה, כאילו בדרך־אגב חברמנית, לגפף את אני. הן פרצו בזעקות, אך מעט האנ־שים שהיו על החוף כלל לא שמו־לב אליהן. גם הגברברים לא התפעלו מהצע־קות.

כאילו על פי סיכום מוקדם, נקטו ה־שתיים בטקטיקה מסויימת. ברטי נשארה על החוף, עם שני הגברברים, אחרי שהס־כימה לצאת איתם לארוחת ערב ולבילוי, ואילו אני אמרה שהיא הולכת להביא את החפצים מתחנת אגד. אני פנתה למיש־טרה. רק כעבור שעה הסכים היומנאי לשלוח עמה שוטר לחוף. „כל אותו הזמן," מספרת אני, „היה לי בראש רק דבר אחד: מה שני הבחורים האלה כבר הס־פיקו לעולל לברטי. כל התחנונים שלי בפני השוטר לא עזרו. היו לו דברים חשובים יותר לעשות. רק בשלב מאוחר יותר הבנתי כי תלונות כאלה הם דבר של יום ביומו באילת, ואפילו המישטרה לא מתפעלת מהם."

טרקטור עובד ברקע העיר
בנייה ללא תיכנון

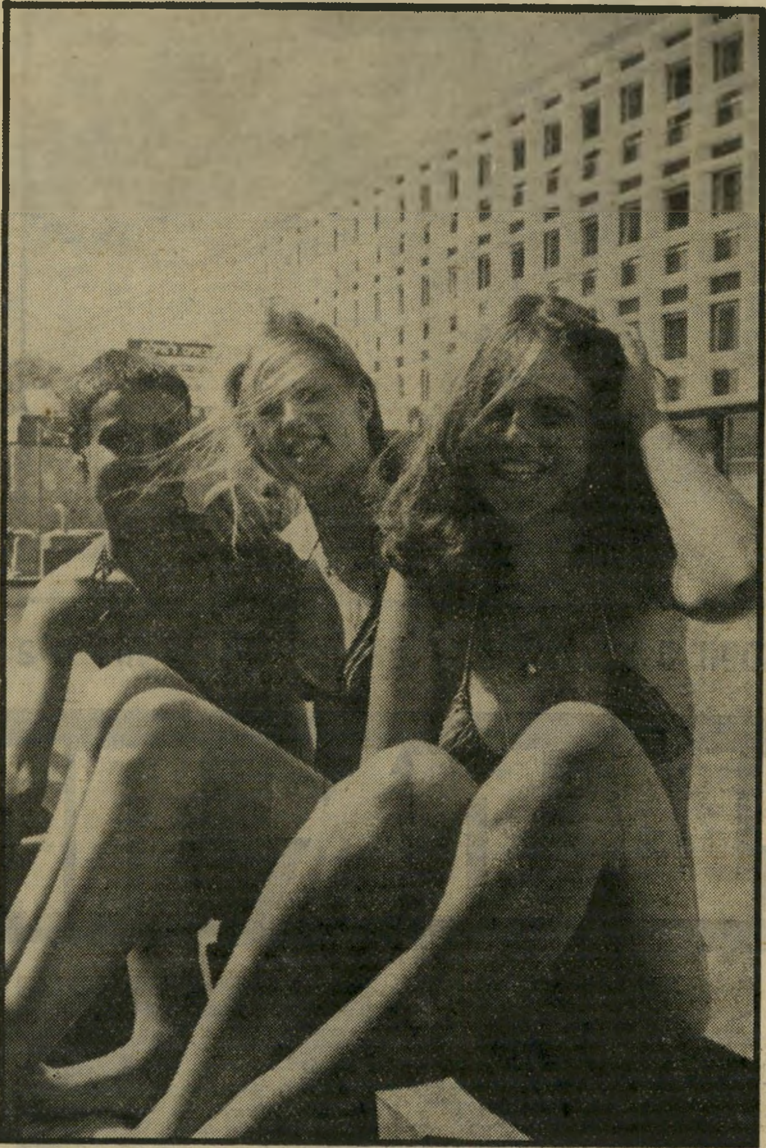

נופשות בבריכת־השחיה של אחד המלונות באילת
אי אפשר ללכת לים

מיסעדן רוברט
פנינה בלב הסירחון

מארחת ורה
יחס טוב לאורח

על גברברים ועל שוטרים

עם אני נשלח שוטר רגלי. היא צעדה עימו מתחנת המישטרה עד לחוף הים. ברטי הצליחה לגייס את כל אוצר המילים האנגלי שלה כדי להשהות ולהר־גיע את הגברברים חמי־המזג. ואז ניחתה ההפתעה הגדולה ביותר על ראשיהן של שתי התיירות. השוטר דיבר עם הגבר־ברים כאילו היו מכרים ותיקים. הוא לא עצר אותם, אפילו לא רשם את פרטיהם האישיים. אחר־כך פנה באנגלית עילגת לשתי הנערות ואמר: „אני מציע לכן לא להגיש תלונה. הבחורים הבטיחו להת־נהג בסדר." די היה במבט אחד לכיוון שני הגברברים כדי שאני וברטי יבחינו בלעג שניבט מעיניהם. אני וברטי עזבו את חוף הים, צעדו עם השוטר עד תחנת אגד ולקחו את האוטובוס האחרון היוצא לתל־אביב. ביקור השתיים באילת ארך בדיוק שלוש שעות.

נראה כי גם אם אני וברטי היו תיירות עשירות והיו מתגוררות באחד מבתי־המלון המפוארים של אילת, הן לא היו מצליחות ליהנות מהטיול. המלון הטוב ביותר באילת נחשב מלון לרום, השייך לחברת תשת, חברת הבת של אל־על. על־פי הפרוספקט מעניק לרום שירותים של מלון־פאר לאורחים שלו: חדרים גדו־לים וממוזגי־אוויר, ארוחות צרפתיות משו־בחות, בידור, בריכת־שחיה וחוף פרטי.

מחיר השהיה במלון לרום בעונה הוא 60 דולר לזוג, כ־3000 לירות, כולל ארו־חת־בוקר. תמורת מחיר זה מקבל האורח חדר מלוכלך, שהריהוט בו בלוי ומהוה. הארוחות, עבורן משלמים תוספת מחיר, הן ברמה של מיסעדה קואופרטיבית. השי־רות במלון הוא מתחת לכל ביקורת. המל־צרים עושים טובה כשהם מגישים שירות, והחדרניות מנקות את החדרים כלאחר יד.

הסביר השבוע אחד מהעובדים הבכי־רים של המלון, שביקש להישאר בעילום שם: „אנחנו המלון הכי תפוס באילת. התפוסה השנתית הממוצעת שלנו מגיעה ל־80 אחוז לערך, וזו תפוסת־שיא בתיי־רות העולמית. תייר עוזב ותייר נכנס, ואין מספיק זמן לסדר את החדר ולנקות אותו כמו שצריך, ובוודאי שאין מספיק זמן לערוך בו שיפוצים. אין אפילו מספיק זמן לשרת את האורח, כמו שהיינו רוצים וכמו שהצוות המיומן שלנו יכול ויודע."

למלון לרום, פאר מלונות אילת, יש יתרון על פני מרבית המלונות האחרים.

(המשך בעמוד 68)

בכל בית מוצרי

לה ולי
קאפרי
תותידנט
שמפו רויאל
זברה
בזק
טוליבה

עץ הזית

פרסום פלג

אם אינך מעונין בטיול מאורגן בחו"ל
שירות מהפכני חדש זה
עשוי לעניין אותך.

רוצה לשנות את תוכניותיך?

אל דאגה, תמורת תשלום ניתן יהיה לבצע שינויים בתכנית הטיולים, או בהזמנות שרותי הקרקע.
רוצה לצאת לחו"ל בטיול, בו אתה אדון לעצמך? טיול בו רק אתה קובע היכן תהיה, מה תעשה ומתי?

אצל סוכן הנסיעות שלך תוכל לקבל את החוברת: לונדון צ'ארטר וטיולי "עשה זאת בעצמך" של "נתור". חוברת ע מפרטת את מיגוון השירותים ומחיריהם בכל אחת מ־28 הערים הכלולות בתכנית.

1980

לונדון צ'ארטר
וטיולי "עשה-זאת-בעצמך"

A new travel service offering every conceivable form of holiday facility in 28 major European cities!

Amsterdam
Athens
Barcelona
Berlin
Brussels
Copenhagen
Costa del Sol
Dublin
Edinburgh
Florence
Frankfurt
Geneva
Innsbruck
Las Palmas
London
Lisbon
Madrid
Mallorca
Milan
Munich
Naples
Nice
Paris
Rome
Tenerife
Venice
Vienna
Zurich

נתור
"נתור"
אחוד סוכני נסיעות

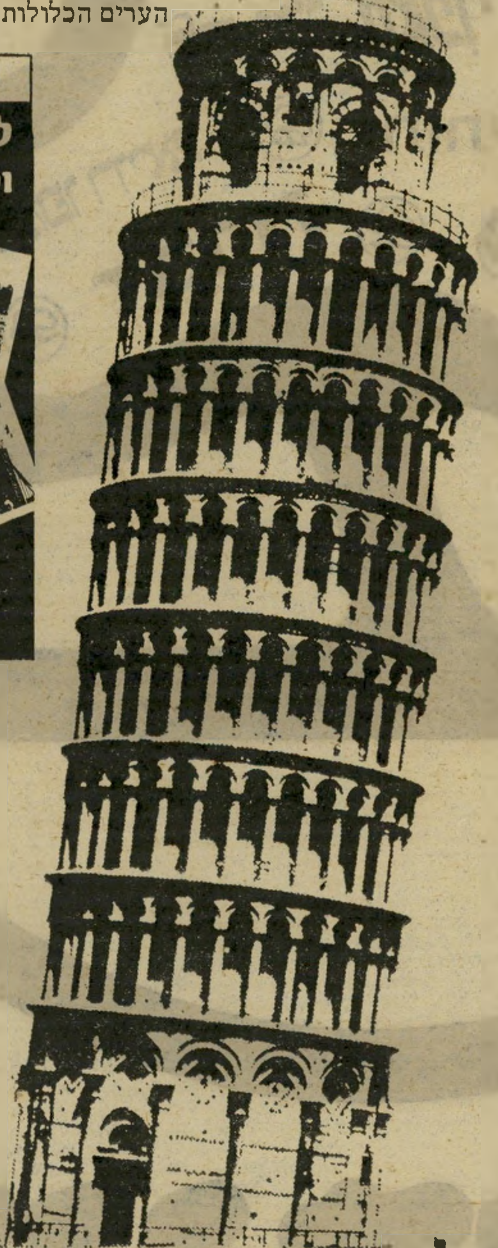

עם טיולי "עשה זאת בעצמך" של נתור תיסע לחו"ל חופשי חופשי.

לראשונה בישראל, יש לך אפשרות לתפור לך את הטיול שלך לחו"ל לפי מידותיך. עוד בטרם צאתך, כאן בארץ, אתה מחליט באילו ארצות תרצה לבקר, מה תראה, מהי דרגת האירוח הרצויה לך, באילו הצגות תיאטרון תצפה, אילו שרותים תקבל, באילו סיורים תשתתף, או שמא אתה מעדיף לטייל ברכב שכור...

טיסות צ'ארטר- זה תמיד זול יותר.

נתור הזמינה טיסות צ'ארטר מוזלות במיוחד לסוג זה של חופשה. אתה מגיע לאירופה לשהות בת 15 יום, אותה תוכל לנצל בכל דרך הנראית לך: סיורים מאורגנים, טיולים באנגליה ובארצות נוספות באירופה או שהות בת שבועיים בלונדון, פריס, רומא, פרנקפורט או כל עיר אחרת, בשיטת "עשה זאת בעצמך".

"עשה זאת בעצמך"- איך עושים את זה?

בתכנית זו, הכוללת 28 ערים בכל רחבי אירופה, תמצא את כל הדרוש לך: בתי מלון, סיורים מודרכים בערים, טיולים מחוץ לערים, כרטיסי תיאטרון, ביקורים במועדוני לילה, השכרת רכב לנהיגה עצמית; שרותי רכב, ועוד ועוד.
אתה בוחר לך את השירותים הדרושים, ויודע בדיוק כמה יעלה לך כל דבר. כך אתה מסיר מעצמך את הדאגה כיצד תכלכל את צעדיך בהיותך בחו"ל. אתה יכול להתמסר לחופשתך ללא הפתעות וללא סימני שאלה בכל הקשור לכסף.

כל אשר עליך לעשות הוא לומר לסוכן הנסיעות שלך לאילו שרותים תזדקק, ומתי. עם ההזמנה אתה משלם 25% מהמחיר, ועם השלמת התשלום תקבל שוברים המקנים לך את השרותים אותם הזמנת.

עם טיולי "עשה זאת בעצמך" של נתור תיסע לחו"ל חופשי חופשי.

טל-ארויו

העולם השלישי: הנשק הסודי של ירוחם משל

בספרו של פיליפ אגיי, יומן הסי־אי־איי, מופיעה ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ־ישראל ברשימת האירגונים שפעלו בחסות הביון האמריקאי. בנספח מוגדרת ההסתדרות במישפט אחד קצר, שהוא כנראה גם קולע: „אירגון העובדים בישראל, שתופעל על־ידי הסי־אי־איי, במיבצעים הקשורים ליחסי־עבודה".

השבוע, ימים ספורים אחרי שמאות־אלפי עובדים צעדו תחת דגלו האדום של ירוחם משל, מאוזכרת שוב ההסתדרות בהקשר מעורר סלידה. במאמר מקיף, הנושא את הכותרת: „היצוא המסוכן של ישראל", מאשים העיתונאי טים קון שתי חברות הסתדרותיות בייצור ובמכירת נשק המיועד למילחמה נגד סוציאליסטים בעולם השלישי, בעיקר באמריקה הלטינית.

חברת סולתם ההסתדרותית, כותב קון, היא יצואנית מרכזית של תחמושת המגיעה, בסופו של דבר, לארצות כמו גוואטמלה ודרום־אפריקה. ההסתדרות היא גם שותפה מרכזית בתדיראן, יחד עם החברה האמריקאית ג'נרל טלפון אנד אלקטרוניקס אינדוסטרי. תדיראן מייצרת ציוד־קשר וחלקים אלקטרוניים אחרים למטרות צבאיות. רוב הקונים הם, כמובן, דיקטטורות ימניות או השילטון הגיזעני בדרום־אפריקה.

שלוש המחתרות הפעילות והלוחמות באמריקה הלטינית בשנתיים האחרונות נתקלו בנשק ישראלי. המכון לחקר השלום בשטוקהולם, שבדיה, קובע שישראל סיפקה 98% (!) מהנשק והציוד הצבאי של הדיקטטור המודח של ניקראגואה, אנסטסיו סומוסה. 67% מהנשק באל־סאלוודור הוא ישראלי. התמונה בגוואטמלה היא פחות או יותר זהה.

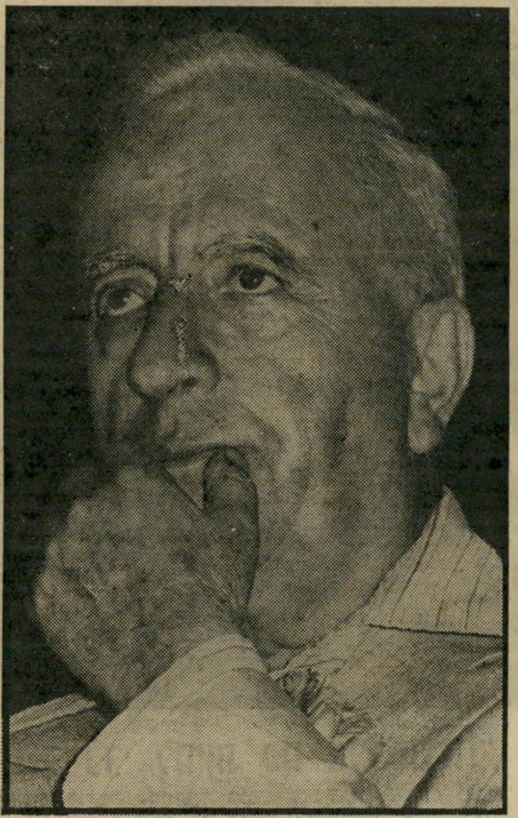

מזכ"ל ירוחם משל
ספק־נשק לפאשיסטים

בין השאר סיפקה ישראל לאל־סאלוודור 25 מטוסי ערבה, שבהם משתמשים באכזריות רבה, לדיכוי המרידה העממית.

יד שמאל. תהליך יצור הנשק המודרני הוא כל כך מורכב, שכמעט בכל פריט יש יד הסתדרותית. לא לשווא שרים ותיקי ההסתדרות: „יד שמאל היא ההולמת".

רבים בישראל מנסים להצדיק את יצוא הנשק בטענה, שהסחר עם דיקטטורות ימניות הוא תוצאה מבדידותה המדינית של ישראל. אלא שהבדידות הזו איננה גזירה משמים. היא נובעת ממדיניותה של ישראל, המסרבת להעניק עצמאות לפלסטינים בשטחים הכבושים תמורת שלום. יצוא הנשק לארצות המתעלמות מזכויות האדם מכפיש את ישראל ואף מזיק לאינטרס הישראלי לטווח הארוך. כמו במיקרה הקלאסי של ניקאראגואה, סופן של הדיקטטורות הימניות הוא עניין של זמן. לוחמי הגרילה שיעלו לשילטון לא ישכחו לממשלת ישראל את עזרתה לפאשיסטים ולגיזענים. הבדידות הבינלאומית רק תוחרף עוד יותר.

אומר על כך טים קון: „רוב המדינות במערב התעשייתי מייצרות את הציוד הצבאי הדרוש להן בעצמן ואינן זקוקות ליבוא הישראלי. ישראל הפכה לספק נשק ראשי למדינות הידועות לשימצה בכל העולם, בגלל מישטרי דיכוי והתעלמות מזכויות האדם. למיפעלים הממלכתיים וההסתדרותיים של ישראל יש הסכמי אספקת־נשק מקיפים עם דרום־אפריקה, ארגנטינה, צ'ילה, אל־סאלוודור, גוואטמלה, אקוודור ואינדונזיה."

„עוזי" ו„גליל". ישראל רכשה לה מוניטין כיצואן הנשק הגדול ביותר לארצות המוחרמות אפילו על־ידי המערב. כל הקשרים לייצוא כזה פותחו כבר על־ידי ממשלות המערך, ונעשים גם באמצעות מיפעלים בבעלות ההסתדרות ה„סוציאליסטית". בנשק הישראלי רוצחים לוחמי־חירות שחורים בדרום־אפריקה. בתת־מקלע עוזי וברובי גליל קוצרים סטודנטים, פועלים ומפגינים בערי אמריקה הלטינית. המידע על אספקת נשק לאינדונזיה הוא מעניין במיוחד, בהתחשב ברצח־העם ששליטי ג'אקרטה מבצעים בטימור.

40 אלף ישראלים, או 14% מפועלי התעשייה בישראל מועסקים באורח ישיר בייצור נשק. המדיניות קצרת־הראות והרת־האסון הפכה לחלק אינטגרלי ממיבנה המשק הישראלי. מעניין מה יגידו הח"כים יוסי שריד וחייקה גרוסמן בנושא הזה.

הודו: אורניום מארצות־הברית

פעולתו האחרונה של שר־החוץ לשעבר, סיירוס ואנס, היתה נסיון לשפר את יחסי ארצות־הברית והודו. עד למיבצע ההצלה המטופש של ג'ימי קארטר, זכה ואנס להצלחות מרשימות בדרום־מערב אסיה. חישול הברית הסינית־אמריקאית־פקיסתאנית נגד ברית־המועצות, והמגמות האיראניות לשיתוף פעולה שקט עם הציר החדש היו הישגים אמריקאיים חשובים. החוליה החלשה היא הודו.

אינדירה גאנדי, ראש־הממשלה החדש, נחשבת למדינאי פרו־סובייטי. למעשה היא יותר אנטי־פקיסתאנית מאשר פרו־סובייטית. יחסיה עם המפלגה הקומוניסטית בהודו הם גרועים מאוד, בעיקר בבנגל, הנחשבת בעיני הקומוניסטים מעין מיבצר אוטונומי חזק. ואנס עשה כמיטב יכולתו להדק את יחסי ארצות־הברית והודו, ואף הצליח לסחוט מאינדירה כמה הצהרות בוטות בגנות הפלישה הסובייטית לאפגניסתאן. הצהרותיה של אינדירה באו גם כדי לפייס את העולם המוסלמי ואת 90 מיליון המוסלמים בהודו עצמה. אך אינדירה מוסיפה לגלות דאגה חמורה נוכח כוחה הגובר של פקיסתאן, והנוכחות הסינית המאסיבית בארצו של הגנראל זיא אל־חאק.

קארטר הישן. אינדירה הבהירה לאמריקאים, שהפיתוח הגרעיני בפקיסתאן, שמומן בין השאר גם על־ידי שליט לוב, מועמר קאדאפי, מהווה איום בלתי־נסבל על הודו. היא איימה בהידוק הברית שלה עם ברית־המועצות, שתכלול גם שיתוף־פעולה גרעיני. גאנדי דרשה מארצות־הברית אספקת אורניום מועשר לכור הגרעיני שלה בטאראפור, ליד בומביי.

ג'ימי קארטר עמד בפני דילמה לא־קלה. אחד מהישגיו המרשימים הוא החוק למניעת הפצתה של אנרגיה גרעינית, שאושר בקונגרס ב־1978. החוק הזה היה מעין ביטוי לקארטר הישן, האידיאליסט בנוסח ג'ון קנדי, שעבר בינתיים מהעולם כתוצאה מפגישתו עם האמיתות האכזריות של ארצות־הברית כמעצמת־על בעלת אינטרסים אימפריאליסטיים.

עולם קטן

בלחצו של ואנס עקף הנשיא את החוק בתירוצים טכניים שונים, והסכים למכור 40 טון אורניום מועשר להודו. אין ספק שצעדו זה של קארטר יאיץ את תחילתו של העידן הגרעיני בתת־היבשת ההודית. הסכנות הגדולות ביותר לשלום העולמי אורבות עתה במוקדי המתיחות באסיה: במערכת המורכבת והרגישה, הכוללת את הודו, פקיסתאן, איראן ואפגניסתאן — ואת המיזרח־התיכון.

שצ'רנסקי נגד ישראל

המישפט הבינלאומי נגד כליאתו של אנתולי שצ'רנסקי, שנערך בשבוע שעבר באמסטרדאם, הפך גם הפגנה רבת־משמעות נגד המימסד הישראלי. בחבר השופטים לא נכלל אף ישראלי. אב־בית־הדין, שגריר ארצות־הברית באו"ם לשעבר, אנדרו יאנג, הבהיר, שהדיון לא נועד לעודד את המילחמה הקרה. הצוות המכובד, שכלל גם את ראמזי קלארק, אלמנתו של מרתין לותר קינג, קוראטה, והסוציאל־דמוקרטים האירופיים מריו סוארש ויון דן אויל, נבחר לפי קנה־מידה ברור: השופטים היו שמאלה מהמרכז, אוהדי ישראל, התומכים באש"ף כמייצג העם הפלסטיני!

בכך הפקיע „בית־המישפט" הבינלאומי הזה את הטיפול בפרשת שצ'רנסקי מהניצים, מלבי המילחמה הקרה ומדכאי העם הפלסטיני. יאנג הצליח להעניק אמינות לבעייתו של שצ'רנסקי, הפך אותה מתעמולה זולה בנוסח מנחם בגין לנושא אנושי חשוב.

אנדרו יאנג
מהלומה לפרס ולאבן

ההתעלמות מממשלת ישראל היתה, כמובן, מובנת מאליה. העובדה שגם מיפלגת העבודה לא הוזמנה לשגר „שופט" מהווה מהלומה יוקרתית עצומה לשימעון פרס ולאבא אבן. הרמז היה ברור. המדיניות הישראלית כלפי הפלסטינים, המשותפת למערך ולליכוד, פוסלת אותם מבחינה מוסרית מלדון בפגיעות אחרים בזכויות האדם. ממשלת ישראל הפגינה ברבים את צביעותה בנושא הסובייטי. היא מנפנפת בדיכוי יהודי ברית־המועצות מטעמי מילחמה קרה, ומתנכלת לפליטים שאינם רוצים לעלות לישראל. מטרת הדיון באמסטרדאם היתה הפוכה. המשתתפים מתעניינים באמת בזכויות האדם בברית־המועצות, ובעת ובעונה אחת תומכים בדטאנט ובשלום ישראלי־פלסטיני. בחברה כזאת אין לבגין ולפרס מה לחפש.

פלסטינים – תערוכה בלונדון

בשבוע שעבר נערכה הפגנה ממוסדת של צעירים יהודים נגד נוכחות „אירגון הטירור" אש"ף בלונדון, אך הפעולה הפלסטינית בבריטניה היא מקיפה והשפעתה ניכרת בכל תחומי החיים.

בימים אלה ממש נערכת תערוכה של פולקלור פלסטיני במכון הקומונוולת היוקרתי במערב לונדון. התערוכה, שהכניסה אליה חופשית, משכה עשרות אלפי מבקרים. היא אמורה לשקף את המורשת התרבותית העשירה של העם הפלסטיני. בין המוצגים: לבוש מסורתי פלסטיני, כלי־נגינה, כלים מנחושת, תכשיטים וריקמה.

אין ספק שתערוכה זו מרשימה בעצם הפגנת קיומו ורב־גווניותו של העם הפלסטיני. המארגנים מתכוונים להציג אותה באירופה ואולי גם בארצות־הברית.

אינטלקטואלים פלסטינים גולים מעודדים מאוד מהתמיכה שהם זוכים לה בכל מערב־אירופה. הנושא הפלסטיני ירש את ויאט־נאם, כקנה המידה העיקרי להשתייכות לחברה הנאורה. שום הסברה לא תוכל להתמודד עם האמת של עם מדוכא, שמצא לו מודל אידיאלי לחיקוי. הכוונה, כמובן, לשיטות ההסברה של התנועה הציונית, ופרשת ה„מעפילים" על גשר אלנבי מוכיחה זאת.

חיים ברעם

אנשים בעולם

מארת קלר: „אמרתי לא לארה"ב כדי לחיות עם אלכסנדר!"

הוליווד הירבתה לחזור אחר מארת קלר היפהפיה שהתגלתה כשחקנית מוכשרת ביותר (פדורה, בובי דירפילד) אבל מארת החליטה ששלוש שנים בארצות־הברית הגדישו את הסאה. „בניו־יורק אתה צריך לרוץ. בלוס־אנג'לס — אינך יכול להתקיים בלי מכונית. אינני אוהבת את התוקפנות של אורח־החיים ואינני מוכנה לשלוח את בני לפסיכיאטר בגיל עשר." היא נטלה את בנה אלכסנדר ועברה לפאריס.

פטרישיה הרסט: לחיות באושר

כך נראית פטרישיה הרסט לשעבר ומזה שנה גברת שוא, עם בעלה ברני. לפני שנה בדיוק הוביל איל העיתונות רנדולף הרסט, ברגליים רועדות, את בתו לחופה, ובכך הגיע סוף רומנטי לפרשה שהסעירה את אמריקה כולה: פטרישיה נחטפה, כזכור, על־ידי מחתרת הצבא הסימביונזי ולתקופת מה סברו כאילו עברה שטיפת־מוח ומטמורפוזה מוחלטת. שומר ראשה נשא אותה לאשה, ומאז מחלקת פטי את זמנה בין המיטבח והכביסה לעבודה התנדבותית.

מארי טריטנייאן: תיקוות הקולנוע הצרפתי

מארי טריטיניאן, בתם של השחקן ז'אן לואי (שביקרה עם אביה בישראל), אוהבת לנוח על שפת־הים ועוד יותר אוהבת לעבוד. לפני שהחלה הסרטת סרט של אמה, הבמאית נאדין, יחד עם אחיה הקטן, שגם הוא ישחק בו, חנכה את הופעתה הראשונה בחברה הגבוהה בפאריס אחרי שהינחתה את נשף האמנים השנתי, שבו כל אמן מפגין את בקיאותו בהופעה קירקסית.

לורן בקול: גאוותה על בנה

לורן בקול מגלה כי לקדם את מכירות סיפרה החדש לא יותר קל מלערוך סיבוב הופעות מחוף אל חוף. לכן התפנתה מחריש עמוק של ארצות־הברית כדי ללוות את בנה סם לטכס סיום הלימודים בבית סיפרו בניו־יורק. אחרי ארצות־הברית מצפות לה צרפת, שוודיה, איטליה ואוסטרליה.

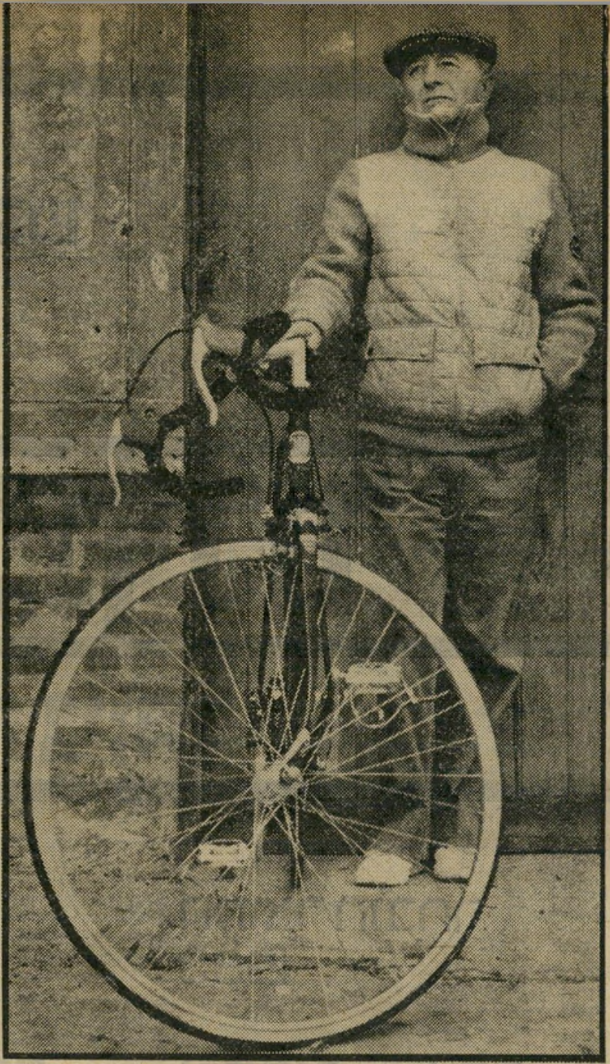

מישל אודיאר: מומחיות לעולם התחתון

זהו האיש שכתב עד היום מאה וחמישה־עשר תסריטים, מהם שלושים ותשעה תסריטי מתח. הדיאלוגיסט המפורסם ביותר בצרפת, מישל אודיאר. „הפסקתי לשתות ברגע שהרגשתי שאני הופך לשתיין. החלטתי להפסיק לעשן כשהרופא אמר לי שאני סובל מברונכית ספאסטית. הפסקתי לנסוע במכונית ועברתי לרכיבה על אופניים כדי להיות בריא, אבל אני נזהר לא לנסוע ברוח נגדית. בקיצור, מכל המחלות והפחדים אני עשוי עוד להיות קדוש — וזה לא מוצא חן בעיני.” כך מתלוצץ האיש הידוע כווירטואוז ניבולי־הפה העסיסיים ביותר של השפה הצרפתית.

ג'יין בירקין: „אני אוהבת את התקופה הרומנטית!”

גם היא בכותבות. השחקנית היפה ג'יין בירקין התחילה לכתוב את היומן הסודי שלה כשהיתה בגיל 12, כמו בתה הגדולה שארלוט (לידה בתמונה יחד עם אחותה קייט). ג'יין בחרה בשמלותיה של לורה אשלי ובתנוחת צילום זו, כי כך היה אמיל זולה נוהג לצלם את מישפחתו וזוהי האווירה האהובה עליה ביותר: אווירת התקופה הרומנטית, המלמלה הסרטים והחלומות. האם סיפרה עשוי לרשת את נשים קטנות?

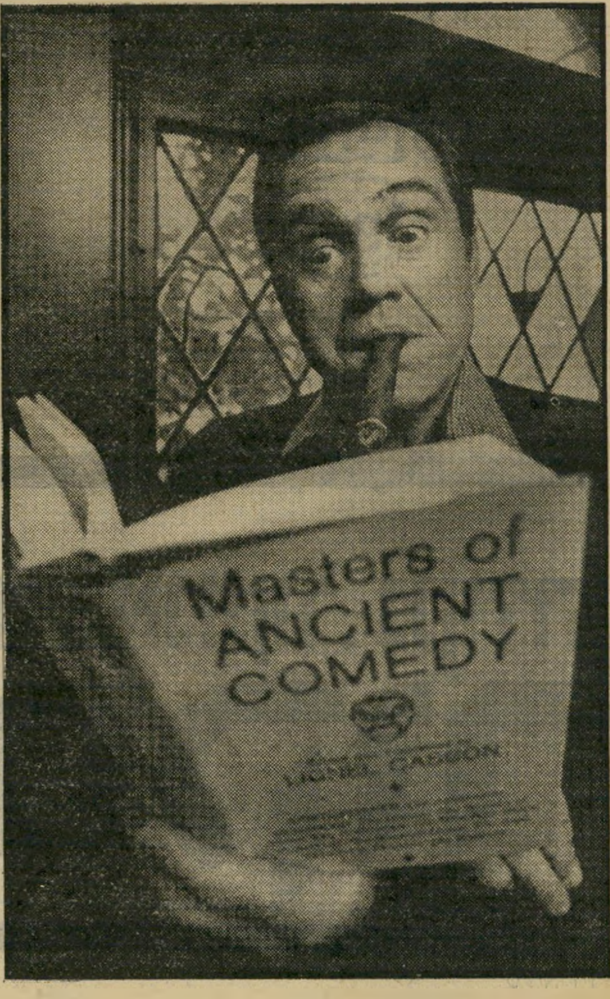

אלן קינג:

נושא דגל ההומור

היהודי בהוליווד

הוא משתולל וצווח, מקלל ב־אידיש וגובח במצחיקון רק אמרי לי מה שאת רוצה. בישראל לא הכירו אותו עד הסרט הזה אבל בארצות־הברית, שם צמח כמו כל בר־מיצווה כשר למהדרין הוא ידוע כקומיקאי ברוך כישרון ב־מיטב מסורת הקומיקאים היהודים. אלא שדרכו להכרה לא היתה קלה ומשום כך קיבל תפקיד קולנועי ראשון אחרי ארבעים שנה על ה־במה „לא פלא שהצחקתי. אני חוזר על הטכסט הזה כבר חמישים ושתיים שנה,” התלוצץ השחקן בן ה־52.

בניטו זאכאניני: המיקרופון התע"ך

אחד ממנהיגי המיפלגה הכריסטיאנית־דמוקראטית באיטליה מנסה להציל את איטליה מתוהו ובוהו בנאום בן ארבע וחצי שעות שנשא בכנס האחרון של המיפלגה. כך הוכיח הנואם, בניטו זאכאניני שאיטליה היא ארץ ים־תיכונית ילפי מיטב המסורת של ארצות הים־התיכון לנאומים אין סוף.

כפי שפורסם בכלבוטק:
המועצה לצרכנות בשיתוף מכון התקנים קבעו -

מקררי אמקור

היעילים ביותר בקירור

וצריכת החשמל שלהם הנמוכה ביותר.

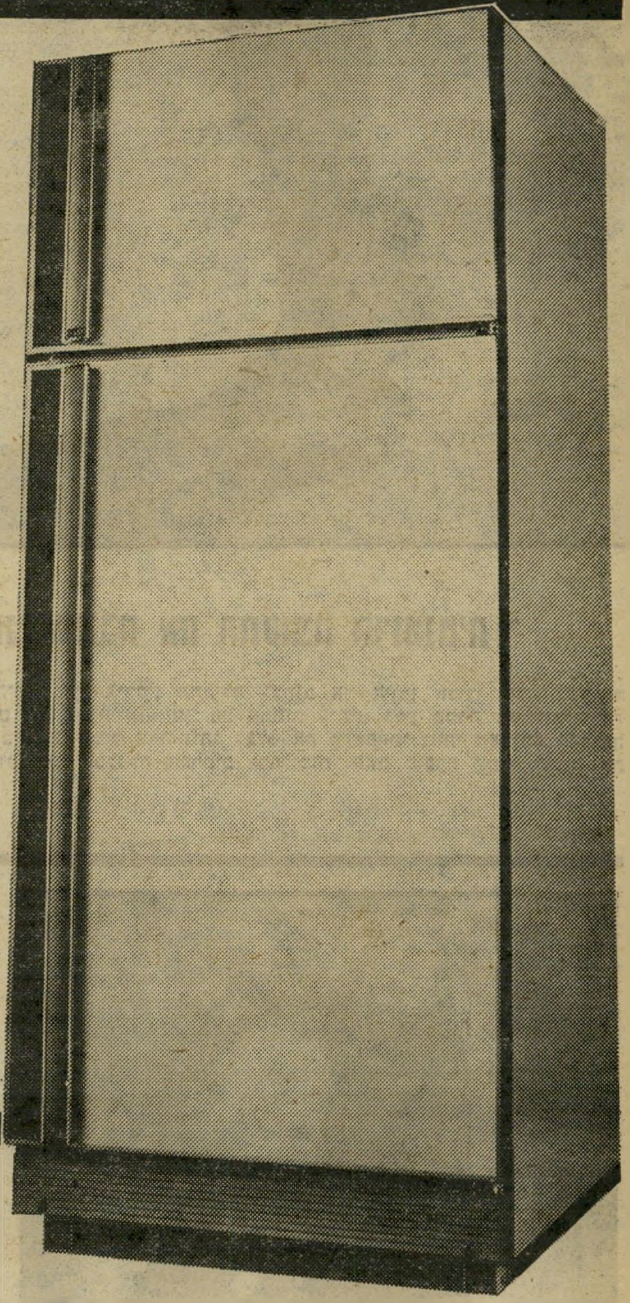

הקניה
הטובה ביותר
1980

אמקור	76.1%
תדיראן	15.4%
פרידמן	6.6%
אחרים	1.9%

המוצר הנבחר
1980

אמקור	75.1%
תדיראן	17.2%
פרידמן	5.7%
אחרים	2.0%

הקניה הטובה ביותר 1980

1980 המוצר הנבחר

מקרר קונים באמקור. נקודה.

אמקור

שרות אמפא שרות ללא תחרות

מפיצים אמפא וסוחרים מורשים.

טל־ארויו

הנדון:

ילדי סטאלין

„**מ**ה אתה עושה כאן? לך למוסקווה!" צעק לעברי, לא מכבר, אדם בעל מיבטא רוסי בולט, שנתקל בי במקום ציבורי.

„מנוול! קומוניסט!" צעקה זקנה היסטרית, בהזדמנות אחרת.

זה די משעשע. כי מזה כמה חודשים, אני משמש כאוייב התורני מס' 1 של המיפלגה הקומוניסטית הישראלית, רק"ח.

אין גיליון של ביטאונה המרכזי, אל־איתיחאד, שאינו מתנפל עלי, משמיץ אותי, ממטיר עלי מטר של קללות וגידופים. מסתבר שאני פאשיסט, שונא־ערבים, אוייב העם הפלסטיני, ריאקציונר, סוכן הסי־איי־אי, וביכלל אוייב העם.

זה התחיל בשיא פרשת ראש־עיריית שכם, באסם שכעה. הבעתי אז באוזניהם של בעלי־שכם דיעה כי הגברת פליציה לאנגר, על כל מעלותיה הבולטות, אולי אינה הפרקליטה האידיאלית לראש־העירייה.

פיקפוק זה בגאוניותה המישפטנית של הגברת לאנגר הוא שעורר עלי את זעמה של מיפלגת מארכס־אנגלס־לנין־(סטאלין)־(מאלנקוב)־(כרושצ'וב)־ברז'נייב.

■ ■ ■

סברתי בתמימותי שזוהי התקפת־זעם חד־פעמית, שתשכך כעבור כמה ימים. התבדיתי. החימה השפוכה ממשיכה להשתפך, ואת סופה מי ישורנו.

אשתדל לשאת בעונש זה כגבר (סליחה על הביטוי השוביני). אך איני יכול אלא לתמוה על מקורה של תופעה זו.

יש גבול לאבירות, גם לאבירותה של מיפלגה המגנה על חברה חמודה וחסודה. נראה כי לא דרכתי כאן על יבלת, אלא עליתי, באקראי, על תופעה חמורה יותר לאין־שיעור.

התקפת־זעם כה ממושכת ושלוחת־רסן של רק"ח יכולה לנבוע רק ממקור אחד: האינטרסים החיוניים של ברית־המועצות.

אך מה — ריבונו־של־עולם — יכול להיות הקשר בין המעצמה הסובייטית הכבירה ובין החלטה פסולה של שילטונות־הכיבוש הישראליים, שבוטלה בעוד מועד?

ובכן, כאן יש סיפור.

■ ■ ■

האמת הפשוטה — אך הסמוייה — היא כי רק"ח נתונה עתה במילחמה עקשנית נגד אש"ף, ובעיקר נגד התנועה השולטת באירגון זה: פת"ח.

עיקר העיקרים של תורת פת"ח הוא לשחרר את התנועה הלאומית הפלסטינית מכל תלות בגורם זר, ערבי או עולמי. בתנאים הדחוקים שבהם מתקיים עתה העם הפלסטיני, זהו אידיאל שאינו ניתן להגשמה. אך מנהיגות פת"ח — שהיא גם מנהיגות אש"ף — משתדלת להשיגו עד כמה שניתן. הדבר מחייב תימרונים מתמידים מחוץ ומבית, זיג־זאגים בלתי־פוסקים, טכסיסנות מן הסוג שיאסר עראפאת הוא רב־אמן בה.

מגמה זו שולטת גם ביחסים שבין אש"ף וברית־המועצות. מוסקווה היא הבירה העולמית היחידה התומכת באש"ף, מתוך חשבון מפוכח ואנוכי (כמובן), ואין לאש"ף ברירה אלא לגמול לה. אך אש"ף עושה את הכל כדי להיפטר מאפוטרופסות בילעדית זו ולפתח קשרים אלטרנטיביים עם מערב־אירופה וארצות־הברית.

חשוב יותר: בצמרת אש"ף אין דריסת־רגל לקומוניסטים. השפעתם על ניהול התנועה היא אפסית. הדבר לא בא רק לרצות את שליטי סעודיה ונסיכויות־המיפרץ, הממממנים את אש"ף, אלא למנוע מברית־המועצות להשתלט על התנועה מבפנים, תוך ברית עם אירגוני־הסירוב.

מכיוון שמנהיגי מוסקווה מאמינים (בצדק) כי תוך זמן לא־רב תקום מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, הם פועלים באופן קדחתני להשגת השפעה בשטחים אלה, כדי לכפות בבוא היום את רצונם על המדינה שתקום. הם עושים זאת באמצעות תאי מיפלגתם בגדה, שהיא אסורה וקטנה אך יעילה ופעילה. והם נעזרים במיפלגתם הנאמנה: רק"ח הישראלית.

אחת הפעילות היעילות של רק"ח בשטחים המוחזקים היא הגברת פליציה לאנגר.

היא המטפלת בענייניהם של מאות אסירים ביטחוניים, מופיעה במישפטיהם, משמיעה את טענותיהם לגבי התעללות ועינויים. על כך מגיעה לה, בלי ספק, הוקרה — מה גם שפרקליטים ישראליים אחרים אינם עטים על מציאה זו, למרבה הצער. תנועת־השלום הישראלית לא הצליחה עד כה להקים מוסד יעיל של פרקליטים־מתנדבים, שיושיטו את הסיוע הדרוש.

אך הגברת לאנגר אינה רק פרקליטה. היא גם — ובראש־וראשונה — פעילה מרכזית של רק"ח ושל התנועה הקומוניסטית הבינלאומית. כל פעולה מישפטית שלה הופכת, אוטומטית, נכס בידי מיפלגתה. ההגדה של פליציה, האחות הרחמניה של הפלסטינים, פשטה בגדה וברצועה, ונפוצה משם בעולם כולו.

אין בידי הקומוניסטים אמצעי יעיל יותר לרכוש ידידים ולהצליח בחברה הפלסטינית, על אפו ועל חמתו של אש"ף.

המימשל הצבאי עוזר להם בכך מדי יום, בפעולותיו הגסות והמטופשות. פרשת שכעה היוותה פריצת־דרך לקומוניסטים בגדה ופרשת קוואסמה מרחיבה אותה.

מכאן הזעם הנורא, על כי אמרתי לאנשי־שכם, שביקשו את עצתי, שאולי כדאי במיקרה זה לוותר על עזרתה של הגברת פליציה. היתה זאת לא רק פגיעה באגדה, אלא חבלה במאמצה של ברית־המועצות להשתלט על העם הפלסטיני — מאמץ שיש לו השלכות גלובליות מרחיקות־לכת.

על רקע זה ברור בהחלט הנסיון של רק"ח

פליציה לנגר: המותר לפקפק בגאוניות?

לעורר עלי את שינאת הפלסטינים (וביכללם הערבים בישראל). אוייב כמוני יש לחסל.

■ ■ ■

הנשיא אנוור אל־סאדאת אמר, בשיחתו עימי: „הסובייטים רואים את הכל בשחור־לבן. או שאתה סוכן שלהם, או שאתה אוייב."

לא יכולתי אלא להסכים עימו.

לכל אותם אזרחים טובים בישראל, המוכנים לגרש אותי למוסקווה, יש בעייה: מוסקווה בהחלט אינה מוכנה לקבל אותי. מדי פעם, כאשר עולה בדעת מישהו להרכיב מישלחת מדינית לארץ־הסובייטים, ולכלול אותי ברשימה, חוזרת הרשימה משם כששמי מחוק.

זה נמשך כבר שנים רבות, מאז שהרמתי בכנסת את קולי נגד דיכוי זכויות־האדם ביכלל, וזכויות היהודים בפרט, בברית־המועצות. יתכן כי הקג"ב הגיע למסקנה שאני סוכן אמריקאי.

במשך זמן־מה הייתי נתון במצב מייוחד־במינו: גם הקג"ב וגם הסי־איי־אי ראו בי אוייב, והתקשיתי להשיג גם אשרת־כניסה אמריקאית, משום שהשתתפתי בהפגנות נגד מילחמת ויאט־נאם.

מה יכולתי לעשות? בעיני לא היה הבדל גדול בין השמדת העם בוויאט־נאם ובין כליאת שוחרי־החופש בבתי־החולים לחולי־נפש כי ברית־המועצות. וגם עכשיו איני רואה הבדל רב בין מחנות־ריכוז בסיביר ובצ'ילה.

(פעם רגז עלי אלכסנדר פן המנוח, ביגלל ידיעה כלשהי שפורסמה עליו בשבועון זה. בטוב ליבו בוודקה נעץ בי את עיניו הסמוקות וסינן בין שיניו: „כשתבוא המהפכה, אתה תהיה הראשון שתלך לסיביר!" הדבר לא הפריע לי לחבבו).

■ ■ ■

אינני מוכן להיות סוכן — לא של ברית־המועצות, לא של ארצות־הברית. אינני מוכן להשתלב בשום תמונה של שחור־לבן. כבר המציאו את הטלוויזיה הציבעונית, ואני תובע לעצמי את הזכות לבחור לעצמי את הצבעים שלי.

מהם?

יש להפריד היטב בין שני מישורים — המישור הרעיוני־החברתי והמישור המדיני־לאומי.

במישור הראשון, הרעיוני, איני קומוניסט, ומעולם לא הייתי כזה. מישטר המתיימר להיטיב עם האנושות, והדורס את זכויותיו היסודיות של האדם, אינו לרוחי.

כמה מחברי הטובים טוענים כי כל המישטרים הקומוניסטיים שקמו עד כה הם אמנם ברוטאליים ובלתי־אנושיים, אך שיכול להיווצר מישטר קומוניסטי הומאני, ליברלי, המבוסס על כבוד האדם וחרותו. אני מפקפק בכך. על כל פנים, עד שאראה את הדבר במו עיני, מתגשם באחת הארצות — יחסי יישאר מסוייג מאד.

ומכיוון שיש לי רק מדינת־ישראל אחת — איני מוכן שהניסיון הראשון ייעשה כאן.

אין פירוש הדבר שאני חסיד שוטה של הקפיטליזם הקלאסי, המוליד פער חברתי, ביזבוז משאבי החברה ושילטון חוקי־הג'ונגל בחברה ובכלכלה. התיאוריות של מילטון פרידמן אינן מושכות אותי יותר מאשר התיאוריות של קארל מארכס. בין שני יהודים אלה, אני מחפש יהודי שלישי.

איזה? איני יודע. אני יודע רק שאני שואף למישטר שיבטיח גם צדק חברתי וגם את חרות האדם. שיהיו בו הנקודות החיוביות של הסוציאליזם והליברליזם גם יחד, תיכנון חברתי לטובת הכלל וחופש היוזמה.

מישטר שלא יהיה בו מקום לאנשי קג"ב, המקישים על הדלת בשלוש לפנות בוקר, וגם לא ליורשיו של ג'ו מק־ארתור.

האם זה אפשרי? כפי שאמר היהודי ההוא: „אם תרצו, אין זו אגדה."

■ ■ ■

אך אין כל קשר הגיוני בין התמודדות התיאוריות החברתיות־כלכליות ובין ההיערכות הבינלאומית של מדינת־ישראל. זה לחוד וזה לחוד.

איני פרו־אמריקאי. איני פרו־סובייטי. אף איני נייטרלי. אני פרו־ישראלי.

אני מאמין כי עתידה של ישראל קשור במרחב שהיא שוכנת בו. מרחב זה הוא חלק מן העולם השלישי. אני מאמין כי בטווח הארוך צריכה ישראל להגיע למעמד של שותפה מלאה וחשובה בחברת העמים של המרחב, ובחברת העולם השלישי.

בטווח המיידי, אני סבור כי על ישראל לקבוע מהו האינטרס המרכזי שלה — ציר המאמץ העיקרי — ולהחליט בהתאם לכך על יחסה למעצמות השונות.

לפי דעתי, האינטרס העיקרי של ישראל בשעה זו הוא להשיג שלום עם העולם הערבי כולו, ובראש־וראשונה עם העם הפלסטיני.

ברית־המועצות יכולה להפריע לכך, ועל כן איני סבור כי יש לישראל עניין בהחרפת יחסיה עימה. להיפך. כדאי לצמצם את הפער ביניהן.

אך ברור גם כי ארצות־הברית היא המעצמה היחידה המסוגלת עתה לתרום תרומה מכרעת להשגת השלום במרחב.

היא מילאה תפקיד חשוב בקירוב ישראל למצריים. היא יכולה למלא תפקיד מרכזי בקירוב ישראל לפלסטינים. לשם כך היא צריכה, קודם כל, למצוא דרך להידברות עם אש"ף. אני משוכנע כי אכן תעשה זאת, אחרי הבחירות.

זה איני מוצא חן בעיני ברית־המועצות. וזה טבעי.

זה אינו מוצא חן גם בעיני רק"ח. וזה פחות טבעי.

■ ■ ■

לגבי רק"ח, השאלה המרכזית היא זו: האם היא פועלת למען האינטרס של ישראל או למען האינטרס של ברית־המועצות? לשון אחרת: האם היא קודם כל מיפלגה ישראלית, או שהיא קודם כל זרוע של השלטון הסובייטי? חוששני כי התשובה ברורה לחלוטין.

מאז יומה הראשון, לא השמיעה רק"ח אי־פעם מילה אחת של ביקורת על ברית־המועצות. לא על מדיניותה, לא על טיב הוודקה שלה, לא על מזג־האוויר בה.

לא היה מעשה סובייטי, שלא זכה בתמיכה מוחלטת ונלהבת של רק"ח. הפלישות להונגריה, לצ'כוסלובקיה ולאפגניסתאן. החל בעלילת־הרופאים וברצח־הסופרים בידי סטאלין, וכלה בכליאת מתנגדים וברדיפת מבקשי־הגירה בידי ברז'נייב — הכל טוב, יפה וכשר.

מיפלגות קומוניסטיות אחרות בעולם — באיטליה, בספרד, אפילו בצרפת — העזו מדי פעם להסתייג ממעשה סובייטי זה או אחר, ואף לגנותו בפה מלא. לא כן רק"ח.

זוהי המיפלגה הסטאליניסטית האחרונה בעולם — ולא חשוב שהתמונה על הקיר התחלפה מאז כמה פעמים.

משום־כך איני אוהב מיפלגה זו.

אין פירוש הדבר שאיני מוכן לשתף עמה פעולה כשהיא תומכת בעניין צודק. אך גם במיקרה זה לא אוכל לשכוח כי היא תתמוך באותה התלהבות בעניין הבלתי־צודק ביותר — אם ברית־המועצות תרצה בכך.

■ ■ ■

יחד עם זאת, אני מתנגד לכל ניסיון לסתום את פיה. כמו שאמר וולטייר (שבוודאי היה נכלא בברית־המועצות במוסד לחולי־נפש): איני מסכים אף למילה אחת שהיא אומרת, אך אני מוכן להיהרג על זכותה לאמר זאת.

גם כשדבריה בודדים מבוז של שקרים, השמצות וגידופים נגדי.

מאת אורי אבנרי

מיטות "כל-גיל"
בכל מחיר!
מיטות
ילדים ונוער
החל ב-
2,500 ל"י
לעבור מהמיטה בחדר
היולדות למיטת תינוק של
"כל גיל" זה "כיף לא רגיל".
להחליף את מיטת התינוקות
במיטת נוער של "כל גיל" גם
זה "כיף לא רגיל".
להוסיף למיטה שידה נוחה
למצעים וארון יפהפה
לבגדים, מגירות למיני מינים
של חפצים ושולחן כתיבה
המעניק ישיבה זקופה ונוחה
- וכולם של "כל גיל".
זה הכיף — כי זה "כל גיל"
הצטרף למבצע
"נאמני כל גיל"
המזכה אותך
בהטבות מיוחדות
בכל קניה
של רהיטי
כל גיל
כל-גיל
מנגריית גבעת ברנר
מרכז תצוגה ומכירה: תל-אביב, דיזנגוף 201,
גבעתיים, ויצמן 10

אנשים

מה קורה כשדולצ'ין מרים גבה

ומדוע יחזירו השרים כסף?

■ ח"כ המפד"ל **אברהם מלמד,** יושב־ראש הוועדה הצריכה להחליט בעניין העלאת שכר השרים וסגניהם, נמצא בבעיה. „בדרך כלל צריך לשלם שכר לפי תפוקה," טוען מלמד, „אבל אם בעניין השרים נעשה כך, הם יצטרכו עוד להחזיר כסף לאוצר־המדינה."

■ ויכוח חריף התגלע בין שני חברי תנועת ד"ש לשעבר, **זיידן עטשי** ו**עקיבא נוף.** עטשי אמר לנוף: „כל הדרך שלך היא דרך של צביעות." ונוף השיב לו: „דרכך היא דרך הצביעות, ראינו איך נבחרת." עטשי לא נשאר חייב ואמר לנוף: „ראינו איך אתה נבחרת לכנסת ומי בחר בך." שר־המישטרה לשעבר, ח"כ **שלמה הילל,** סיכם את הוויכוח באמרו: „שניכם צודקים." כשניסה יושב־ראש הכנסת, **יצחק ברמן,** להפסיק את הוויכוח, ביקש ממנו הילל לאפשר לשניים להמשיך ובהתייחסו לנוף אמר: „זה דווקא מעניין אותנו לדעת, איך הוא נבחר לכנסת."

■ ח"כ מפ"ם **חייקה גרוסמן** הפסיקה בקריאת ביניים את שר־האוצר, **יגאל הורביץ,** באמצע נאומו. הורביץ התרגז ואמר לגרוסמן: „את יודעת למי לא מראים חצי עבודה?"

■ ח"כ **ז'אק אמיר** נאם על דו"ח מבקר־המדינה, הד"ר **ארנסט נבנצל,** ואמר: „ממשלה זו לא תיפקדה באף אחד מהתחומים שעליה לתפקד בהם. אני כבר לא מדבר על המחמאות היפות ששר אחד מעניק לשר שני ביד רחבה." קטע אותו ח"כ **זלמן שובל** בשאלה: „כל זה כתוב בדו"ח המבקר?" השיב לו אמיר: „לא, אבל אני רוצה לעורר בך תיאבון לקרוא את הדו"ח."

■ ויכוח פרץ בין אמיר לבין שר־האוצר, יגאל הורביץ, לגבי השאלה מי סגר את מפעל פריקשן בעירו של אמיר, דימונה. את הוויכוח סיכם אמיר באמרו: „צריך להפעיל את המיפעל." אמר לו הורביץ: „נו, תפעיל אותו." הציע אמיר: „אז תתפטר ותן לי להפעיל אותו." השיב שר־האוצר: „זה רעיון, זה רעיון רציני."

■ חבר־הכנסת **צ'ארלי ביטון** היה פעיל בשבוע שעבר בקריאות־ביניים. יושבת־ראש הישיבה, ח"כ **שושנה ארבלי־אלמוזלינו,** קראה אותו לסדר. הגיב ביטון: „תקראי אותי לסדר, אז מה?" יושבת־הראש הנדהמת שאלה אותו: „אז מה? זה שום דבר?" הסביר לה ביטון: „יש נוהג מקובל לקרוא לסדר, אז קוראים לסדר." אלמוזלינו שלא רצתה להמשיך בוויכוח סיכמה אותו: „חבל על הדיבורים."

■ ח"כ **אמנון רובינשטיין** הביע השבוע את דעתו על חברי התנועה הדמוקרטית של **ייגאל ידין.** בהתייחסו לחברי התנועה אמר רובינשטיין: „יש להם וי.וי. — וולוו, וילה."

■ ח"כ הליכוד, הפרופסור **משה רום,** הפריע לח"כ **שולמית אלוני** באמצע נאומה וקרא לעברה: „איך את מדברת?" לעזרתה של אלוני נחלץ ח"כ **שמואל טולידנו** שגער ברום: „אולי אתה תקבע לה גם איך לדבר בכנסת?" ח"כ חיים קורפו הציע לרום ולאלוני: „אולי תמשיכו במיזנון?" ואלוני קיבלה את ההצעה.

■ ח"כ אגודת־ישראל, **מנחם פרוש,** מחה על כך שאגד מארגן טיולים בחג־השבועות וטען כי הוא לא מוכן לנסוע ביום חול באוטובוס שחילל שבת או חג יום קודם לכן. שאלה אותו ח"כ חייקה גרוסמן: „כשאתה נוסע במונית, האם אתה בודק אם לא נסעה קודם בשבת?" תשובתו המפתיעה של פרוש היתה: „כן." לפרוש מכונית פרטית ונהג צמוד.

■ הבדיחה האחרונה במיפלגה הליברלית מספרת כי יושב־ראש הנהלת הסוכנות־היהודית, **אריה דולצ'ין,** קיבל „כילה". כששואלים מה גרם לדולצ'ין לכילה באה התשובה: „הוא ניסה להרים גבה."

■ כתב הטלוויזיה לענייני משטרה, **דן סממה,** שאל את הפסיכיאטר המחוזי של ירושלים, הד"ר **קארלוס ברייטר:** „אם היו מביאים לך את מדינת־ישראל לבדיקה, היית מאשפז אותה?" השיב לו ברייטר: „עם היסטוריה כשלה, עוד איך."

■ בדו־שיח שנערך בין **יצחק לבני,** מנכ"ל רשות־השידור לשעבר לבין האלוף (מיל.) **חיים** („ויויאן") **הרצוג,** ראש־מישלחת ישראל באו"ם לשעבר, החליפו השניים רשמים מפעילותם הספורטיבית. אחרי שליבני התגאה במיספר הקילומטרים שהוא צועד מדי יום ובשחייה שבה הוא עוסק, סיפר לו הרצוג שבזמנו סיים קורס טיס למטוסים קלים, שימש הגאי של יאכטות והיה אלוף־הנוער באיגרוף באירלנד, שם גם שבר את אפו.

■ על עתידו הפוליטי סיפר הרצוג כי היה רוצה להיות שר־החוץ בממשלה של מיפלגת־העבודה. הוא גם עסוק באירגון דוברי האנגלית במיפלגה. על ייחוסו סיפר כי מילבד העובדה שאביו היה הרב הראשי לישראל, ואחיו המנוח מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, יש לו דוד שהיה חתום על הרובל הרוסי, ודוד אחר שהיה מנהיג האיגודים המיקצועיים באמריקה.

■ למסיבה שערך **אייבי נתן** בביתו החדש, לכבודו של יושב־ראש הכנסת **יצחק ברמן,** הוזמנו בין היתר **לידיה ושייקה אופיר.** לשייקה היתה לפני כן חזרה, והוא ולידיה קבעו להיפגש במסיבה. ברגע האחרון החליטה לידיה ששייקה בוודאי שכח את כתובתו החדשה של אייבי. היא עברה ליד בית לסין, ואז נאמר לה כי שייקה כבר עזב. כאשר הגיעה לידיה למסיבה סיפר לה אייבי ששייקה טילפן, ואמר שהלך לכתובתו הקודמת של אייבי, ומייד יגיע. לאותה מסיבה הגיעה נספחת־התרבות של שגרירות אוסטריה **ברברה טאופר** בתיספורת קצרצרה. האורחים ניגשו אליה ואמרו לה כי היא נראית כמו פרטיזנית.

■ באותו מופע סירב ראש־העיר **טדי קולק** לשבת ביציע־המוזמנים ליד ראש־הממשלה, **מנחם בגין,** והעדיף לשבת עם „עמך" בקרקעיתה של הבריכה. אך רעש מי הטנקים והחזיזים הפריעו לו לתפוס תנומה.

עזר וייצמן

שר־הביטחון, ידוע כבעל חוש־הומור וכמי שמתייחס בלבביות רבה גם לאנשים המתנגדים לו. בשתי תמונות שצולמו בשבוע שעבר, בשני ארועים שונים, נראה וייצמן אוחז בידיהם של שני אישים, כאילו הוא משחק איתם ב„הורדת־ידיים". בתמונה העליונה נראים שר־החוץ, יצחק שמיר ווייצמן כשהם מחזיקים ידיים כאילו מורידים זה לזה את היד ואילו בתמונה מימין נראה וייצמן בפוזה דומה עם סגן־ראש־הממשלה, הפרופסור ייגאל ידין.

יש כרמליטה יש חגיגה!

כרמליטה סנגריה - אין מה להוסיף, הכל כבר בפנים.
כרמליטה סנגריה - מתחרה בהצלחה מזה 10 שנים בסנגריות הספרדיות ברחבי העולם, עשוייה ממיטב הענבים של כרמל.

כרמליטה סנגריה - זה מה שהיה חסר אצלכם בחגיגה.

כרמליטה
סנגריה
הלהיט החדש של
כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

מוקד

אח״מ

לכרים חלף, ראש עיריית רמאללה, אין חיים ואין מנוחה עד בוא השלום

האיש שתפס אותו, ואליו הופנו הזרקורים. בדיוק כפי שקרה לפני כחצי שנה לעמיתו וחברו בסאם אל־שכעה, ראש־עיריית שכם, הפ־כה מדיניות המימשל־הצבאי את כרים למנהיג, שההמונים מוכנים לצאת אחריו לרחובות ולהיחשף לרובי צה״ל. לעולם כולו נתגל־תה אישיות נוספת, שבבוא היום תוכל לתפוס מקום בהנהגת המ־דינה הפלסטינית, לכשתקום.

גירוש המנהיגים מהר חברון ששילהב המוני צעירים, ושהוציא את המושל הצבאי של הגדה מכ־ליו. כעבור כמה ימים, אחרי ש־„הרב״ מאיר כהנא וכנופייתו הגי־עו לרמאללה באין מפריע, למרות שהמימשל ידע מראש על תוכ־ניתם, וערכו במקום מיפגן של שינאה ואיומים, יצא ח׳לף להפג־נת־מחאה ברחובות. אחריו צעדו מאות צעירים מצויידים במקלות ובאבנים. במהלך הפגנה זו נורו יריות וארבעה מפגינים נפצעו.

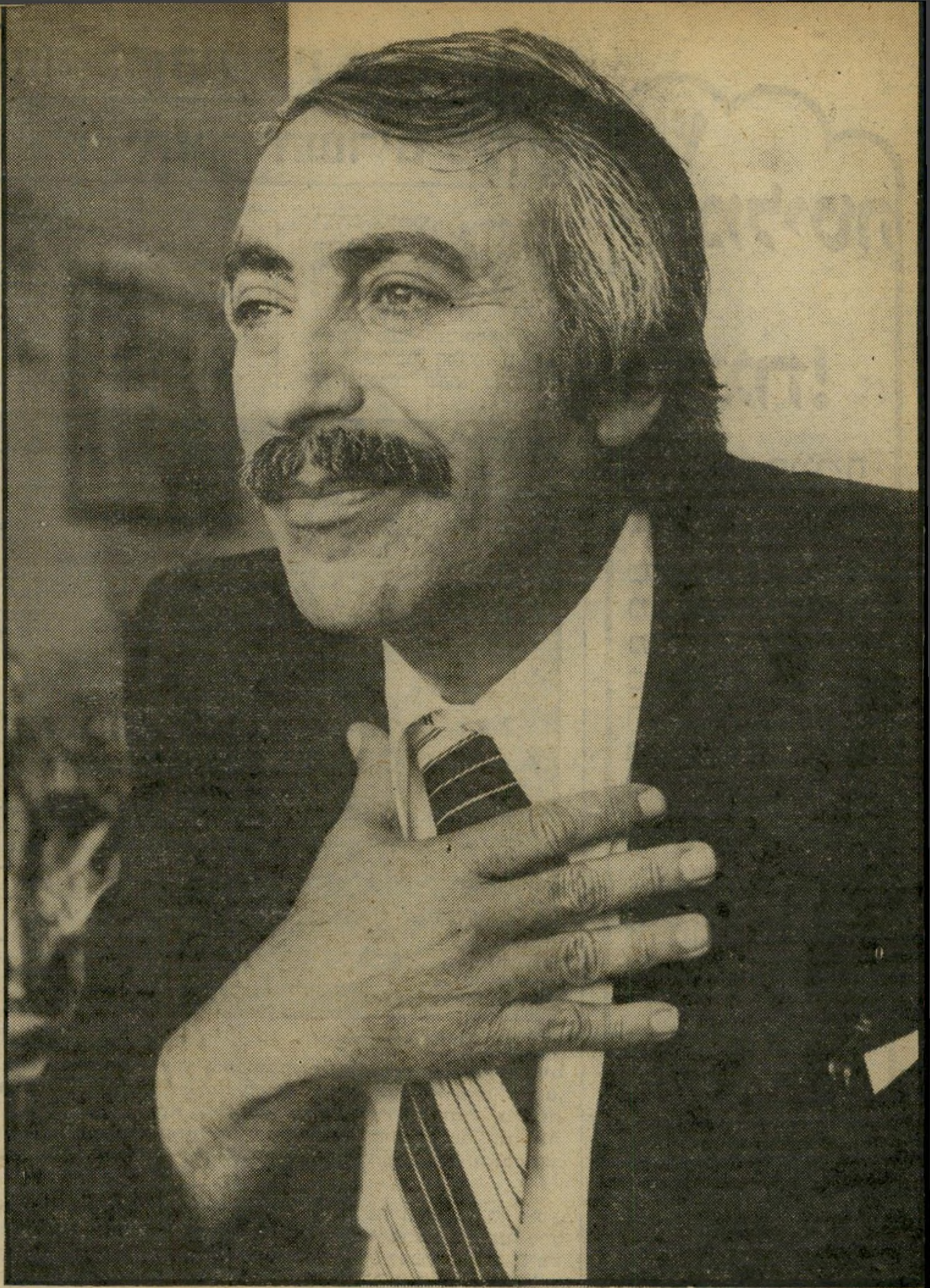

נרגילה וששבש

ח׳לף מייחל ליום שבוא יבוא השלום. אז הוא מתכוון לשבת תחת העץ בגן ביתו, ולהתבונן, כך סתם, על אדמתו. בין תוכניותיו האחרות לשחק שש־בש ולעשן נרגילה. לזה קורא ח׳לף „לעשות חיים״.

[ש]לושה אנשים צעדו ב־[ש]בוע שעבר על גשר אלנבי. [ע]יני העולם כולו הופנו אליהם. [צו]ותי טלוויזיה ועיתונאי־חוץ גד־[שו] את שתי גדות הירדן, משני [צ]די הגשר. הם באו לסקר את [מ]צעד ההפגנתי של שלושת המגו־[ר]שים מהר חברון, מן הצד האחד, [וא]ת הפגנת ההזדהות של אנשי השלום הישראליים מן הצד השני. אך מעטים בלבד מבין נציגי אמצ־עי־התיקשורת ידעו, כי ישנו איש החשוב לא פחות משלושת המגור־שים. איש זה לא גורש, אך הוא נאלץ למלא את פיו מים.

כרים ח׳לף, בן 43, עורך־דין ב־מיקצועו, מכהן כראש־עיריית רמאללה מאז 1972. במשך השנים שמר על פרופיל נמוך והקפיד ש־לא להתבטא יותר משאר עמיתיו, ראשי־הערים בגדה־המערבית. או־לם אחרי ליל הזכוכיות ברמאללה, שקדם להתקפה על בית הדסה בחברון, נראה כי פרק זה בחייו הסתיים.

באותו הלילה לא נזרקו רק אב־נים. נזרק גם כדור. ח׳לף היה

רומם עוד יותר את מעמדו של כרים ח׳לף. העובדה שההתקפה בחברון התפרשה גם כפעולת־גמול על מה שאירע ברמאללה, מיקדה אליו את תשומת הלב של אמצעי־התיקשורת. אך מדיניותו של מושל הגדה המערבית, בני־מין („פואד״) בן־אליעזר, לא איפ־שרה לשמוע את עמדתו. כרים שתק. הוא ידע שהוא הבא בתור ברשימת המיועדים לגירוש. אנשי המימשל דאגו להביא את הדבר לידיעתו — ולהזהירו.

אחרי הפוגרום שערכו פלו־גות־הסער היהודיות בעירו, תוך אי־התערבות של כוחות־הביטחון, נשא ח׳לף נאום לאומני „מעתה גם אנחנו נישא נשק,״ הודיע ח׳לף בתקיפות, בעת כינוס־מחאה של מנהיגות אירגוני ה־נשים בגדה, שהתקיים לפני כשלו־שה שבועות בעיריית אל־בירה, ה־עיירה הגובלת ברמאללה. „הנשק שלנו הם המקלות והאבנים. אנח־נו נשתמש בהם להגנה־עצמית מפני אלה שבאים לתקוף אותנו, בחסות הצבא. אם הצבא הישראלי אינו מגן עלינו, נגן אנחנו על עצמנו. מעכשיו ישמעו עלינו!״

היה זה נאום שכמוהו לא נש־מע עד אז. אך היה זה גם ה־נאום האחרון של ח׳לף. מאז פתי־חת האש בחברון אסור לו לדבר. חרב הגירוש תלויה מעל לראשו.

ארול פלין ערבי

בצעירותו דמה כרים ח׳לף לכוכב הקולנוע משנות ה־40׳, ארול פלין. באותם ימים היה ח׳לף יפה־תואר. את השינוי שחל בתווי פניו הוא מייחס לצרות הרבות שפקדו אותו ואת בני עמו מאז הכיבוש הישראלי.

מנוחת הלוחם

החלום הגדול ביותר של כרים ח׳לף הוא להיות כל הזמן עם מישפחתו. ח׳לף מייחל ליום שבו יוכל להקדיש את עצמו לאישתו ולשתי בנותיו. הוא מודה, כי דברים אלה נמצאים בהישג־ידו כבר כיום, אך לדבריו הוא אינו שוכח אף לרגע אחד כי הוא נמצא תחת מישטר־כיבוש. עובדה אינה נותנת לו מנוח. ח׳לף מרגיש כי לא זה הזמן לחיות חיים טובים: קודם עליו ללח[...] למען הגשמת המטרות הלאומיות של בני־עמו. כשיוגשמו המטרות תבוא השלווה הפרטי[...]

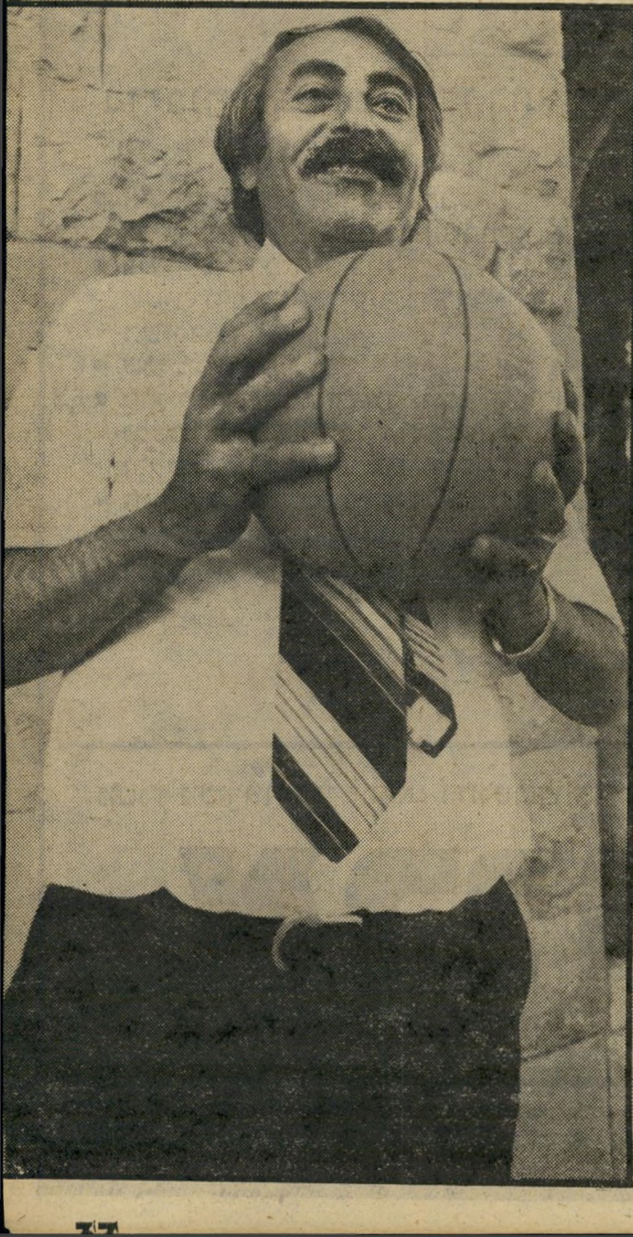

לפני שבועיים הכחיש שר־הביטחון, עזר וייצמן, דברים שיוחסו לו בראיון במוסף של מעריב. בראיון זה צוטט וייצמן באומרו: „אם הוועדה להכוונה לאומית לא תטיף לאלימות פיסית ולא תיטען שיש להקים מדינה פלסטינית במקום ישראל — היא יכולה להיות הגוף הפוליטי, שיהיה הפרטנר שלנו להידברות ולמשא־ומתן.” למרות שווייצמן הגדיר דברים אלה כ„שקר”, הופנו שוב הזרקורים אל הוועדה הזו ואל האישים העומדים בראשה.

הוועדה להכוונה לאומית מונה כיום 19 חברים, אחרי ששניים גורשו. היא מייצגת את כלל הציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים. בתור שכזו אפילו המימשל־הצבאי איננו יכול להתעלם ממנה. כרים ח׳לף הוא מן המנהיגים הבכירים והבולטים בוועדה. השפעתו על המדיניות וההחלטות הנופלות בה גדולה. אישיותו של ח׳לף היא שנותנת בידיו את כוח ההשפעה.

הביוב הכי משוכלל

מאחורי הדמות המהפכנית, הנאומים המשלהבים וההפגנות הנזעמות, עומד אדם שונה. קולו השלו, דבריו המתונים בדרך־כלל, לבושו האלגנטי המצוחצח תמיד, השקפת עולמו רחבת־האופקים, סבר־פניו הנעים, מהווים ניגוד לתדמית איש האגרוף הקמוץ, המשלהב את ההמונים. כרים ח׳לף הוא מטבעו אינטלקטואל מתון. הנסיבות הן הדוחפות אותו לשנות את עורו.

ביתו של ח׳לף עומד על גיבעה בפאתי רמאללה. הנוף המרהיב, הנשקף ממנו, מגיע עד לירושלים, הנראת על פיסגת ההר באופק. הבית, ארמון בזעיר אנפין, שהוקם בשנת 1927, מעיד על עושרה הרב של מישפחת ח׳לף הענפה מן המכובדות שבעיר. ה־

(המשך בעמוד 48)

בידי מי הכדור?

אחרי הנאום חלאומני שנשא ח׳לף בעיקבות ליל הזכוכיות, הגיעו לרמאללה אלוף פיקוד חמרכז, משה („מוישה וחצי”) לוי (מימין) ומושל הגדה בנימין („פואד”) בן־אליעזר (במרכז). למרות התנהגותם הגסה כלפיו, הפך ח׳לף למנהיג.

אברהם גינדי
בצפון תל-אביב

בצפון ת"א, ליד הרחובות נורדאו, דיזנגוף וסוקולוב, מציע לכם אברהם גינדי
דירות יוקרה מפוארות בבנין בן 4 קומות (11 דיירים)
בבנין, דירות בנות 3 ו־4 חדרים, 4½ + חדר + גג.

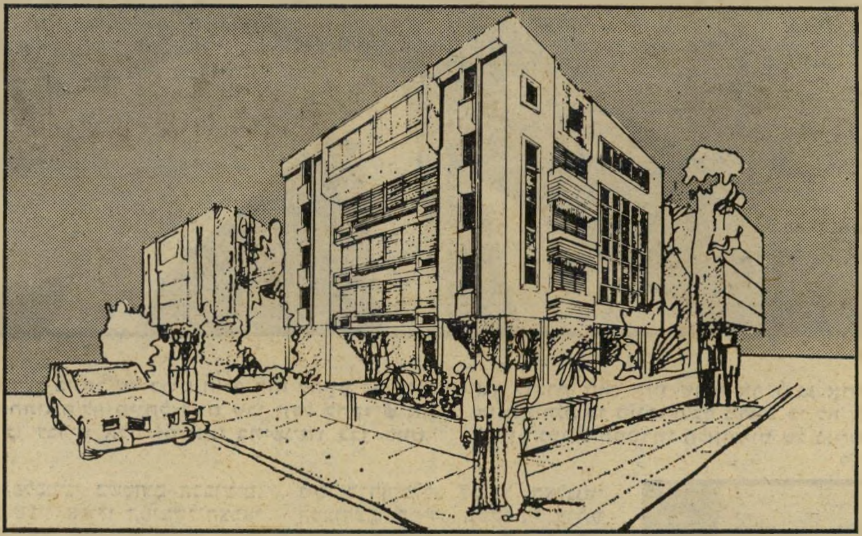

בדירות אברהם גינדי בתל־אביב תכנון וגימור מושלמים, שיכלולים ברמה בינלאומית:

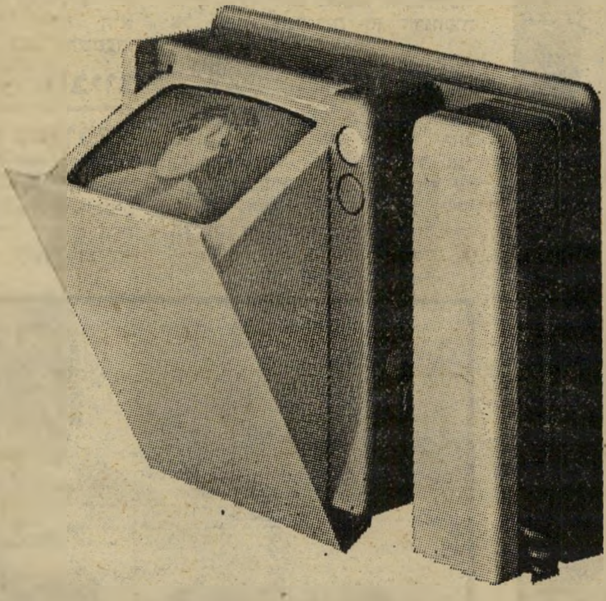

- אינטרקום עם טלוויזיה בכל דירה, לזיהוי מושלם של אורחיך.
- ריצוף כהה מיוחד בסלון, שטיחים מקיר אל קיר בחדרי השינה.
- שני מפלסים בכל דירה.
- קרמיקה ברצפת האמבטיה ובשירותים, חרסינה פרחונית וכלים סניטריים צבעוניים.
- חימום נפרד לכל דירה.
- מתקני משחקים ותאורה דקורטיבית בחצר.

- תכנון הבנין ע"י אדריכלים רשקיס – גולדמן.
- עיצוב חזיתות, לובי ופנים ע"י משרד אדריכלים אבי רסקין, הרי המלי.

עד ה־30.5.80
מחירי פרסום מיוחדים:
מ-.3,250,000 ל"י

המחיר לא כולל מע"מ.

משרד מכירות זמני לת"א: רח' סוטין 13 ת"א (כניסה מבלון). פתוח במוצ"ש החל מ־19.00. משך השבוע: שעות עבודה.

אברהם גינדי

הקניה הטובה ביותר 1980

רמת־השרון
רח' סוקולוב 84, טל. 03־475131

ראשון־לציון
רח' הרצל 62

פתח־תקוה
רח' חיים עוזר 28, טל. 03־905593

אמת בפרסום

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

אנשים

מדוע התנגד עזר וייצמן לנשואי אחותו לגוי

והיכן נמצא טוביה סער כשאשתו מחפשת אותו

פנינה רוזנבלום נערת־הזוהר, קיבלה הצעה מפתה — להצטלם עבור לוח־שנה. המוציא־לאור, רמי חכמות, והצלם, סמי בן־גד, עבדו איתה על סידרת־תמונות. מימין צילום שבא להזכיר את כוכבת־הקולנוע אורסולה אנדרס, ומשמאל צילום שנועד להזכיר את מרילין מונרו. הלוח יצא בימים אלה לשוק. פנינה גם עסוקה באירגון נשף, שהכנסותיו יהיו קודש לילדים אוטיסטיים.

■ בנאומו הארוך הקדיש נשיא מצריים, **אנוור אל־סאדאת**, שעה וחצי לדיון בבעיית הקופטים (הנוצרים) במצריים. המאבק בין סאדאת לראש העדה הקופטית **באבא שנודה** הזכיר לישראלים את הבדיחה הבאה ששמעו מחברי המישלחת לשיחות האוטונו־מיה: במטוס ישבו סאדאת, ראש העדה המוסלמית, **שייח' אל־אזהאר**, וראש העדה ה־קופטית, שנודה. הטייס הודיע כי יש עודף מישקל במטוס, ואחד מן הנוסעים חייב לקפוץ ממנו. איש לא התנדב, ואז אמר הנשיא שיערוך להם מיב־חן, ומי שייכשל בו ייצא מן המטוס. הוא פנה אל המוסלמי ושאל אותו כמה תושבים יש במצריים. השייח' ענה: 42 מיליון. אז פנה אל הקופטי ואמר לו: „עכשיו תגיד לי את שמותיהם."

■ חובש בגדוד של גולני עמד בטרמפיאדה ליד כפר־תבור בשעת־לילה מאוחרת, ו־ניסה לעצור טרמפ. לפתע עצרה לידו מכונית־שרד, והנהג ציווה עליו להיכנס פנימה. החובש גילה, לתדהמתו, כי הנהג היה הרמטכ"ל, **רפאל** („רפול") **איתן**. כאשר ביקש ...ייל לרדת בעפולה, הציע לו ... לבוא לישון בביתו ול־...ך בדרכו למחרת בבוקר, ...הוא סירב בנימוס.

■ ... חברת־הכנסת **שולמית** ... שהתה כמה ימים באייר...ה. בעזבה שם אמר לה ...רכונים: „את מיש־... כשהשיבה בחיוב, שאל ...היא מכירה את **עזר וייצמן**. כאשר השיבה גם על כך בחיוב, הוסיף: „תגידי לו שקראתי את סיפרו, ונהניתי ממנו. אך לא מצא חן בעיני שהוא גזעני כל־כך. למה הוא כעס כאשר אחותו התחתנה עם גוי?"

■ סדרן־הכנסת לשעבר, **מרדכי ציגלר**, שיצא לגימ־לאות, אמר שהוא מסרב לכתוב את זיכרונותיו על עבודתו בכנסת, אף שנתבקש לעשות זאת, כי רבים מחבריו עדיין בחיים. „אין מה להשוות את הדור הקודם, שישב בכנסת, לזה היושב שם עכשיו. אז דגלו כולם באידיאולוגיה, והיום בכיסאולוגיה. פעם דפקו מסמר לתוך הכיסא, אך היום הכל מוברג כל־כך חזק שצריך להפיל את הכיסא," אמר.

■ השחקן־זמר **ג'רי הייטן** הגיע לאולפן־הטלוויזיה הלי־מודית, לצורך הקלטת התוכנית הראשונה שלו ושל הזמרת **סוזי מילר**. מפיקת־התוכנית **לאה ליבה** התלוננה על כאבי־גב עזים. אמר לה ג'רי: „אני אראה לך תרגיל שישחרר לך את הגב." הוא נשכב על הריצפה, הרים את רגליו מעל לראשו ואז נתקף לפתע בכאבים חדים בגבו. בקושי הצליח לקום, ורק אחרי שני כדורים משככי־כאבים הצליח להצטלם באותו יום.

■ על מה משוחחים מנכ"ל הסוכנות **אריה דולצ'ין** ואש־תו **אנט**? על כל דבר, חוץ מאשר פוליטיקה. „בפעם הרא־שונה נודע לי שדולצ'ין מתכוון להתחרות על תפקיד יו"ר המיפלגה הליברלית דרך הטל־וויזיה," אמרה אנט. „אך העזתי והייתי היחידה שהזהירה אותו שלא יעשה זאת. גם את מאמרי בעיתונים הוא רואה רק כאשר הם מתפרסמים. אחרי הבחירות במיפלגה הוא אמר לי: ,בדרך כלל את לא קולעת, אך הפעם קלעת בול'."

■ **מרי**, אשתו של שדרן־הטלוויזיה **טוביה סער**, אינה צריכה להיות מודאגת כאשר היא מטלפנת אל בעלה בבניין הטלוויזיה, ואומרים לה שהוא איננו. הוא בסך הכל מבלה את זמנו הפנוי במישחק הדו־מינו בבניין, בחברת הטכנאים.

■ הרקדנית **עלמה** („למי") **פרנקפורט** נכנסה למישרד וראתה כי המזכירה לובשת שימלה יפה מאוד. כשהחמיאה לה, אמרה לה המזכירה כי השימלה עוצבה על־ידי **דורין פרנקפורט**, המעצבת 30 שמ־לות בילבד מכל דגם. למי אמרה כי גם היא היתה רוצה שימלה כזו. המזכירה ענתה לה כי לא תוכל לקבלה, כי דורין לא תסכים לכך. לבסוף הפטירה למי: „אני דווקא כן אקבל שימלה כזו. דורין היא אחותי!"

■ את השחקן **שלמה בר־שביט** מכנים עמיתיו בתיאט־רון הבימה „גרון עמוק". של־מה, העומד לצאת לגרמניה עם אחת מהצגות התיאטרון, נתקף בכאבים בגרונו. הוא נבהל מאוד והתחיל להתרוצץ מרופא לרופא. לבסוף נמצא לו טיפול, אך חבריו בתיאטרון השתכנעו שהוא היפוכונדר.

■ בסרט גרמני בשם נר הפסחא, שבו שיתפו פעולה בני לאומים שונים, השתתפה גם השחקנית הישראלית **אביבה גר** בתפקיד הראשי. הכו־כבת הגרמניה, שעמדה לשחק את התפקיד הראשי, הרתה, ואז פנו המפיקים אל אביבה. היא נסעה לפורטוגל, שם צולם הסרט, וגילתה כי הבמאי הוא רומני, הצלם, **איגור לותר** (שצילם את הסרט תוף הפח) הוא צ'כי, השחקן הראשי, **אנדריי הלר**, הוא אוסטרי, המאפר הוא אנגלי, המלבישה היא קנדית והמפיק הונגרי.

■ בעת שיחות־האוטונומיה, שהתנהלו באכדיה, החליטה הנ־הלת המלון לבדר את האור־חים. למקום הוזמנה העיתונאית **נעמי רון**, המנגנת באקורדיון, והמארגנת שירה בציבור ב־שעות הפנאי שלה. אחרי ששרה עם המצרים את הבה נגילה, ביקשו ממנה חברי המישלחת לשיר שירים מצריים. כאשר אמרה להם שאיננה יודעת אף שיר מצרי, התפלאו מאוד.

■ סיפור סידרלה הוא, ללא ספק, סיפור נישואיה של הקופ־אית בחנות־ההלבשה, **רינה חג'ג'** מתל־מונד, לבוס שלה, **אבינועם שניידמן**, הצעיר שבין שלושת האחים שניהלו את רשת־החנויות שניידן. אבי־נועם התגרש מאשתו, **עירית**, אם שלושת ילדיהם, והתחתן עם הקופאית. איש מאחיו לא הופיע לחתונה.

■ ביום שישי האחרון עסקה הבוהמה בריצה מטורפת ממסי־בה למסיבה. מפיקת הטלוויזיה **אהרונה דיין** ערכה מסיבה בביתה. **גידי אמיר**, מפיק סרטה של **מיכל בת־אדם**, ערך מסיבה בביתו עם סיום צילום הסרט, וחברת להקת־הנח"ל לשעבר, **רותי קריס־טל**, ערכה מסיבה בביתה ב־רישפון.

■ על חוף ימה של אילת, נערכה התוכנית בירה ומצב־רוח תוך שתיית בירה ואכילת כריכים. בין המשתתפים היה גם חבר־הכנסת **פסח** („פייסי") **גרופר**. כאשר שאל אותו ה־מראיין, **יעקוב אגמון**, מה דעתו על מה שקרה לשר־התעשיה, **גידעון פת** וחבר־הכנסת **אברהם שריר** בוועי־דת הליברלים, ענה: „הם אכלו אותה, ונוסף לזה תהיה להם גם עצירות."

■ כאשר נשאל גרופר אם הנזק שגורם שר־החקלאות, **אריק שרון**, לחקלאות הוא כמו הנזק שגורמת שנת־בצורת, השיב: „זה שווה בשווה."

■ הקהל שאל אותו: „אם תהיה רכבת לאילת, האם היא תעצור בעין־יהב?"

■ באותה תוכנית נשאל האסטרולוג **הרצל ליפשיץ** מה קרה לנבואתו ש**יגאל אלון** המנוח יהיה ראש־ממשלה. ה־שיב ליפשיץ: „אסטרולוגיה זה כמו מזג־האוויר. אנחנו נותנים את התנאים, ובהתאם לכך צריך לדעת לנווט."

■ במטוס לאילת התעקש גרופר לקבל תפוח־עץ או עוגיות. הדיילות הסבירו לו שמקבלים רק סוכריות. אך אחרי שהתעקש על תפוח־עץ, הביאה לו אחת הדיילות תפוח שהיא הביאה עימה במיקרה, לארוחה הפרטית שלה.

אנשים

איך התגשם חזונו של דויד בן־גוריון - בלי בית״ר ורק״ח

■ בקבלת־הפנים שנערכה למנכ״ל עיריית ירושלים היוצא **רוני פינשטיין**, הודה רוני לכל מברכיו. באמצע נאומו הוא שאל: „**טדי קולק** כבר נרדם?״ קולק, שעמד בקצה האולם, ניפנף לרוני בידו כדי להוכיח לו שהוא עוד ער.

■ חברת־הכנסת מהמערך **תמר אשל** החליטה על דיאטה חריפה, ולכל מי שפונה אליה מספרת כי ירדה כבר שלושה קילוגרמים: „עוד מעט אני אהיה כזו חתיכה שכדי לדבר איתי יצטרכו לקבוע איתי שבוע מראש,״ התבדחה.

■ העיתונאי **אריה צימוקי** החליט לנוח מאירועי נישואיה של בתו, **חגית**, ונסע יחד עם אשתו לחופשה באתונה. צימוקי התפלא לראות במסיבת הכלולות הגדולה שנערכה אנשים נכבדים שכלל לא הוזמנו ובכל זאת הופיעו. אך הפליאה את צימוקי עוד יותר אישיות נכבדת, אחד מראשי המערך, שניגש אליו למחרת החתונה והתנצל על שלא היה יכול להגיע לחתונה. „אבל אני בכלל לא הזמנתי אותו,״ תמה צימוקי.

■ התובעת ד״ר **דרורה פיליפ** הופתעה מאוד בימים אלה בבית־המישפט. כאשר יצאה להפסקה, ניגשה צעירה אל מקום מושבה של התובעת, ופיזרה סביבו אבקה חומה מתוך שקית. כאשר חזרה התובעת לאולם שאלה את הצעירה מי היא, והסתבר כי היא אחותו של הנאשם. היא הסבירה לתובעת כי מה שעשתה הוא מינהג מרוקאי, כדי להצליח במישפט. „שבע פעמים במישפטים של אחי פיזרנו את האבקה, והוא זוכה. בפעם השמינית, כאשר לא פיזרנו אבקה, הוא הורשע,״ טענה הצעירה. התובעת לא התרשמה מתרופת־הפלא וביקשה את הצעירה לנקות מיד את האבקה, שהיתה מורכבת מחנה וסוכר.

■ בהצגה יורדים על השבוע טוען **מוטי קירשנבאום** שאף פעם לא יתפסו את שודדי־היהלומים בבורסה. הם היו ממס־ההכנסה, כי זו הדרך היחידה לגבות מהיהלומנים מס־אמת. עוד אמר כי קבוצת הכדורגל בית״ר תל־אביב הצטרפה לבית״ר ירושלים בירידה מהליגה הלאומית. „זה בעצם חזונו של דויד בן־גוריון שהתגשם — ליגה בלי בית״ר ורק״ח.״

■ כותב־הפיזמונים **אפריים סידון** כתב שיר על האוטונומיה, שמשמיע **טוביה צפיר** בהצגה יורדים על השבוע. בשיר מתאר סידון את האוטונומיה כחתיכה „גבוהה מאוד אך נמוכה, שיער כהה מאוד בהיר, כחולות עיניה השחורות, גופה חלק אבל שעיר, חזה שטוח וחלק, וזוג שדיה הוא ענק.״אך „בגופה יש איזורים שהם מחוץ לתחום, כמו באיזורים של הגבעות, בשיפולים שמול הים. הקורקבן זה הביקעה, ולא נותר אלא התנוך, קרסול ימין, חצי מרפק, איתם אפשר להתחבק.״

■ נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, **בנימין כהן**, דחה את עירעורו של נאשם, מכיוון שלא קיבל את גירסתו כי הלך להשתין. העדויות סיפרו כי הצעיר ירד מהמכונית ליד תחנת־סמים מוכרת, דיבר עם אנשים וחזר למכוניתו. בחיפוש שערכה המישטרה במכונית נמצאה אצבע חשיש מוטלת על ריצפת־המכונית. מ־שלושת נוסעי המכונית זוכה אחד ושניים הורשעו. הצעיר שדיה הוא ענק.״ אך „בגופה יש ועירער על הרשעתו. בפסק־הדין אמר השופט כהן כי אילו היה הנאשם מספר שירד לשאול על הדרך, או כדי לברר היכן אפשר לקנות סיגריות, היה אולי מקבל את גירסתו, אך מאחר שהכחיש כי דיבר עם מישהו, וסיפר כי רק ירד לעשות את צרכיו, דחה הנשיא את עירעורו.

■ עורך־הדין **חיים קאזים** נשמע טוען בבית־המישפט כי לקוחו לא יברח מן הארץ. את הביטחון לכך הביע במילים: „דרכון אין לו, אבל ילדים יש לו.״

■ לקראת התערוכה של תרשים־זרימה ארכיטקטוני, שמבצע האדריכל **ישראל גודוביץ**, החליט גודוביץ לקבל את חסותו של הפרופסור הבריטי הנודע **נורתקוט פרקינסון**, מנסח חוק פרקינסון ההיתולי־למחצה על התפשטות הביורוקרטיה. גודוביץ טילפן אל השגרירות הבריטית בישראל כדי לאתר את הפרופסור, אך הם לא ידעו אפילו אם הוא חי או מת. גודוביץ לא התעצל, טילפן לאנגליה, והמרכזנית הפנתה אותו לאחד האיים. שם ידעו מיד את מיספר הטלפון של האיש, מפני שהוא נשיא מועדון־היאכטות במקום. אחרי שיחה שבה הבהיר גודוביץ לפרקינסון את נושא התערוכה, הדנה בסירבול הביורוקרטיה, הסכים לבוא ארצה לפתיחת התערוכה.

■ **אברהם בן־ארצי**, מי שהיה חתנו של ח״כ **יצחק רבין**, שהיה מפקד גדוד בחיל־השיריון ושנפגע קשה בראשו בתאונה, עסוק בימים אלה בכתיבת ספר. בן־ארצי כותב על קורותיו בחברה של פגועי־מוח, ועל הדרך שבה הוא משתקם.

■ בעיריית תל־אביב מתלוצצים שרצוי לכתוב ספר בשם אלה מסעות צ׳יצ׳, מאחר שראש העיר **שלמה** („צ׳יצ׳״) **להט** מרבה לאחרונה בנסיעות לחוץ־לארץ. צ׳יצ׳ נסע לחודש ימים לארצות־הברית, אך חזר וכבר יצא לאוסטרליה, משם הגיע בדיוק לוועידת הליברלים. בשבוע הבא ייצא לרומניה.

■ סגן־שר־הביטחון, **מרדכי צפורי**, טען בפני חברי־כנסת כי המוסיקה המודרנית מביאה לצה״ל פוטנציאל גדול של נפגעי־שמיעה. העיר לו על כך ח״כ **מרדכי וירשובסקי**: „אני מבין שזאת היתה מהתלה.״ אך צפורי הדגיש כי הוא התכוון לכך ברצינות.

■ הורים מאוד גאים הם איש יחסי־הציבור **משה דיין** ואשתו **דבי**. בנם בן ה־20, **יקי**, נבחר כנשיא [illegible] עצת־הסטודנטים בטכניון ב[illegible] פה. בליל בחירתו טילפן הוריו הביתה, אך לא מצ[illegible] למחרת, בבוקר השכם, ה[illegible] לתל־אביב כדי לבשר להם בחירתו. התלונה היחידה היתה לו היא כי מיד עם ה[illegible] היה עליו להשתתף ב[illegible] שבה הוחלט להדיח את[illegible] עיתון הסטודנטים. א[illegible]

ג׳ים בוטרייט (משמאל) כוכב המישחקים הקדם־אולימפיים של נבחרת־הכדורסל של ישראל, המשחקת בימים אלה באירופה, דאג לשמור על כושר גופני טוב. הוא התאמן באיגרוף ב„מכון וינגייט״ עם עמיתו לנבחרת ולקבוצת מכבי תל־אביב, לו סילבר.

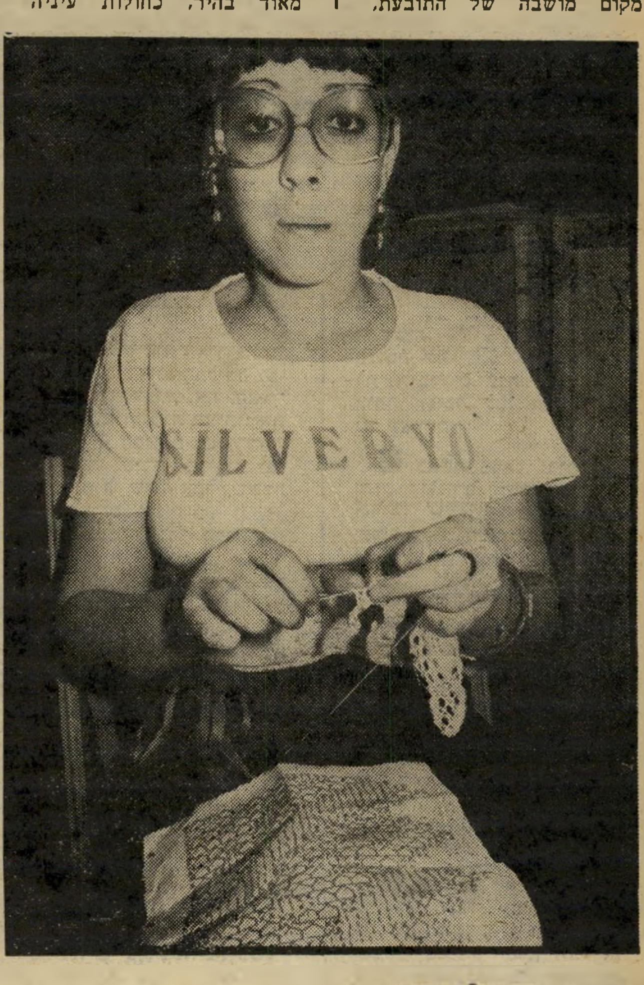

רותי הולצמן הזמרת, הגיעה יחד עם ידידתה חני אלקיים מלהקת „סקסטה״ (משמאל), לאולפן־הקלטות לשם הקלטת ג׳ינגל־פירסומת. בזמנה הפנוי שם ישבה וסרגה מפית, כאשר הדגם מונח על ברכיה. חני הביאה עימה את כלבת־השעשועים שלה. רותי, מי שהיתה חברה בשלישיית „שוקולד מנטה מסטיק״, פעילה כיום באיגוד האמנים החדש שהוקם.

יש לנו עוד הרבה מה להראות...*

* ראלי ופנטזיה — הדגמים בתמונה — הם שניים
מ־300 הדגמים של בגדי ים וחוף
באוסף קיץ 80' של דיוה.
בואו לראותם
בבתי האופנה המובחרים.

Diva
דיוה
הרצל 119, תל־אביב.

אלעור פרסומאים | בן בלם

תוצרת גרמניה

גרונדיג מ
צבעים שנעלמי

עד הגוון האחרון

נסה בעצמך להשוות ולבדוק האם תוכל למצוא עוד מכשיר טלויזיה צבעוני המציג בפניך תמונה צבעונית עשירה כמו זו של גרונדיג סופר קולור. שפופרת המסך הבלעדית המשולבת בשיטת HI-BRI IN LINE, מוציאה לאור באופן חד וברור את כל הצבעים עד הגוון האחרון. היא שומרת על מיקוד קבוע של התמונה ובעזרת מייצב מתח מיוחד נמנעות הפרעות ונשמרת אחידות ובהירות הצבע. מחשב קורץ מיוחד בורר עבורך את קונטראסט הצבע האופטימלי ומציג בפניך את הדרגות הנכונות של חוזק ועומק הצבע.

עד הצליל האחרון

גרונדיג סופר קולור מצויידת במערכת צליל בעוצמה של 15 ואט R.M.S., וברמקול חזיתי באיכות HiFi. יחד עם כפתורי הבס והטרבל הנפרדים המאפשרים איזון מדוייק, מגיע אליך צליל מלא המלווה את התמונה העשירה.

עד השכלול האחרון

מאז נוסד מפעל גרונדיג הענק ממשיכים מהנדסי החברה להיות חלוצים בכל הקשור לשכלולים. כך גם בטלויזיה סופר קולור, מנגנון אוטומטי סורק ומאתר את התחנה הרצויה

NDIG

גרונדיג סופר קולור–תוצרת גרמניה:

להשיג בחנויו

יבואנים בלעדיים: גיל אלקטרוניק

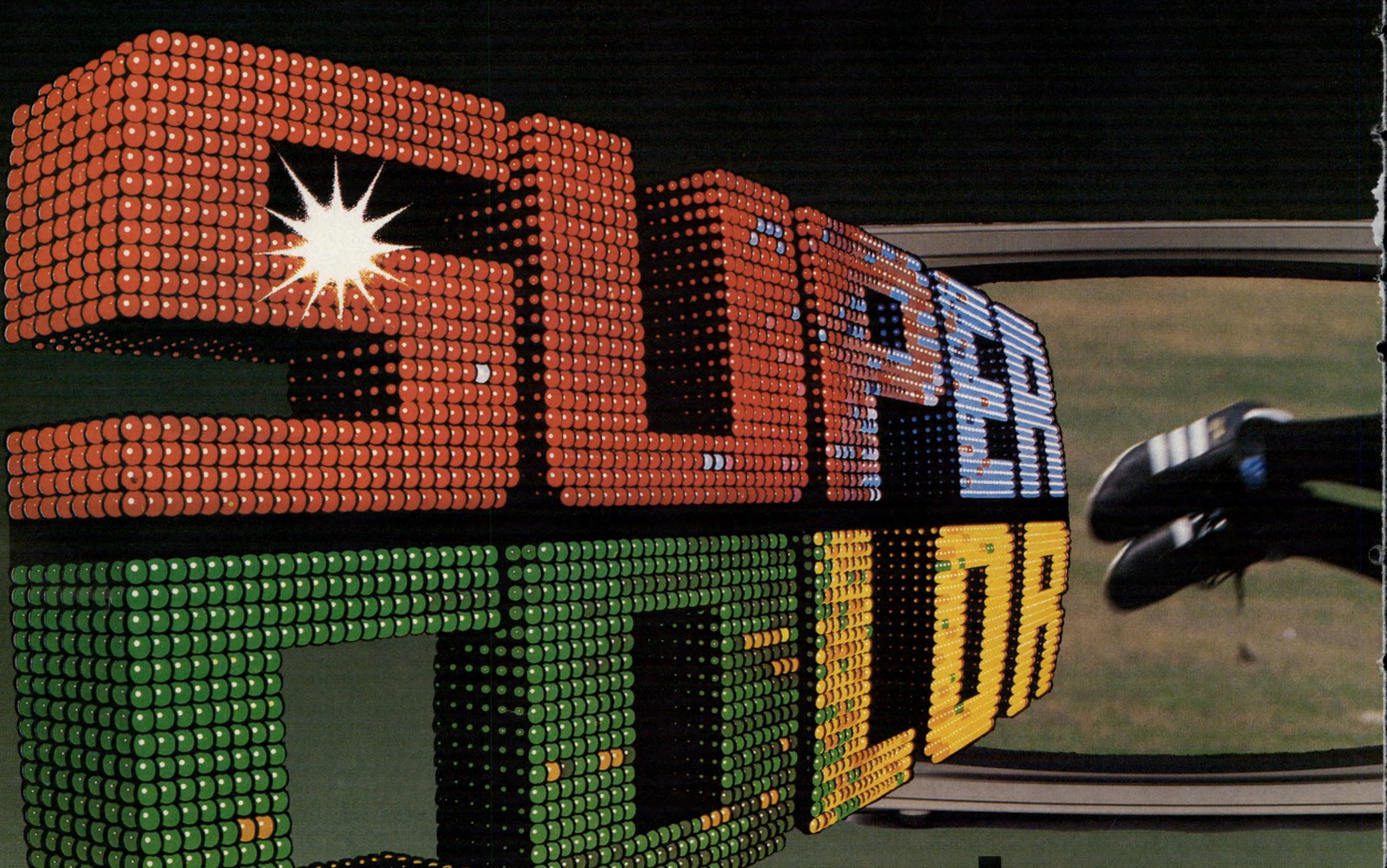

...וציאה לאור
...ו בטלויזיות אחרות.

בלחיצת כפתור (בעזרת פס הפלא AFC, המופיע על המסך) ובקרת התדר מכניסה את התמונה להתאמה מלאה.
כפתור נוסף "זוכר" את התחנה ויכול להחזיר אותך אליה במדוייק.
שכלול נוסף מאפשר חיבור מכשיר הטלויזיה למערכות סטריאו וכן למכשיר וידאו טייפ. **שלט רחוק — (REMOTE CONTROL)** המתוחכם של גרונדיג, המוכנס כקסטה לגוף הטלויזיה, מאפשר 25 פעולות שונות כולל שליטה ב־16 תחנות, התאמת צבע, כיוונון בהירות, עוצמת צליל, הפעלת וידאו־טייפ ותמונה ללא קול.
בלחיצת כפתור "מעלה" השלט רחוק על מסך הטלויזיה שעון קוורץ דיגיטלי.

עד הפרט האחרון

קשה לדמיין עד כמה עושה גרונדיג כדי להבטיח את איכותן הגבוהה של טלויזיות סופר קולור. כל רכיב אלקטרוני, כל מכשיר וכל מסך־צבעוני נבדק ונבחן עד הפרט האחרון.

טלויזיה גרונדיג סופר קולור עוברת סדרת "עינויים" כולל מבחן הטבלה ברטיבות במשך 24 שעות, מבחן עליית מתח חשמלי, מבחן זעזועים פיסיים, תנאי חום וקור קיצוניים, 200 שעות הפעלה ו־1000 הפעלות וכיבוי של המכשיר. כך שאליך מגיעה גרונדיג סופר קולור, אמינה ומוכנה להוציא לאור את כל הצבעים עד הפרט האחרון.

GRU

...הטלויזיה הנמכרת ביותר באירופה.

...ת המובחרות
...בע"מ, אבן גבירול 18 תל־אביב.

תן מתנה למכונית שלך.

משלוח שי לחגים הוא מנהג יפה בין הבריות. בחג הזה, תן
מתנה אורגינלית גם למכוניתך – מגיע לה!!
תן לה כדי שתרגיש טוב ושתאריך ימים:
פז קסטרול השמן המובחר למנוע – להנאת שניכם.

פז קסטרול · השילוב המוצלח.

יעקב שרת / איש ממאדים

יש מוצא!

כשעם שלם מתחנך על הבוקר הטוב, שמקבל סנוקרת מערבונית ונופל אפיים ארצה כמחוסל וחצי, אבל פתאום קם ומחזיר סנוקרת כפולה ומכופלת ליריבו הרע ומדביר אותו, על מנת לחזור על ההצגה הזאת שוב ושוב לאורך הסרט, הוא פשוט מוכרח להיות אופטימי.

אנחנו היהודים מפוכחים יותר, ובכל זאת, מוכה וחבול, הרגשתי שלא יעזור שום דבר, אני מוכרח לקום על רגלי, להתאזר, ובמקום חיצי ביקורת לשלח על סביבותי ולו פעם אחת איזו הקרנה חיובית. היות וקראתי בעיתון שמבקר המדינה גמר אומר לייאשני לגמרי, לשבור כליל את גבי בקש אחרון של מצבנו הכלכלי, החלטתי לאחוז את השור בקרניו, ברחתי ממושבי בחדר עבודתי ואצתי למקום שאצתי, לשיחה גורלית עם ידידי התעשיין, השולט על חדר מוארך מעבר לשולחן מוארך מעל גבי כורסת מנהלים סביבונית.

המזכירה החביבה לא הספיקה להשקותנו קפה, וכבר יריתי בו: „אחיתופל (שם בדוי)! אתה אולי לא יודע עדיין, אבל אני מיניתי אותך היום שר האוצר! אמור, יש מוצא! ומה אתה תעשה כדי שנגיע אל המוצא הזה? דבר!

והוא דיבר, והזכיר ימים ששתינו תה וריבה בקיבוץ, והיינו מאושרים מפני שהיה חזון, ואחר כך ניגש ישר לעניין ואמר: „אדוני! יש כסף בארץ, ואם אתה לא מאמין, סע וטייל ברחבי ישראל ותראה את הווילות, ושפע המכוניות, ועוד ועוד הוכחות מאלה שאינן מוסתרות, ואני אומר לך, שבכל פעם איזו קבוצה מסויימת נהנית מן הכסף הזה, אבל מה! פועלי הייצור אף פעם לא היו הקבוצה הזאת. אז אם נחליט בשלוש־חמש־עשר השנים הבאות, שהייצור והייצוא הם הדברים הכי הכי חשובים שבחיינו, נעשה שהכסף, שישנו, ילך בשנים הללו לפועלי הייצור! נעשה שהם יקבלו הרבה כסף, המון כסף. והם יבנו וילות, והם יסעו במכוניות חדשות, והם יקנו טלוויזיות צבעוניות, והם יסעו לחו״ל והשד יודע מה עוד — אבל מה? אז הם יעבדו ביום, ויעבדו במשמרות לילה, והמכונות לא יפסיקו לזמזם, וכל מיני אנשים, שירצו להשתכר הרבה הרבה כסף — ילכו לעבוד. לעבוד! אתה שומע?"

אבל אני לא שמעתי. מרוב אושר, שהנה יש מוצא, ויש פתרון, ואפשר לשנות, וצריך לעשות משהו חיובי, ויהיה טוב.

ואז אמרתי לו שלום ותודה, והבטחתי לו שאם אמצא נקודת־מישען ארכימדית ליישום הפתרון שלו, אודיע לו. והוא צחק.

עברית הוא ידע

ראית אמש את התוכנית של מאיר שלו? שמעת אמש מה אמר יצחק שלו על האבא שלך? מטר של שאלות ממין זה ירד עלי באחד הבקרים האחרונים, ומכיוון שלא ראיתי ולא שמעתי, שאלתי, וסופר לי כי מאיר שלו ציטט באוזני אביו המשורר יצחק שלו, בתוכנית הטלוויזיה „שיחה בשניים" את הפסוק הבא מיומן אבי:

„יצחק שלו קרא (בנשף ספרותי מטעם מועצת פועלי ירושלים ב־2.4.54) שירים נפלאים על ירושלים מבחינה שירית, אך ממאירים ומרעילים נפש הקורא הצעיר מבחינה מדינית — תוכן „שייבי" (מלשון אלדד שייב, הוא ישראל אלדד של ימינו אלה) מובהק, ולכאורה געגועים על תקופת המנדט או אפילו ימי התורכים, שכן העיקר בהם יד־אבשלום והדרך לבית־לחם וקבר זכריה וכו' — ואיך אשא פני לבני (מאיר שלו) שאינו יכול לבקר קבר סבו על הר הזיתים, כאילו אין לו במה לחזק גאוות בנו כאזרח ישראל העצמאית" (כרך ב', עמ' 430).

ועוד סופר, כי למשמע הקטע הזה, שצוטט בדיוק, להוציא שלוש מלים רצופות, והן: „תוכן שייבי מובהק" (יהרהר הקורא מדוע יצא הקצף על שלוש אלה), אמר המשורר בעל השירים הנפלאים, כי משה שרת ידע עברית נפלאה (והיה מתקן „אבא שלך" ל„אביך"), אבל במדיניות הוא טעה, ועינינו הרואות.

אני נדרש לפרשה זו מפני שמאיר שלו אולי אינו יודע, אבל זה מכבר גמרתי בלבי אומר להביא פסוקים אלה על אביו באחד מקטעי הפולמוס שלי נגד מטורפי ארץ־ישראל השלמה, והנה, שוד ושבר, גנב ממני את ההצגה, ומה עוד, בטלוויזיה! וכך, כמו שאומרים העיתונאים הישראליים הדגולים בסוף מאמריהם: „לא נותר לנו אלא לראות מה יהיה מחר," אחרה אחזיק אחריהם ואומר: לא נותר לי אלא להגיד מלים אחדות מייד לטובת הקטע האמור, מפני שלעניות דעתי הוא אחד העמוקים ביותר ביומן אבי, חרף קיצורו.

„ארץ־ישראל עצמאית" כהתגשמות החזון הציוני, כיחידה יהודית ריבונית בעולם על כל הבטחותיה לגבי עצם הקיום היהודי, לגבי בניית חברה חדשה, נאורה, בריאה, בת־תרבות ויוצרת תרבות, וארץ־ישראל של השתטחות נקרופילית על קברי־אבות, של מיתוסים קמאיים מימי עפרון החיתי, שמקומם אולי יאה להם בשירים נפלאים, אבל לא בהתוויית מטרות ועקרונות מדיניים, אינן אותה ארץ. תהום מפרידה בין השתיים.

מי שאינו מבין, כי ההישג של „ארץ־ישראל עצמאית" ב־1948 הוא כל כך נהדר ונפלא, הוא כל כך ניסי במשמע החד־פעמי של אפשרות התהוותו בנסיבות היסטוריות מסויימות שאינן חוזרות, אפילו הן כרוכות בכל מיני „בכיה לדורות", עד שצריך לשמור עליו ולטפח אותו חרף כל הסכנות שמסביב — והסכנות הללו הן ממין שאינו ניתן לשינוי במילחמות, בגלל עובדות נחרצות של מיספר היהודים בעולם ובארץ ושל מיספר הערבים בעולם ובארץ — רק הוא מסוגל לשגות בחלומות על ארץ־ישראל הנקרופילית, ומשום כך לסכן את קיומה של ישראל העצמאית עשר מונים מכוח נצחונות מדומים, שסופם להתגלות בעירומם המלא, לרבות האפסות שבמילחמות — ובקורבנות — שהביאו אותם.

מבחינה זו עומד משה שרת, לדעתי, כראש וראשון לציונות השפויה בשנות התהוות המדינה, ואילו מי שאצו למילחמות על מנת לתקן גבולות, להרחיב גבולות, לאבטח את מלכות ישראל השלישית וכו' וכו', לרבות לעלות על קברי רחל וזכריה והר־הזיתים כמשורר יצחק שלו — עומדים בקוטב האחר, הקוטב שניצח — והביא את ישראל עד הלום.

יצחק שלו חי וקיים, משוטט לו מאושר וצוחק בין אבנים ומצבות „קדושות" בירושלים, בית־לחם וחברון, ואני מקווה שגם ממשיך לכתוב שירים נפלאים. משה שרת, שבעוד שבועות מיספר ימלאו 15 שנה למותו, ביקש על אף ירושלמיותו המובהקת להיקבר בחולות החולין של תל־אביב, עיר נעוריו.

אבל אם תצא אש נוראה מאטד ארץ־ישראל השלמה, ותטרוף על ימין ועל שמאל, ואין מנחם ואין צוחק ואין שלוו, או אז תשמעו קול נהי בכי תמרורים יוצא מגרון איש עומד מול קבר לא קדוש בבית־הקברות הישן ברחוב טרומפלדור, והאיש הבוכה והמוטרד הזה יהיה יצחק שלו.

ורד בר

במדינה דמוקרטית יכול כל אזרח לכתוב מיכתב למנכ"ל משרד ממשלתי ולהביע דעתו, והמנכ"ל יכול לקרוא את המיכתב ולעשות כמוצע לו או לא לעשות כמוצע לו.

היות והרמטכ"ל הוא אזרח, גם לו מותר לכתוב מיכתב לכל מנכ"ל משרד ממשלתי. אלא מה? כאשר רמטכ"ל כותב כאזרח מיכתב למנכ"ל משרד ממשלתי, משום מה עשוי להיווצר רושם אצל המנכ"ל, שהכותב הוא אמנם אזרח ככל האזרחים, אבל בראש ובראשונה הוא רמטכ"ל, ואז העניינים מתחילים לקבל סטייה מסויימת, מפני שמצד אחד גם לרמטכ"ל מותר להיות אזרח, אבל מצד אחר לא כל אזרח הוא רמטכ"ל, ורמטכ"ל, כידוע, הוא רמטכ"ל, אבל מצד אחד בלבד, משום שמצד אחד אסור לו להתערב בענייני חינוך, למשל, כרמטכ"ל, אלא כאזרח בלבד.

וכאשר המנכ"ל שבו מדובר, או גורם אחר, מיידע את הציבור כי לא האזרח הפשוט, שהוא גם רמטכ"ל, פנה אליו בעניין זה או זה והביע דעה זו או זו והציע כך או כך, אלא הרמטכ"ל הוא שעשה זאת, או אז נוצר בציבור רושם ברור, שזו דרכה של הדמוקרטיה הישראלית, שאיש צבא בכיר, כמו שאומרים, שרוי לו להתערב ישירות בענייני חינוך, והוויכוח הציבורי, במידה שהוא מתנהל, סב על השאלה אם ההשקפה שבה דוגל הרמטכ"ל נכונה או לא, ואם הפניה שלו היתה מוצדקת בתוכנה או לא, אבל לכל ברור, כאילו, שעצם הפניה היא בסדר גמור (ככלות הכל, החניכים של המורה המרגל לשעבר יצטרכו לשרת בצה"ל, ואיזה מין חיילים הם יהיו?)

ואני חושב, שעצם הפניה, או לפחות דרך הצגתה בפומבי כפניה של הרמטכ"ל — ולא של אזרח תושב תל־עדשים — אינה בסדר ופוגעת באושיות הדמוקרטיה באשר היא דמוקרטיה.

כמובן, אפשר בהחלט שהרמטכ"ל לא התכוון לפגוע בדמוקרטיה שלנו כהוא זה, ואולי במיכתבו למנכ"ל הוא אפילו הדגיש, שהוא פונה אליו כסתם אזרח ישראלי, שמשהו במערכת חורה לו, וכי המנכ"ל הוא שלא הפריד בין הרשות האזרחית והרשות הצבאית — ואז אוי ואבוי למושגים הדמוקרטיים שלו — ויכול להיות עוד גרוע מזה, שהמנכ"ל דווקא הבין יפה יפה את עניין הפרדת הרשויות, אלא שמשהו השתבש בשלב יידוע הציבור, כלומר אמצעי־התיקשורת שלנו לא חשו כלל, שבהצגת העניין כ„פניה של הרמטכ"ל" מסתרסת הדמוקרטיה שלנו, וכך הלעיטו את הציבור בעוד טיפת סם אנטי־דמוקרטי, אשר לפי כל הסימנים נבלעה חיש ועד תום.

לגופו של עניין אני חושב שהרמטכ"ל לא צדק, אבל זה כבר עניין אחר.

החנות שלך פתוחה!

צה"ל כצבא פותחי חנויות, נו, זה לא בדיוק היה חזונם של מחדשי הקוממיות היהודית בכלל והצבאית בפרט, בטרם אצה ישראל עד התעלה והירדן והחרמון חרדת הישרדות, ונשארה שם מוכת שכרון שטחים.

חנויות סגורות זה בוודאי לא מראה מרנין. הצרה היא, שגם פתיחת חנויות בכוח הנשק, או אם תרצו בעדינות יתר, בכוח תקנות לשעת חירום ירושת המנדט הבריטי וכו', אינה מראה מרנין, ואפילו אפשר לצבוט בלחיים ולספר, כמה הנפתחים בכוח מודים לפותחים בכוח וכו'.

אם המטרה של הסוגרים, או הכופים לסגור, להביע מחאה כלשהי ולעשות לה פומבי, הרי הפתיחה בכוח, לא פחות מהסגירה מרצון או מאונס, משרתת אותה נאמנה.

ותארו לכם מצב, שהחנויות נסגרות, וצה"ל־פותחן־החנויות יוצא למיבצע פתיחה — והבעלים לא פותחים. האם זו אפשרות בלתי־אפשרית? ומה יהיה אז — אוכלוסיה שלמה תישפט, תיאסר, תגורש, או שהקונספציה היא „הערבים תמיד פתחו, הערבים תמיד יפתחו"?

סיסמות יום

- ✶ אמור לי מי מטורפיך, ואומר לך מי אתה.
- ✶ שפויי כל העם התאחדו, אין לכם מה לאבד זולת ארצכם.
- ✶ אוזניים לישיבת הכותל? כהנה וכהנא?
- ✶ כבה את החשמל — אל תאכיל את הסעודים!

לבי לליברלים

מה שקרה ל„ליברלים" מפחיד אותי לא מפני שמודעי מפחיד אותי, אלא מפני שיתכן מאוד, שהמהפך במפלגה זו, שחרף קוטנה בעבר הצטיינה בסגוליות מובהקת, מלמד על תהליכים עמוקים המתחוללים בחגווי החברה הישראלית, ומשנים יותר ויותר את פרצופה. לא מוכרחים להיות חסידי מפלגה זו, כדי להבין שמה שקרה בה עשוי לקרות בכל אחרת, וכי מדובר בתופעה חברתית החורגת מונחום מסויים אחד.

מבט סביב סביב עשוי אולי לנחם מישהו, כי הדשא של השכן אינו ירוק יותר, וכי במרבית המכריעה של מדינות העולם לא ניכרים תהליכים של התעדנות חברתית יתרה, שלא לדבר על הנגלות מנהיגים ראויים לשמם.

אבל מי שחי פה ועכשיו ספק אם ינוחם, וכבר אמרו חז"ל: „צרת רבים נחמת טפשים".

אין מנוס

החיים והמוות ביד הסטטיסטיקה. וגם האונס.

הנה, השבוע דווחנו, כי בישראל מתרחשים מדי שנה 4,000 אונסים. לכאורה זה מיספר מבהיל. אם נחלק 4,000 ל־365 ימות השנה, נקבל כ־11 אונסים ביום. אם מדובר באוכלוסיה של 4 מיליונים (לפי יותר מ־3.5 מיליוני תושבי ישראל „הקטנה" ועוד עובדים ועובדות מן השטחים; למעשה זה קצת פחות, אבל 4 מיליונים זה מיספר נוח), ונחלקה בשניים, נקבל 2 מיליונים נשים, ואחרי פעולה חשבונית פשוטה יתחוור כי מדובר — בשנה אחת! — בכל אשה מבין 500, שאחת דינה להיאנס כדינה.

אבל! אבל אולי לא צריך להיבהל בכלל!

קודם כל, אין לי כסטטיסטיקן חובב מידע כלשהו על מיספרי אונס־קבוצתי ואונס־חוזר, אך לא זה העיקר. העיקר הוא שאין בידי ברגע זה שום מידע על מיספר האונסים ביחס למיספר האוכלוסיה הכללית ומחציתה הנשית בארצות תבל הנחשבות לתרבותיות. אני יודע מה הולך ב... ב... נו, תנו איזה ארץ תרבותית סולידית... אני יודע מה הולך בשווייץ? אולי שם מתרחשים 17 אונסים ביום? אולי שם הסיכוי שאשה תיאנס הוא אחת ל־300 בשנה? אני יודע?

אז אל נא תוציאו דיבת ישראל רעה. בכל מה שכרוך באונס, יתכן שאנחנו ראויים לתואר גן־עדן לנשים, ו־4,000 אונסים בשנה הם בסך הכל ידיעה קטנה בעמוד אחורי בעיתון יומי.

המתנחלים החילוניים הקימו למען הדתיים של גוש־אמונים את התנחלות מיצפה יריחו - ועכשיו הם יכולים ללכת

הכושים של הגוש

„זרוק **אותם** מכאן! החוצה!" בצעקות אלה החל הפוגרום. כמה צעירים שברו בכוח מנעול של דירה אחת, פרצו פנימה והחלו לשבור ולזרוק רהיטים וחפצים אחרים החוצה. תוך כמה שניות נהפכה הדירה על פיה. בעליה לא היה במקום ולא היה יכול להגן על רכושו. כמה צעירים ניסו להתנגד לפורעים. התפתחה תיגרה אלימה, שבמהלכה הוחלפו מהלומות עד זוב דם.

זה לא קרה באירופה, במהלכה של השתוללות אנטי־שמית. זאת גם לא היתה פעולה של קנאים יהודים נגד תושבים ערביים בשטחים. זה היה פוגרום בין יהודים לבין עצמם. מחולליו היו יהודים, וקורבנותיו היו יהודים. הוא התרחש בשבוע שעבר, בהתנחלות מיצפה־יריחו.

מיצפה־יריחו הוקמה באוקטובר 1977, במרחק כ־15 קילומטרים מיריחו, על הכביש ירושלים־יריחו. בנקודה מוגבהת, הצופה אל עבר הנוף המרהיב של האיזור כולו, המאופיין בהבדלים חדים בין ההרים הגבוהים מחד, לבין התהום היוצרת את ים־המוות, מאידך הוקמה ההתנחלות. הקמתה היתה חלק ממיבצע מורחב של גוש־אמונים, אחרי עליית הליכוד לשילטון, שבמהלכו הוקמו בעת ובעונה אחת 11 התנחלויות. בין הישובים שעלו אז על הקרקע היו תקוע, גיבעון, בית־חורון, מבוא־חורון, יתיר, דותן, קרני־שומרון.

כדי לארגן מיבצע בממדים כאלה, יש צורך במיספר רב של מתנחלים. הגרעינים הדתיים, שהם המרכיב העיקרי בגוש־אמונים, לא הספיקו לצורך זה. מסיבה זו צורפו לגרעינים ישראלים חילוניים, שהביעו נכונות להתנחל בגדה־המערבית. כך קרה שנוצרו גרעינים מעורבים — חילוניים ודתיים בצוותא.

בחלק מההתנחלויות היוו החילוניים אפילו רוב. מיצפה־יריחו היתה אחת מהן. בקרב שמונה מישפחות ועוד כ־20 רווקים, שעלו על הקרקע, היו יותר מ־25 חילונים. החילונים אף הרכיבו את מרבית המישפחות, שעתידו היו להתבסס במקום. הדתיים היו ברובם מבין הרווקים, שבאו למקום בעיקר מטעמים הפגנתיים — מאותם שמתנחלים היום פה ומחר שם.

כעבור כמה חודשים נתגלעו חיכוכים בין המתיישבים החדשים. סיכסוכים חברתיים שונים, שלא התמקדו דווקא בין דתיים לחילוניים, אלא בין כלל התושבים, גרמו לפילוג דווקא בזמן שצו השעה דרש גיבוש. כתוצאה מכך עזבו מרבית המישפחות המייסדות. במקומן באו מישפחות אחרות, שגם מתוכן לא היו רבות שהחזיקו מעמד. התחלופה הגבוהה לא הוסיפה לביסוס היישוב.

במאי '78 הוקמה ועדה, מכוח כתב מינוי של שר־החקלאות, אריאל („אריק") שרון, שבדקה את הבעיות במיצפה־יריחו. בוועדה זו ישבו אורי בריון, עוזרו האישי של שר־החקלאות, אהוביה טבנקין, מחוג עין־ורד ואחרים. כל תושבי מיצפה־יריחו קיבלו על עצמם למלא אחר המלצות הוועדה וחתמו על הצהרה ברוח זו.

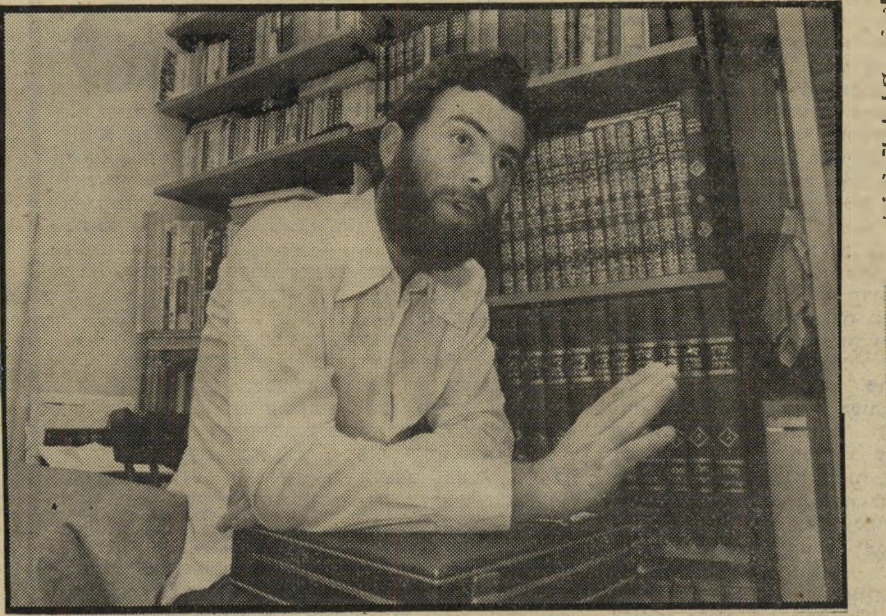

מזכיר דתי יוסי קליין
— נגד יהודים

כחודש אחרי שהוקמה, הגישה הוועדה את מסקנותיה. עיקר ההחלטות היו שלא להחליט. כך המליצה הוועדה כי „אין אנו מציעים לקבוע היום את המיסגרת האירגונית של הישוב." יחד עם זאת קבעה הוועדה, כי „כבסיס ראשון לתהליך הבראתו של הישוב אנו רואים את ותיקי הישוב הנמצאים ומתגוררים כיום במקום."

החלק המעניין ביותר מבין החלטות הוועדה נמצא בסופן. „אנו מודעים לאי־האמון שבין חלק מהחברים לבין מזכירות גוש־אמונים," קבעה הוועדה, „ולכן העדפנו בשלב הנוכחי לא לכפות המלצות

מתנחלים חילוניים הגר ויגאל מלכה
— פוגרום

כלשהן בכיוון זה." הערת אגב זו שופכת מעט אור על התככים שמילאו אז את חלל ההתנחלות. היה מי שידע לנצל את החיכוכים הפנימיים ואת חוסר הגיבוש. יד מכוונת, שנשלחה מהנהגת הגוש הקיצוני, בחשה בקדירה.

לגוש־אמונים היתה תוכנית להקים על אם הדרך ליריחו שורה של ישובים דתיים. בקבוצה זו נכללת גם מיצפה־יריחו, יחד עם מעלה־אדומים וכפר־אדומים. העובדה שלצורך הקמת היישובים השתמשו במתנחלים חילוניים, לא הפריעה לגוש. באותה תקופה היתה חשיבות ראשונה במעלה לקביעת העובדות בשטח. אולם כאשר העתודות הדתיות של הגוש נתמלאו, ובחילוניים לא היה עוד צורך, לא היססו ראשי הגוש להביא לסילוק החילוניים.

העובדה שמיצפה־יריחו הוקמה כישוב מעורב, שבו היו עתידים לחיות דתיים וחילוניים גם יחד, לא הרתיעה את ראשי הגוש. הם רמזו לתושבים הדתיים שבהתנחלות, כי אפשר יהיה לשנות את יעדו של הישוב ולתת לו ציביון דתי בלבד. הדתיים, שסברו כי זאת אפשרות לשים קץ לוויכוחים הפנימיים וללכד את כל התושבים תחת דגל גוש־אמונים, קנו את הרעיון. נותרה רק בעיה אחת: מה לעשות עם החילונים?

ורד ליד מחנה הפליטים

הצעד הראשון לקראת הוצאת המזימה אל הפועל נעשה באוגוסט 78׳. ועדת השרים לענייני התיישבות החליטה לשנות את יעודו של המקום לישוב דתי. ברור שמאחרי החלטה זו עומד הלחץ שהפעיל הגוש, הנחשב כיום ללובי החזק ביותר המשפיע על החלטות הממשלה. עובדה זו היתה ידועה גם לתושבים החילוניים במיצפה־יריחו. מזה זמן רב הרגישו בחתירה של ראשי הגוש תחתיהם. אך הם היו חסרי־אונים.

הצעד הבא היה החלטה על הקמתו של ישוב אחר, ליד מחנה הפליטים הנמצא כשלושה קילומטרים מיריחו. לישוב זה נועד השם ורד־יריחו, ולתושבים החילוניים של מיצפה־יריחו הודיעו כי יאלצו לעבור אליו. המכה שניחתה עליהם היתה ניצחת. הישוב שהקימו כבר לא נועד להם יותר. כמו הכושי שעשה את שלו, גם הם נתבקשו ללכת.

„בשום פנים ואופן לא היינו מוכנים לקבל את הגזירה הזאת וגם לא נהיה מוכנים," סיפרה רחל זר החילונית, שהיתה יחד עם בעלה, אבי, בין הראשונים שהתנחלו במקום. „נתנו למקום הזה את כל מה שהיה לנו. יש לנו זכות מלאה לחיות כאן. יחד עם זאת אנחנו גם לא מזלזלים בדתיים, למרות שהם ניצבים כיום נגדנו. אנחנו מכבדים אותם ורוצים לחיות איתם. המאבק שלנו הוא נגד המוסדות המיישבים. הם החלו לנפנף בדגל הדתי. הסיכסוכים שהיו כאן לפני כן נבעו מחילוקי־דעות לגבי התפתחות היישוב. לדת לא היה קשר לזה."

לפי התוכנית החדשה חולק היישוב לשני גרעינים — חילוני ודתי. הגרעין הדתי מיועד להישאר ולבסס את המקום, ואילו למען הגרעין החילוני כבר הוחל בעבודות יסוד לקראת הקמת ורד־יריחו.

כיום מונה מיצפה־יריחו 35 מישפחות, שרק בודדות מביניהן הן מדור המייסדים. חלק מ־18 המישפחות החילוניות ו־17 הדתיות שבמקום, הגיע אחרי החלטת השינוי. ועדת הקבלה, שבה יושבים גם נציגים של הסוכנות היהודית, הודיעה למישפחות החדשות על התוכנית החדשה, והן התקבלו רק אם הביעו נכונות להשתלב במיסגרתה.

„נכון שאני ומישפחות אחרות שנקלטו אחרי ההחלטה ידענו שנצטרך לעבור לוורד־יריחו, ולמרות זאת הסכמנו לבוא," סיפר יגאל מלכה החילוני, שהגיע למקום יחד עם אישתו, הגר, באוגוסט 79׳. „אבל היתה לנו סיבה טובה. הבטיחו לנו שנקבל תשתית כלכלית ביישוב החדש, ושיתמכו בנו כפי שתומכים ביישובים הדתיים. אם היו מקיימים את ההבטחות האלה, רוב החילוניים היו מוכנים לעבור לוורד־יריחו. העניין הוא שמזניחים אותנו. אנחנו לא מעניינים אף אחד במוסדות המיישבים. במצב כזה אנחנו לא מוכנים שיזרקו אותנו על איזה גיבעה, ליד מחנה־פליטים. אם זה המצב, אנחנו נישאר פה."

ראש־החטיבה להתיישבות בסוכנות היהודית, מתתיהו דרובלס, ניצב במרכז המטרה שאליה מכוונים החילונים את חיציהם. הם טוענים כי דרובלס עשה יד אחת עם אנשי גוש־אמונים, כדי לנשלם מן האדמה שעליה התנחלו. עיקר האשם שהם תולים בדרובלס הוא בכך, שהפסיק לקלוט מתנחלים חדשים לגרעין החילוני. לטענתם, עשה זאת דרובלס כדי ללחוץ אותם לקיר ולהכריחם לעבור לוורד־יריחו.

לדרובלס יש גירסה אחרת. „לא הפסקתי להם את הקליטה," טען. „אם באה מישפחה, שמוכנה לרדת לוורד־יריחו, היא מתקבלת. מישפחה שלא מוכנה לקבל את החלטת ועדת־השרים — לא מתקבלת. מבחינה זו אין שינוי." אולם למרות דבריו של דרובלס, עובדה כי בחודשים האחרונים לא נקלטה אף מישפחה חילונית אחת.

כבוד והערכה לדתיים

מצב זה הניע את החילוניים ליטול את היוזמה לידיהם. לפני חג הפסח האחרון ניכנסו לדירות, שהיו מיועדות לגרעין החילוני, שתי מישפחות חילוניות חדשות. מישפחות אלה נקלטו על־ידי חברי הגרעין עצמם, ללא אישור ועדת הקליטה המשותפת. על פעולה זאת עברו הדתיים בשתיקה. אולם בשבוע שעבר קלטו החילוניים באותו אופן שתי מישפחות נוספות. הפעם לא בלמו הדתיים את זעמם. מיד אחרי שהגיעו המשאיות עם שתי המישפחות החדשות, פרצו כמה מביניהם לדירתם של שולה ומשה כהן, שהגיעו שבוע לפני הפסח, וערכו בה פוגרום.

הדתיים גם הטילו סנקציות שונות על החילוניים. בין השאר הם מחרימים את הצרכניה המקומית, המנוהלת על־ידי אחד החילוניים. במשך תקופה ארוכה גם סירבו לשמור יחד עם החילוניים. את השמירה במקום מחזקת יחידה של אנשי מילואים, המתחלפת מידי חודש. כל ההוצאות הן על חשבון המדינה.

מזכיר הגרעין הדתי, יוסי קליין, סירב להתייחס להתקפה האלימה של חבריו, שבעיקבותיה הוגשה תלונה במישטרה. אך יחד עם זאת קבל, כי החילוניים עוברים על החוק. „יש החלטה של ועדת־שרים," טען. „אנשי הגרעין החילוני מפירים את ההחלטה. לנו הובטח יישוב דתי. יש לנו את הצרכים שלנו. אנחנו לא רוצים שביום שבת יסתובבו כאן בחורות עם שורטס. אבל יחד עם זאת אנחנו מוכנים עדיין לקבל את הגרעין החילוני, אם יסכימו להישאר בגודל הנוכחי ויקבלו מיסגרת חיים מסורתית."

לאליס ליפשיץ החילונית, שהיתה יחד עם בעלה, מוטי, בין המישפחות הראשונות במקום, אין התנגדות לקבל את מינהגי המסורת היהודית. „להיפך," סיפרה, „אני מאוד שמחה לחיות במחיצה אחת עם דתיים ולהיות מושפעת מהם. אני מתעניינת במסורת היהודית ובמשך הזמן גם סיגלתי לעצמי כמה מינהגים. לכולנו יש גם כבוד והערכה לדתיים. אנחנו גם לא מחללים שבת בפרהסיה. אבל אנחנו לא מוכנים שיכפו עלינו ויהפכו אותנו למיעוט מבוטל. זה גם רק תירוץ. האמת היא שרוצים לסלק אותנו מכאן וזהו. קיבלנו לאחרונה מיכתבים שמחייבים אותנו להתפנות תוך 60 יום, ושמענו גם שדרובלס פנה למימשל־הצבאי, כדי שיבוא לפנות בכוח את המישפחות שנקלטו ללא אישור הסוכנות. אנחנו מוכנים גם לקראת זה. אותנו אף אחד לא יוציא מכאן!"

יוסי היימן ■

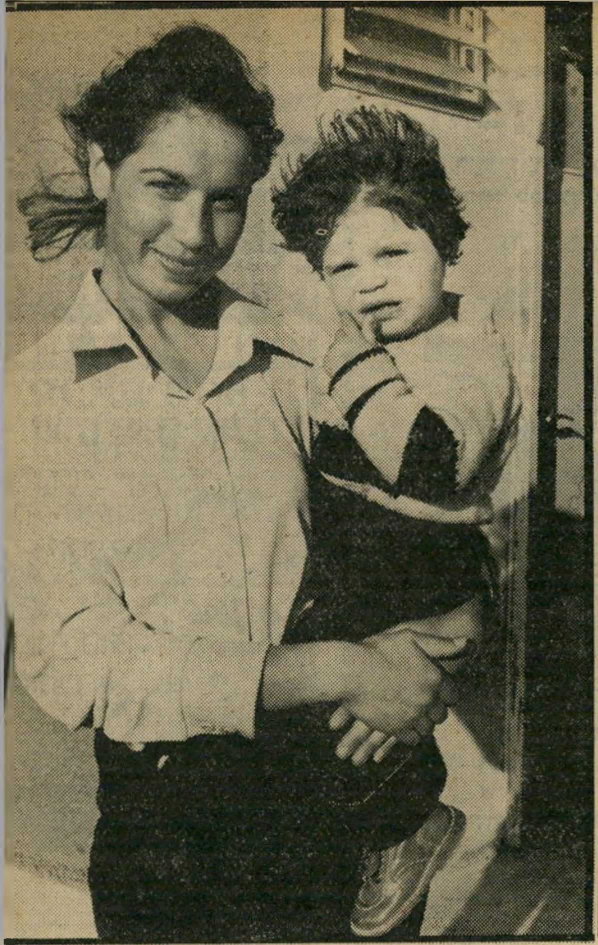

מתנחלת חילונית

מתנחלות דתיות

בחורות עם שורטס

מתנחל זועם

מהלומות עד זוב דם

איש־מילואים בהתנחלות

מיסגרת חיים מסורתית

אח"ם: כרים חלף

(המשך מעמוד 37)
קומה התחתונה של הבית מיועדת כולה לאירוח. אולם־הכניסה אינו מבייש, לפחות בגודלו, לובי של מלון מהודר. ניצבות בו עשרות כורסות, וביניהן שולחנות קטנים שעליהן מאפרות, לשימושם של המכובדים העולים לרגל לביתו של ראש־העיר.

הקומה העליונה מוקדשת ל־משפחה. האשה, טרזה, ושתי ה־בנות, ויוויאן בת ה־12 ודניאלה בת ה־10, כאילו נבלעות בבית, הנראה יותר כמוסיאון.

אבי־המישפחה נעדר במשך מר־בית הזמן מהבית. עיקר זמנו מוק־דש לפעילות ציבורית. בקצה ה־מדרגות, העולות לקומת המגורים, יש דלת־ענק הנעולה תמיד, כאילו אין כל קשר בין שני חלקי הבית. ואכן, כרים ח׳לף איש־הציבור ו־כרים ח׳לף איש־המישפחה שייכים לשני עולמות שונים.

כפוליטיקאי משופשף מפגין ח׳לף כלפי חוץ אדישות־מה, מעין חומת־הגנה מפני התקפה בלתי־צפוייה. אך יחד עם זאת קל להת־יידד עימו. אז נפרצות החומות ונעלמת החשדנות. מאחריהן מת־גלים חום ולבביות.

„החלום הכי גדול שלי זה להי־יות כל הזמן עם מישפחתי," הת־וודה ח׳לף לפני שנידון לשתיקה. „אני מייחל ליום שבו אוכל להק־דיש את עצמי לאשה ולבנות. אני רוצה לשחק עם ויוואין ודניאלה, לצחוק איתן ולעבור יחד איתן את חוויית ההתבגרות. אני רוצה את אשתי לצידי. לקחת אותה לחופ־שה. נכון שאני יכול לעשות את כל הדברים האלה כבר היום. אבל לא. אני לא שוכח אף לרגע אחד שאני תחת מישטר־כיבוש. זה לא נותן לי מנוחה. זה לא הזמן לח־יות חיים טובים. קודם עלינו להג־שים את המטרות שלנו.

„זה יכול לקרות כבר מחר. אנחנו, היהודים והערבים, יכולים לעשות בינינו שלום תוך כמה שעות. אבל זה לא בידינו. אנחנו רק כלי־מישחק בידי המעצמות. אנחנו בעצם לא אויבים. עשו מאיתנו כאלה. אבל האמת היא חוזר בכלל. את כל הזמן אני מק־דיש לפעילות הציבורית. אין לי יום ואין לי לילה, כמו שאין לי חופש ואין לי מדינה. אני מוג־בל. המושל לא נותן לי לעשות צעד בלי לקבל קודם את האישור שלו. אני פועל במיסגרת האפשר. ברמאללה יש כבר הביוב הכי טוב והכי משוכלל שיכול להיות. אבל מה הלאה ?"

שופט ✶ ותובע

יכרונות הילדות של כרים מלווים בסיפורי־אחווה בין יהודים וערבים. ימים של שלום אמיתי. בזיכרונותיו המאוחרים יותר טבועים מאורעות הדמים. ה־היסטוריה, כפי שהיא נשמעת מפיו של כרים, שונה מזו הנלמדת ב־בתי־הספר בישראל. לדבריו, היו היהודים התוקפים והערבים המת־גוננים. מישפחתו של כרים היתה שותפה בקו־אוטובוסים בין רמא־ללה ללטרון. כרים זוכר, כי יום אחד הותקף האוטובוס בדרכו, ליד בטוניה. לדבריו נפצעו נוסעים רבים. כרים מספר, כי בן־דודו ניצל בנס, והוא מהווה עד היום עדות חיה למה שהתרחש.

מישפחת ח׳לף יושבת מזה מאות בשנים ברמאללה. כרים מכיר את השולשלת עד לפני 500 שנה. מאז ומתמיד עסקה המישפחה בחקל־אות ובמיסחר. אחרי 48׳ היגרו רבים מבני־המישפחה לארצות־הב־רית. שם הקימו רשת־מיסחר ענפה, והם שומרים על קשרים הדוקים עם מרכז־המישפחה ברמאללה.

השליטה ברמאללה עברה לסי־רוגין בין מישפחת ח׳לף ובין מיש־פחות מכובדות אחרות. בשושלת המישפחתית כלולים רבים שהיו בעלי תפקידים ציבוריים. אביו של כרים, ח׳נה ח׳לף, היה סגן ראש־העיר לפני 48׳. באותה שנה הפך ראש־העיר ואחרי־כן חזר שוב ל־תפקיד הסגן עד למותו בשנת 1961. סבו של כרים מצד אמו, מאצ׳רי סאלאמי, כיהן בזמנו כ־ראש־העיר. אחי סבו של כרים

עם לוחם־השלום

סעיד חמאמי, מי שהיה נציג אש"ף בלונדון, שנרצח בינואר 78׳ בשל פגישותיו עם אנשי מחנה־השלום הישראלי. ח׳לף, המרבה לסייר בעולם, נראה בתמונה יחד עם חמאמי (משמאל) ושתי רעיותיהם.

שהערבים אוהבים את היהודים. מי כמונו חי עם היהודים בשלום, בשעה שרדפו אותם בכל העולם ? אני רוצה שהיהודים יבטחו בנו, שיאמינו לנו שאנחנו לא שונ־אים שלהם. ואני רוצה שהיהודים יתנו לנו את הזכויות שלנו. ש־יאפשרו לנו להקים את המדינה שלנו ולחיות איתם בשלום. זה בעצם הכל. בלי זה אין לנו כלום. לכן גם אין לי חיי־מישפחה כמו שצריך.

„אני יוצא לפעמים בחמש בבו־קר מהבית. לפעמים אני חוזר ב־שתיים בלילה ולפעמים אני לא מצד האב, מנצור ח׳לף, היה ראש־העיר בשנת 1916. והשרשרת ארו־כה.

מישפחת ח׳לף היא גם בעלת בתים רבים באיזור. למישפחה חמי־שה בתים בירושלים המערבית. אחרי מילחמת ששת־הימים הלך כרים ראות את הבתים. הוא מס־פר, כי חלק מיושביהם קיבל אותו בסבר־פנים יפות, אחרים גירשו אותו.

בהיותו בן 21 נסע כרים למצ־ריים, שם למד מישפטים באוניבר־סיטת קאהיר. שם גם הכיר את טר־זה, אשתו. היא באה ממישפחה

הכן מזגנך לקיץ!

התקשר לטל. 794853, 796090
נבוא לביתך לבדיקה כללית של המזגן

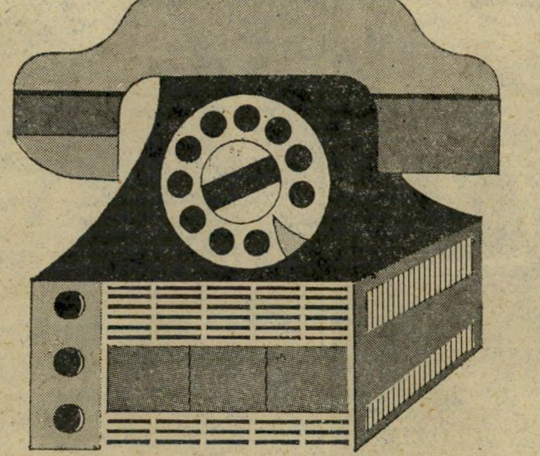

האם ידעת שהמזגן בביתך או בעבודתך דורש טיפול שנתי קבוע..
החורף שעבר ודאי גרם לחלודה !
עתה הזמן להכין את המזגן לתפעול יעיל בימי הקיץ !

— — — גזור ושמור — — —

תלוש זה מזכה אותך בהנחה של 500 ל"י בעת רכישת מזגן חדש או בשיפוץ כללי למזגן הקיים

תמזגן בע"מ

מיזוג אויר

מכירת מזגנים של כל היצרנים
שירות התקנות אלחוטי, תעלות
מיזוג אויר מרכזי.

רמת־גן, רחוב רש"י 18
טל. 794853, 796090

מה?!
שם מ. רשום 5258
פינה קולדה
עוד לא טעמת
נסו את החוויה
שתו פינה קולדה!
מבחר משקאות קוקטייל:

פינה קולדה
סומברו
בננה קולדה

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל - י.ד. עסקים
ת"א, הקונגרס 44, טל. 832236

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת
חד"ר מרדכי זיידמן

הוצאת רשפים

תעריפון המנויים של העולם הזה
החל מ־1.4.80

	מחיר העיתון		הוצאות משלוח		מ.ע.מ.		לשנה בלירות סה"כ	לחצי שנה סה"כ
● דמי המנוי בארץ	1382	+	220	+	192	=	1794	920
● לכל ארצות תבל בדואר רגיל	1382	+	700	+	250	=	2332	1190
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אויר								
● אירופה	1382	+	1360	+	329	=	3071	1560
● ארה"ב, קנדה ומקסיקו	1382	+	3320	+	564	=	5266	2655
● ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, אוסטרליה, ניו זילנד, פרו	1382	+	6318	+	924	=	8624	4340
● גאנה, חוף השנהב, ניגריה, דרום אפריקה, טוגו, חבש, קניה	1382	+	3860	+	629	=	5871	2950
● פנמה, טאייוון	1382	+	4970	+	762	=	7114	3585
● תאילנד, הונג-קונג, נפל, סינגפור, קוריאה	1382	+	4000	+	645	=	6027	3050

כל שינוי בדמי המשלוח ובמע"מ יחול על המנוי.

נוצרית־קאתולית, שהיגרה למצ־ריים מאיטליה. מישפחתו של ח׳לף, כמו רבות אחרות ברמא־ללה, היא אורתודוכסית־יוונית. עם סיום לימודיו בשנת 64׳ חזר כרים יחד עם טרזה לרמאללה. כאן נישׂ־או בטכס־חתונה מפואר, בהתאם למסורת המישפחתית.

כרים התחיל את הקאריירה ה־מישפטית שלו כמתמחה במישרדו של עורך־הדין פואד שח׳אדה, אחיו של עזיז שח׳אדה, אחד מ־עורכי־הדין המפורסמים ברמא־ללה. אחרי הכיבוש הכריזו עורכי־הדין בגדה על שביתה. חלקם אי־נם עוסקים במיקצועם עד היום. כרים הפסיק את שביתתו ב־70׳. אז מונה בעת ובעונה אחת כשופט במשך יומיים בשבוע ביריחו, וכ־תובע בשאר הימים ברמאללה.

ב־1972 נערכו הבחירות הרא־שונות, אחרי הכיבוש, לרשויות המקומיות בגדה. כרים הציג את מועמדותו בעירו, יחד עם רבים אחרים. הוא ניצח ברוב של 75 אחוזים. ב־76׳ נבחר שנית, ברוב של 78 אחוזים. כרים רואה בהת־לכדות סביבו היענות לצו־השעה, הקורא לבני עמו להתאחד. אך נראה כי לייחוס המישפחתי יש חלק בלתי־מבוטל בכך.

לישון ✶ במשך שנה

בצעירותו תמך כרים במיפ־לגת־הבעת. בעת פירוק ה־איחוד המצריי־סורי שהה בקא־היר. לעובדה זו היתה השפעה על המשך דרכו. „הפסקתי להיות חבר המיפלגה,״ סיפר. „אבל אני עדיין תומך ברעיון הבעת — אחדותה של האומה הערבית. המנהיגות שלי, כמו של שאר אחי הפלסטי־נים, היא כיום אש״ף. אנחנו תומ־כים תמיכה מלאה באש״ף, וניצ־בים מאחריו.

„פה בשטחים אנחנו מתאמים את הפעולות שלנו באמצעות הוו־עדה־להכוונה־לאומית, שגם אני חבר בה. לאחרונה פורסם, כי חב־רי הוועדה משתייכים לפלגים שו־נים באש״ף. זה לא נכון. אש״ף הוא גוף מאוחד, ואנחנו תומכים בו כבגוף אחד. אין לנו קשרים נפרדים עם האירגונים המרכיבים את אש״ף. זאת פרובוקציה של אותם הרוצים לזרוע פירוד בשורו־תינו.

„לאש״ף ולנו מטרה אחת: לממש את הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני, תוך השכנת שלום צודק ובר־קיימא בינינו לבין יש־ראל. חברי ואני נעשה הכל, במיס־גרת האפשרויות במישטר־הדיכוי שבו אנחנו נתונים, כדי לקרב את המטרה הזאת. היום הגדול בחיי יהיה כאשר נגשים אותה. אז, כש־תהיה לנו עצמאות ויהיה שלום אמיתי עם ישראל. אני רוצה לל־כת לישון במשך שנה, לנוח סוף־סוף מן המאבק.

„כשיבוא השלום, אני רוצה לשבת תחת עץ, בגן שלי, וסתם להסתכל על אדמתי. אני רוצה לשחק שש־בש כל היום, ולעשן נרגילה. לעשות חיים.

„אבל לא לפני כן. עד שלא יהיה לנו החופש, אין לנו חיים ואין לנו מנוחה.״

גסות ✶ של קלגס

אחרי הנאום הלאומני שנשא בעיקבות הפוגרום בעירו, הגיעו אלוף פיקוד־המרכז, משה („מוישה וחצי״) לוי, ומושל הג־דה בנימין בן־אליעזר לרמאללה. על־אף אירועי אותו הלילה וה־אווירה הקשה, לא איבד ח׳לף את נימוסיו. כשהוא ניצב על מדרגות בניין העירייה, הושיט את ידו ל־פואד, והזמינו להיכנס פנימה. פו־אד נהג בח׳לף בגסות של קלגס. הוא התעלם מהיד המושטת לשלום, והורה בגסות לראש־העיר להיכנס אל המישרד. משם שמעו הנאספים ברחוב את צעקותיו המשפילות של פואד על ח׳לף.

„לא נעלבתי, לא נפגעתי ולא הושפלתי,״ טוען כרים. „אילו היה בסאם אל־שכעה או ידיד אחר שלי מתנהג כלפי כך, הייתי נפגע עד מעמקי נשמתי. אבל לא המושל. התנהגותו היא רצונו. אני שופט אותו לפי מעשיו. כך גם כל מה שישראל עושה. כשעמדתי למיש־פט, יחד עם איברהים טאוויל, ראש־עיריית אל־בירה, על עבי־רות דמיוניות, ויצאנו זכאים, אמר־תי שהשופט עשה צדק. זה לא אמור לגבי כל בתי־המישפט ה־ישראליים. לא הייתי בכל בתי־המישפט, ואני לא יודע מה נעשה בהם. במישפט של איברהים ושלי היה צדק. כשבאים לפגוע בתוש־בים ברמאללה והמימשל אינו עו־שה דבר כדי להגן עליהם — אין צדק. ביום שמאיר כהנא בא לכאן, הילדות שלי בבית בכו. הן חשבו שכהנא הרג אותי.״

לח׳לף בית נוסף ביריחו. אשתו והבנות מחלקות את השבועות בין שני הבתים. „כשכרים לא בבית, אני יושבת ורוקמת,״ מספרת טר־זה. „הוא חסר לנו, אבל אני מז־דהה עם דרכו. אין לנו ברירה. אני הולכת אחרי בעלי. יש לי מישפ־חה במצריים, אבל אני לא נוסעת לבקר אותם. עכשיו זה לא הזמן. אני אסע רק כשיבוא השלום ה־אמיתי. אז ארצה את בעלי לידי כל הזמן. רק שלא יהיה מנהיג גם במדינה הפלסטינית!״

האשה מחכה טרזה ח׳לף אינה מתלוננת על העד־רויותיו המרובות והארוכות של בעלה מן הבית. לדבריה, היא משלימה עם היותו של בעלה מנהיג הלוחם עבור בני עמו. בזמן הזה שבו היא נמצאת לבדה, היא רוקמת גובלנים.

אבי הבנות לח׳לף שתי בנות — ויוויאן בת ה־12 (משמאל) ודניאלה בת ה־10. אחד מחלו־מותיו של ח׳לף, לתקופת שאחרי בוא השלום, הוא לשחק עם הבנות. ח׳לף היה רוצה לצחוק איתן ולעבור יחד איתן את חוויות ההתבגרות.

נופש וחופש יוקרתי במחיר עממי

ב-קייט ושייט בקיסריה בית הארחה של קיבוץ שדות-ים

אירוח בחדרים זוגיים עם שרותים צמודים; פנסיון חצי/מלא; חוף ים שמור; מגרשי טניס; מתקני ספורט; הסעה חינם לחוות הסוסים ולמועדון הגולף בקיסריה

המסעדה והקפטריה פתוחים לקהל הרחב

לבעלי קארואנים שטחי קמפינג מיוחדים עם כל השרותים

* עד סוף יוני 1980

קייט ושייט בקיסריה

קייט ושייט
קיבוץ שדות-ים
טלקס: 46327
טל.: 063-61161
או הארחה בקיבוצים,
אלנבי 100,
ת"א, 614879

להחליף אהבות, להחליף דירות

שינויים זה כנראה המוטו החדש בחייה של השחקנית המצחיקנית **חנה לסלאו.** במשך תקופה ארוכה מאד הייתי מזהה אותה ברחוב על־פי רעמת התלתלים שהיו הסמל המסחרי שלה, בסגנון שכל כך מודרני היום.

אבל אני מכירה נשים ויודעת שלא

חנה לסלאו
ממתופף לאדריכל

הולכים כך סתם ומשנים תספורת. אני יודעת שזה בדרך כלל מעיד על שינויים אחרים המתרחשים מאחורי הקלעים. בי־ררתי, שאלתי וחקרתי והסתבר שהאינ־טואיציה הנשית שלי שוב לא הכזיבה.

זה פשוט עניין של רומן חדש ושל דירה חדשה. אחרי שיצאה מאוהבת, מה זה מאוהבת, עם **גבי הרשקוביץ,** שהיה המתופף בהצגת החיים הם לא ירח דבש, שבה כיכבה חנה לצידו של **גדי יגיל,** סיפרתי לכם שיש לה אהבה חדשה בהצגת הילדים חגיגה עם הבובונים. המאושר בפ־עם ההיא היה השחקן הצעיר **אורי אהון.** אז נטשה חנה את דירתה הישנה ועברה לדירה חדשה וסטייל פתחה עם אורי דף חדש.

בינתיים המסך עלה וירד המון פעמים, הצגות עלו וירדו וגם האהבה ההיא נעל־מה כמו מחזה ישן. אז, אתם שואלים עכשיו, איפה השינוי? הנה השינוי וה־פעם הוא גדול. האהבה החדשה של חנה לקוחה מעולם אחר, רחוק רחוק מאור זרקורים ומהבמות. בחורה פקחית שכ־מותה, כבר יודעת לא לחפש רצינות בין שחקנים. **גיל שגיא** הוא אדריכל שכבר הספיק לעבור כמה פרקים בחייו. הוא בן 33 ומה שיותר חשוב, הוא מאד אוהב את חנה. כל כך אוהב שהסכים לוותר על החרות הפרטית שלו ועבר להתגורר עם חנה כדי להיות קרוב קרוב אליה.

סיפרו לי שהשניים נפגשו בפעם הרא־שונה במועדון לילה בתל־אביב, כך שאני בטוחה שהשניים לא חברים בחוג של אלה המתחבאים בבית, אלא יראו הרבה ביחד בכל מקומות הבילוי היפים של העיר, כך שלא רק אני, אלא גם אתם תוכלו להביט בהם, לראות כמה שהם יפים ביחד ולהאנח, מי בהנאה ומי בקינאה.

סוף, סוף חופשיה

להודות על האמת, אף פעם לא ידעתי מה הם עושים ביחד. אני מתכוונת למע־צבת האופנה הכי טובה בארץ, **דורין פרנקפורט** ולמפעיל הבובות הכי טוב בארץ **איתן זלצר.** לא שיש לי משהו נגדם. דורין, בנוסף להיותה מוכשרת היא גם אשה נחמדה נורא, עם המון פחדים כאלה אבל בכל זאת נורא נחמדה ואיתן, בנוסף להיותו מפעיל הבובות בתיאטרון של **אריק סמית** הוא גם כן איש משגע. אבל לא תמיד משגע הולך עם משגע ובמיקרה שלהם, היה לי ברור מההתחלה שזה לא זה.

היתה עוד בעיה. דורין, הטוענת תמיד „אני לא יפה,” משכה תשומת לב רבה בכל מקום אליו הגיעה, והיא מגיעה להר־בה מקומות. וככל אשה המושכת תשומת לב היו לה המון מחזרים. מרביתם חשבו כמוני, שהעניין עם איתן חייב להיגמר בשלב זה או אחר, והמתינו בסבלנות ראויה לשמה. עכשיו, כמו שאני מכירה אתכם, אתם תשגעו אותה ומישרד התקשורת יצטרך להוסיף קו נוסף לטלפון שלה כדי שלא יהיה קצר.

ואם אנחנו עומדים בעניין הטלפונים אז שתדעו שדורין כבר לא גרה בבית שהיא גרה קודם. הבית נשאר של איתן. במסגרת הפרידה התרבותית שלהם הם לא רבו על דברים קטנים כאלה. דורין פשוט עברה לגור אצל אחותה.

איתן זלצר ודורין פרנקפורט
פרידה תרבותית

בין שתי ירדנות

כשאני שומעת או רואה שתי יפהפיות משגעות, אני פשוט מתבלבלת. כשלשתי היפהפיות קוראים ירדנה, אני בכלל מא־בדת את הראש. וזה מה שקרה לי בשבוע שעבר עם **ירדנה ארזי,** השוקולד של המנטה והמסטיק לשעבר ועם **ירדנה גורביץ,** שחקנית ושגעון של בחורה.

רומן סוער עם **שוקי בן־פורת,** בעל מסעדות ומועדוני לילה, שבין זריקת מבט מאוהב לירדנה, גורביץ כמובן, לבין ליטוף ידה של ירדנה, גורביץ כמובן, מצליח גם להרחיב את העסקים שלו.

כמה שהעולם קטן יכולה להעיד הכו־תרת שנתתי לידיעה שלי על הרומן של ירדנה. כשהתכוונתי לירדנה ארזי כתב־

ירדנה ארזי — **ירדנה גורביץ**
אין כמו ירדנה

תי: „זמרת במקום דוגמנית.” עכשיו אני רק צריכה לשנות זאת ל„שחקנית במקום דוגמנית”. כי שוקי בן־פורת מפורסם בעי־קר בגלל העובדה שהוא היה נשוי לדוג־מנית, שהיא הדמות השלישית היפהפיה בסיפור מסובך זה, **ציפי לוין.**

אז הצלחה לכולם. הצלחה לשוקי בירדנות שלו. הצלחה לציפי בלי שוקי. הצ־לחה לירדנה ארזי עם המהנדס שלה והצ־לחה לירדנה גורביץ עם השוקי שלה.

סיפרתי לכם סיפור על אהבותיה החדשות של ירדנה ארזי, אבל היתה לי פליטת קולמוס ובעצם התכוונתי לירדנה גורביץ. זה כמובן לא מזיק לאף אחד, כי גם ירדנה ארזי מאוהבת עכשיו באיזה **מהנדס** צעיר וטוב לה איתו ככה בבית, אבל למה לגרוע מירדנה גורביץ את האה־בה שלה?

אז בעוד ארזי נמצאת בבית קטן ונחמד יחד עם המהנדס, גורביץ היא זו שמנהלת

סיפורה של גננת

אם אתם חושבים שאני הולכת לספר לכם על גננת בגן ילדים, על אחת כזאת שמטפלת בצעקות ופצעים וגילגולי כדור, אז יש לי חדשות בשבילכם. **אדוה מי־כאלי** היא לא גננת בגנון, היא גננת בגינות נוי, בעיקר של וילות.

הסיבה היחידה שלא שמעתם עליה עד היום היתה פשוט מפני שכל היופי בן העשרים וארבע הזה היה באילת הדרו־מית שם היא העשירה את העיר בגווני ירוק ורוד ואדום. הבחורה הצעירה הזאת חוץ מזה שהיא גיזעית אמיתית היא גם מוכשרת שיגעון. היא ירשה את המקצוע מאמא שלה ומזה כארבע שנים היא נה־נית מהעבודה וטוענת שהיא מאושרת.

אבל זה עדיין לא הכל, לאילתים יש בפירוש סיבה לדאגה, אדוה עזבה את אילת וכיום היא תל־אביבית לכל הדעות. אז נכון שבסניף האילתי היא עזבה שלוש ממלאות מקום, והעסק פועל מצויין. אבל אדוה בעצתו הממריצה של חברה החדש לחיים **מיכה דילסקי** פתחה לעצמה עסק פירחוני ויפהפה בצפונה של העיר הגדו־לה והבשורה שהיא הביאה לנשות תל־אבבי היא: תתחדשנה בעציץ מגן אדוה.

אבל גם זה עדיין לא הכל. מיכה קיבל פתאום, צחוק הגורל, עבודה, דווקא באילת. הוא עשה לעצמו חשבון חושבים. הרי כשיגמור את העבודה ויחזור לתל־אביב ומה יקרה לחברתו אדוה? היא עוד עלולה להישאר באילת. לכן לא יכול היה להס־כים. הוא תיכנן לעצמו ימים שקטים, בלי מטוסים וטלפונים יקרים. מיכה פשוט העביר את אדוה לדירתו בתל־אביב ושם היא יושבת, בונה עסק, מיפה את העיר של **צ'יצ'** ומחכה לבן־זוגה שיבוא כבר.

רחל מרחלת על כל העולם

הנחמה של השדר

אתם זוכרים שבשבוע שעבר סיפרתי לכם על נסיונות החיזור הנמרצים של **אלכס גילעדי** אחרי **הנלורה אלטן,** אשתו הנאה של ראש המחלקה הכלכלית בטלוויזיה של בוואריה שביקרה בארץ? אם כך, אתם בוודאי גם זוכרים איך לאלכס לא כל כך הצליח למרות שהוא היה מוכן לקחת איתו לשוויץ את הנלורה, להראות לה איך הוא משדר לשני מיליון מקלטי טלוויזיה בישראל את מישחק הכדורסל המבואס. הנלורה לא התפתתה, היא אכלה כבר בחיים שלה איזה אלף אלכס גילעדים.

בשבוע שעבר גם סיפרתי לכם שאלכס

ברכה שוורץ
קפיצה לאהבה ישנה

לא היה מיואש עד הסוף. כאשר הבין שכשגרמניה אומרת „לא", היא לא מתכוונת ל„כן", הוא הרים טלפון לשוויץ והכין לו חתיכה מקומית. מסתבר שהטלפון לא היה בדיוק לשוויץ, אלא לפאריס, והחתיכה לא היתה מקומית שווייצית, ואפילו לא מקומית פאריסאית, אלא מקומית ישראלית ולא אחרת מאשר **ברכה** („ביאטריס") **שווארץ** שלנו.

אז כל מי שצפה במישחק יכול היה לראות את **מיקי ברקוביץ** וחבריו שהם מפסידים. יכול היה לראות את אלכס גילעדי עם האוזניות כשהוא מתוח ומעשן וגם את ברכה שווארץ, יושבת לה בשורה הראשונה של המעודדים.

בשבילי זה היה צירוף מקרים יותר מדי גדול, והחלטתי לבדוק אם העובדה שגילעדי וברכה נמצאים באותו זמן באותו מקום בנוישטל, שם נערך מישחק הכדורסל, היא באמת צירוף מקרים. בדקתי ויגעתי ומצאתי והרי הסיפור האמיתי.

אלכס קרא במדור שלי שברכה נמצאת בפאריס ומתגוררת בדירה ששכר עבורה המחזר הברזילאי שלה **מנואל פרטוס.** אלכס נזכר שלפני שברכה יצאה למסע הכיבוש האירופי שלה, היה לה רומן ישראלי לוהט, עם אלכס גילעדי. הוא הצליח למצוא את מספר הטלפון שלה, התקשר לפאריס והציע לה לחדש לתקופה מוגבלת של ימינו כקדם.

ברכה עשתה חושבים. החבר־הממן שלה היה באותו הזמן בארצות־הברית. בפאריס היה לה קצת משעמם ופתאום מופיע לו ככוכב שביט האהוב מהארץ. אז מי היתה עומדת בפני הפיתוי? ברכה בוודאי שלא. היא פשוט קמה ונסעה לה לאלכס.

אני לא יודעת מה הם עשו שם ביחד, אבל אם ברכה ניחמה את אלכס על ההפסד של הנבחרת, היא עשתה מעשה ציוני.

היאוש שחלף

רוחמה רז
בכל זאת אהבה

רק מי שמכיר את הזמרת **רוחמה** יבין למה אני כל כך שמחה בשבילה. הכל מתחיל להסתדר לה בחיים, והכל מה זה אם לא עניינים שבלב? ואצל רוחמה זה לא סתם, כי רוחמה בעניין הזה היתה כבר על סף יאוש.

פתאום הסתבר לה כי לא מספיק להצליח ב„רקפת" אחת, ושמלות יפות אינן ערובה מספקת להצלחת תוכנית יחיד. רוחמה אמנם ממשיכה להופיע פה ושם, אבל היא לא בדיוק הפכה לכוכב שביט. אבל זה לא היה נורא, כמו העובדה שהעניינים שבלב צלעו אצלה קצת. הנערה הירושלמית הזו הרגישה ממש כמו בית"ר ירושלים שירדה לליגה הארצית. היא המשיכה להתגורר אצל ההורים, אם כי היה לה גם חדר בתל־אביב וחיפשה את אותה אהבה גדולה עליה קראה בספרים ועליה שרה.

אז כשעשתה את תוכנית היחיד שלה הגיעה רוחמה אל הבמאי **נדב לויתן.** נדלק אצלה משהו בלב, והיא חשבה שהיא המציאה את האהבה, אבל נדב מיהר לשפוך עליה, על האהבה, מים קרים. הוא לא חשב שרוחמה זה בדיוק בשבילו. ושוב היה לרקפת עצוב.

עד שיום אחד צילצל הטלפון בבית ההורים שלה בירושלים. על הקו היה בחור שהציג עצמו בשם **אילן,** וביקש ביקש ביקש להפגש. רוחמה היא מסוג הנערות שאומרות „לא", אבל אם נורא לוחצים זה יוצא בסוף „כן", והיא הסכימה להפגש איתו על עיוור. רק אז נודע לה שהבחור פשוט ראה אותה בטלוויזיה. נדלק ונזכר שיש לו חבר שקרוב לעולם המישחק. הוא התקשר לחבר, **אבישי דקל,** בעלה של **ציפי שביט,** והתחנן למיספר הטלפון של רוחמה. כשקיבל אותו היה המאושר במחזרים.

עכשיו רוחמה היא המאושרת במחוזרות. שוב נדמה לה שהיא המציאה את האהבה, וכאשר המדובר הוא בטייס, גבה קומה, שחרחר ועיניים כחולות, אולי יסתבר שהיא גם צודקת.

ציור אהבות וכסף

עבר הרבה זמן מאז סיפרתי לכם על הצייר **שאול נמרי,** וזה מהסיבה הפשוטה שלא היה מה לספר. נמרי ישב בדירתו החדשה, שבשיכון למד בתל־אביב, די בשקט ובצנעה וצייר מדי יום. הוא גם העביר קורסים כהרגלו, והמשיך לאהוב את חברתו הצעירה **אורית.** רק למי שלא יודע, אותו צייר, שהספיק לעבור הרבה בחייו, ממש נאמן לקטנטונת יפהפיה אזת סטודנטית באוניברסיטה שנותנת לו השראה.

אבל זה עוד לא הכל. רק בעזרת אורית

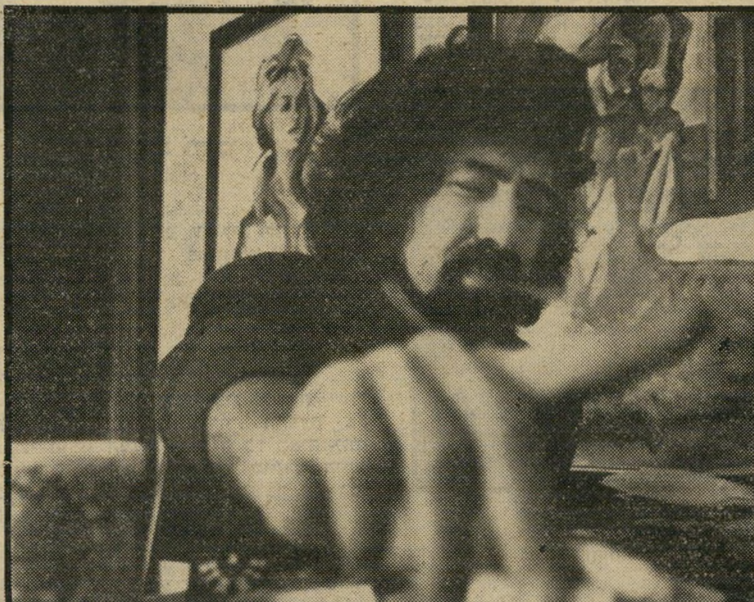

שאול נמרי
יפהפיה כהשראה

גיליתי סוף סוף את הפטנט של נמרי להישאר כזה צעיר ויפה. הבחור פשוט לא משתנה. דורייאן גריי תוצרת הארץ. הוא כבר שנים נראה אותו הדבר, עם אותה התסרוקת, הזקן, והשפם, וכל זה תודות לסלט ירקות טיבעי וחיונני, עם כל הירקות שיש בשוק, שהוא המזון הבילבדי של האמן. אישית אני חושב שהוא מוותר על הרבה מתענוגות החיים, הזלילה הגדולה למשל, אבל כל אחד והזלילה הפרטית בתחומו הוא.

אבל גם סלט זה לא הכל. נמרי יושב ומצייר כל היום כשאורית נמצאת לידו. העבודה האחרונה שלו היתה ציורי קיר מהממים בפאב החדש שפתחה הדוגמנית **סמדר דרור** בצפון תל־אביב. הציורים כבר מזמן על הקירות אבל הכסף עדיין לא הגיע לכיסו של הצייר.

כאן רבותי החלו הבעיות. מה יהיה הסוף איני יודעת, אבל כמו שאני מכירה את נמרי הוא לא אחד מאותם שמוותרים בקלות, ולסמדר היפה צפויות קצת בעיות.

גירושין בשעה טובה

סוף סוף זה קרה גם להם. זוכרים את נערת ישראל מלפני 9 שנים **חנה אורדן**? נו טוב ואם לא אז רק לריענון חפוז הבחורה התחתנה מיד לאחר בחירתה עם עורך־הדין **ראובן אורדן.** השניים ישבו להם בשקט ושלווה הביאו בן לעולם, וכמצוות בני ישראל הקימו בית. אבל כנראה שהבית לא היה מחומם מספיק, או שהווילה ברמת השרון כבר הפסיקה לשמש כבית והפכה לשמש כמיסתור.

מה שברור זה רק דבר אחד: יום בהיר אחד עזב ראובן את הבית, עבר לגור עם ידידו **איציק פיצי** באפקה והוא וחנה החלו בתהליכי גירושין.

באחד מימי השרב של השבוע שעבר נראו שניהם זורחים ומאושרים. הגט המיוחל הגיע סוף סוף. ראובן מטייל בעיר עם חברים, אף אחת צמודה לא נדבקת לשמו וכנ"ל גם חנה: היא מסתובבת עם חברות ומספרת לכולם כמה טוב להיות גרושה וכמה שמח ליבה שהיא וראובן נשארו החברים הכי טובים.

היורשת לבית ברוזה

מי לא מכיר את שני המקסימים האלה? הזמר־מלחין **דויד ברוזה** ואישתו הצעירה והיפה, מי שהיתה מארחת במלון שרתון בתל־אביב, **רותי גביזון.** לרותי יש גם אמא גזעית בחיפה, **אביבה גביזון.** האמא עמדה באמצע השבוע שעבר במרפסת ביתה במרכזו של הכרמל ופשוט זעקה לכל העוברים ושבים: „מזל טוב, מזל טוב, אני סבתא. רותי ילדה בת בשעה טובה ומוצלחת."

וגם אני מבשרת לכם בשימחה על הולדת צאצאית שחומה ויפה לזוג היפים. בכלל לא פלא שהקטנה יפה שכזאת. אם היא תתברך בכישרון של האבא וביופי של שניהם אז רותי האמא צריכה כבר להתחיל לחשוב על אח או אחות. שניים כאלה חייבים לעבוד שעות נוספות.

שידור

כיסאות מוסיקאליים

לכל, אפילו למנהל מחלקת־החדשות עצמו, **חיים יבין**, כבר ברור, כימעט בביטחון מלא, שיבין לא ימשיך לכהן כמנהל המחלקה אחרי תום הקדנציה שלו. יבין וחסידיו עדיין מקווים שמשהו ישתנה, שתהיינה בחירות מוקדמות, או שמנכ״ל הרשות, **יוסף** („טומי״) **לפיד**, ייאלץ להסכים עם המערך על השארת יבין, בתיקווה שהמערך יזכור לו זאת כשהוא

מנהל יבין
הדחה

יעלה לשילטון. תיקווה אחרת, קלושה ביותר, היא שעובדי הטלוויזיה יתארגנו, הפעם באמת, ויציגו אולטימטום: יבין או הפסקת שידורים.

יבין אינו קופא על שמריו. הוא התחיל להקים לעצמו לובי, הכולל אנשי־טלוויזיה ואנשי־רשות־השידור, אישי־ציבור וחברי־כנסת. בינתיים עוד לא הופיע יבין במיזנון־הכנסת, כפי שעשו לפניו לפיד ו**יצחק** („צחי״) **שמעוני**, ערב הבחירה שלהם. אך אין ספק שגם זה יגיע.

יושב־ראש הוועד המנהל של רשות־השידור, הפרופסור **ראובן ירון**, כבר הודיע לכל מי שהיה מוכן לשמוע ש„חיים יבין ימשיך רק על גופתי המתה.״ בקרב שרי־הממשלה וחברי הוועד־המנהל יש רוב נגד יבין. לפיד, שלפני כמה חודשים הודיע כי יילחם בעד הרחקתו של יבין ממערכת־החדשות, בוחר עתה בשתיקה, הנותנת תיקווה מסויימת לחסידי יבין.

אולם החינגה האמיתית תתפתח אחרי שיודח יבין — אם וכאשר יודח. יהיו בוודאי הפגנות קולניות של עובדי־הטלוויזיה, שימחו על ההדחה, אך כפי שזה היה במיקרים של **מרדכי** („מוטי״) **קירשנבאום** ושל **ירון לונדון**, ההפגנות תהיינה מס־שפתיים בילבד מצד עובדי־הטלוויזיה, שאינם מסוגלים למאבק אמיתי.

עובדי־הטלוויזיה והוועדים שלהם יצטרכו לעמוד על המישמר בעניין יורשו של יבין. המגמה תהיה להכניס מישהו המקורב לשילטון, שדרכו אפשר יהיה להשתלט על מערכת־החדשות ולמנוע שידור ידיעות וכתבות שאינן משרתות את הליכוד והמפד״ל. בינתיים המועמד הרציני ביותר של הליכוד הוא כתב הארץ, **דן מרגלית**. אחרי שמרגלית נכשל במיכרז על תפקיד מנהל־הטלוויזיה, הוא ינסה להיכנס בכוח לטלוויזיה, כשהוא זוכה לגיבוי מלא מצד שר־החינוך **זבולון המר**, המופקד על חוק רשות־השידור.

עובדי מחלקת־החדשות, ועימם חלק ניכר מצופי מבט, רוצים, כמובן, שבראש המחלקה יעמוד העיתונאי הטוב ביותר בטלוויזיה, עורך מבט, **יעקוב אחימאיר**. אין ספק כי המינוי מגיע לאחימאיר, המשמש כיום גם כסגנו של יבין. לידידיו של אחימאיר ידוע גם כי אם ימונה מישהו אחר, יעזוב אחימאיר את מחלקת־החדשות, וייתכן גם את רשות־השידור כולה.

אם לא יתחילו כבר עתה שוחרי חופש־הביטוי ברשות־השידור ומחוצה לה לתכנן את מאבקם נגד הצבתו של דן מרגלית כקומיסאר של בגין־המר־לפיד בראשות

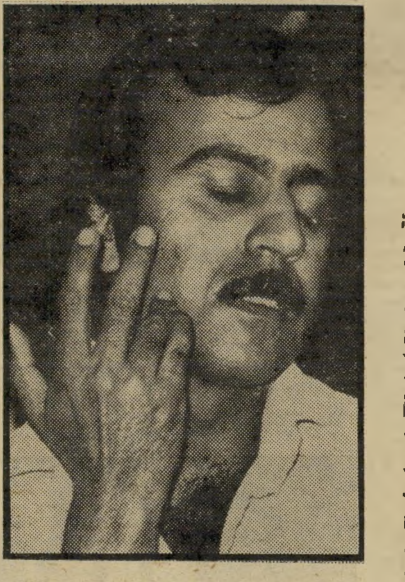

כתב חלבי
חופשה

מחלקת־החדשות, הם עלולים להיות מופתעים, כשם שהיו מופתעים בכל פעם שאיש השילטון מונה, ללא כל קשר לכישוריו, במקומו של אחד ממודחי הטלוויזיה.

עורך אחימאיר
עזיבה

החופשה של רפיק חלבי

רפיק חלבי אינו יכול לשאת יותר את המצב ברשות־השידור. ההצעה של גאוני הוועד־המנהל שלפיה כל ראיון יזום בשטחים יהיה חייב באישור מוקדם, היתה ככל הנראה הקש האחרון ששבר את גב־הגמל בכל הנוגע לחלבי.

בשבוע שעבר הוא יצא לחופשה. גם כשניסו להזעיק אותו מהחופשה, כדי לסקר את מאורעות גשר אלנבי, כש**פהד קוואסמה** וחבריו ניסו לחזור לבתיהם, או כדי להכין כתבה על התעללות חיילי צה״ל בתושבי הערים והכפרים שעליהם הוטל עוצר, סירב חלבי לחזור וטען: „אני בכפר עם אשתי וילדי, ואין מי שמשגע אותי כאן.״ חלבי מתגורר בכפר הדרוזי דלית־אל־כרמל.

בלית ברירה שלחו ממערכת החדשות את הכתב **גיל סדן** כדי למלא את מקומו של חלבי.

אבטלה סמויה

אל מקבלי־המשכורת המובטלים ברשות־השידור הצטרפה לפני חודשים אחדים אחת מבכירות עורכות־התוכניות ברדיו, **עדנה פאר**. ברשות־השידור יש יותר מעשרים עורכים ומפיקים, המקבלים משכורות־ענק בגלל הוותק שלהם, אך שאינם תורמים מאומה למערכות השידורים. עם עובדים אלה נמנים **עמק פרי, יעקוב בן־הרצל, צבי גיל** ואחרים.

עתה הצטרפה גם עדנה פאר לרשימה מכובדת זאת. פאר ניסתה לבנות לעצמה פינה פרטית במיסגרת התוכנית זה איכפת לי ששודרה ברדיו. מדי פעם היו השידורים שלה זוכים בהד ציבורי חיובי ולציטוטים בעיתונות, אך כשהגיעה ההוראה, שחייבה אותה לקבל גם את תגובת האנשים שאותם מאשימים בתוכניותיה, היא סירבה והפסיקה את התוכנית.

זה אירע לפני חמישה חודשים. מאז לא תרמה פאר אפילו דקה אחת לרדיו. כשפנתה אליה מנהלת־המחלקה שלה, **אסתר ברזל**, וביקשה ממנה לחזור לעבודה, אמרה לה פאר: „אני ממתינה לבירור באגודת־העיתונאים בקשר לעניין שלי. עד שהבירור יסתיים, אני לא מוכנה לעבוד.״ חברים בוועד אגודת־העיתונאים בירושלים יודעים שהבירור בעניינה של פאר לא יסתיים אלא בעוד כמה חודשים.

בינתיים ממשיכה פאר לקבל בדיוק את אותה המשכורת שהיא קיבלה בזמן שהיא עבדה.

לפיד נגד פאפו

האוייב החדש של מנכ״ל רשות־השידור, **יוסף** („טומי״) **לפיד**, הוא חבר הוועד־המנהל, עורך־הדין **אהרון** („המוקיון״) **פאפו**.

עורכת פאר
הפסקה

לפי ישיבת הוועד־המנהל בשבוע שעבר סיכם לפיד עם פאפו שפאפו לא יעלה על סדר־היום את עניין מחלקת־החדשות, וההצעה להטיל צנזורה על ראיונות בשטחים. פאפו הסכים עם לפיד שאמר לו: „אין לנו עדיין רוב לכך, זה יביא לנו נזק.״

רבה היתה הפתעתו של לפיד כשבניגוד למה שסוכם העלה פאפו את הנושא. לפיד התרגז, צעק על פאפו: „אתה מביא לזה שאנחנו נראים איך שאנחנו נראים!״ — בהתכוונו ללעג הציבורי כלפי הוועד־המנהל וכלפי לפיד עצמו. פאפו השיב ללפיד: „למרות שאתה חושב כמוני בעניין זה, אתה נתון ללחצים של אנשי־החדשות. לכן אתה לא אובייקטיבי.״

היה זה דווקא לפיד שסיכם את הצעקות, ופנה אל חבריו בוועד־המנהל ואמר להם: „האיש הזה הורס אותי!״

מנכ״ל לפיד (עם אשתו)
צעקות

הנסיכה ב־16 לחודש

השלושה שהחליטו על שידור הנסיכה הסעודית, הסרט המעורר סערה בכל רחבי העולם, היו מנכ״ל הרשות **יוסף** („טומי״) **לפיד**, מנהל הטלוויזיה **יצחק** („צחי״) **שמעוני** והדובר של לפיד, **משה עמירב**. אף אחד ממישרד־החוץ, ממכון שילוח או מהאוניברסיטה לא הוזמן להקרנה שבה ישבו „שלושת הגדולים״.

הבעיה הגדולה ביותר של השלושה היתה לאו־דווקא הקטע המסעיר, אלא הקטע המשווה את גורל העם הפלסטיני לגורל הנסיכה הסעודית. בסופה של ההקרנה פסק לפיד: „זה לא כל־כך נורא. אפשר להקרין את זה.״

לגבי שני הקטעים שהסעירו את הסעודים לא היתה כל התייחסות של השלושה. הקטע הראשון מראה את נשות השייח׳ים ובית־המלוכה הסעודי, היוצאות במכוניות הרולס רוייס שלהן כדי לאסוף גברים כדי להביאם לארמונותיהם כדי לקיים איתם יחסי־מין, והקטע השני מתאר את ניצני המהפכה נגד בית־המלוכה הסעודי.

הסרט יוקרן ביום שני ה־16 ביוני, בשעה 9.30 בערב. אל הסרט, שאורכו כחצי שעה, יתלווה דיון מהאולפן בן חצי שעה. על שימעוני הוטל להחליט מי ינחה את הדיון.

חווייה מסעירה

לטלפן למישרדי הטלוויזיה ורשות־השידור זו חווייה בלתי־רגילה.

המטלפן לטלפון של הרשות — מס׳ 557111 בירושלים — ממתין בין עשר דקות לרבע שעה עד שהוא נענה. כאשר הוא מבקש את האדם שעימו הוא רוצה לדבר, הוא חייב להמתין עוד כמה דקות, ולשמוע בינתיים ברקע את בעיותיהן האישיות של המרכזניות המפטפטות ביניהן. אז מבין המטלפן מדוע היה עליו להמתין זמן כה רב, עד שנענה.

אם הקו שאליו מועברת השיחה תפוס, אין המרכזניות טורחות לאמר למטלפן הממתין מה קורה. גם אז אין הן טורחות לעלות על הקו ולאמר לו שאין תשובה.

מי שנכנס לחדר המרכזניות בבניין הטלוויזיה מתמלא בהערצה אליהן. כיצד בכל זאת, גם אם זה אחרי רבע שעה, הן מספיקות לענות לשיחות הטלפון? המרכזניות עסוקות בסריגה, באכילה ובפיטפוט, כשברקע נשמעים צילצולי המטלפנים. הנורות של המרכזיה מהבהבות, מבלי שאיש שם לב אליהן.

לימוד או שוחד

הגיע גם תורו של הכתב המדיני של הרדיו, **שימעון שיפר**, לנסוע לארצות־הברית. כמו עיתונאים רבים אחרים הוזמן שיפר על־ידי השגרירות האמריקאית למסע־לימודים בארצות־הברית, הממומן ברובו על־ידי משלם המיסים האמריקאי.

גורמים בשגרירות מודים כי נסיעות אלה הן נסיעות־שוחד. מהניסיון יודעים בשגרירות כי עיתונאים שבילו חודש שלם בארצות־הברית וזכו בתוכנית־סיורים ובאירוח פזרני, מרגישים עצמם חייבים לאמריקאים, ומחוייבות זו באה לידי ביטוי בכתבותיהם. לפני שיפר נסע **שלום כיתל**, חביבו של ראש־הממשלה **מנחם בגין**, שהוא כעת כתב־הרדיו בוואשינגטון.

ברדיו ממתינים לראות כיצד תשפיע הנסיעה על דיווחיו של שיפר, כאשר ישוב.

יום רביעי

21. 5

● **חידושים והמצאות (6.32).** המשך מהשבוע שעבר — סקירת המעבדה הלאומית להנדסה בסקוטלנד, שבה מתכננים, בונים ובודקים מכשירים שונים, שכל אחד מהם מסייע לשיפור איכות־החיים.

● **מגזין לנוער (7.00).** עפעף עווד אירגנה, שבית־הספר לנזירות בחיפה יזמין את בני כתה י׳, מבית־הספר האוניברסיטאי בירושלים, להתארח אצלו. מדור אחר בתוכנית מספר על צעיר מכפר־יאסיף, המחונן בכמה כישרונות ותחביבים: כתיבת־שירה צייד וציור.

● **זמן מתן תורתנו (8.00).** בגלל חג השבועות תופסת את מקומם של האדונים והמשרתים תוכנית דתית מיוחדת, שבה שירים ופרקי הווי מחיי יהודי ירושלים. ההווי לקוח מסיפרו של יעקב יהושע. משתתפים: להקת גברים והשחקן אברהם ניניו.

● **איש קטן גדול (9.00).** סרט הקולנוע של השבוע הוא המערבון המפורסם של הבמאי ארתור פן, שצולם על פי הרומן של תומאס ברגר. ישיש שגילו מעל 120 מספר את קורות חייו. שהם בעצם קורות חיי המערב הפרוע. הישיש־נער, אותו מגלם דסטין הופמן, נחטף על־ידי בני שבט אינדיאני בהיותו בן 10. ליד הופמן מופיעים גם פיי דאנווי היפהפיה, מרטין באלזם וריצ׳ארד מאליגן. הופעה מיוחדת של צ׳יף דן ג׳ורג׳, ראש שבט אינדיאני המגלם גם בסרט תפקיד של ראש שבט אינדיאני. ג׳ורג׳ זכה עבור משחקו בסרט זה באוסקר.

יום חמישי

22. 5

● **שונית האלמוגים (5.30, שידור בצבע).** שידור חוזר של סרטם התיעודי של קרוב ואן מנוחין, העוקבים אחר חיי הטבע בראס־מוחמד. בני הזוג מנוחין

אירי צבי גרינברג
יום חמישי, שעה 9.30

צילמו גם על החוף וגם בעומק של 20 אלף רגל מתחת למים. מרכז הסרט הוא, כמובן, הריף ומערכת היחסים המיוחדת בקרב בעלי־החיים התת־מימיים, הניזונים כולם מאותן מקורות. הקריינים בעברית הם אירים לביא ואריה אורגד.

● **סיפורי ח׳ליל (6.32).** סיפורה של גלימת סבו של ח׳ליל, הנמצאת בחנות, משתלב עם סיפורו של אבו־סעוד, דודו של ח׳ליל, המגיע לשכונה אחרי שנעדר ממנה יותר מ־40 שנה. את השירים הגלימה והשיבה הביתה כתבו אנטון שמאס ודובי זלצר.

● **עמוד ענן בדמים (9.30).** אורי צבי גרינברג טוען, כי עד עליית הליכוד לשילטון הוא היה מוחרם על־ידי מערכת החינוך בארץ ועל־ידי המימסד. חלק חשוב מתהליך הסרת החרם על אצ״ג תופסת תוכנית הטלוויזיה המוקדשת לו. בתוכנית כזו זוכים בדרך כלל משוררים רק אחרי שהם הולכים לעולמם. הסרט, שאותו כתב וביים יגאל בורשטיין, מנסה לעקוב אחרי תמורות שחלו בשירתו ובהשקפותיו של אצ״ג מאז מילחמת־העולם הראשונה ועד היום. בורשטיין התגבר על כמה מיכשולים אובייקטיביים בהפקת סרט על אצ״ג, כשהוא מביא קטעי שירים שלו, המושמעים מפס־קול או מופיעים בכותרות, כשעל המסך מוצגות תמונות המתארות את הרקע הפוליטי, החברתי והתרבותי של התקופה שבה נכתב אותו השיר. כמו כן מביא בורשטיין, בעזרת הקריינות של אילי גורליצקי, כותרות עם ציטוטים מקטעי עיתונות שנכתבו על אצ״ג.

● **החפרפרת (10.30).**

המיקצוענים: קולינס
יום שישי, שעה 10.45

פרק שני בסידרה המצויינת על פי ספרו של ג׳ון לה־קארה. טאר יוצא לליסבון, שם הוא זוכה באמונה של אירינה וביומן המספק רמזים לחשיפת החפרפרת. בשובו הוא נחקר. התיק שאמור היה לספק מידע על שהותו של טאר בליסבון אמנם נמצא, אך מישהו דאג לתלוש ממנו את הדפים הנוגעים לאותו לילה המעורר את החשד נגדו.

● **קונצרט (11.20).** החלילן ז׳אן פייר רמפל וכמה נגנים מהתיזמורת הפילהרמונית הישראלית מנגנים תחת שרביטו של איזק שטרן את הקונצ׳רטו לחליל ק׳ 314 של מוצארט.

יום שישי

23. 5

● **בתולה אבל (5.32).** קשה להאמין אבל זה שמו של הסרט הערבי תוצרת מצריים של השבוע. סטודנטית ואמה הרקדנית עוברות להתגורר בקאהיר, כדי לפתוח דף חדש בחייהן. הבן של שכנם החדש מתאהב בבת, אך היא, לעומת זאת, מתאהבת בסטודנט שאותו פגשה באוניברסיטה. אך לסטודנט יש חלום משלו. לשאת אשה עשירה. העלילה מסתבכת, כשבזמן החופשה שלה יוצאת הסטודנטית לעבוד אצל מכר של אמה, שמתגלה אחר־כך גם כמאהב של האם. ואם כל זה לא מספיק, רוקמת הצעירה יחסי אהבה עם אותו מאהב של אמה. השחקנים המצריים המשתתפים בסרט הם נילי, סמיר צברי, מוסטפה פהמי, מרים פכר א־דין.

הופעה חוזרת: טיילור
שבת, שעה 10.05

● **אהבה בין אמנים (9.55).** בפרק הרביעי של הסידרה על פי הרומן של ברנארד שאו מקבלת מרי שתי הצעות נישואין בזו אחר זו, שתיהן בלתי צפויות. ג׳ון הוסקין, איש העסקים שאותו הכירה במסיבה שנערכה לכבוד אוון ג׳ק, פונה אליה אחרי היכרות בת 21 יום ומבקש ממנה להיות גברת הוסקין. מרי עונה בשלילה. זה לא סיים את הצעתו ואוון ג׳ק מבקש את ידה. גם הוא נענה בשלילה. אך כאשר מגיעה הידיעה על נישואיו של הצייר אדריאן הרברט לפסנתרנית היפה שלו בפיריס, שוקלת מרי שוב את הצעות הנישואין שהוגשו לה, כשהיא נוטה יותר לזו של הוסקין.

● **המיקצוענים (10.45).** קבוצה של לוחמים מיקצועיים, מאומנים וקשוחים, מתקבצת מכל רחבי תבל כדי לבצע שוד מושלם בהנהגתו של אדם בשם קריבאס. מכוניות מישטרה הוזעקו למקום אך הם הצליחו להימלט עם שללם. מטוסי חיל־האוויר המלכותי הוזנקו נגדם, אך הם הצליחו לעזוב את האי. קאולי ושני עוזריו, בודי ודויל, מאזינים באלחוט לכל מהלך המירדף ומצליחים לזהות את השודדים. קריבאס הגאה במיבצעו פונה אל הארכי־פושע סינקלייר, ומקבל אתגר חדש לכנופיה שלו: לבצע שוד פלוטוניום בכור גרעיני.

שיחה בשניים: נאוי
יום ראשון, שעה 10.55

שבת

24. 5

● **דיוקן (6.25).** פאוזי שחאדה הוא ערבי, שהיה לוחם בשורות הבריגדה הארצישראלית ופלמ״חניק לכל דבר. עם סיום מילחמת־העולם התנדב לצה״ל ואף זכה לאות על״ה. כיום מפעיל פאוזי ציוד כבד ועוסק בחפירות ארכיאולוגיות כבתחביב.

● **מופע אמנים ללבנון (6.55).** הפרק השני של המופע המייוחד שנערך למען תושבי דרום־לבנון, בקולנוע שניר בקריית־שמונה. האמנים היו ישראלים ודרום־לבנונים ואורח הכבוד היה רב־סרן סעד חדאד.

● **בצאת השבת (8.00).** התיזמורת הסימפונית של חיפה, בניצוחו של איתן אביצור, משמיעה צלילים ממורשת עדות ישראל. שלמה פרץ קורא דברי־רקע.

● **הופעה חוזרת (10.15).** סרט הקולנוע של מוצאי־שבת מציג את אליזבט טיילור כמרצה להיסטוריה עתיקה בקולג׳, המשכירה חדר לאחד מתלמידיה, שאותו מגלם השחקן ג׳וזף בוטומוס.

יום ראשון

25. 5

● **החבובות מרחוב הפתעות (8.30, שידור בצבע)** מארחות הערב את קני רוג׳רס. רוג׳רס הוא זמר קאונטרי, אך רבים זוכרים אותו כחבר בניו קריסטי מינסטרס ואחר־כך בלהקת המהדורה הראשונה.

● **שיחה בשניים (10.55).** עורכת דבר, חנה זמר, משוחחת עם ראש עיריית באר־שבע, השופט־לשעבר אליהו („דאוד אל נטור״) נאווי, על ספרדים ואשכנזים, על קיפוח העדות בארץ ועל התחזיות הקודרות הנוגעות לעדות ישראל אחרי פתיחת הגבול עם מצריים.

● **בועות (11.10).**

מסך גדול: היצ׳קוק
יום שני, שעה 8.30

ממלא המקום של ברט עושה אהבה עם אשתו של ברט, מרי, ובובת העץ של צ׳אק מתלוננת שלא היתה יכולה לישון כל הלילה בגלל רעשי המיטה. בבוקר מנסה המחליף של ברט לשכנע את מרי לחזור למיטה. היא מסרבת, והוא הולך לעבודה. זוהי הפתיחה לפרק בועות שיוצג הערב.

● **רשת שידור (10.00).** שם הפרק של הערב: פגישה בקליפורניה.

יום שני

26. 5

● **מורשה (8.03).** החידון ביהדות ובתולדות ישראל של מרדכי פרימן, מה הקשר, חוזר הערב למסך הקטן.

● **מסך גדול מסך קטן (8.30).** ניסים דיין מביא תוכנית לזיכרו של הבמאי אלפרד היצ׳קוק, שנפטר החודש. הקטעים מתוך סרטיו שיוקרנו הערב הם: פרנזי, מזימות בינלאומיות, 39 המדרגות וסוכן חשאי. דיין יציג גם קטע מסרטה החדש של עידית שחורי, מעגלים, שעדיין לא עלה על המסכים אך עורר כבר מהומות.

● **כניסה חופשית (9.30).** העיקרון בתוכניות של אלי ניסן הוא פשוט: פעם בחודש תוכנית טובה, ופעם בחודש תוכנית גרועה. לכן צפוייה הערב תוכנית טובה, שתעסוק בנושא עינויי־דין.

● **הארט ואשתו (10.45).** ממשיכים להציק לאינטליגנציה של הצופה. שם הפרק של הערב: רציחות בכביש.

יום שלישי

27. 5

● **כרטיס ביקור (9.30).** גדי קסטל, חבר קיבוץ נצר סירני, עלה לארץ עם הוריו מוונציה. גטו ונציה הוא נושא התוכנית שלו הערב. גדי מסייר עם המצלמה בגטו, השוקע יחד עם העיר כולה, פוגש ב־

יזכור לדז׳יגאן
יום שלישי, שעה 10.00

שרידי הקהילה היהודית, המונים עתה 20 מישפחות, ומבקר במושב־הזקנים היהודי ובבית־הקברות היהודי של העיר. בעבר הכין גדי סרט על גטו רומא, ששודר אף הוא בטלוויזיה.

● **שימעון דז׳יגאן (10.00).** שידור שני של תוכנית שצולמה לפני חמש שנים, ביום ה־30 למותו של השחקן האידי הגדול. התוכנית, כולה ביידיש, מורכבת ממערכונים ומפיזמונים בביצועו של דז׳יגאן. מלבד דז׳יגאן השתתפו בה גם חוה אלברשטיין, מוסקו אלקלעי, שימעון ישראלי ומישה נתן.

במדינה

דרכי חיים

גייזלר נגד גייזלר

הילדים הוצאו מן הארץ ללא ידיעת אביהם. האם היה מישרד־הפנים מעורב בפרשה?

הקונסול הישראלי בשיקאגו יע־קוב שגב, רתח מזעם. „אני רוצה לדעת,” דרש בשיחה טלפונית, „איך הוצאתם את דן ומרדכי גייז־לר מתחומי ישראל.”

מעברו השני של הקו היו ברוך ושרה זומר, הסב והסבתא של הילדים מצד אימם, יפה. „זה לא עיסקך ואנחנו לא רוצים לשמוע ממך יותר,” היתה התשובה ש־קיבל הקונסול.

הילדים, מרדכי (4) ודן (2), בני־הם של הדוקטור אליעזר ויפה גייז־לר, הוצאו מהארץ ללא ידיעת אביהם. בתחילת חודש פברואר הם הוטסו לארצות־הברית, שם הצטרפו לאמם. בני הזוג גייזלר נמצאים בהליכי גירושין. יש להם עוד בת, לימור בת העשר, הנמ־צאת עם אביה בשיקאגו.

כרגיל במיקרים כאלה, הסבל הוא בעיקר מנת חלקם של היל־דים. אלא שבמיקרה זה הפך האב נכה, והאם, יפה, נחשדת על־ידי בעלה במעשה הונאה. לדבריו, מח־פה מישרד־הפנים על ההונאה ו־שותף לה.

הזנחה ונכות. בני הזוג גייז־לר שהו בשנים האחרונות באר־צות־הברית, במדינת אילינוי, שם משתלם אליעזר במינהל־עסקים מטעם אוניברסיטת תל־אביב. אלי־עזר הוא מומחה בינלאומי לני־הול, ואף נשלח על־ידי ממשלת ארצות־הברית לגוואטמלה ובראז־יל למטרות סיוע וייעוץ. בשנת 1977 זכה המשתלם המבריק בתו־אר „הצעיר המצטיין של ארצות־הברית”. הוא הישראלי היחידי ש־זכה בתואר רב־יוקרה זה.

לפני שנסע להשתלמות עבד אליעזר בתפקיד בכיר במישרד־הביטחון, ונראה היה כאילו הקא־ריירה שלו נמצאת על דרך המלך. עד שהחלו הצרות המישפחתיות. לדברי קרובי המישפחה, התפתחו אצל יפה בעיות נפשיות שהלכו וגברו עד כדי אישפוז, בישראל ובארצות־הברית. יחסי בני הזוג גייזלר עלו על שירטון.

המשבר החמור ביותר פרץ בת־חילת שנת 1979, בעת שאליעזר היה מאושפז בבית־חולים בשי־קאגו ועבר ניתוח ברגלו שנשב־רה. מצבה של יפה היה אז מעור־ער, ואליעזר רצה לקחת את היל־דים לביקור בישראל, אך נתקל ב־התנגדותה הנמרצת של אשתו, ש־הילדים היו רשומים בדרכונה. כל תחנוניו לעזרה אצל הקונסול ב־שיקאגו נתקלו בתגובה: „אין מה לעשות, כל זמן שהילדים רשומים בדרכונה של אשתך.”

בינתיים התערב בפרשה גורם בלתי צפוי. זה היה מישרד־הסעד האמריקאי, שראה חובה לעצמו לדאוג לילדים, שהם גם אזרחים אמריקאיים, כיוון שנולדו בתחומי ארצות־הברית.

לידי מישרד־הסעד האמריקאי הגיעו ידיעות על כך שהאם מז־ניחה את ילדיה. הדברים הגיעו לידי כך, שעובדים סוציאליים של המישרד איימו לקחתם ולמסרם ל־מישפחות אומנות.

כששמע על כך אליעזר עזב מיד את בית־החולים, בניגוד ל־מיצוות רופאיו, ומיהר להוציא ליל־דים דרכונים אמריקאיים כדי ש־יוכל לקחתם לישראל. תוך כדי ההתרוצצויות חל סיבוך ברגל ו־אליעזר יישאר כנראה נכה.

הצהרה כוזבת. בתחילת חודש פברואר 1979 חזרה יפה גייזלר לישראל עם שני הילדים, מרדכי ודן. הוריה פנו לעזרת קרובי מישפחה שהפגישו את יפה עם פסיכיאטר. הרופא טען שיפה זקוקה לאישפוז, ואף המליץ ש־לא להשאירה לבד עם הילדים. כעבור שלושה ימים חזרו יפה וה־ילדים לארצות־הברית.

„שבוע לאחר מכן,” מספר אלי־עזר גייזלר, „נאלצתי להביא את אשתי לארץ לטיפול פסיכיאטרי דחוף.” בהיותה בבית־החולים הש־תכנעה יפה, כי לטובת ילדיה יש לשנות את רישומם בדרכון. ואמנם היא נתנה את הסכמתה המפורשת — כפי שמחייב החוק — למחיקת שמות הילדים מדרכונה. הם נר־שמו בדרכונו של האב.

הילדים נשארו בבית אמו של אליעזר בבאר־שבע, ואליעזר חזר לארצות־הברית כדי להסדיר את החובות העצומים שהצטברו בבית־החולים שבו היתה מאושפזת אש־תו, ולשלם את הוצאות הניתוח ש־שעבר הוא עצמו ברגלו.

בינתיים, בעוד בעלה בארצות־הברית, שינתה יפה את דעתה. ב־חודש יולי האחרון פנתה למישרד־הפנים והוציאה דרכון חדש. „אש־תי ביקשה לרשום את הילדים ב־דרכונה,” מספר אליעזר, „על סמך הצהרה כוזבת, כי הילדים לא היו רשומים בכל דרכון שהוא לפני כן. מישרד־הפנים קיבל את ההצ־הרה, לא בדק כלל אם אמנם רשו־מים הילדים בדרכון אחר — למ־רות שכל הנתונים הללו נמצאים בתיקיון המישרד — ובנוסף, מישרד־הפנים לא קיבל את אישו־רי המפורש לרישום הילדים בדר־כון האם, ובכך עבר על החוק המחייב צעד זה.”

כאשר השתחררה יפה מבית־החולים, פעלה במהירות גם כדי

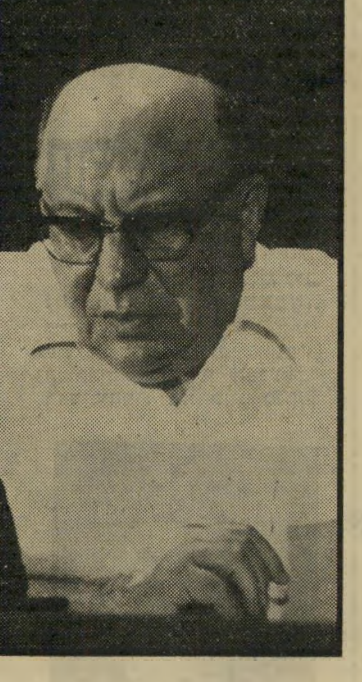

שר בורג
בניגוד לחוקי ישראל

לתפוס מחדש חזקה על ידיה. „יפה והוריה פרצו לבית שבו שהה מר־דכי,” מספרים קרובי הזוג, „ולק־חו אותו איתם לבית הוריה.” אמו של אליעזר וקרוביו העדיפו ששני הילדים לא יופרדו זה מזה. מסרו לרשותה גם את דן בן ה־שנתיים.

שימוש בדרכון האם. כאשר נודע לאליעזר על העברת הילדים לרשות אשתו, פנה מייד ליועצת המישפטית של מישרד הרווחה, עורכת־הדין שטופמן, וזו אמנם הזדרזה לשלוח עובדת סוציאלית לבקר את הילדים. העובדת הסוצ־יאלית, כמו שאר קרובי המישפחה, נתקלה בקשיים כשביקשה לראות את הילדים, אך הצליחה לבסוף

קונטראלוקס

עם ''קונטראלוקס'' אין צורך בשמשיה.
''קונטראלוקס'' מעניק לך שיזוף מבוקר תוך הגנה מפני כויות.
''קונטראלוקס'' מהווה פילטר המסנן את קרני השמש המזיקות

להשיג בכל בתי המרקחת

טבע
תעשיות פרמצבטיות בע"מ,

קול המפרסם

המשחה היעילה להגנה מלאה בפני עקיצות
יתושים ושאר מטופפים טורדניים
בלתי ניראת ובלתי מורגשת
עם משחת קומפלר כיף להיות בשפת הים!
דוחה חרקים מושלם
קומפלר
טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

אב גייזלר
הצהרה כוזבת

לפגוש אותם בגן. „הם אומנם מתפקדים באופן רגיל,” היא דיווחה לקרובי המישפחה המודאגים, „אבל היה מוזר בעיני שהם כלל לא מזכירים את אמם ומדברים כל הזמן רק על אביהם.”

יפה חזרה שיקאגו לפני כחצי שנה, כדי לענות בבית־המישפט האמריקאי על תביעת הגירושין שהגיש בעלה, והשאירה את הילדים בידיהם של הוריה, ברוך ושרה זומר.

הפרשה הגיעה לשיאה ב־4 בפברואר. „הסב והסבתא של ילדי, הורי אשתי, הוציאו את הילדים מהארץ, ללא ידיעתי וללא אישורי,” טוען אליעזר גייזלר. „גם זה נעשה בניגוד לחוק ובדרך שריח של שחיתות נודף ממנה.”

בירור במישטרת הגבולות הראה, כי הילדים הוצאו מהארץ כשסבם וסבתם עושים שימוש בדרכונה של האם, ששהתה באותה עת בארצות־הברית. את התעלומה הזו, שאת פישרה סירבו ברוך ושרה זומר להסביר לקונסול הישראלי בשיקאגו, חוקרים אנשי מישטרת הגבולות ואנשי מישרד־הפנים. הם ישמחו בוודאי להציג שאלות אחדות לסב ולסבתא, אם וכאשר יחזרו הללו מארצות־הברית.

בינתיים רשומים דן ומרדכי גייזלר בדרכוני שני ההורים, וזאת בניגוד לחוק. קרובי הזוג מספרים, כי האם ומישפחתה מסיתים את הילדים נגד אביהם, וגורמים להם נזק נפשי גדול יותר מזה שכבר נגרם להם.

„זהו מיקרה חמור מהמיקרה של יוסל׳ה שומכר,” טוען אליעזר גייזלר, „משום שמישרד־הפנים נתן גושפנקה רשמית לזיוף מיסמך, למתן הצהרה כוזבת ולפעולה של רישום ילדים בדרכון הורה בניגוד לחוקי מדינת ישראל.

„למרות פניותי ופניות באי־כוחי להנהלת המישרד ולמישטרה, מתעלם מישרד־הפנים מהעניין. אנחנו נתקלים בקיר אטום בכל מקום שאליו אנו פונים.”

„מישרד־הפנים חוקר את תלונותיו של אליעזר גייזלר,” אמר השבוע דובר המישרד, יצחק אגסי.

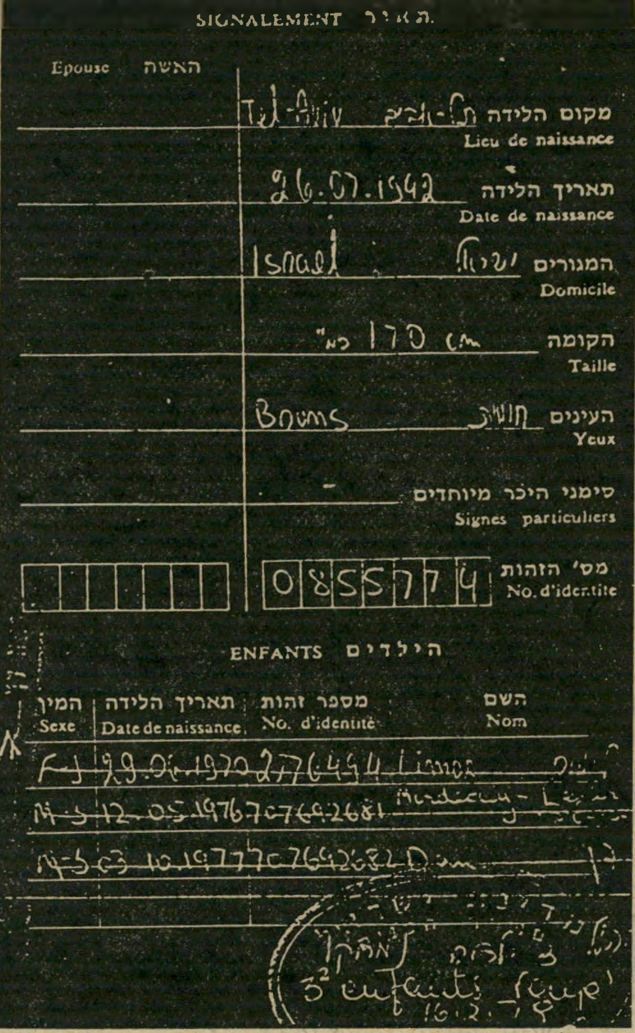
SIGNALEMENT תאור

Epouse האשה

מקום הלידה — Lieu de naissance: Tel-Aviv תל־אביב

תאריך הלידה — Date de naissance: 26.07.1942

המגורים — Domicile: Israel ישראל

הקומה — Taille: 170 cm ס"מ

העינים — Yeux: Browns חומות

סימני היכר מיוחדים — Signes particuliers: —

מס׳ הזהות — No. d'identite: 0855774

הילדים ENFANTS

השם Nom	מספר זהות No. d'identité	תאריך הלידה Date de naissance	המין Sexe
[illegible]	[illegible]	[illegible]	F
[illegible]	[illegible]	12.05.1976	M
[illegible]	[illegible]	[illegible]	M

3 enfants

עמוד מדרכונה של יפה גייזלר
גושפנקה רישמית לזיוף

מישפט

סדור עקר

מצפונו של הנאשם לא התיר לו לגנוב מאנשים פרטיים, והוא העדיף להתאבד מאשר לחזור לכלא

השוטר דניאל נגר החוויר, הוא חש את קרירות האקדח ליד רקתו, ושמע את נקישת ההדק הנלחץ. אך יריה לא נשמעה. דניאל נותר בחיים, היד שאחזה באקדח השמיטה אותו לא לאט, וליאון קופרברג שאחז באקדח, אמר: „אני יודע שהאקדח לא יורה.”

מדוע ניסה קופרברג לירות בשוטר באקדח שאינו יורה, סופר השבוע בבית־המישפט.

קופרברג (30), הוא יליד פולין. אביו יהודי ואמו נוכריה, ולכן לפי ההלכה אינו יהודי. אולם הוא שנא את פולין, וברח משם בשנת 1972 לדנמרק, ולבסוף התגלגל לישראל. בתחילה היה מלא תיקווה. והא למד באולפן בקיבוץ אך לא השתלב בחיי החברה שם.

כאשר גוייס לצה״ל נעורה בו תיקווה חדשה למציאת חברה ושינוי אורח־החיים. אך גם תיקווה זו נגוזה אחרי חודשיים, כששוחרר מהצבא בגלל קשיי מישמעת והסתגלות.

לבדו בארץ, ללא מישפחה, מכרים וידידים, התגלגל ברחובות הערים. ימים שלמים לא היה מוציא מילה מפיו, פשוט לא היה לו עם מי לדבר. לא היה לו גם מקור

(המשך בעמוד 58)

יוון-סע לשם עם פלתורס ותגלה עולם אחר.

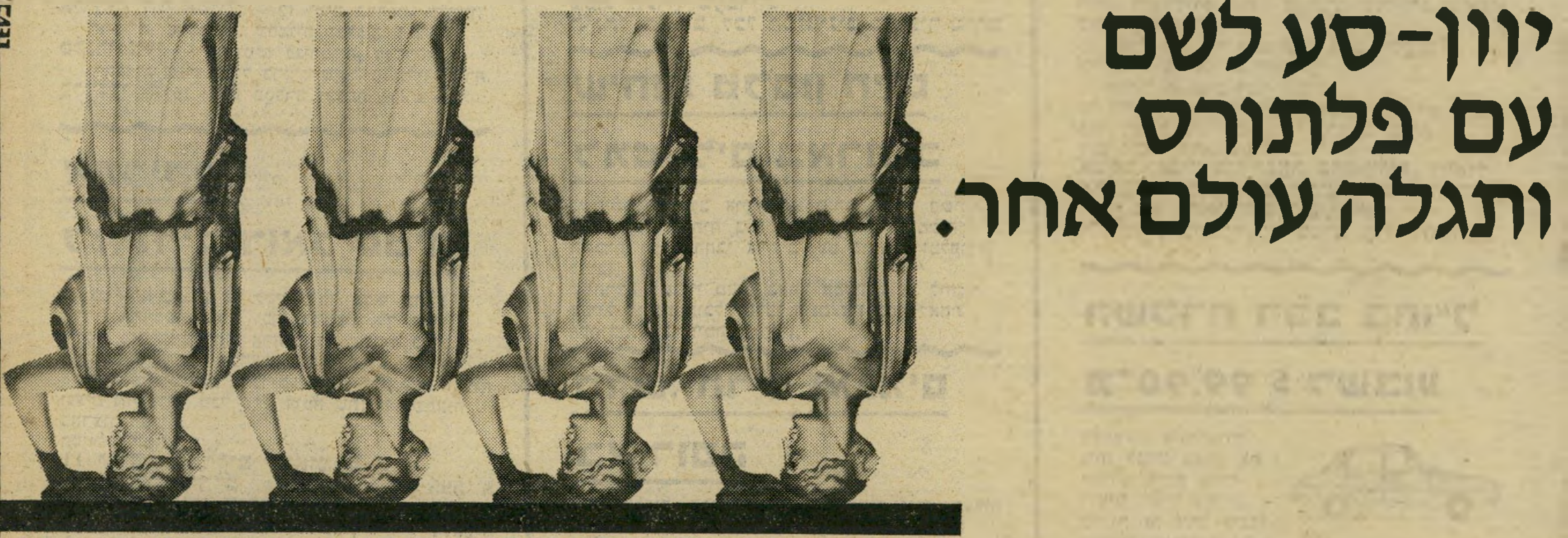

אפשר לראות את יוון ואפשר לראות את יוון. סע ליוון עם פלתורס ותגלה יוון פרטית, אישית שלך–עולם אחר, שרק פלתורס יכולה להראות לך.
בחר כבר עתה את התכנית המתאימה לך:

עולם צעיר-ל"גזעיים" שבחבורה

8 ימי נופש ובילויים נון–סטופ לצעירים בעיירת הקייט המרהיבה גליפאדה.
אווירה אירוטית, חוף ים, שמש נצחית, מוסיקה ובילויים שלא מן העולם הזה, בטברנות ומועדונים יווניים.

עולם קלאסי-לאוהבי הסיורים והנופש

10 ימי סיור ונופש שתחילתם באתונה ואתריה הקלאסיים והמשכם במלונות הנופש בעלי הרמה, בפורטו הידרה או במפרץ וראונה, המשופעים בפעילויות ספורט ובילויים. אפשרויות לסיורים אופציונאליים ושייט לאיים הסרוניים.

מועדי יציאה (לשני הטיולים הנ"ל)
18.5.80 (חג שבועות)
כל יום ג׳ בשבוע החל מ–17.6.80

הפלגה באניה סיורים ונופש ביוון

15 ימים הכוללים הפלגה מחיפה לפיראוס ובחזרה באניה "אריון" סיורים באתונה ונופש במלון "וראונה ביי".

מועדי יציאה:
כל יום א׳ בשבוע–החל מיום 15.6.80

טוס וסע ברחבי יוון

חבילת תיור משולבת לנוסעים אינדבידואליים, הכוללת אכסון, השכרת רכב ומסלול מומלץ לתיור עצמאי.

חשוב מי מראה לך את העולם.

פלתור בע"מ
נסיעות ותיירות

תל־אביב, משרד ראשי: רח׳ אחד העם 28, טל. 650862; רח׳ בן־יהודה 49, טל. 221226; מלון הילטון, טל. 246832. **ירושלים:** רח׳ שלומציון המלכה 2, טל. 234318; מלון הילטון, טל. 534097; מלון פלאזה, טל. 224622.

חיפה: דרך העצמאות 82, טל. 660981. **חדרה:** רח׳ הרברט סמואל 66, טל. 22927. **רחובות:** רח׳ הרצל 167, טל. 51080. **נתניה:** רח׳ דיזנגוף 33, טל. 22724. **הרצליה:** מלון השרון, טל. 052־78526

חברת הנסיעות הראשונה בישראל

פריסקופ לחו"ל קיץ 80'

"קוקס" וסע ללונדון
ומלונדון לאנגליה
סקוטלנד וכל אירופה

אם בתוכניתך לכייף הקיץ בלונדון, מדוע שלא תעשה זאת באחת מטיסות הצ׳רטר הזולות אשר אופיר טורס מציעה לך וכשאתה כבר שם נצל את ההזדמנות לעבור עוד כמה גבולות באירופה בטיול משגע של „תומס קוק". חברת הנסיעות הגדולה בעולם והמובילה מס׳ 1 במסלולי הטיולים באירופה. טיולי „תומס קוק" אותם תוכל להזמין בארץ, רק באופיר טורס, יוצאים כולם מלונדון ומחזירים אותך אליה. החבר׳ה באים מכל העולם והמדריכים מאנשי „קוק" — הם סופר מקצועיים ודוברי אנגלית. הרעיון הוא שתיהנה ממכסימום חופשה בלונדון, שתראה מכסימום אירופה, ותשלם מינימום שבמינימום.

לבחירתך:

בריטניה המקסימה — 9 ימים באנגליה וסקוטלנד 262 £

המורשת הבריטית — 10 ימים באנגליה וסקוטלנד 306 £

צפון סקוטלנד — 6 ימים מגלאזגו לאדינבורג 146 £

3 בירות אירופה — 7 ימים בצרפת, בלגיה ואנגליה 132 £

קוקטייל אירופאי — 10 ימים בהולנד, גרמניה שווייץ וצרפת 232 £

אירופה הקלאסית — 12 ימים בצרפת, שווייץ, איטליה, אוסטריה, גרמניה ובלגיה 233 £

סקנדינביה — 15 ימים בנורבגיה, דנמרק ושבדיה 524 £ כולל כרטיס טיסה מלונדון וחזרה.

פלמנקו — 15 ימים בספרד וצרפת 363 £

אמריקה
לאינדיבידואליסטים

גם אם אתה בעניין של לטייל לבד, כדאי שתדע שדרך אופירטוס אתה יכול להבטיח לך כמה טיולים מאורגנים בתוך ארה"ב. מה שבטוח בטוח. אתה גם עושה מה שבראש שלך, וגם לא מחמיץ את המקומות שכולם מדברים עליהם. פרט לכך זה נוח ונעים וזול יותר מכל טיול דומה שתזמין כשתהיה בארצות-הברית.

הטיולים המוצעים:

11 ימים בפארקים הלאומיים ומערב ארה"ב	— 595 $
9 ימים בדרום מזרח ארה"ב	— 445 $
19 ימים אמריקה מחוץ לארץ	— 1077 $
11 ימים בחוף המערבי כולל מקסיקו	— 559 $
7 ימים בצפון מזרח ארה"ב	345 $
8 ימים בקנדה	

אנגלית באנגליה
לתלמידים ולמנהלים

אופירטורס מציעה מבחר מגוון של חופשות לימוד באנגליה במיטב המכללות של ACEG להוראת האנגלית. קורס קיץ כזה הנמשך בין 3—24 שבועות יכול לעזור ל:

- ✶ בני 15 ומעלה שיש להם קשיים באנגלית.
- ✶ שביעיסטים, שמיניסטים לפני „הבגרות".
- ✶ מורים לאנגלית המעונינים בהכשרה נוספת ליתר בטחון.
- ✶ סטודנטים החייבים להעלות את הרמה לצרכי לימודיהם השוטפים.
- ✶ מבוגרים שרוצים סוף סוף לדבר חופשי.

במכלול ההצעות של אופירטורס ישנם גם קורסים מקצועיים ספציפיים לאנגלית טכנית, עסקית, מסחר ובנקאות, מזכירות ועוד.

מקסיקו ללא
תוספת מחיר

מה זאת אומרת?

זאת אומרת כל הדברים היפים שקורים בטיול מחוף לחוף באמריקה עם טיסה מיוחדת למקסיקו ואקפולקו ללא כל תוספת במחיר.

ושם? טיולים לפירמידת השמש והירח, אפשרות לשוט בגנים הצפים של קסוצ׳מילקו ועוד ועוד.

כל זאת במחיר מפתיע של 2,264 $ + 3,760.— שקל. הניתן בשיטת התשלומים המהפכנית של אופירטורס.

על זה נאמר: „סופר אמריקה" וזה גם שם הטיול הנמשך 28 יום.

מלונות מעולים
בלונדון
החל מ־14.20 £ ללילה

אם אתה כבר באנגליה תוכל להתארח באמצעות אופיר טורס בבית מלון מעולה בלונדון ולחסוך לך הוצאות אכסון יקרות. להנאתך בשירות זה 2 בתי מלון METROPOLE, מדרגת תיירות ראשונה, במחיר של **18.75 £ ללילה במקום 25.30 £** ו־**ROYAL NATIONAL, מדרגת תיירות מעולה, ב־14.20 £ ללילה בחדר זוגי. המחיר כולל ארוחת בוקר קונטיננטלית, דמי שירות ומיסים.**

מפת לונדון בעברית
תינתן ח י נ ם לכל המזמינים באופיר טורס

שיחות טלפון חינם
למטיילים בארה"ב

כשתיסע לארה"ב דרך אופירטורס תקבל רשימה מקיפה של רשתות בתי המלון הגדולות ומשרדי השכרת רכב ברחבי ארה"ב (עם כתובות וטלפונים כמובן).

כשתרצה לשריין מקום באחד המלונות או ליהנות מטיול ממונע תוכל לטלפן חינם אין כסף לאחת הכתובות שברשימה ולהזמין.

חדש. הרים ואגמים
באירופה

הרי האלפים, הרי הדולומיטים, יערות וינה, תעלות ונציה. אגם ג׳נבה, מפלי הריין ו... קצרה היריעה מהכיל את כל מה שרואים במסלול החדש של אופירטורס לאירופה.

„אירופה הרים ואגמים" כולל את שוויץ, איטליה, אוסטריה וגרמניה, נמשך 15 יום, והוא התשובה למי שמחפש טיול לא יקר בחו"ל, בטבע עוצר נשימה. המחיר 823.— $ + 1793 שקל.

ספרד ופורטוגל
במחיר צ׳רטר

ליסבון, סיביליה (אפשר להסתפר), קורדובה, גראנדה, מדריד, טולדו, בדאחוס.

15 ימים נפלאים — גרנדיוזוס בספרדית

איכות הטיולים — אופירטורס

המחירים: צ׳רטר נמוכים 699 $ + 1890 שקל.

כדאי למהר להרשם כי ההצעה לתקופה מוגבלת.

לאיים הקאריביים
באוניות שעשועים

אם אתה חולם להגיע לאיי הבתולה, לסאן מרטין, לפורטוריקו או לאיי הבהמאס, אתה יכול להזמין לך שייט משגע על אחת מאניות הפאר שאופירטורס מעמידה לרשותך.

לאוניות קוראים:

MARDI-GRAS CARNAVALE, FESTIVALE

וזה מבטיח לך: ארוחות כיד המלך, מסיבות קוקטייל, נשף מסיכות, מופעי בידור, קבארט, מועדוני לילה, קאזינו, ומה לא?

מס׳ 1 בטיולים
בארה"ב מחוף לחוף
במחיר החל מ־$2627

אופירטורס הראשונה שגילתה אותה לישראלים. בקיאות, ותק ונסיון של שנים לא הולכים ברגל. לאופירטורס היום המבחר הגדול והמגוון ביותר של טיולים ברחבי ארה"ב, עם מלווים סופר מקצועיים שממש מכירים את אמריקה.

זה מה שעשה הזמן לטובת המטיילים עם אופירטורס וזה מתבטא גם במחירים.

החל ממחיר פנטסטי של 2627 $ בטיול „אמריקה הקלאסית" לטיול היוצא ב־24.6.80 (25 יום).

נוסעים ביולי 80
גומרים לשלם ב־1981

השנה אופירטורס יוצאת בתוכנית תשלומים מהפכנית לאירופה ואמריקה:

1/3 המחיר ב־3 תשלומים שווים מיום ההרשמה עד 10 ימים לפני הנסיעה.

1/3 המחיר 10 ימים לפני הנסיעה.

על היתרה נותנת אופירטורס אשראי שישולם לאחר גמר הטיול ב־6 תשלומים חודשיים שווים ללא ריבית וללא הצמדה.

אפשר לנסוע כדי לגעת בחסכונות, לחסוך את עליות המדד הפרועות ולתפוס הרבה חו"ל. לא כדאי לחשוב פעמיים.

התוכנית בתוקף. לנרשמים עד ה־30.5.80.

השכרת רכב בחו"ל
מ־99.90 $ לשבוע

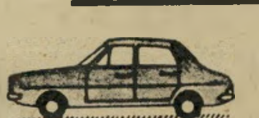

באמצעות אופירטורס ניתן לבצע בארץ את שכירת הרכב איתו רוצים לטייל בחו"ל. שירות זה ניתן ליעדי אירופה ואמריקה.

לאירופה אפשר גם לשכור קרוון (בית ממונע) בכל גודל ובמחיר הנראה לכם ביותר. לנוסעים ב„אופירטורס" מוצעות 99 מכוניות להשכרה מגרמניה ב־99.90 $ בלבד לשבוע במקום 125—175 $.

כל הקודם זוכה!

צ׳ופר לפני ג׳יוס

השנה רוב השביעיסטים והשמיניסטים לא עושים חשבון לאף אחד. לפני שמתחילים לדגור על הבגרות, ולפני שרצים עם המדים בג׳בלאות, לוקחים ת׳הלואה של אופירטורס ללא ריבית וללא הצמדה ויוצאים למסע כיופים באירופה.

ב־23 יום מספיקים לעבור את כל המקומות המשגעים באיטליה, אוסטריה, שוויץ, צרפת, הולנד ואנגליה ומבקרים גם בבלגיה.

המחיר: 2290 שקל + 1245 $.

בקיצור שיגעון.

אופירטורס
נציגי החברה מס׳ 1 בעולם
Thomas Cook

תל־אביב: בן־יהודה 32, טל. 299121, אבן גבירול 68, טל. 269052 ● **ירושלים:** אגף מלון המלך דוד, טל. 222777 ● **חיפה:** דרך העצמאות 62, טל. 663011.

שער 4.1 שקל = 1 $

(מ)

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

הממשלה מתחילה לגרש בעיות

הממשלה שלנו זה לא כמו שחושבים. יש שם כמה מוחות אינטלקטואליים אמיתיים שכל הזמן מתרוצצים אצלם הירהורים והם מסיקים מסקנות אנליטיות מאוד. בפעם האחרונה שקרה דבר כזה, וזה היה דווקא לא מזמן, גילו המוחות האינטלקטואליים בממשלה שגירושים לא פותרים בעיות. המוחות האינטלקטואליים גילו שלא עזר כלום שגירשו את קוואסמה, מילחם והקאדי. הבעיית הפלסטינית נשארה במקום, ולא זזה אפילו מילימטר אחד קדימה או אחורה, ימינה או שמאלה, למעלה או למטה. היו עוד דוגמות שהביאו את

המוחות בממשלה למסקנה שבמקום לגרש אנשים צריך להתחיל לגרש בעיות. להלן צרור גירושים לדוגמה.

הבעייה הפלסטינית: השרים מתכנסים בחדר אטום, מעמעמים את האורות, עוצמים את העיניים, תוקעים את האצבעות הקטנות באוזניים ולוחשים שלוש פעמים: „אין בעיית פלסטינית, יש בעיית ערביי ארץ־ישראל". על־ידי כך מגורשת הבעיה הפלסטינית סופית, והופכת לבעיית ערביי ארץ־ישראל, וכך היא עוברת מתחום טיפולו של שר־החוץ לתחום טיפולו של שר־הפנים.

בעיית ערביי ארץ-ישראל: אחת הדרכים המקובלות לגירוש הבעייה הזאת היתה בעזרת יריות באוויר, עד שגילו שהשיטה הזאת יותר איטית אפילו משיטת הגיור כהלכה. בעיקבות זה חוזרים על תהליך הגירוש מהבעייה הקודמת, אבל הפעם לוחשים: „אין בעיית ערביי ארץ־ישראל, יש בעיית נפט", וכך עוברת הבעייה משר־הפנים לשר־האנרגיה.

בעיית הנפט: אין בעיית נפט. הבעייה נפתרה לפני כמה שבועות בוועידת המפלגה הליברלית. רבים שאלו אז: תמורת מה מכר אז שר־האנרגיה מר מודעי את יו"ר הנהלת הסוכנות מר דולצ'ין? היום כבר אפשר לגלות שמר מודעי מכר את מר דולצ'ין למר ארליך תמורת נפט, והיום יש לנו מספיק נפט.

הבעייה הכלכלית: כבר ניסו לפתור את הבעייה הזאת על־ידי גירוש מילטון פרידמן, גירוש יחזקאל פלומין, ולאחרונה גירוש שמחה ארליך. הכל ללא הועיל. אבל מה, לאור המדדים הצפויים הולכים המוחות האינטלקטואליים בממשלה ומשתכנעים שמר יגאל הורביץ כבר מזמן הפסיק להיות בן־אדם והפך להיות בעיית, ולכן הדרך היחידה להתגבר על הבעייה הכלכלית היא על־ידי גירושו של מר הורביץ.

הירידה: זו הבעייה היחידה שאפשר להתגבר עליה על־ידי גירוש אנשים דווקא, וזה בשיטה פשוטה: כל מי שיורד מכריזים עליו כמגורש, ובעיית הירידה המסובכת והבעייתית הופכת במכה אחת לגירוש פשוט ובלתי־בעייתי.

דו"ח על מצב האומה

אני רוצה למסור כאן דו"ח קצר על מצב האומה כמו שהוא נראה מהמילואים בגדוד שיריון אחד.

בהתחלה מתייצבים ונרשמים. ההתייצבות מאופיינת בקיזוז. מצד אחד יש איקסים קטנים ליד די הרבה שמות של אנשים במצבת הגדוד. האיקסים האלה אומרים שהאנשים האלה לא נמצאים כרגע בארץ. ולמה הם לא נמצאים כרגע בארץ? מה זה, עונת החופשות פתאום, בחודש מאי? עושים סקי בשווייץ? משתזפים בריוויירה? מרימים שפנפנות בלאס־וגאס? לוקחים שאכטה בקאהיר? לא. לי יש הרגשה שהאנשים האלה הם כרגע לא בארץ בשביל „לבדוק אפשרויות", ובטח יש גם כמה שכבר גמרו לבדוק, אבל לא הודיעו על זה בזמן לשלישות.

אבל מה, האיקסים האלה מקוזזים. בדרך־כלל יש המון בקשות להשתחרר מהמילואים, מה שנקרא ולת"ם, בגלל העונה. תמיד כשיוצאים למילואים זה עונה בשביל מישהו. אחד יש לו עונת אבטיחים, אחר יש לו עונה שבשוק הולך מערכות סטריאו. יש כאלה שתמיד בעונת המילואים האשה בהריון מתקדם, הקיצור: עונה. השנה כמעט אף אחד לא בא עם סיפור מההפטרה, נגמרו כל העונות. אז זהו. מורידים את האיקסים שבודקים אפשרויות, מוסיפים את אותם שנגמרה להם העונה, ויוצא בערך אותו מספר של מתייצבים.

אחר־כך יש בערב, לפני שמתפזרים למקומות, בידור בטלוויזיה. ופה יצא לי לראות משהו שבחיים שלי עוד לא ראיתי כזה דבר. פתאום באמצע החדשות הופיע ראש־הממשלה שלנו, מנחם בגין, בנאום באיזו ועידה, דווקא היה לבוש יפה והכל — והתחילו הצעקות שאי־אפשר היה לשמוע מילה ממה שבגין אמר. כל אותם שנגמרו לחם העונות התחילו לקלל כאילו שבגין היה איזה שופט כדורגל או משהו כזה. אפילו אני, שאני לא אוהב את בגין מי־יודע־מה, אם היו לי יותר ביצים הייתי צריך להגן עליו מפני ההאשמות שעפו שם במילואים. וחיה אחד, שכנראה אצלו נגמרה עונה טובה במיוחד, שלא התעצל, והתקרב אל מכשיר הטלוויזיה, ומה אתם

מצבו של ראש־הממשלה במילואים

יודעים — בחיי אלוהים שככה יהיה לי טוב — הכניס ישר בין העיניים של בגין בטלוויזיה יריקה. מה זה יריקה — יריקה כזאת ממלאת בשקט את חצי מיפלס הכנרת בשנה נורמלית.

זהו. ומה שאומרים עוד אצלנו במילואים, זה שכל הסקרים האלה שאומרים שהליכוד יזכה בעשרים מנדטים או בחמישה־עשר מנדטים, זה הכל בלוף. החברים במילואים אומרים שזה הליכוד שמזמין את הסקרים האלה, והם כולם לטובתו, כי מה שבאמת יהיה זה שהליכוד יכול לשכוח מאחוז החסימה.

העיר שלא חוברה לה יחדיו

אני מאוד מצטער, אבל דווקא היום יש לי חדשות רעות, וזה בעניין שהוא ציפור נפשינו. מה שאני הולך לטעון זה שירושלים בירתנו הניצחית היא העיר שלא חוברה לה יחדיו. ובעניין הזה לא יעזור לראש־הממשלה שלנו גם אם יגיד חמש פעמים בשבוע „אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני". אם הכוונה שלו זה שמלהגיד את זה עוד פעם ועוד פעם ירושלים תתרגל להיות לאט לאט להיות מחוברת, יותר טוב שיתחיל כבר מעכשיו לשכוח מימינו.

ירושלים היא עיר שלא חוברת לה יחדיו ולא בטיח. וזה לא מפני שיש חומה מאבן באמצע העיר, אלא מפני שהערבים שגרים בעיר הזאת לא מעוניינים לבחור בטדי קולק או בכל נמנם אחר לראש־העיר שלהם. ועיר שכל־כך הרבה תושבים שלה לא מעוניינים לבחור להם ראש־עיר בתנאים הקיימים, לא יכולה להיות מחוברת לה יחדיו.

ירושלים לא חוברה לה יחדיו, לא מפני שבשוק אחד שלה שומעים יותר אנגלית מאשר בשוק השני. היא לא חוברה לה מפני שבשוק של היותר אנגלית יש שבאב ערבי בלי מדים שמכריח את הסוחרים לסגור את החנויות, ויש שבאב יהודי במדים שמכריח אותם לפתוח את החנויות. עיר שחלק מהסוחרים שלה — כולם ערבים, במיקרה — פותחים וסוגרים חנויות לא לפי השעות אלא לפי השבאב, זו לא עיר שחוברה לה יחדיו.

ירושלים לא חוברה לה יחדיו מפני שמהרובע היהודי שלה מותר לגרש ערבים, ומשום רובע ערבי שלה אסור לגרש יהודים. היא לא חוברה לה יחדיו מפני שתושביה הערבים מסרבים להבין שהם חלק ממדינת ישראל למרות שהכנסת החליטה על זה ברוב עצום. אני חושב שהם יסרבו להבין את זה גם אם הרוב העצום הזה יעמוד על הראש וינפנף באוזניים כמו הפיל דמבו. ירושלים לא חוברה לה יחדיו מפני שכאשר מגלים מצבור נשק חשאי ליד ישיבת הכותל, לא מפוצצים את הבית, ואפילו לא סוגרים לו את החלונות בבטון.

ירושלים היא העיר שלא חוברה לה יחדיו מפני שכאשר תושב יהודי שלה, ישראל לדרמן, רוצח בדם קר תושב ערבי, הוא זוכה להמון הקלות בעונש וחנינות וחופשות לשבתות וחגים, ויושב בכלא פחות משיושבים בכלא גנבי אופניים. וכל הזמן הזה ראש־העיר המחוברת הזאת יעני, טדי קולק, ממשיך לנמנם ואין לו מילה להגיד. מזה מבינים כולם שלתושבים בחלק אחד של העיר מותר, פחות או יותר, להרוג את התושבים בצד השני. עיר כזאת היא לא עיר שחוברה לה יחדיו, ואני בטוח שבעניין הזה גם הנביאים היו מסכימים איתי.

שלושת חמורי האפוקליפסה

עם כל הצורה של החיים שיש לנו פה בארץ במשך היום, זה לא פלא שהחלומות שלנו בלילה הם בדרך־כלל מתוקים במיוחד. כל פסיכולוג יסביר את הנקודה הזאת תמורת סכום מתאים.

תמורת אותו סכום מתאים יסביר לנו הפסיכולוג גם למה הצורה הזאת של החיים מביאה סיוטים חמורים לפעמים.

אני, עם הצורה של החיים שלי, יש לי כאלה חלומות מתוקים שהסיפור על סיסי והנסיך שלה נראה לידם כמו טרגדיה של שייקספיר. אבל על זה לא אספר לכם. מי שרוצה לקרוא חלומות מתוקים שיקנה „מעריב". אני אספר לכם דווקא על סיוט אחד שלי, שאני מקבל אותו אחרי שאני קורא את שמואל כץ, או משה שמיר, או ד"ר אלדד־שייב, שלושת חמורי האפוקליפסה.

מה שמביא לי את הסיוט זה ששלושת אלה תמיד כותבים שהערבים הם כמו נאצים, ושהיטלר וסאדאת אותו דבר, ומה יקרה אם יכבשו את הארץ.

נו, מה יקרה? מי, למשל, יהיו משתפי הפעולה איתם? בשביל לענות תשובה נכונה צריך ללמוד מההיסטוריה.

אלה לא יהיו השמאלנים והליברלים שלנו, אותם שאריק שרון קורא להם גייס חמישי. אם לוקחים ברצינות את חמורי האפוקליפסה ואת הלקח ההיסטורי, אז הכנופייה הזאת ששמותיה ידועים לכל, דווקא הם יהיו המטרה הראשונה של האוייב האכזר, הראשונים שירדו למחתרת או ילכו למחנות ריכוז.

לא, חברים. מי שישתף פעולה עם הכובש יהיו אחרים. כל מיני כאלה שהיום הפטריוטיזם וזקיפות־הקומה נוזלים להם מכל חור. כל מיני גיבורי מלחמה שהיום הפה שלהם מלא עם תפארת ישראל ונצח העם ואחדות האומה. כל מיני פוליטיקאים קטנים שהם בעד חוק וסדר ונגד שביתות, בעד הדת ונגד החשיש שמרעיל את הנוער. את זה הניסיון של אירופה מוכיח.

כן, בדיוק אלה. מי שרץ שם לשתף פעולה עם הכובש היו כל מיני פוליטיקאים מהימין ומ„המרכז" מהסוג שממלא אצלנו את הליכוד והתנועה הדימוקרטית וכמה יש גם במפד"ל. וגם כל מיני גנרלים שבמלחמה הקודמת הובילו את הצבא לניצחון מפואר על אותו כובש.

אז מי אתם חושבים יכול להיות אצלנו העיתונאי ההונגרי מיוגוסלביה ששונא את טיטו והפרטיזנים הקומוניסטים שלו, ויכול לנהל למען הכובש את הרדיו והטלוויזיה? הרי בדיוק אחד כזה בטח היה גם ביוגוסלביה.

ותנחשו מי זה המרכסיסט שהפך לפאשיסט ויהיה מוכן לנהל להם את מיניסטריון החינוך והתעמולה אם רק יתנו לו לרדת כמו שצריך על השמאלנים? אחד שמן ומגעיל כמו שהיה באיטליה?

ומי יכול להיות דומה מאוד לגנרל פאטאן הצרפתי, זה הגיבור המנצח של מלחמת־העולם הראשונה שרץ לעשות ממשלה בווישי?

ובלי לחשוב פעמיים אני יכול לבנות לכם על המקום ממשלה שלמה מהטיפוסים האלה. זה לא נשמע סביר? אני מצטער מאוד, חברים, אבל ככה בדיוק היה גם שם.

ושלא יספרו לי שזה לא דומה מפני של„ערבים הנאצים" תהיה תמיכה מהקומוניסטים הסובייטים. הרי כל משתפי הפעולה האלה מאירופה עשו את העבודה גם בתקופה שלהיטלר היתה ברית עם סטאלין. עובדה. לא הפריע להם.

צריך ללמוד לקח מההיסטוריה של עמנו, אומרים שלושת חמורי האפוקליפסה? אז בבקשה, לומדים.

פלתורס-
60 שנות פעילות

אמינות ומהימנות, היכרות מעמיקה עם מכלול התחומים הקשורים בשדה הפעילות, דינאמיות וחדשנות — הם המאפיינים את „פלתורס" נסיעות ותיירות בע"מ, חברת התיירות הוותיקה בארץ החוגגת בשנה זו יובל 60 שנה לפעילותה בשדה התיירות.

„פלתורס" היא אמנם חברה ותיקה, אך גם ידועה כל השנים כמי שמקפידה לחדש, לשנות ולשפר — כדי להבטיח לנהנים משרותיה את הטוב ביותר, בהיקף מרשים, ובכל תחומי התיירות.

כמי שמחזיקה במקום הראשון בארץ במספר התיירים המבקרים בישראל, מעמידה „פלתורס" את נסיונה העשיר והמגוון שלה לרשות התייר הישראלי.

עם פתיחת עונת הקייץ 1980, מציעה „פלתורס" סידרת תכניות סיור ונופש בחו"ל. חלקן — הינו פיתוח חדשני ותואם במיוחד את התפיסות המודרניות של תיירות ונופש בשנות ה־80. בעונה זו בחרה „פלתורס" ב־4 יעדים עקריים לתכניות הטיול שלה: יוון והאיים, אנגליה וסקוטלנד, סקנדינביה ואנגליה, וארה"ב וקנדה.

יוון והאיים

בעונה זו מרחיבה „פלתורס" את תכניותיה לביצוע סיורים ונופש ביוון, שהיו מוצלחות ביותר בעונת הקייץ 1979, ומציעה מיגוון רחב של אפשרויות לתייר. 8 ימי נופש באזורי הקייט המשובחים של יוון, שנבחרו ע"י „פלתורס" בקפידה רבה לאחר סריקה ובחינה מדוקדקת של האפשרויות ביוון.

אנגליה וסקוטלנד

בשנה זו מציעה חב' „פלתורס" לראשונה סיור מקיף ומיוחד בן 15 ימים באנגליה ובסקוטלנד המרהיבה, הכולל את אדינבורג היפה, ארמונותיה ומצודותיה ההיסטוריים וכן את אזורי התיירות היפים שבצפון סקוטלנד שאינם כלולים בדרך כלל במסלולים הקונבנציונאליים כגון: אברדין, אינברנס, לוך־נס, תעלת קלדוניה, פורט ויליאם ועוד.

סקנדינביה ואנגליה

סיור זה בן 22 הימים, הינו המסלול הממצה והמקיף ביותר מבין המסלולים המוצעים בארץ לסקנדינביה ועליו גאוותה של חב' „פלתורס" הן בשל רמתו הגבוהה והן בשל המסלול המיוחד בנורבגיה הכולל את כל „הפנינים" ו„אתרי החובה" כגון: איזור וינסטרה ההררי, מעברי ההרים מסמרי השיער מאנדלסנס לגירנגר, עמק גירנגר הנפלא המהווה את המוקד ושיא החוויה של הסיור בנורבגיה, העפלה רגלית לקרחון המרשים של בריקסדאל וכהנה נקודות נוספות אשר בדרך כלל אינן כלולות במסלולים הקונבנציונאליים של הסיורים המודרכים בסקנדינביה.

ארה"ב וקנדה

מסלול מקיף מחוף אל חוף המשלב ביקורים בערים המרכזיות של ארה"ב ואתרי תיירות, פארקים לאומיים וקניונים כגון: אזור האגמים ואלף האיים בגבול קנדה וארה"ב, פארק „ילוסטון", הקניונים, פארק „יסמיטי" שבקליפורניה, החוף המרהיב של קליפורניה. בנוסף לסיור המקיף, מציעה חב' „פלתורס" חידוש בלעדי של סיורים קצרים בני 15 יום שמחירם זול בכ־$1,000 ממחיר הסיור המקיף, ומאפשרים לנוסעים להאריך את שהייתם בארה"ב למטרות אישיות שונות.

דרוש

מוכר/ת

לחברה גדולה העוסקת בשווק כלי נגינה.

ידע במוסיקה הכרחי.

עדיפות לבעלי/ות ידע בנגינה על כלי מקלדת

(פסנתר או אורגן)

תנאים טובים מובטחים!

רציניים בלבד יפנו בכתב לת.ד. 23032, ת"א,

עבור מס' 23.

סודיות מובטחת!

תייר ואיש עסקים ישראלי

נוסע לארה"ב? חסוך זמן וכסף — הזמן רכב משומש או חדש עוד בישראל והוא ימתין לך בניו־יורק!!!

אין צורך לבזבז זמן וכסף בחיפוש בדיקת כלי רכב — צוות המכונאים המוסמכים שלנו יעשה זאת בשבילך ואף יסדיר לך את הביטוח.

כל שעליך לעשות הוא להתקשר אל סוכנינו בארץ ובידו תמצא מידע עדכני על מחירי המכוניות בארה"ב.

כמו כן תוכל לקבל חינם! ייעוץ לגבי דרכי ואפשרויות טיול מחוף לחוף.

לקבלת פרטים אנא פנה אל סוכנינו: בארץ —

מר ארמוזה אבי — 02—524018

בארה"ב ←

מר שווימר דן Mr. DAN SCHWIMMER

P.O.B. 736 NEW-HAVEN, CONN.

06511 U.S.A.

TEL. (203)777-7531

במדינה

(המשך מעמוד 55)

פרנסה, וכאשר החל לרעוב פרץ למישרד וגנב כסף.

דרך החיים הזו היתה מוזרה ו־זרה לבן־הטובים יליד פולין, ש־היה תלמיד תיכון מעודן. מצפונו לא נתן לו לגנוב מבתים פרטיים, שמא ירע למישהו. לכן פרץ ל־מישרדים בלבד, שם לא יפסיד איש, כי הביטוח ישלם.

הוא היה רעב. כאשר נתפס יום אחד בשנת 1975 בחיפה בבי־צוע פריצה, הוציא מליבו את כל החטאים הנסתרים. הוא הודה ב־מישטרה ב־57 פריצות נוספות ש־ביצע, כולן למישרדים.

השופט לא ידע כיצד לנהוג ב־תמהוני שהופיע בפניו ללא סני־גור והודה בכל הפריצות, למרות עברו הנקי הטיל עליו שלוש שנות מאסר בפועל. בפעם הראשונה ב־חייו נכנס קופרברג לכלא. הטר־אומה היתה איומה. האסירים ה־אחרים התעללו ב„סבון" האינטלי־גנטי החיוור. הסוהרים לא הבינו אותו, ולא היה איש שהקשיב לו. כאשר סיים את ריצוי שני השליש ממאסרו. ויצא אחרי שנתיים מ־בית־הסוהר, היתה החלטה נחושה בליבו — לא לחזור לשם לעולם.

הוא ניסה בכנות לעבוד ולהש־תקם. חצי שנה עבד בבית־תרושת לתרופות טבע, אך גם מכאן נפלט. לא היתה לו כל דרך אלא לחזור לפריצות המוכרות והקלות לבנייני מישרדים. באחת הפריצות מצא אקדח, ומאז נשא אותו עימו. כ־אשר נתפס בידי שני שוטרי ניידת ליד רחוב נחמני בתל־אביב, בליל דצמבר קר בשנה שעברה, נשא בידו שקית. בתוכה היו מיצרכי מזון שגנב מקיוסק מכיוון שהיה רעב.

כששמע קופרברג כי השוטרים מבקשים ממנו להתלוות אליהם ל־תחנת־המישטרה קרה משהו מוזר בנפשו של הבחור. הוא נזכר בזוו־עות הכלא, ובהחלטתו לא לשוב לשם יותר. והא ידע, כי אקדחו אינו יורה, אבל חשב שאם ישלוף אקדח, ימריץ את השוטרים לירות בו, ואם ייהרג לא ייכנס לכלא, חשב.

זו היתה הנקישה ששמע השוטר דניאל, ואשר לא גרמה למותו. קופרברג נעצר וכתב־האישום נג־דו הכיל גם את העבירה של ניס־יון לרצוח שוטר, אחזקת אקדח ללא רשיון, ופריצות. שכן גם הפ־עם הודה העציר בביצוע 16 פרי־צות נוספות.

„אזרח העולם". מוזר היה כיצד השתנה יחס השוטרים אליו

שופט כהן

— לא השפיעו —

במשך שיבתו במעצר. בתחילה היה שנוא־נפשם, שכן ניסה לר־צוח שוטר. אך לאט לאט גילו, כי הצעיר הממושקף, הנראה כ־רופא או כפרופסור אינו סיפוס אלים, אלא תמהוני מיסכן הראוי לרחמים. השוטרים החלו מרחמים עליו, וחששו, כי דכאונו יוביל אותו להתאבדות. כיוון שלא היה לו כסף לשכור עורך־דין, ואיש לא בא לבקרו, ביקש אחד השוט־רים את עורך־הדין המזוקן, אבר־הם ריכטמן, לשוחח עם קופרברג. סיפורו של הצעיר ריגש את עורך־הדין, והוא הציע לו לעבור בדי־קה פסיכיאטרית. כאשר נודע לנא־שם כי זכותו שבית־המישפט ימנה לו סניגור בגלל העבירות החמו־רות שבהן נאשם, ביקש כי ריכט־מן ייצגו.

ריכטמן עשה את הצעד החשוב ביותר, ושכנע את התובעת פנינה דבורין לוותר על סעיף האישום של ניסיון לרצח. היא השתכנעה מסיפורו של הנאשם, כי לא היתה בליבו כל כוונה לירות בשוטר.

כאשר הגיע המועד לטיעון לעו־נש, סיפר הסניגור את כל קורותיו האומללים של הנאשם בישראל, והציע לבית־המישפט לגרש אותו מהארץ. אמנם אין פרוצדורה כזו בחוק הישראלי, אך זה היה פותר את בעייתו של הנאשם הנוכחי, ש־אינו מוצא את מקומו בישראל, אין לו כל שורשים כאן, ולכן יש לאפ־שר לו למצוא את מזלו במקום אחר ולהתחיל מחדש.

הנשיא, השופט בנימין כהן לא קיבל את הטענה: „אני אזרח ה־עולם" אמר, „ואינני מתכוון לש־לוח אותו לגנוב בארץ אחרת."

הנשיא התייעץ עם חבריו להר־כב יעקב קדמי, ומנחם אילן, ויחד החליטו לגזור על קופרברג שבע וחצי שנות מאסר. כיוון ששלוש שנים שנפסקו לו בעבר לא הצליחו ללמד אותו לקח.

קומתו של קופרברג היתה שחו־חה כאשר עזב את אולם בית־המישפט בדרכו הארוכה לכלא. כאשר שאל אותו ריכטמן אם בר־צונו לערער על פסק־הדין, סירב באופן חד משמעי. דמותו המתרח־קת הדאיגה את הסניגור, שידע כי שולחו מעדיף למות מלשוב לכלא.

מישטרה

מישחקים אסורים

מהומה רבה בנמל־התעופה בגלל מכונית שפרצה את המחסום

השעה היתה כבר אחרי חצות, כאשר הבחין השוטר הממונה על המחסום בנמל־התעופה במכונית מרצדס מפוארת המתקרבת למקום. הוא הציץ לתוכה במבט שיגרתי, הבחין בשלוש דמויות. כאשר נופף בידו וביקש את הרשיונות, חמקה המכונית במהירות קדימה, כמעט הפילה את השוטר ונמלטה אל תוך נמל־התעופה.

שוטרי נמל־התעופה מאומנים היטב, למניעת פיגועים וחבלות. לכן הפעילו את אות האזעקה ה־מוסכם. נמל־התעופה הוכנס לכו־ננות. שתי מכוניות מישטרה הצ־ליחו לסגור על המרצדס בפינה חשוכה של הנמל, ויושביו נלכדו.

„המחבלים" נתגלו כשלושה נע־רים נפחדים ומבוהלים, בני 15 עד 17. הם גנבו את המכונית המהו־דרת והיו בדרכם ללוד. משום מה טעו בדרך ועלו על המחסום.

הם נעצרו לשלושה ימים, ואחר כך הובאו לבית־המישפט לנוער, לשם הארכת מעצרם. למרות שה־תובע ביקש שישה ימי מעצר בל־בד, והסכים לשיחרורם עם תום החקירה, הפתיע שופט הנוער ו־ציווה לעצרם למשך עשרה ימים, ולהגיש כתב־אישום נגדם תוך תקופה זו.

עורך־הדין השחרחר סמי יונה היה נרגז. הוא הגיש ערר לשופט

תובעת דבורין

— רחמי הפרקליטה

המחוזי החדש אריה סגלסון, וזה ציווה על שיחרורם בערובה של 10,000 לירות לאיש. השופט הביע גם הוא את פליאתו, על שופט הנוער אשר ציווה לעצרם עשרה ימים, כאשר התביעה ביקשה רק שישה ימים.

„אנחנו לא זונות!"

דוגמנית הצמרת נורית בלאו הכריזה מילחמה על עושקי הדוגמניות, הגישה מישפט לדוגמה נגד אחד מהם והחליטה לארגן את הדוגמניות כדי להגן על שמן הטוב ועל פרנסתן

דוגמנית־מארגנת בלאו
אחת למען כולן

„אני לא דוגמנית," טוענת נורית בלאו. „אני אשה העוסקת במיקצוע הדוגמנות. להיות דוגמנית בארץ זה להיות פרפרית, זונה, או אני־לא־יודעת־מה. ככה האנשים מסתכלים עלינו, למרות שאנחנו עובדות קשה ואין שום קשר בין הבחורה שצועדת על המסלול, עם בגדים או בגד סכסי, לבין הבחורה שיורדת ממנו.

„אבל לא רק אנשים שאינם קרובים למיקצוע חושבים עלינו כך, אלה גם נותני העבודה שלנו. לפחות חלק מהם. זה מה שמביא אותם לזלזל בנו. והזילזול לא רק מתבטא ביחס האישי, אלא גם בצ'ק שצריך להגיע כתשלום עבור העבודה הקשה. יש כאלה שחושבים ,היא רק דוגמנית, אז אפשר לא לשלם לה, או לשלם לה אחרי הרבה חודשים'."

נורית בלאו, אחת מבכירות הדוגמניות של ישראל, היא גבוהת־קומה, בעלת שיער קצר והרבה מאוד נמשים. „אני בת 29, ובכל זאת הייתי צריכה לחזור ולגור עם אמא שלי, משום שאין לי די כסף להתגורר לבד," מספרת נורית. אולם היא אינה רק זועמת, אלא גם בעלת תוכנית: לעשות משהו, כדי לעזור לעצמה ולחברותיה הדוגמניות.

לפני כמה חודשים הוזמנה נורית לשחק בסרטה החדש של עידית שחורי מעגלים, שגרם לשערוריות עוד לפני שעלה על המסך. נורית שיחקה בתפקיד קטן — בחורה צרפתיה, ידידה של אחת מארבעת הנערות שהצטלמו בעירום, המבקרת אחת מהן ופוגשת את השאר. התפקיד של נורית בסרט היה תפקיד מישני לגמרי, אך היא השקיעה בו יום עבודה שלם, מחמש לפנות בוקר ועד תשע בערב.

כשסיימה את תפקידה, היא שלחה למפיק הסרט, יעקוב קוצקי, חשבונית־מס על סכום של 4000 לירות. לדבריה, היא רצה אחרי הכסף תקופה ארוכה, וכשלא קיבלה אותו פנתה לחברת ההשקעות של הסרט, דרור הדרום.

„שם נפל עלי פגז," מספרת נורית, „מנהל החשבונות של החברה הראה לי העתק של צ'ק, על־שמי, על סכום של 1250 לירות, שנפרע בבנק. אחר כך התברר לי שקוצקי לקח את הצ'ק, שהיה כביכול שלי, זייף את החתימה שלי ופדה את הכסף. אני מבינה שהוא הסתבך בכספים, ושאין לו כסף להאכיל את אשתו ואת שלושת ילדיו, אבל אין זו אשמתי. הוא אפילו לא טרח לטלפן אלי ולומר לי, שפשוט אין לו כסף. אם הוא היה אומר לי זאת, ולא מרמה אותי, הייתי מוותרת על הסכום הזה. זה סכום שמצחיק אפילו לדבר עליו, לא רק להגיש בגללו מישפט, אבל הרגיז אותי היחס שלו. הרגיזה אותי העובדה שהוא לקח ממני כסף מבלי שידעתי על־כך, בעוד שדווקא אני הרעבה ללחם. הרגיז אותי שהפרשה של קוצקי מסמלת את כל היחס לדוגמניות, והחלטתי לעשות משהו."

נורית פנתה לעורך־הדין אבי לידסקי, וביקשה ממנו להגיש תביעה נגד

(המשך מעמוד 59)

קוצקי. היא היתה יכולה, כמובן, להגיש תלונה למישטרה על זיוף צ'ק, ואז היה קוצקי מוצא עצמו במעצר, אך היא לא עשתה כן: „אני לא רוצה לנקום בו. כל מה שאני רוצה זה שיהיה סדר בכל העניין של תשלום לשחקניות ולדוגמניות. וללמד פעם אחת ולתמיד את כל המפיקים ונותני העבודה לדוגמניות איך צריך להתנהג. לכן לא הגשתי תלונה למישטרה."

קוצקי אינו מכחיש את פרטי הפרשה. הוא מודה שזייף את חתימתה של נורית, על גב הצ'ק, אך לדבריו היו מניעיו טהורים: „מה שחברת דרור הדרום הסכימה לשלם לנורית היה רק 1250 לירות. אני ידעתי שמגיעים לה כל 4000 הלירות, ורציתי לשלם לה את כל הסכום. בשביל זה חתמתי מאחרי הצ'ק, הוצאתי את הכסף ורציתי להוסיף עליו את היתרה מכיסי."

אולם נורית בלאו לא קיבלה את החלק ולא קיבלה את השלם. כמה ימים אחרי הגשת התביעה הופיע בביתה ידיד של קוצקי ונתן לה 1250 לירות במזומן, שאותם שלח לה המפיק.

אך גם אחרי שקיבלה את המגיע לה, לפי טענת המפיק, נותרה עדיין נורית חדורה רוח־קרב. הדוגמנית התמירה היתה במשך עשר שנים דוגמנית מצליחה בפאריס. נורית הגיעה לעיר־האורות בעיקבות נישואיה לצעיר צרפתי. כשהתגרשה ממנו, כעבור זמן, החליטה להישאר בפאריס. רק לפני כשנה, כשנפטר אביה, חזרה לארץ. „בפאריס זה אחרת לגמרי. שם, כמו בכל מקום אחר בעולם, מתייחסים אל דוגמנית כמו אל בן־אדם שעובד קשה ומגיע לו שכר — ושכר הולם עבור עבודתו. בפאריס הייתי מסיימת את העבודה ומקבלת צ'ק בדיוק על כמה שסיכמנו. את הצ'ק הייתי מקבלת מיד אחרי התצוגה, או אחרי הצילומים. רק במיקרים מיוחדים מאוד הייתי מקבלת אותו כעבור יומיים־שלושה הביתה."

נורית כועסת. מוסר התשלומים בארץ הוא שמכעיס אותה: „יש חוק בלתי כתוב אצל כל מעסיקי הדוגמניות, שבמיקרה הטוב משלמים להם רק שלושה חודשים אחרי העבודה. בתנאי האינפלציה של היום, זו הפחתה ניכרת בשכר. אבל על כך אני מוכנה לעבור בשתיקה, השלושה חודשים הפכו כאן לנורמה. יש חברות שאינן משלמות בכלל, או שמשלמות אחרי שנה, ואז הסכום הופך להיות מגוחך ממש. במיקרים כאלה — פעם עשיתי חשבון — הטלפונים לאותו מיפעל עלו לי כמעט כמו השכר שקיבלתי."

בניגוד לרושם הכללי, שהדוגמנות היא עבודה נוצצת וזוהרת, אין הדוגמניות מרוויחות הרבה. דוגמנית־צמרת כמו נורית, גובה עבור תצוגת־אופנה סכום של 3000—4000 לירות ברוטו; עבור צילום דגם כ־2000 לירות ועבור יום עבודה מפרך, מהבוקר עד הערב, 8000 לירות ברוטו.

„דווקא עכשיו, כשהמצב בשוק כל כך קשה, צריכות הדוגמניות לגונן על עצמן מפני אותם שמזלזלים בהן, לא שומרים על כבודן ולא משלמים להן. אני יודעת שהיו כבר כמה נסיונות שנכשלו להקים אירגון של דוגמניות שידאג לאינטרסים שלנו. מה שאני אקים עכשיו יצליח. אני אארגן את כל הדוגמניות, כך שאף בית־אופנה או צלם לא יוכל לקחת דוגמנית אלא אם כן היא חברה באירגון. כמו שאנחנו נראות יפות ולא־מזיקות על המסלול, ככה אנחנו נילחם על הפרנסה שלנו ועל כבוד המיקצוע.

„המישפט שהגשתי נגד קוצקי הוא רק ההתחלה. כל מי שינסה להתעלל בדוגמנית, ישלם בסופו של דבר את החשבון, עד שכולם יבינו שאנחנו זה לא הפקר."

במדי קרב

המילחמה תהיה קשה

המראה הרטוב

ציזום אופנתי

אנחנו לא רק יפות, נדע להיות גם רעות

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

„שופרסל" ו„לוקרנו" קונות מחצית „קירור ואספקה"

מחצית המניות של „החברה לקירור ואספקה" (49%) נמכרו בסכום של 32 מיליון לירות לשתי קבוצות בחלקים שווים: קבוצת „לוקרנו", השייכת ליוסף ריגר, אברהם פילץ ורואה־החשבון אליעזר פישמן, ולחברת „שופרסל".

„החברה לקירור ואספקה" היא אחת הוותיקות בישראל, והיא בעלת מחסני־קירור גדולים בחולון, מיפעל המיצים „יפאורה" ומחסנים רבים. היא עוסקת בעיקר בייבוא בשר ודגים ואיחסונם. קבוצת „לוקרנו" רכשה חלק במיפעל הטקסטיל „מולר", וכן את מיפעל הטקסטיל בבאר־שבע, שהיה של צ'ורלי, והיא פעילה בעיקר במימון הלוואות לתעשיה. היקף עסקיה עבר מיליארד וחצי לירות.

המיסעדה של פלוקסמן וידלין

לפני כשלושה שבועות ביקר אשר ידלין אצל שותפו ורעו, מאיר פלוקסמן, בארצות־הברית, כדי להכין את הבסיס לנסיעתו לקליפורניה. אחת התוצאות של ביקור זה היא מכירת המיסעדה של פלוקסמן בעיר פניקס, אריזונה. מקורות טובים מסרו כי לידלין יש עניין במיסעדה זו, ושהשקיע בה כסף. על מכירת המיסעדה ניתן ללמוד ממודעה שהופיעה ב„ידיעות אחרונות" ביום ה־שישי האחרון.

למכירה

בארה"ב פניקס—אריזונה

מסעדה מזרחית

עסק עובד

הכנסה טובה

מחיר: 115,000 דולר

לפנות בכתב באנגלית:

DESERT OASIS
4550 E Cactus Rd. No. 132
Paradise Valley Mall
PHOENIX — ARIZONA
U.S.A. 85032
Tel. 602-9962580

חדשות בהימורים

הקבלן אהרון דויד גניש טס ב־שבוע שעבר עם מוניה שפירא לשלושה ימים ללאס־וגאס, והפסיד שם בהימורים 115 אלף דולר.

גניש, הידוע כאחד המהמרים הגדולים, התפרסם לפני שנה כשטס עם חבורת מהמרים ישראליים וביניהם שפירא, מנטש ואחרים לקזינו באי רודוס, לחגוג את פסק־הדין במישפט בצלאל מיזרחי — „הארץ".

איש־העסקים הישראלי יוסף חסידוף, שמישפחתו היא בעלת מניות ב„בנק דיסקונט", והיא מעתירות־הנכסים בישראל, חזר להמר בלונדון, והפסיד 20 אלף לירות אנגליות במועדון „קלרמונט". חסידוף הפסיד את כספו לישראלי חוזה אלווראז, שהיה בעבר חברה של שולי חנני. לפני כשנה הפסיד חסידוף 45 אלף לירות אנגליות לאלווראז, ובלחץ מישפחתו ביטל את חברותו במועדוני־ההימורים בלונדון ורכש דירה במיאמי, שם רצה לעבוד. לפתע ביטל את רכישת הדירה במיאמי וחזר לפעילות בהימורים בלונדון.

נפתח „סיטי פאב" בהשקעה של 1.5 מיליון לירות

פאב חדש נפתח ברחוב ירמיהו פינת דיזנגוף, בשם „סיטי פאב". הבעל היחיד הוא אברהם ארביב, שהשקיע במקום 1.5 מיליון לירות. הפאב מעוטר בציורים מאריחי קרמיקה של הצייר שאול נמרי.

ארביב השכיר לאחרונה את מיסעדתו „הקדרה השמחה" („האפי קסרול") ש־בפינת דיזנגוף ומיגרשי התערוכה למיסעדן רפי שאולי, תמורת 2000 דולר לחודש. שאולי יפתח במקום מיסעדה תאילנדית.

לאחרונה רכש ארביב את כל הבעלות על המיסעדה "דראגסטור" שבדיזנגוף פינת ארלוזורוב. שותפיו, הקבלן מאיר הוכצייט, עורך־הדין ישראל בן־ציון והפיזמונאי דידי מנוסי מכרו לו את כל חלקם.

ישראל בן־ציון עבר לניו־יורק ופתח מישרד של סוכן בבורסה לניירות־ערך בניו־יורק.

„בי־איי" שוקלת הפסקת טיסות לישראל

ראשי חברת „בריטיש איירווייס" שוקלים הפסקת הקו לישראל, או צימצומו לטיסה שבועית אחת. הסיבה לכך היא התחרות של טיסות־השכר — כיום 11 טיסות בשבוע — הלוקחות מ„בי־איי" ו„אל על" את מרבית הנוסעים. נוסעי טיסות־השכר משלמים 16 אלף לירות עבור טיסה לישראל לעומת מחיר של יותר מ־22 אלף לירות — מחיר הכרטיס הזול ביותר בחברות הסדירות. „בי־איי" סירבה להצעת „אל על" לפתוח טיסות־שכר ללונדון, כדי לשבור את חברות־השכר.

מי קנה 20% ב„ארדט"?

הודעה לבורסה לניירות־ערך ולמפקח על הביטוח באוצר מסרה כי 20% ממניות חברת־הביטוח „ארדט", שהיו בידי הקבלנים „אילן־גת", נמכרו לחברה השווייצית „פרמהקור". מדריך־החברות השווייצי מוסר כי ההון של חברה זו הוא 300 אלף פרנק שווייצי, שהם שישה מיליון לירות בישראל. הסכום, שהיא שילמה תמורת החלק ב„ארדט", הוא כ־שיבעה מיליון לירות. מכאן שחברה שווייצית זו הוציאה את כל הונה כדי להשקיעו בישראל, והפכה בעלת חלק נכבד בחברת־ביטוח גדולה.

האם בדק האוצר מי היא חברה זו?

האוצר, העיתונות והמדד

המדד של אפריל, 10.2%, הפתיע את הכל — כך כתבו העיתונים. גם האוצר וגם העיתונאים החכמים העריכו כי הוא לא יעבור את מחסום ה־7%. העיתונאים הלכו שולל אחר מומחי־האוצר, שמסרו להם את רחשי־ליבם ושהתעלמו מעובדות.

קוראי מדור זה קיבלו תחזית מדוייקת שהמדד של אפריל יעבור את ה־10%, וכך יקרה גם למדדים הבאים. לאחרונה יכלו לקרוא על כך ב־23 באפריל (ראה גלופה), כאשר ניתוח כמויות הכסף המוזרם לשוק הביא לתחזית של עליית־המדד.

> תקציבית. שילטונות־המס מניחים כי החל באפריל יירדו ההכנסות הללו ל־20 מיליארד לירות בילבד, בעוד התהוצאות יגדלו בשני מיליארד לחודש לתוספת־היוקר החדשה.
> הכמות האדירה של הכסף המודפס תחיש את האינפלציה, שתחזור לרמה של 10% ויותר לחודש.

מדור זה סבור כי כל עוד לא יפסיק האוצר להדפיס כסף, ולא יתחיל לגבות כסף מבעלי ההון השחור, לא תיבלם האינפלציה. כל עוד לא תהיה הצמדה מלאה של התשלומים למדד, לא תיבלם האינפלציה.

בשתי מדינות באירופה יש אינפלציה הקרובה לאפס: בבלגיה ובאוסטריה. בשתיהן יש הצמדה מלאה של התשלומים למדד, ולכן האינפלציה אינה כדאית, שכן אינה מכרסמת בשכר.

כיוון ששר־האוצר מייצג את בעלי־ההון, הרוצים לקצץ בשווי הריאלי של השכר ושאינם רוצים לשלם מס־הכנסה, הוא גורם לאינפלציה ומסרב לגבות מסים ולהקטין את הביקוש. לכן יעלה המדד במאי ביותר מ־10%.

ניסים גאון פותח מלון וקאזינו

איל־הכספים ניסים גאון חונך השבוע את מלון „הילטון" בז'נבה, שאותו הוא מימן. המלון כולל גם קזינו מפואר, ה־יחידי בקנטון ז'נבה.

עד כה היו המהמרים נוסעים לעיר הצרפתית הסמוכה, דיבון, כדי להמר.

מיליונר גאון
הימור מוצלח

גאון השקיע בהקמת „הילטון" והקזינו סכום העולה על 25 מיליון דולר. המלון הוקם ליד האגם, באיזור הווילות של העיר.

כדי לקבל את אישור השילטונות ל־קזינו, הסכים גאון כי מחצית ההכנסות מההימורים יימסרו לממשלה. במלון תיפתח גם חנות תכשיטים מפוארת של שלמה מוסאיוף, בעל חנות־מתכשיטים ב„הילטון" בלונדון.

„תדיראן" עברה לניהול ספרים בדולרים

מאזן חברת „תדיראן" וכל ספריה עברו לדולרים, במקום הלירות, אחרי שלא ניתן היה לנהל את החברה באינפלציה של מאה אחוזים לשנה. פרטים על כך מסר „ניו־יורק טיימס" מ־11 במאי, בכתבה גדולה על קונצרן „כור", (בעל מחצית „תדיראן"), שתיארה כיצד הוא נאבק באינפלציה.

How Israel's Biggest Company Copes With 100% Inflation

By JANE FRIEDMAN

KOOR INDUSTRIES LTD.

Naftali Blumenthal, director general of Koor Industries Ltd.

הכתבה ב„ניו־יורק טיימס"
לחפש דרך בחושך

מנכ"ל „כור", נפתלי בלומנטל, סיפר בכתבה כי לנהל את החברה כיום זה כמו לחפש דרך בחשיכה מוחלטת. כל הספרים, המידע הפיננסי, המאזנים והניתוחים של כדאיות ההשקעה איבדו את ערכם. לדבריו, ההפיכה באיראן גרמה לאובדן תמורות־יצוא של 70 מיליון דולר בשנה. ריווחיות החברה ירדה השנה בגלל הקטנת הייצוא והאינפלציה ל־3% על המחזור, לעומת 6% קודם לכן.

תובעים מלנדאו לוותר על חלק מתפקידיו

הממונה החדש של המכס, מרדכי ברקת, תבע מסגנו, משה לנדאו, להחליט אם בדעתו להיות מנהל מחלקת־החקירות של המכס או סגן־הממונה־על המכס ומנהל מחוז תל־אביב. הובהר ללנדאו כי לא יוכל לכהן בשני התפקידים בבת אחת.

לאחרונה גם נמסר לקצין־המודיעין הראשי של המכס, גבריאל אורן, שלא ימשיך בתפקידו, וכי המודיעין לא יהיה כפוף למחלקת־החקירות.

(המשך מעמוד 21)
הצעת־החוק של גאולה כהן על־תה ל„קריאה טרומית". כלומר: הכנסת היתה צריכה להצביע אם היא מקבלת אותה עקרונית.

בקריאה כזאת מדבר המציע ומנמק את הצעתו. אחד משרי הממשלה עונה לו, ו־מודיע אם הממשלה מציעה לקבלה או להסירה. אם הממשלה מציעה לקבל את הצעת־החוק, יכול אחד מחברי־הכנסת ה־אחרים לעלות לדוכן ולהציע את הסרתה מסדר־היום. אם מציע מישהו להסיר את ההצעה, יש למציע את זכות המילה ה־אחרונה, והוא יכול לנאום שוב. בזה מס־תיים הדיון, ונערכת הצבעה.

כך אירע גם הפעם. גאולה כהן נימקה את ההצעה, השר יוסף בורג הציע להעבירה לוועדה (כלומר: לקבלה), אורי אבנרי הציע להסירה מסדר־היום. גאו־לה כהן והשר בורג חזרו לדוכן כדי להשיב לאבנרי. ואז נערכה ההצבעה.

שלושה הצביעו נגד

הצעת־החוק של גאולה כהן כללה שלושה סעיפים. הראשון קבע ש־ירושלים היא בירת־ישראל. השני קבע כי „שלמותה ואחדותה של ירושלים רבתי, בגבולותיה שלאחר מילחמת־ששת־הימים, לא תיפגענה". השלישי קבע כי נשיא ה־מדינה, הכנסת, הממשלה ובית־המישפט העליון — מקום מושבם הקבוע הוא ירושלים.

הסעיף הראשון והשלישי מיותרים, כי הדברים כבר קיימים במציאות. הסעיף ה־שני הוא הפרובוקטיבי — בבואו לחייב את כל ממשלות־ישראל כחוק.

משמע: אסור יהיה לממשלה כלשהי אף לנהל משא־ומתן על שינוי כלשהו במעמד של חלק כל־שהו של ירושלים־רבתי.

כאשר טענו שופרות־התעמולה הישר־אליים, למחרת היום, בנימה של ליגלוג, כי סאדאת „לא הבין" את הצעת־החוק, או שהשגרירות המצרית מסרה לו „דיווח מוטעה", היה זה כזב מתחסד. סאדאת הבין בדיוק במה המדובר — והסיק את המסקנה המתבקשת מכך.

דבריו של אורי אבנרי בדיון (ראה מיס־גרת), שכללו אזהרה מפורשת מפני התו־צאות הצפויות, נוטלות מן המצביעים כל אפשרות לטעון שלא הבינו את אשר הם עושים. דבריו של אבנרי נאמרו באולם שהיה כימעט מלא. הח"כים הקשיבו להם בשקט ובדריכות בלתי־רגילים. גם רוב שרי־הממשלה נכחו באותו מעמד. הקשיבו ושמעו. לא היו כימעט קריאות־ביניים. ולא פרצה סערה. הכנסת הבינה את חשיבות הנושא, והתייחסה אליו ברצינות נדירה.

בראיון בטלוויזיה לא הצביע סאדאת רק על המשמעות האמיתית של האקט של הכנסת, אלא גם שם את הדגש על עובדה שנייה: „רק חמישה חברי־כנסת הצביעו נגד."

כאן טעה: האמת היא שרק שלושה חברי־כנסת הצביעו נגד (אורי אבנרי, מאיר פעיל וצ'רלי ביטון. אנשי רק"ח לא באו כלל לישיבה.)

להצבעה זו יש משמעות חמורה ביותר.

אילו היתה זאת רק הצבעה של הקואליציה, לא היה הדבר מעורר תגובה כמה חמורה בליבו של סאדאת. הוא יכול היה להתנחם בכך שהממשלה של מחר תהיה שונה. אך התייצבות המערך כולו — ללא אף מסתייג אחד — מאחרי הצעת גאולה כהן, היתה בעלת משמעות מכרעת. העובדה ששולמית אלוני ואנשי ש"י הצטרפו למחנה זה, לימדה אף היא על הלך־הרוחות השורר במימסד הישראלי. גם העובדה שיונים מפורסמות כמו חייקה גרוסמן ויוסי שריד

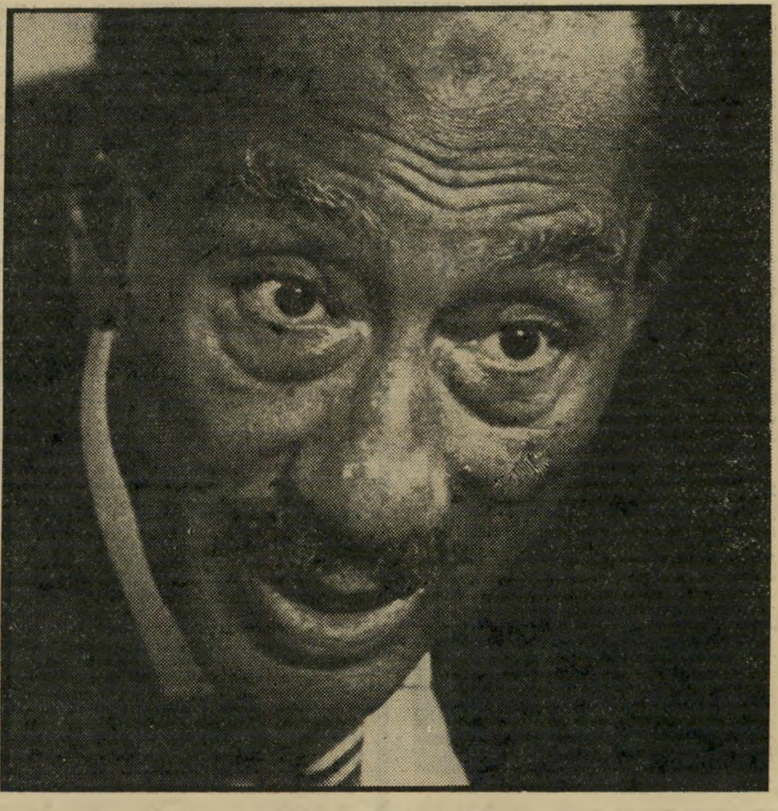

הנשיא אנוור אל־סאדאת
זועם

לא אזרו עוז להצביע נגד, או לפחות להישאר באולם ולהימנע בגלוי — יש לה משמעות נוספת.

בריחתם הפחדנית מן המערכה יכלה להתפרש רק כהתקפלות מוח־לטת של מחנה היונים שבקרב המערך, והשארת המיעוט הקטן של מחנה־השלום העיקבי בבידוד גמור.

ח"כ שולמית אלוני
מתקפלת

משה דיין בחר גם הוא בדרך הקלה: הוא לא בא לישיבה.

הניצחון של גאולה

האמתלה שנמצאה לבגידה מאסיבית זו היתה נוהלית־מתחכמת. היא לא הו־סיפה כבוד לבעליה, והיתה זרה לאדם כמו סאדאת.

מפה לאוזן נמסר כי בעצם אין להצעת־החוק שום חשיבות. אפשר להצביע בעד, מפני שהיא „תיקבר" בוועדה. לא יחזירו אותה למליאה, לקריאה ראשונה. תחת זאת תטפל הוועדה בהצעת גאולה כהן יחד עם הצעת־חוק ממשלתית, שעדיין לא הובאה לכנסת: חוק־יסוד: המדינה, שבה ייקבע כי ירושלים היא בירת־ישראל.

התחכמות זו היא חסרת־משמעות לעומת ההצבעה המוחצת של הכנסת בעד הצעת־חוק פרובוקטיבית, חד־משמעית וגלוייה. מה גם שאותם הנימוקים, שהביאו את הרוב הגדול של הכנסת לרקוד לפי החליל של גאולה כהן, יכריחו אותו גם להבא לרקוד לפי המנגינות שלה. הרוב עשוי לגלות לפתע שאין הוא יכול „לקבור" את הצעת־החוק, אחרי שזכתה בהצבעה כה מאסיווית.

מי שנכנע לסחיטה פעם אחת, ייכנע לה תמיד. מי שהתקפל פעם אחת כפחדן, לא יתגלה מחר כי גיבור.

יתכן שזה לא ברור ליוסי שריד ולחייקה גרוסמן. אבל זה ברור לאנוור אל־סאדאת.

בראיונות עימם קבעו סאדאת ושר־המדינה לענייני־חוץ, בוטרוס בוטרוס־ע'אלי, כי קבלתה של הצעת־החוק היתה „אחת" הסיבות להפסקת השיחות. הם הצ־ביעו על המשך ההתנחלויות בשטחים ה־כבושים, על פעולות־העונשין ועל גירוש ראשי־הציבור כעל סיבות נוספות.

יש להניח כי יש עוד סיבה: המצב בארצות־הברית.

ברור כי אין עתה ממשלה יעילה ב־וושינגטון. הנשיא ג'ימי קארטר נתון ב־מאבק מר עם מתחרהו, רונלד רגן, אחרי שניצח את אדוארד קנדי. מתחרה שלישי, בדמות ג'ון אנדרסון, הופיע בשטח.

כל שלושת המועמדים נאלצים להתחנף לבוחרים היהודיים, עד כדי התרפסות ו־השפלה עצמית, מתוך תיקווה למשוך את הקולות שיכריעו. בהתחרות זו נשכחים כליל האינטרסים של ארצות־הברית, יחסי־החוץ שלה והסכנות הצפויות לכלכלה שלה ולזרם הנפט.

סאדאת יודע היטב כי עד לבחי־רות אין מה לעשות באמריקה. קארטר ושליחיו לא יוכלו להפעיל שום לחץ על ממשלת ישראל. להיפך, הם נאלצים לרקוד על פי החליל של בגין, כשם שבגין רוקד לפי החליל של גאולה כהן.

לפני סאדאת עמדה על כן ברירה זו:

● להמשיך בבדיחה העגומה של שיחות האוטונומיה, מול פני פרובוקציות משפילות ותכופות, כשהוא מגביר את שינאת הער־בים כלפי מצריים, ומאבד מיוקרתו במצ־ריים עצמה.

● להפסיק את השיחות, לפחות עד אחרי הבחירות, אלא אם כן ישתכנע קארטר בכל זאת לעשות משהו כדי לעצור את ממשלת בגין, הכפופה לאריק שרון ולגוש־אמונים.

נראה כי סאדאת החליט לנקוט בדרך השנייה.

גאולה כהן ניצחה.

כסף תמורת תמיכה

(המשך מעמוד 23)
שנה, היינו כמחצית מתקציב ה־אירגון.

ב־29 בדצמבר 1978, שבועיים לפני פגי־שת ראשי ועידת־הנשיאים עם הנשיא קרטר וסגנו מונדייל, שבה לחצו על ה־נשיא לקבל את עמדות ממשלת־בגין, כתב יהודה הלמן מיכתב אל הד"ר צבי דינשטיין, הציר הכלכלי בניו־יורק.

המיכתב נושא את הכותרת „סודי".

תוכנו הוא כך: „בהמשך לשיחתי עם שר־האוצר ש. ארליך, מר ע. סיוון, מנכ"ל האוצר ואיתך, ובהתאם לאישורו של מר ארליך, אודה לך אם תעביר למר ר. כהן ושות' (ריצ'ארד כהן אסושיאייטד) סכום של 6000 דולר (ששת אלפים דולר של ארה"ב) לקידום נושאי סחר והשקעות."

על המיכתב כתב עמירם סיוון ב־9 בינואר הערה לשלום ברק, נציג האוצר ב־ניו־יורק: „מאשר את' הנושא. האחריות לביצוע בידיכם."

על המיכתב מופיעה גם הערה באנג־לית: „שולם רק 3000 דולר בהתאם לשי־חה בין מר ברק למר הלמן ב־23 בינו־אר." עוד מופיע על המיכתב המיספר 1616—752, שהוא מיספר־הטלפון של ועי־דת הנשיאים בניו־יורק.

בהסוואה ובילעדיה

ב־1 במאי 1979 כתב שלום ברק, נציג האוצר בניו־יורק, מיכתב ל־מנכ"ל־האוצר, עמירם סיוון, בישראל. כו־תרת המיכתב: „הנידון: תשלום למו־עדון־הנשיאים."

המיכתב אומר כך: „לדברי ד"ר צ. דינשטיין סוכם להשתתף בהוצאות מו־עדון הנשיאים בסך מאה אלף דולר ב־שנת התקציב 1978. בינתיים הסכים איר־גון הבונדס להשתתף בסך עשרים אלף דולר מתקציבו, והיו־ג'יי־איי השתתפו גם כן בעשרים אלף דולר.

„על ששת אלפים דולר קיבלנו אישורך במיכתבו של ד"ר דינשטיין מ־29 ב־דצמבר.

„אבקשך להעביר לנו אישור לשלם למועדון־הנשיאים היתרה בסך 54 אלף דולר.

„אם הנך מסכים לאישור הנ"ל, אנא אשר בחוזר וציין מאיזה תקציב לבצע התשלום." העתק המיכתב נשלח לגיורא גזית, החשב הכללי של האוצר בירושלים.

בעוד המיכתב הראשון על סך 6000 דולר כתוב בהסוואה, תוך ניסיון להעמיד פנים כאילו הכסף נמסר לאיש יחסי־הציבור של ועי־דת־הנשיאים למטרות קידום סחר והשקעות, הרי שהמיכתב השני אינו מסתיר דבר.

משמעות מיסמכים אלה פשוטה ביותר: מישרד־האוצר הישראלי דאג לממן את ועידת־הנשיאים בסך מאה אלף דולר. מזה שילם האוצר ישירות 60 אלף דולר, ועוד 40 אלף דולר דאג האוצר כי ישולמו על־ידי המגבית והבונדס, כנראה כנגד הקטנה בסכום זהה של הכספים שעל אירגונים אלה להעביר לישראל.

מדוע לא אירגן האוצר את ה־מימון כך שכולו יבוא מן המגבית או הבונדס? נראה כי סכום גדול מדי היה מעורר תשומת־לב של ראשי האירגונים היהודיים, שהיו יכולים לברר מדוע התנדבו המג־בית והבונדס לממן אירגון שאין הם חברים בו.

דבר נוסף: אירגון הבונדס הוא שלו־חה של מישרד־האוצר הישראלי. יושב־ראש הבונדס הוא כיום איש־ליכוד מוב־הק, יצחק רגר.

מימון באמצעות הבונדס הוא עבירה לפי החוק האמריקאי, בדיוק כמו מימון ישיר של האוצר הישראלי.

כאשר פניתי אל יהודה הלמן בבקשה להסברים, הוא סירב להגיב כלל. הציר הכלכלי של ישראל בניו־יורק, דויד רוט־לוי, סירב אף הוא להתייחס למיכתבים, אך אמר כי מאז מכהן הוא בתפקיד, הוא ערב לכך שאין כל השתתפות ממשלתית ישראלית בתקציב ועידת־הנשיאים. יתרה מזה, כדי למנוע כל חשש לעירוב תחו־מים, הפסיקה המישלחת הכלכלית היש־ראלית לשכור את מישרדו של ריצ'ארד כהן, העוסק בהסברה למען הקרן הקיימת וועידת הנשיאים.

יגאל לביב

דף תשקיף

סאדאת מאמין
שבגין רימה אותו

נוסף על שאר הגורמים שהעלו את זעמו של אנוור אל־סאדאת, בעיקבות הצעת־החוק של גאולה כהן, היה גם גורם העיתוי.

סאדאת משוכנע כי ממשלת־בגין ניסתה לרמות אותו, מפני שהחוק הפרובוקטיבי נתקבל בכנסת שעה קלה לפני שהוא עמד לשאת את נאומו הגדול לאומה. הידיעה על קבלת החוק נמסרה לסאדאת מאוחר מדי, אחרי שכבר הודיע בנאומו על חידוש שיחות האוטונומיה, והוא מאמין כי העיתוי בא בכוונה.

הסכם צפוי —
וייצמן מודעי

בשבוע שעבר נערכה פגישה בין שר־הביטחון, עזר וייצמן, לבין המנהיג החדש של המיפלגה הליברלית, שר־האנרגיה, יצחק מודעי.

בשיחה הבהיר מודעי לווייצמן שאין לו כל חילוקי דיעות עימו, למרות הבדלי הדעות הפוליטיים שביניהם, וכי הוא רואה בווייצמן את יורשו של בגין.

מודעי הביע בשיחה את אהדתו האישית לווייצמן ואת דעתו שרק וייצמן עשוי להציל את הליכוד. הוסכם בין השניים על פגישות נוספות שבהן הם יתאמו מהלכים פוליטיים.

יעלו מחירי
מוצרים מסובסדים

במישרד־האוצר קיימת מגמה להעלות החודש בצורה ניכרת את מחיריהם של המוצרים המסובסדים. ההצעה הועלתה על־ידי ראש אגף־התקציבים, ישראל חיים ארקין.

ארקין טוען כי אין כל ספק שמדד החודש הבא יעלה על 12 אחוז. משום שממילא תהיה זו מכה קשה, אפשר בהזדמנות זו להעלות מחירים ולספוג כסף נוסף מהציבור.

בשיחות מקדימות באוצר, הביע שר־האוצר, ייגאל הורביץ, את תמיכתו בהצעה זו של ארקין.

נטיה במפד"ל
לפרוש

סקר סודי שהוזמן על־ידי המפד"ל גילה כי קיים רוב מכריע בקרב חברי מיפלגה זו התומך בפרישה מיידית מהממשלה.

בעקבות סקר זה, יעלו מחדש כמה חברים מרכזיים במוסדות המפד"ל את הדרישה לפרוש מהממשלה. נראה כי הפעם לא יתנגד שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, לפרישה. בימים אלה מעמדו של בורג במפד"ל הוא איתן ושר־הפנים אינו חושש מכך שלא יוצב בראשות רשימת המפד"ל לכנסת הבאה.

אריק נגד
מבקר המדינה

שר־החקלאות, אריק שרון, עומד להעלות באחת מישיבות הממשלה הקרובות הצעה להקים גוף אשר יבקר את מישרד מבקר־המדינה.

על פי החוק הקיים אין שום גוף המבקר את מבקר־המדינה.

שרון, אשר המבקר החמיר עם מישרדו בדין־וחשבון האחרון שלו, טוען כי הגיעו אליו ידיעות לגבי פרשיות הדורשות חקירה, שבהם מעורבים עובדים של מישרד־מבקר־המדינה, ביניהם מנכ"ל המישרד, זאב שר.

לווינסון יצהיר
על תמיכה ברבין?

חוגים במיפלגת־העבודה טוענים כי בתקופה הקרובה עומד מנכ"ל „בנק הפועלים", יעקוב לווינסון להכריז על תמיכה מפורשת במועמדותו של ח"כ יצחק רבין לראשות המיפלגה ולראשות רשימת מיפלגה זו לכנסת.

נראה כי שמועות אלה הגיעו גם אל אוזני יושב־ראש המיפלגה, ח"כ שימעון פרס, שמיהר להצהיר שתיק האוצר שמור ללווינסון בממשלתו הבאה.

משרד הבינוי
לא ייפגע

אף אחת מתוכניות מישרד הבינוי לשנת הכספים הנוכחית והבאה לא ייפגעו, גם אם שר־האוצר, ייגאל הורביץ, יצליח לשכנע את הממשלה לקצץ בתקציב המישרד.

התקציב בן 8 מיליארדי הלירות, מגיע למישרד באמצעות הסדרים חוץ־תקציביים שעליהם אין למישרד־האוצר כל שליטה. התוצאה מכך תהיה שהיקף הבנייה בשנת 1980 יהיה זהה להיקף הבנייה בשנת 1979.

מס ההכנסה
נכשל

במישרד־הביטחון לועגים לפירסומים שיוזמו על־ידי נציב מס־ההכנסה, דב נייגר, לגבי הצלחה של שילטונות המס בלכידת קבלן שעבד עבור המישרד במצפה־רמון, שלא שילם מס והבריח מטבע־זר בסך 100 אלף דולר לחוץ־לארץ.

חוליה של מחלקת הניכויים־במקור של מס־ההכנסה יושבת במישרד־הביטחון דרך קבע ואליה מועברים כל העתקי החשבונות שמקבל המישרד מהקבלנים. המעצר האחרון של הקבלן מעיד על כך שהחוליה לא הצליחה לתפוס בזמן את הקבלן וגם לא הצליחה לתפוס קבלנים אחרים, למרות שכל החומר נמצא לפניה.

במישרד הביטחון אף מעמידים לרשות שילטונות מס־ההכנסה חשבונות מתקופת בניית קריבר־לב, אך מס־ההכנסה אינו מצליח להשתלט על החומר.

פת מנסה
לקחת השקעות

שר־התעשייה, גידעון פת ומנכ"ל מישרדו, יורם זיו, מנסים להפקיע מידי מישרד־האוצר את רשות־ההשקעות ולאחדה עם מרכז־ההשקעות הנמצא במישרד־התעשייה. שר־האוצר, ייגאל הורביץ, מתנגד לתוכניתו זו של פת.

במסגרת נסיונותיו אלה, הציע פת למנהל רשות־ההשקעות, רפי בנבנישתי, תפקיד של סמנכ"ל מישרד התעשייה לענייני סחר־חוץ, במקום הסמנכ"ל הנוכחי יעקוב כהן, הפורש בקרוב מתפקידו.

דרוקמן הגיש
אולטימטום נוסף

ח"כ המפד"ל, הרב חיים דרוקמן, הגיש בתחילת השבוע אולטימטום נוסף. בפגישה עם ראשי המפד"ל הודיע דרוקמן, כי יפרוש תוך עשרה ימים מהמפד"ל ומהקואליציה אם לא תחליט הממשלה בעניין אדמות הגדה המערבית.

דרוקמן טען כי הוא יהיה חייב לפרוש בעקבות דרישת חוג איתנים במפד"ל.

צעדו זה של דרוקמן בא כדי ללחוץ על ראשי המפד"ל להציב אולטימטום ברוח זו לראש־הממשלה, מנחם בגין.

זיגל חוקר
שוחד בביטוח

מחלקת־ההונאות במטה־הארצי של המישטרה, המחלקה של תת־ניצב בנימין זיגל, חוקרת בשבועות האחרונים, בצורה נמרצת ביותר, חשד של מעשי שוחד בהיקף גדול בעולם הביטוח הישראלי.

עשרות עובדי ביטוח בכירים נקראו לחקירה אצל זיגל ואנשיו. בין החשודים אישים בכירים ביותר בעולם הביטוח ומחוצה לו.

קונטיננטל מקים
מרכז מפואר

בנק קונטיננטל, הבנק המשותף לבנק־הפועלים ולבנק האיגודים המקצועיים בגרמניה, בראשותו של ולטר האסלבאך, עומד להקים בניין־ענק בשדרות־רוטשילד בתל־אביב שאליו יעברו מישרדי הבנק והנהלתו.

המיגרש עליו יקום הבניין נמצא כבר זמן רב ברשות הבנק, אולם רק עתה, אחרי שהוסרו הגבלות הבנייה, יחלו לבנותו.

מושב נוגה
מתפרק

תנועת־המושבים שוקלת אפשרות לנסות ולהציל מפירוק את מושב נוגה, השוכן ליד אשקלון. למושב עשרות מיליוני לירות חובות וחבריו מסוכסכים זה עם זה.

אחת ההצעות שהועלו היתה לשלוח למושב גרעין בן 25 מישפחות שינסה לשקמו, כפי שהדבר נעשה במושב תלמי־יוסף, שעמד בפני פירוק בגלל יחסים חברתיים מקולקלים.

עוד סרט תעמולה
של פרמינג'ר

„ארבע מילחמות לשלום" — זהו שמו של הסרט הבא, שמתכוון אוטו פרמינג'ר להפיק לטובת ישראל.

פרמינג'ר, יהודי וינאי, הפיק בשעתו את סרט־הקיטש המונומנטלי אכסודוס, שהיה מכשיר־תעמולה מרכזי למען ישראל. הסרט הבא נועד למלא תפקיד דומה, וייתכן שיהיה ברמה דומה.

ברמן למחוזי

שופטת השלום הרחובותית, שושנה ברמן תעבור לבית המישפט המחוזי בתל־אביב בימים הקרובים.

השופטת היא בסביבות שנת החמישים לחייה, וכמעט 20 שנה היתה שופטת שלום. היא נחשבת כמשפטנית מעולה, ובחירה טובה לבית המישפט המחוזי.

הבן נאשם בידוי אבן ברכב המושל - הוא נעצר
- המישפחה גורשה מביתה המהודר והוגלתה לחורבה

השיטה החדשה

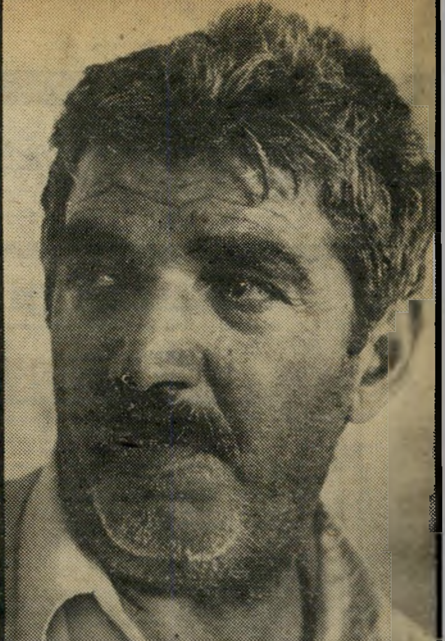

אבא יעקוב באסיל שומלי הוא מורה לערבית בבית־הספר התיכון השוודי הפרטי הנמצא בבית־לחם. מאז ההגלייה הופסקה עבודתו.

„ה קצין במימשל אמר לי שלא אוכל לשכב אף־פעם עם אשה, ושלא יהיו לי ילדים לעולם. הוא בעט בי באבר־המין עד שאיבדתי את ההכרה."

דברים אלה הם עדותו של הנער טארק יעקוב שומלי, בן ה־17, מבית־סחור, ש־הובא ביום השלישי בשבוע שעבר לבית־החולים בבית־ג'אללה. על המצב הגופני, שבו הגיע הנער לבית־החולים, ניתן ללמוד מן הדו"ח הרפואי, שעליו חתום המנתח הראשי בבית־החולים, דוקטור פיטר קומרי. נאמר בו: „מר שומלי הופנה לבית־החולים הזה על־ידי תחנת ה־מישטרה ביום שלישי ה־13 במאי 1980, בשעה 8 בערב. הוא התלונן על חבורות רציניות בכל חלקי גופו, ובמיוחד בחלק השמאלי העליון של הצלעות, שתי הלחיים, הצד השמאלי של הגולגולת, הצד השמאלי של החזה, הברך השמאלית ובסביבות העין הימנית.

„הוא התלונן גם על כאבים חזקים בירך השמאלית ובאיזור הכליות, כשהוא אינו מצליח לרוקן את מימיו. הפציעות נחבשו והוא הושם תחת פיקוח רפואי קפדני ובדיקות. למחרת הוא עבר ניתוח לסחיטת מי השתן מהשלפוחית, אחרי שנתגלה קרע בצינור המוביל את השתן מהשלפוחית. מר שומלי נמצא עדיין תחת פיקוח רפואי."

קודם שהובהל לבית־החולים, הובא טארק, על־ידי אנשי המימשל־הצבאי ב־בית־לחם, לתחנת המישטרה המקומית. אולם השוטרים סירבו לקבל את הנער, שנראה יותר כעיסת בשר מאשר יצור אנושי. השוטרים, ערביים מקומיים, הודיעו לאנשי המימשל, כי לא יקחו על עצמם את האחריות, והם שדרשו להובילו מייד לבית־החולים.

פרשת יסוריו של טארק החלה כמה שעות לפני שאושפז. הוא רכב על אופניו מבית־לחם אל ביתו שבבית־סחור הסמוכה. לטענת הצבא, זרק טארק אבן על טנדר פג'ו צבאי, שבו נסעו מושל בית־לחם סגן־אלוף זיו אליצור, ועוד שני אנשי צבא. עקב כך, טוען המימשל, נעצר.

לטארק, הלומד בבית־הספר התיכון ב־בית־לחם, יש גירסה שונה.

סיפר טראק יעקוב שומלי:

נסעתי על האופניים הביתה, אחרי שביקרתי חבר בבית־לחם. בכניסה לבית־סחור עליתי על אבן, שהיתה מונחת על הכביש, ואיבדתי את השליטה. נפלתי והאופניים התגלגלו על הכביש. מאחורי נסע טנדר צבאי. תיכף, כאשר נפלתי, הרכב עצר בחריקה ונוסעיו התחילו לירות. ברחתי.

החיילים התחילו לרדוף אחרי והמשיכו לירות. רצתי בין הסימטאות והתחבאתי להם מאחרי עץ. אבל הם הצליחו למצוא אותי. מהרגע שהם תפסו אותי, הם התחילו להרביץ לי.

תיכף ראיתי שאני מכיר אותם. כל אחד בבית־לחם ובבית־סחור מכיר אותם.

על הארץ איבדיסאם שומלי (מימין), בת ה־24, היא מורה למתמטיקה בבית־הספר בבית־פאג'ר. מאז שהוגלתה יחד עם מישפחתה, הופסקה עבודתה. אחותה, רימלה, בת ה־20, נאלצה להפסיק, בפקודת המימשל, את לימודיה.

בית־המישפחה שננעל נמצא בבית־סחור, העיירה הסמוכה לבית־לחם. מיבצע ההגלייה החל כאשר עשרות חיילים הקיפו את הבית והטילו עוצר על הרחוב. כל רהיטי המישפחה וחפציה הוצאו מן הבית והועמסו על משאית. אבי המישפחה היה באותה עת במעצר.

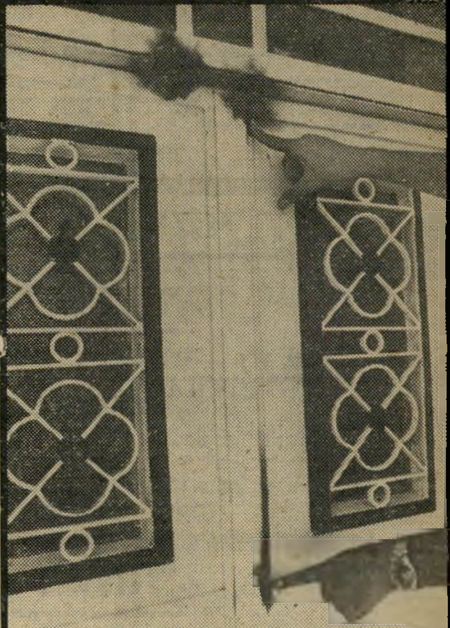

ריתוך דלת ביתם של בני מישפחת שומרי רותכה, כך שלא יוכלו לשוב ולהיכנס לבית.

אלה היו המושל זיו, העוזר שלו סרן עובדיה, שמכונה אבו אל־פהד (בערבית: מנהיג הפנתרים) ועוד אחד. הם הרביצו לי בהתחלה במקל, ואחר־כך נתנו לי אגרופים ובעיטות. היו שם אנשים והם יכולים להעיד.

אחר־כך הם לקחו אותי ברכב לבניין המימשל בבית־לחם. שם הם המשיכו להרביץ לי כל הזמן. הם רצו שאגלה להם מי שלח אותי לזרוק עליהם אבן. אמרתי שלא זרקתי אבן, ושאף אחד לא שלח אותי. בגלל זה הם המשיכו להרביץ לי.

אחרי חצי שעה הם הביאו את אבא שלי. אז הם הפסיקו להרביץ לי ואמרו, שאם לא אגלה, הם יענישו את אבי. הם אמרו שיפטרו אותו מהעבודה וישלחו אותו לבית־סוהר. אמרו שיפטרו גם את אחותי. אבל אני חזרתי ואמרתי להם

ונפצע באברי המין במחנה פליטים נטוש

שלא עשיתי כלום ואני גם לא יודע כלום.
הם ראו שזה לא הולך, אז הם לקחו את אבי, והמשיכו להרביץ. אבו אל־פהד הרביץ יותר מכולם. הוא זה שאמר לי שאני לא אוכל לעשות ילדים, וזה שבעט לי בין הרגליים. לבסוף איבדתי את ההכרה. הם לקחו אותי, כשאני מטושטש לגמרי, והחתימו אותי על נייר. אני לא יודע מה היה כתוב שם. לא קראתי כי לא הייתי מסוגל לקרוא באותו זמן. הם אמרו לי אחר־כך, שזאת היתה הודאה באשמה. אבל אני לא אשם. לא זרקתי שום דבר. הם ניצלו את זה שהייתי כולי פצוע ומטושטש.

עד כאן סיפורו של טארק.

גם אם גירסת המימשל היא הנכונה, וטארק אמנם זרק את האבן, אין מחלוקת ביחס למצבו הגופני. מצב זה מעיד כי הוא הוכה קשות בכל חלקי גופו, וכי פגעו באברי־המין שלו באופן אכזרי. רופאים בבית־החולים בבית־ג'אללה טענו, כי כיום עדיין מוקדם לקבוע עד כמה נפגע טארק, וכי קיים חשש שאכן לא יהיה מסוגל להוליד.

המת החי

סיפור של טארק היה רק תחילת הפרשה. האב, יעקוב באסיל שומלי בן ה־50, מורה לערבית בבית־הספר התיכון השוודי הפרטי בבית־לחם, נשאר אף הוא במעצר. בבית המישפחה נותרו רק האם, ג'ורג'ט, ושתי הבנות — איבדיסאם בת ה־24, מורה למתמטיקה בבית־הספר בבית־פאג'ר, וריסלה בת ה־20, סטודנטית לספרות באוניברסיטת ביר־זית. למישפחת שומלי עוד חמישה בנים, השוהים בארצות־ערב.

ביום הרביעי שעבר, בשעה 7.30 בערב, הוקף בית המישפחה על־ידי עשרות חיילים, שהטילו עוצר על כל הרחוב. כמה חיילים התפרצו לתוך הבית והחלו להוציא כל מה שהיה בתוכו. רהיטים, בגדים, חפצים אישיים, ציוד־מיטבח ומכשירי־חשמל הוצאו בזה אחר זה משלושת חדרי הבית והועמסו על משאית צבאית שהמתינה בחוץ. לאם הוסבר, כי הוחלט להעביר את המישפחה מביתה, כעונש על מעשי הבן.

האם פצחה בזעקות שבר, בכתה והתחננה לפני החיילים שיניחו למישפחתה להישאר. אך דבר לא עזר. כל הרהיטים והחפצים הוצאו עד האחרון שבהם. דבר לא נשאר.

ברחובות הסמוכים נוצרה בינתיים התקהלות של אנשים, שביקשו לדעת מה קורה. כדי למנוע כל התנגדות למעשה, יצא אחד מקציני המימשל וסיפר לנאספים כי טארק מת, וכי הסיבה לעוצר החלקי ולהקפת בית שומלי בחיילים, היא למנוע מהם להתפרע ולעורר מהומות. אנשים, שאך זה עתה הזרו מבית־החולים, אחרי שביקרו את טארק, לא האמינו למישמע אוזניהם. היו כאלה ששבו על עיקבותיהם וגילו להפתעתם שטארק עדיין חי.

בינתיים נמשך המיבצע הצבאי. עוד קודם שהחל, נותקו הטלפונים בכל העיר, השיטה שהופעלה בעת גירוש שלושת האישים מהר חברון, חזרה על עצמה. ניתוק הטלפונים מנע כל אפשרות לדווח החוצה על המתרחש ולהזעיק למקום עיתונאים ואישי־ציבור.

כאשר רוקן הבית, רותכה דלת הכניסה למשקוף, כך שלא ניתן להיכנס אל הבית. האם ושתי הבנות הועלו למשאית שיצאה לדרך. פניה היו מיועדות למחנה הפליטים עין־סולטאן, ליד יריחו. זהו מחנה שפעם גרו בו כ־100 אלף פליטים מכל רחבי הארץ. אולם במהלך מילחמת ששת־הימים ברחו מרביתם וחצו את הירדן, אל הגדה המיזרחית, מפחד הכובש. כיום מתגוררות בעין־סולטאן כ־20 מישפחות בלבד. המקום עזוב ונטוש ונראה כעיר־רפאים. אין בו מערכת מים, חשמל וביוב.

המשאית עם הנשים והציוד הגיעה למחנה בחצות. הציוד נזרק מהמשאית ולנשים נאמר כי זהו ביתן החדש. כעבור שעה הובא אבי המישפחה. החיילים הצביעו על ביקתה נטושה והורו לו להכניס לשם את בני מישפחתו. במקום הודיעו לו ולבת, איבדיסאם, כי הם מפוטרים ממקומות עבודתם. על בני־המישפחה נאסר לעזוב את המקום והוסבר להם כי הם נמצאים במעצר־בית.

מישפחת שומלי היא מכובדת ומשכילה. ביתם בבית־סחור הוא נאה ומהודר. מעולם לא הסתבך איש מבני המישפחה עם המימשל, אך בעיני המימשל אין לדבר כל משמעות. גם לכך שבני המישפחה אינם אחראים למעשיו של טארק, אם אכן ביצע אותם, אין מישקל. המישפחה כולה הושלכה מביתה והוגלתה למחנה פליטים.

פציעה באבר־המין טארק יעקוב שומלי, בן ה־17, הואשם על־ידי הצבא בכך שזרק אבן על ריכבו של מושל בית־לחם. טארק סיפר כי הוכה קשות על־ידי המושל עצמו ועל־ידי עוזריו, וכי בעטו באבר־המין שלו עד שאיבד את הכרתו. בתמונה טארק בבית־החולים, כשצינור מחובר לאבר־המין המדמם כל העת.

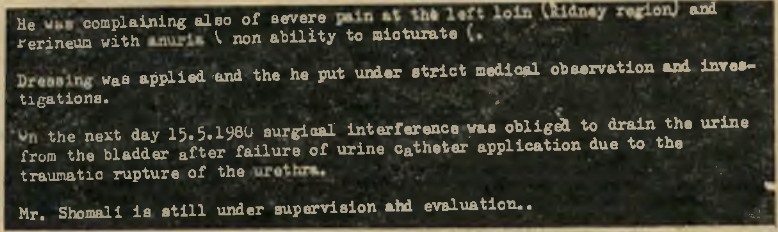
He was complaining also of severe pain at the left loin (kidney region) and perineum with anuria \ non ability to micturate (.

Dressing was applied and the he put under strict medical observation and investigations.

On the next day 15.5.1980 surgical interference was obliged to drain the urine from the bladder after failure of urine catheter application due to the traumatic rupture of the urethra.

Mr. Shomali is still under supervision ahd evaluation..

קרע בצינור השתן בדו"ח הרפואי שעליו חתום דוקטור פיטר קומרי, המנתח הראשי בבית־החולים, נכתב כי טארק התלונן על כאבים באזור הכליות. בניתוח התגלה קרע בצינור השתן.

הגלייה לחורבה כעונש קבוצתי, בגלל ההאשמות נגד הבן, הוגלתה מישפחת שומלי כולה, למחנה הפליטים הנטוש, עין־סולטאן ליד יריחו. הרהיטים והחפצים הועברו כולם במשאית צבאית ונזרקו בין חורבות המחנה, דלת הכניסה של ביתם רותכה. המישפחה אולצה להישאר במקום בתנאים תת־אנושיים.

השיטה החדשה

יום אחד אחרי שהוגלתה מישפחת שומלי מבית־סחור, הוגלתה מישפחת אל־קעבי ממחנה הפליטים באלאטה שליד שכם. המישפחה, המונה שבע נפשות, הו־עברה באותה השיטה למחנה הפליטים עקבת ג׳עבר, השוכן אף הוא ליד יריחו. גם מחנה זה נינטש במהלך מילחמת ששת־הימים והוא כיום עזוב ושומם. גם שם אין כל תנאי מחייה ההולמים בני־אנוש.

המניע להגליה דומה בשני המיקרים. אחד מבני מישפחת אל־קעבי זרק אבן על רכב צבאי, שהסיע את המושל הצבאי באיזור. התוצאה היתה שמשאית הופיעה בבית המישפחה, הציוד הועמס, ובני ה־מישפחה מצאו עצמם במחנה הפליטים.

ילדי קעבי החום הכבד וסופות חול, הנושבות באיזור יריחו, גרמו להתייבשות עור הפנים של ילדי מישפחת אל־קעבי, שהוגלתה ליריחו. בתמונה נראים עיסם בן השנתיים, ו־וופא בת השש. כל המישפחה שובתת רעב

עיני סבל יסורים, מרירות וצער, שהם מנת חלקם של פלסטינים רבים, נישקפים מבעד לעיניים יוקדות האש של וופא אל־קעבי. בני מישפחתה של וופא הם בין הראשונים שהוגלו על־פי השיטה החדשה.

בחברת תנים ושועלים

שתי המישפחות שהוגלו, החליטו להילחם עד חורמה למען החזרתן לבתיהן. בני שתי המישפחות הכריזו על שביתת־רעב, והודיעו כי לא יחדלו ממנה, עד אשר יותר להם לחזור. רופאים מהש־טחים באים לבקר את המישפחות שלוש פעמים ביום, כדי לפקח על מצב הברי־אות בעת השביתה, נוכח התנאים התת־אנושיים במקום.

„המושל של יריחו היה אצלנו,״ סיפר יעקוב באסיל שומלי. „הוא הזהיר או־תנו לא לדבר עם עיתונאים. הוא הצ־ביע על ההרים שבאופק ואמר לי: ,אתה יודע מה זה שם? שם זה ירדן. אם תפתח את הפה, תמצא את עצמך שם!'

„המושל גם הבטיח לנו שאם נפסיק את שביתת־הרעב ונסכים להישאר פה בלי לעשות בעיות, הוא ירשה לנו לחזור ל־מקומות העבודה שלנו. אבל זה לא בא בחשבון. יש לנו רק בית אחד — זה שנמצא בבית־סחור. את הבית הזה הקים הסבא של הסבא שלי. אנחנו נצום כאן עד המוות. עדיף לנו למות מאשר לאבד את הבית שלנו!

„אין שום צדק במעשה הזה. למה הגלו את כל המישפחה אם מאשימים רק אחד? מה אני עשיתי? מה עשתה אשתי? על מה אנחנו נענשים? למה עושים לנו את זה? אם בני עבר עבירה — ישנם בתי־מישפט. אם בית־מישפט ירשיע אותו, הוא ישא בעונש. אבל איך אפשר לבוא ככה סתם ולקחת מישפחה מהבית? איפה הצדק?

„כאן אנחנו זרוקים כמו כלבים. הכניסו אותנו לתוך חורבה. הכל פרוץ. הרוחות אוכלות את הפנים. בלילה מייללים תנים ושועלים. כל כמה שעות באים החיילים לבדוק אם לא ברחנו. הם צוחקים מאי־תנו. אמרו לנו שבבית־סחור היו לנו רק שלושה חדרים, וכאן יש לנו כמה חדרים שאנחנו רוצים. אבל אין כוח בעולם שיח־זיק אותנו כאן. אנחנו נחזור הביתה, או שנמות!״

מוחמד אסעד אל־קעבי, פועל יומי, העו־בד בישראל, יושב יחד עם בני מיש־פחתו במחנה עקבת ג׳עבר, המרוחק כמה קילומטרים מעין סולטאן. גם הוא נחוש בהחלטתו לחזור הביתה. „אפילו אם יירו עלינו,״ סיפר, „אנחנו נחזור! כאן לא נגענו אפילו בחפצים שלנו. הם נשארו איפה שהחיילים זרקו אותם. אתמול מצאנו פה עקרב. יש כאן נחשים וכל מיני חיות, וגם אותנו רואים במימשל כאילו אנו חיות. אבל אנחנו לא נישאר כאן. אם לא יתנו לנו לחזור, נמשיך בשביתת הרעב עד המוות. חיים או מתים — אנחנו נצא מכאן!״

„כמו חיות!״ כך מגדיר מוחמד אסעד אל־קעבי, פועל יומי בישראל, שמישפחתו הוגלתה מביתה בבלאטה שליד שכם למחנה הפליטים עקבת ג׳עבר, את המצב שבו שרוייה המישפחה. בתמונה החורבה שבה שוכנו.

ראש־עיריית בית־סחור, חנא אל־אטרש, ניסה להיפגש עם מושל בית־לחם ולהניעו מן ההחלטה האכזרית. אולם עד עתה סירב המושל להיפגש עימו. „לא נסכים לשיטה הזאת,״ אמר אל־אטרש. „זאת לא דרך להגיב, גם אם הנער זרק אבן. אני מתכוון לשלוח מיברקים בנושא לשר־הביטחון ולמושל הגדה המערבית. אם הם לא יאותו להחזיר את המוגלים, אני אפנה לאפיפיור ולכל מנהיג נאור בעולם.

„המושל אסר עלי לעזוב את בית־סחור. אסור לי לדבר עם עיתונאים. אסור לי להיות בקשר עם ראשי ערים אחרות ולהיפגש איתם. מאז גירוש המנ־היגים מחברון, הטלפון שלי נותק. הז־הירו אותי והורו לי לשתוק. אבל אנחנו לא נשתוק. אנחנו נדבר עד שכל העולם ידע באיזה שיטות משתמש הצבא היש־ראלי.״

בעוד בני מישפחתו הוגלו, שוכב עדיין טארק יעקוב שומלי בבית־החולים. מצבו המסובך מאלץ אותו להישאר תקופה ארו־כה בבית־החולים. אולם המושל כבר הב־טיח לאביו, כי כאשר ישוחרר בנו מבית־החולים הוא יישלח לכלא. לבני המיש־פחה אין רשות לעזוב את עין־סולטאן והם אינם יכולים לבקר את טארק, ב־בית־החולים.

יוסי הר־ימן ■

אתה מתגייס לשרות
אנחנו מתגייסים לשרותך

אתה מתכונן לגיוס שלך לשרות צבאי. אנחנו נתגייס לשרותך באותו תחום קטן שאנחנו יכולים לעזור.

פתח חשבון שיקים באחד מסניפי בנק הפועלים. כשיהיה לך פנקס שיקים בכיס, תרגיש בטוח יותר, תרגיש עצמאי. לא תצטרך לדאוג לכסף מזומן בכל פעם שאתה יוצא.

ביום הגיוס כשישאלו אותך לאן להעביר את משכורתך הצבאית, תהיה לך כתובת-סניף בנק הפועלים

בוא לגדול אתנו.

בנק הפועלים בע"מ

אילת הורסת את עצמה

(המשך מעמוד 26)
לרום הוא בין המלונות הבודדים שאינו ממוקם באיזור המלונות אלא במרחק של כשמונה קילומטרים דרומה לאילת, בדרך לשארם אל־שייח׳. כך נחסכת מאורחי המ־לון הצחנה הנוראה. ללרום יש גם בריכת־שחיה פרטית, בנוסף לחוף הים הפרטי שלו, דבר המאפשר לאורחים להסיר מעצ־מם את הטרדות בירייוני־אילת.

אולם לרום אינו יוצא־דופן בשירות הגרוע שהוא נותן לתיירים. כמעט כל מלונות אילת גובים מחיר יקר הרבה יותר מהמגיע להם עבור השירות, החדר וה־אוכל שאותו הם מספקים לתייר.

מוקי מלצר טוען, כי למרות הכל אילת היא עיר תיירות מבטיחה: „זה נכון שמדי פעם מטרידים תיירות על חוף הים, אבל בדרך כלל המטרידים הם לא אילתיים אלה צעירים הבאים מהצפון לת־פוס חתיכות באילת בכל מחיר. גם התיי־רות עצמן אשמות. אני מכיר הרבה תיי־רות שנפלו בידיהם של אנשי העולם התחתון או ביטניקים חסרי־מעצורים, אח־רי שאלה פנו אליהן בשתי מילים. התיי־רות פשוט רוצות ליפול בידי אנשים כאלה.״

צעיר ממתין לטרף אחרי שנדחה על־ידי התיירות
החוף הפרוע של אילת

מלצר, שרבים באילת מקבלים אותו כאוטוריטה בענייני תיירות, מודע לעוב־דה שבשנה הבאה יבואו הרבה פחות תיירים לאילת, אבל לדעתו זה לא בגלל מה שמתרחש בעיר. „אני הייתי בהרבה ועידות של אנשי תיירות, בכל רחבי העולם, ואנחנו נמצאים על מפת התיירות. כל אחד יודע מה זה אילת והכל מסכי־מים שזו עיר תיירות נהדרת. לא יבוא אותו מספר של תיירים בשנה הבאה בגלל המצב הכלכלי בכל העולם, ובגלל ירידת התיירות בכל העולם. זה לא בגלל אילת,״ טוען מלצר.

הפנינה של רוברט

אך גם למלצר, כמו לגורמי תיירות אחרים בעיר, יש השגות על המצב. מלצר טוען בעיקר נגד אזלת היד של העיר, שבמועצה שלה הוא חבר: „ראש העיר שלנו אפילו לא יודע אנגלית. הוא צריך לקבל אורחים מחוץ־לארץ, שמש־פיעים על עתיד התיירות של אילת, ולא עושה זאת, אלא בעזרת מתורגמן. לעי־ריה אין כסף להשקיע בנושא התיירות. יש לנו מכת יתושים. היינו צריכים מכונה המפזרת רעל נגד יתושים באיזור בתי־המלון. לעיריה, כך טען ראש העיר, לא היה כסף לקנות את המכונה. המדובר הוא ב־25 אלף לירות בילבד. כשראיתי שכל הבקשות שלי לא הועילו, תרמתי מכיסי לעיריה את הכסף הזה, כדי שתקנה את המכונה נגד היתושים.״

אנשים המתעקשים לבוא בחופשותיהם לאילת, יודעים כי בכל זאת מצויות בה פנינות־חן. האחת היא הכפר של רפי נלסון, המרוחק 12 קילומטרים מאילת. זוהי אבן שואבת לכל טייל ישראלי המכבד את עצמו ולכל תייר. החביבות של נלסון מכסה על העובדה שאין במקום תנאים נוחים. נלסון מעניק לאורחיו חוף־ים, כיסאות־נוח, שתייה, סטייקים או קבב ויחס הוגן ונאות. נלסון גם לא מנסה להתעשר ביום אחד מבקבוק בירה. למרות שהמקום שלו נחשב למועדון, ויש לו הוצאות עצומות, גובה נלסון מחירים סבירים עבור המשקאות או האוכל שהוא מגיש. בקבוק בירה עולה אצל נלסון 30 לירות. במיסעדות ואפילו בקיוסקים באילת גובים לעיתים 60 עד 80 לירות עבור בקבוק בירה, והיה כבר מי שגבה 60 לירות עבור בקבוק קוקה קולה.

אולם מה שחשוב אצל נלסון הוא בעי־קר חוף הים הראוי לרחצה, בניגוד לחו־פים בעיר עצמה. לא מכבר הוציאה העי־ריה סכומי־עתק של כסף, כדי לרפד את אחד החופים, ליד מלון הסלע האדום, בחול ים שהובא למקום. אולם דווקא בחוף זה, שבו אין המתרחץ חשוף לחתכים מה־סלעים ומהאבנים, לא הציבה העיריה מציל ואסרה את הרחצה בו. בחופים האחרים, שבהם קשה להתרחץ וליהנות מהרחצה, יש מציל עירוני.

פנינה אחרת באילת היא מיסעדת הקונ־כיה של רוברט, צעיר שהחל את דרכו בתל־אביב כמלצר וטבח. הוא אוהב את מלאכת הבישול וההגשה. במשך שנים אחדות היתה לרוברט מיסעדה, על הדופן הצפוני של נמל אילת. ההצלחה שלו היתה מלאה ורוברט, שנעזר בהשקעה כספית גדולה של מישפחת אשתו, בנה מיבנה חדש, מול הביוב המבעבע, בכניסה לאתר התיירות.

המיסעדה של רוברט מורכבת מחדר־אוכל גדול והדור, בטעם רב, באר קטן המשמש כבית־קפה בשעות היום, וקר־פרי — מקום שבו אוכלים רק עוגות וקרפים. רוברט השקיע במיסעדה שלו כ־25 מיליון לירות, כשהוא מקפיד על כל פרט קטן כגדול. הוא מעסיק יותר מ־30 עובדים ולכל שולחן כמעט יש מלצר פרטי. רורבט לקח ממלון לרום את אחת מפקידות הקבלה היפות של המלון, ורה אלמוזלינו, נתן לה משכורת גדולה יותר והציב אותה כמארחת במיס־עדה שלו. תפקידה של ורה הוא לקבל את פני האורחים, להוביל אותם לשול־חנותיהם, לחייך אליהם, להיות יפה, לש־אול אותם במהלך הארוחה אם הם נהנים מהאוכל, וללוות אותם, תוך כדי הבעת תודה על שביקרו במקום, כשהם מסיימים את הארוחה.

ורה רואה שליחות בתפקיד שלה: „אני זוכרת את הפרצופים של התיירים הלא־מרוצים במקומות אחרים באילת, ומשווה אותם עם ההתפעלות של התיירים היוצ־אים מהמיסעדה שלנו. כשאני עובדת, אני מרגישה שאני לא רק עובדת בשביל המיסעדה שמשלמת לי משכורת, אלא בשביל העיר כולה.״

אולם כל אלה הם רק גלווים לארוחות המצויינות שמגיש רוברט. מאכלי־ים ו־מיטבח־צרפתי מוגשים בכלי־כסף גדולים והם מהטעימים שהתיירים והישראלים המבקרים במיסעדה אכלו מעולם. סיפר מוקי מלצר: „פעם אירחתי בעל חברת נסיעות, הגדולה ביותר בשווייץ. זה אדם שאכל כבר במיסעדות הטובות בעולם. לקחתי אותו לקונכיה והוא אמר שזו המיסעדה הכי טובה שהוא אכל בה מעודו. למחרת, כשהוא עמד לעזוב את הארץ, הוא הזמין אותי לבקר אצלו בשווייץ. ׳אבל תודיע לי שבועיים לפני שאתה מגיע,׳ הוא אמר לי, ׳אני צריך לחפש מיסעדה שבה האוכל יגיע לחצי מהרמה של הקונכיה.׳״

למרות כל אלה, המחירים של רוברט נמוכים ממחירי המיסעדות של בתי־המ־לון בעיר. אצל רוברט אפשר לאכול ארו־חה מלאה, עם יין ואפריטיב, הכוללת סר־טנים, לובסטרס, סלטים, סטייק ענק, תו־ספות, מנה אחרונה וקפה, במחיר של 700 עד 800 לירות לאדם.

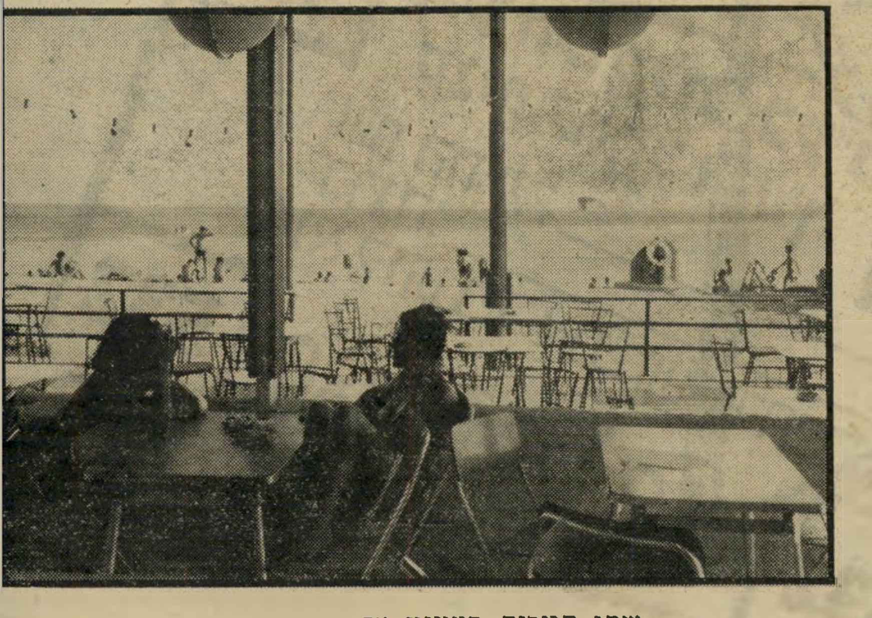
שתי תיירות במיזנון על חוף הים
השירותים נבנו בחוף הגרוע

אך האסון הגדול ביותר של אילת הוא לא העובדה שפרנסיה אינם מבינים כלל בתיירות והורסים את הענף שעליו היא יושבת, ואפילו לא העובדה שבשנה הבאה כבר לא יבואו אליה מרבית התיירים ש־תכננו להגיע. האסון האמיתי הוא שאין לעיר תוכנית אמיתית ומהימנה להצלת הענף.

יש אמנם תוכניות רבות, חלקן בשלבי אישור וחלקן לפני האישור, לבניית בתי־מלון מפוארים באילת. יש תוכניות רחו־קות־טווח להשלמת „ונציה״, אותו אגם מלאכותי אומלל שנבנה בהוצאה של מליו־נים רבים של לירות ושהצליח לכער את כל איזור בתי־המלון ולשבור את קו הנוף המרתק של חוף אילת. אבל אין שום תוכ־נית להצלת התיירות.

העיריה ושאר מוסדות־התיירות בעיר לא חשבו כלל על ניסיון לחנך את התושבים הצעירים של אילת שלא להציק לתיירים ולגרום לבריחתם מאילת. מוקי מלצר הציע בזמנו להקים מישטרת תיירות, דוגמת מישטרות תיירות הקיימות בכל אתר תיי־רות בעולם. העיריה קיבלה את ההצעה של מלצר, וזו היתה אחת הפעמים הבוד־דות שהעיריה קיבלה הצעה שלו, מאחר שהוא באופוזיציה לראש־העיר. צעירות אחדות הולבשו במדים, אך מהר מאוד הסתבר שההתייחסות הבלתי־רצינית של העיריה לשוטרות התיירות שלה, הביאה להתייחסות בלתי־רצינית של ציבור הפר־חחים לשוטרות אלה.

דו״חות עירוניים או תלונות למישטרה על הפקעת מחירים כמעט אינם מוגשים נגד בתי־מלון, מיסעדות או קיוסקים. אין שום אירגון עירוני או ממלכתי המקפיד על כך שבתי־המלון יהיו נקיים ויתנו שי־רות הולם. השוט היחידי נגד בתי־המלון הוא חברת צ׳רבורג. כאשר החשב של ה־חברה מקבל ארבע תלונות על אותו בית־מלון, נדרש נציג החברה באילת לבדוק את בית־המלון ולאיים שלא ישלח אליו יותר תיירים.

המחשב פלט תלונות רבות עד כה, אך אף בית־מלון לא הוהרם על־ידי החברה. אחד מבתי־המלון באילת נודע כבית־מלון שהשמיכות שלו מלוכלכות. כשגברו ה־תלונות ביקש נציג החברה באילת הסבר לכך, ואמנם קיבל אותו: „המים באילת גורמים לכך שהשמיכות יוצאות מהכביסה עם כתמים.״

(כתבה ראשונה בסידרה)

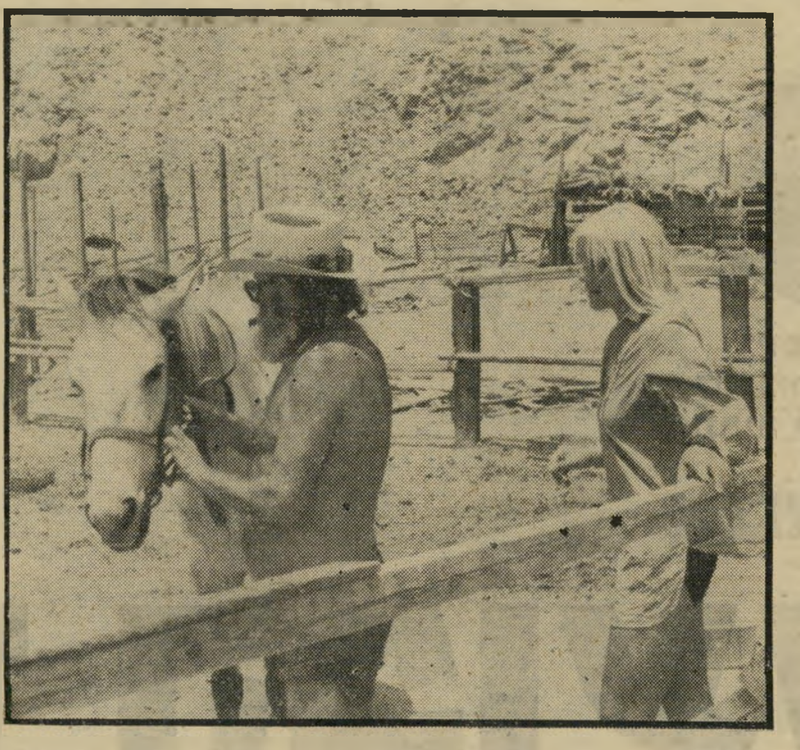
רפי נלסון מכין סוס לרכיבת אורחת הכפר שלו
פנינה מרוחקת מהסירחון

בכל 7 שניות נמכרת טלוויזיה צבעונית של "סניו".
מדוע זה נוגע לך?

ממחקר שנערך לאחרונה, עולה עובדה מדהימה: בשניות המעטות שעברו מאז שהתחלת לקרוא מודעה זו, קנה מישהו במקום כלשהו בעולם, טלוויזיה "סניו". תאר לעצמך כמה אנשים מרוצים קונים טלוויזיה "סניו" בכל יום וכמה נמכרות מדי שנה. איך זה יתכן?

3 שנות אחריות.

מילת המפתח היא אמינות. כל טלוויזיה של "סניו" עוברת סידרת בדיקות קפדניות לפני שיווקה. ניסויים אלה שהם מן החמורים ביותר בעולם, מבטיחים את המבנה הכל־אלקטרוני של טלוויזיה "סניו" מפני קילקולים. הם מאפשרים לנו לתת לך 3 שנות אחריות על כל החלקים, כולל מנורת המסך.

עברו 7 שניות נוספות. עוד מישהו קנה טלוויזיה "סניו". כאשר תבחר גם אתה ב"סניו" תעניק לעצמך חוויה אור־קולית המשלבת אמינות צבע וצליל ללא תחרות.

מערכת Automatic Brightness & Contrast מבטיחה לך כיוונון אוטומטי של הניגוד וההבהירות ותמונה חדה עם צבע מקורי. יחידת "זיכרון" מאפשרת לך לבחור מבין 8 ערוצים בנגיעה קלה. אתה יכול לשלוט ב—17 פעולות מבלי לקום ממקומך, עם "שלט־רחק" משוכלל הפועל באמצעות גלי אינפרא־אדום. זה רק חלק קטן מהיתרונות שטלוויזיה "סניו" מעמידה לרשותך.

עברו עוד 7 שניות.
האם לא הגיע הזמן שגם לך תהיה טלוויזיה צבעונית מתוצרת "סניו"?

SANYO אמינות זה

CTP 6217
20" צבעונית
שלט—רחק

SANYO

היבואנים: ס.ט.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. 245283 (02)

חדש
הטעם המפתה
מילקי
מעדן חלב
בטעם שוקולד
עם קצפת אמיתית.
אחרי שתנסי פעם אחת
לא תרצי להפסיק!
איזה תענוג:
את מערבבת את הקצפת עם השוקולד
ואוכלת לתיאבון את המעדן הקריר
שיש בו רק 180 קלוריות!
שטראוס - כל הטבע שבחלב טהור.

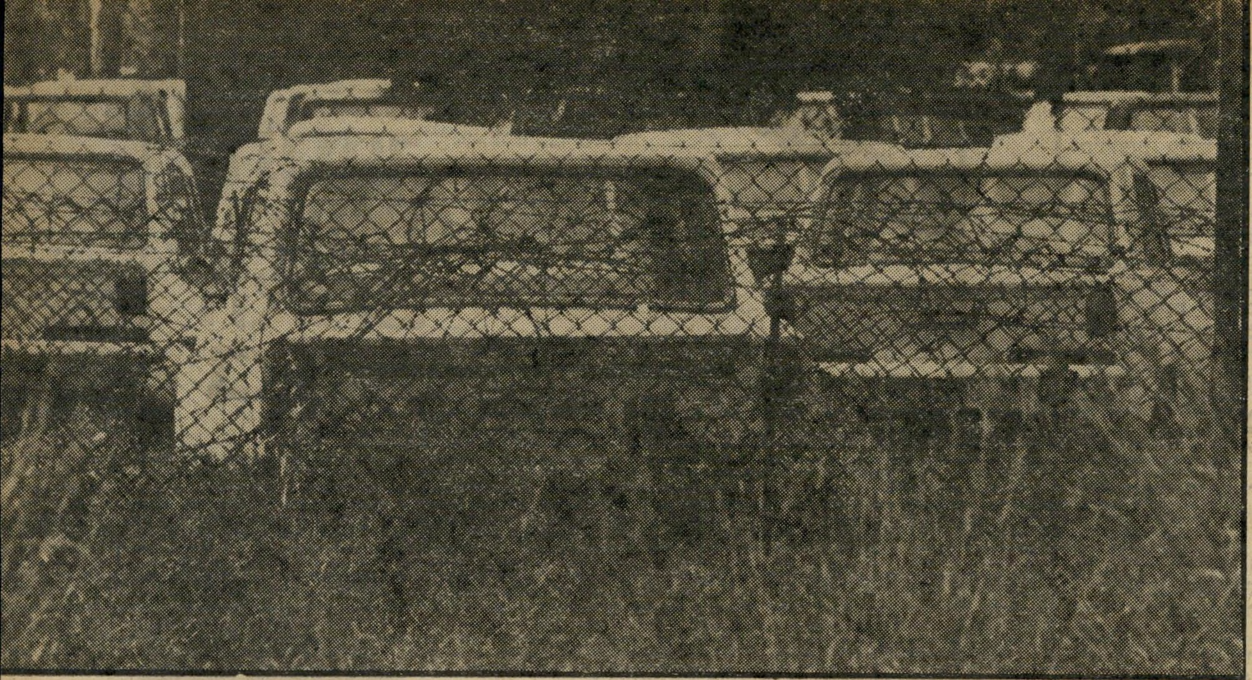

עיסקות מוזרות
ויחסים מוזרים
מאפיינים את כל
מה שקשור
במערכת הביטוח
והחלפים הצבאית

הביטוח הלקוי בצה"ל

כאשר יתפרסם בקרוב הדו"ח ה־מיוחד של מבקר־המדינה על הפיצוץ שאירע במיפעל הביטחוני ברמת־השרון, יעמדו ראשי מישרד־הביטחון במבוכה. דו"ח המבקר יהיה חמור, והוא ימתח ביקורת חריפה על דרכי הבדיקה של תוצאות הפיצוץ והערכת הנזקים שנגרמו לדיירי הסביבה, שבתיהם ורכושם נפגעו.

הדו"ח יתייחס בחומרה למחלקת התבי־עות והביטוח של מישרד־הביטחון, שהיא המחלקה האחראית על בדיקת הנזקים ופיצוי הדיירים.

טלוויזיה במעגל סגור

סיפור המתהלך בין השמאים, שהש־תתפו בבדיקת הנזקים, מספר על מכשיר טלוויזיה שנשבר בזמן הפיצוץ. אותו מכשיר עבר מבית לבית בעת הבדיקה, ועשרות דיירים קיבלו את התמורה המלאה עבור הנזק שנגרם רק לאחד מהם. בחוגי השמאים התפרסם אותו מכשיר בשם „הטלוויזיה במעגל הסגור היטב".

אולם דו"ח המבקר יתייחס לאספקטים חמורים יותר של בדיקת הפיצוץ. מישרד־הביטחון בגלל לחץ דעת־הקהל והרצון להרגעת הרוחות, התייחס לבדיקת הנזקים כאל מיקרה חירום. מחלקת התביעות וה־ביטוח של המישרד פנתה כמעט לכל שמאי שהיה מוכן להציע את שירותיו, וכאן התחילה הבעיה.

רכב־צבאי במוסך־אזרחי
האם השיטה חסכונית?

„בבדיקה הזו עסקו משום מה גם שמאי רכב," מספר שמאי תל־אביבי ותיק, „למרות שאין להם הכישורים הדרושים או הניסיון, ולבטח אין להם הסמכה מיקצועית חוקית לעסוק בבדיקת מיבנים ונזקים מסוג זה, שהוא תחום־התמחות מיוחד. זו הסיבה לטעויות הרבות ולהערכות בלתי נכונות של הנזקים. במיקרים רבים נפגעו אזרחים בגלל הבדיקה הבלתי־מיקצועית, ובמיקרים אחרים נפגע מישרד־הביטחון. בכל מיקרה, הבדיקה היתה רשלנית. לשמאים היתה סמכות לתת 5000 ל"י לכל דייר, ללא בדיקה כלל, ודיירים רבים קיבלו את הכסף למרות שלא ניגרם להם כלל נזק."

חמורה מכך העובדה, שחלק מהשמאים שבדקו את הנזקים העסיקו בשירותם אנשים שהם חסרי ידע מיקצועי בכל סוג של שמאות. „שמאים רבים העסיקו פקידים של מחלקות־התביעות של סוכנויות־הביטוח שעימן הם קשורים," מספר ה־שמאי, „בבחינת יד רוחצת יד. אותם פקידים אינם מבינים דבר וחצי דבר בהערכת נזקים, אך הם קיבלו שפע של עבודה צדדית מהשמאים — אותם שמאים אשר להם הם מספקים עבודה בהזדמנויות אחרות דרך חברות־הביטוח שלהם. החמור הוא שעל כל בדיקה בלתי־מיקצועית כזו חתום השמאי עצמו, כאילו ביצע אישית את העבודה."

שמאי־הרכב שעסקו בבדיקת נזקי הפי־צוץ אינם ששים להתייחס לנושא. ארצי אמוץ ויעקוב פרופר, בעלי מישרדי־

(המשך בעמוד 72)

בית שנפגע בפיצוץ במיפעל לחומרי־נפץ

דיירת בודקת את הנזקים בביתה לאחר הפיצוץ ברמת־השרון
מי מוסמך לבדוק?

הביטוח הלקוי בצה"ל

(המשך מעמוד 71)
שמאות בתל־אביב, התחמקו, בתירוצים קלושים, מלשוחח על עבודתם בבדיקת נזקי הפיצוץ. יו"ר איגוד שמאי הביטוח, צבי מימון, אומר: „אני באמת לא יודע מה עשו שמאים אחרים ואת מי הם העסיקו. זה עניינו של כל אחד מהם.” על העובדה ששמאי־רכב, שאינם מוסמכים לכך, עסקו בבדיקת נזקים למיבנים, הגיב: „זה מיקרה חירום.”

אבות ✱ ובנים

הקשרים שבין מחלקת התביעות והביטוח של מישרד־הביטחון, שבראשה עומדים עורך־הדין רמי קוניצקי ורב־סרן (מיל.) זאב הרמן, ובין השמאים המועסקים על־ידם, רצופים במעשים תמוהים.

אחרי מילחמת יום־כיפור נאשמו עובדים אחדים של המחלקה בקבלת שוחד משמאים. העובדים זוכו בדין, אחרי שהשופטים השתכנעו בתום ליבם, אך הדבר לא הפריע למישרד־הביטחון להמשיך ולהעסיק עד היום את השמאים ש„נתנו מתנות” לעובדי המחלקה. נגד איש מהם לא נפתחה חקירה, ורק עם אחד מהם ניתק המישרד את קשריו.

מישרד־הביטחון מעסיק קרוב ל־15 שמאים ברחבי המדינה. רשימת השמאים לא השתנתה כמעט בעשר השנים האחרונות, ואין שום חוקיות או לוח־זמנים קבוע לפירסום מיכרזים לעבודה עם המחלקה. תהליך הזכיה במיכרז מלווה בתככים ובקנוניות, שגם הם יהיו נושא לביקורת מבקר־המדינה.

בחוגי השמאים מתהלך הסיפור, כי בתקופת מילחמת יום־כיפור ואחריה, כאשר מרבית השמאים היו מגוייסים ומחלקת־התביעות טבעה בים של עבודה, פנה מנהל־המחלקה הקודם, דויד טלמור (שהיה פרקליט צבאי ראשי, והנהו כיום יועץ מישפטי של עיריית תל־אביב) אל צבי מימון, וביקש ממנו לעזור למישרד־הביטחון ולעבוד למענו בהערכת נזקים, למרות שבאותו זמן לא היה יו"ר־האיגוד קשור באופן ישיר למחלקת־התביעות.

לדברי השמאים סירב מימון לבקשה, משום שהיה לו שפע של עבודה מכניסה יותר בשוק האזרחי. זו היתה הסיבה לכך, שדויד טלמור סירב להעסיק את מימון ולספק לו עבודה באמצעות מישרדו. על טענות אלה משיב צבי מימון: „הייתי מגוייס באותו הזמן, ויכול להיות שאחרי שהשתחררתי באמת לא רציתי לעבוד איתם. אני יכול לעשות מה שאני רוצה בזמן שלי. נדמה לי שדווקא כן עזרתי להם באותו זמן, אבל עד אוגוסט שעבר לא הייתי קשור בכלל למישרד־הביטחון.”

המאורע ששינה את התמונה, באוגוסט לפני כשנתיים, היה פרישתו של דויד טלמור — הידוע ביושרו והגינותו — ממישרתו כראש מחלקת־התביעות־והביטוח של מישרד־הביטחון. יורשיו בתפקיד, קוניצקי והרמן, הזדרזו לפרסם מיכרז חדש להעסקת שמאי־רכב במישרד־הביטחון.

באותו מיכרז השתתף, ואף זכה, צבי מימון, למרות שלדבריו „העבודה עם מישרד הביטחון איננה גליק גדול.” במיכרז זה אירע דבר תמוה עוד יותר: בנו של צבי מימון, עמירם, שעבד במישרדו של האב עד לאותה תקופה, זכה גם הוא במיכרז.

אחד התנאים הנלווים של המיכרז קובע, כי כדי להשתתף בו, על השמאי להיות בעליו של מישרד עצמאי לשמאות במשך שלוש שנים. מימון הבן עזב את מישרדו של האב שבועות אחדים לפני פירסום המיכרז, ופתח מישרד־שמאות עצמאי. למרות שלא עמד בתנאי הנלווה, זכה עמירם מימון במיכרז, והוא מועסק כיום על־ידי מישרד־הביטחון.

„לא זכורים לי תנאי המיכרז כרגע,” טוען עמירם מימון, „אני חושב שהם מדברים על ותק וניסיון עבודה, וזה היה לי, ללא ספק. לגבי בדיקת הנזקים, אני חושב שהבדיקה היתה יעילה וטובה, ובכל מיקרה שהיתה בעייה של בדיקת ציוד הנדסי ומיבנים, עמד לרשותנו מהנדס־בניין, שהיה נוכח באיזור.”

מדיניות ✱ החיסכון

אחד העיסוקים העיקריים של מחלקת התביעות והביטוח של מישרד־הביטחון הוא הטיפול ברכב צבאי וביטחוני שהיה מעורב בתאונות־דרכים. כל רכב כזה, למעט רכב שניזוק באופן מיזערי, מגיע לטיפולו של שמאי אזרח, אחד מאותם המאושרים שזכה במיכרז ומועסק על־ידי מישרד־הביטחון.

תהליך הטיפול ברכב הוא פשוט. הרכב מתייצב בבסיס המישטרה הצבאית הקרוב לאיזור התאונה ושם מדווח הנהג על המיקרה. מבסיס המישטרה הצבאית מופנה הרכב, לפי קביעת מחלקת־התביעות, לשמאי המעריך את הנזק

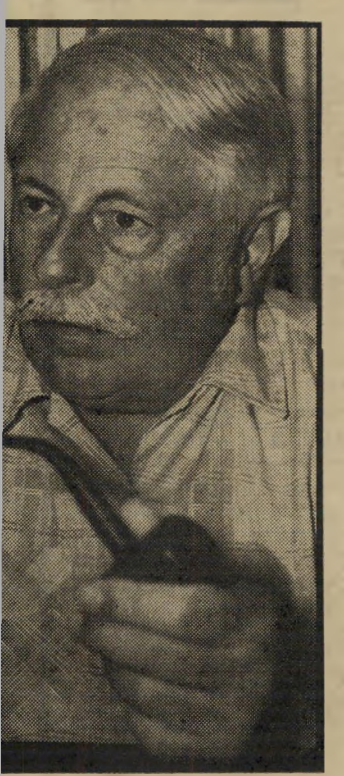

יו"ר מימון
מי הועסק בבדיקה?

וקובע את דרך הטיפול. הרכב מופנה למוסך אזרחי, המתקן את הנזק, ואחרי סיום העבודה במוסך מאשר השמאי את התיקון.

שכר־הטירחה המינימלי של השמאי הוא כ־700 לירות לבדיקה, בתוספת הוצאותיו. כאשר הנזק הוא גדול, מקבל השמאי כעשרה אחוזים מערך הנזק, ואחוז זה משתנה ביחס הפוך לגודל הנזק. הכנסתו של כל אחד מ־15 השמאים היא כמיליון לירות בשנה.

למרות שבצה"ל משרתים שמאים של חיל החימוש, מוסר מישרד־הביטחון את כל עבודת השמאות לשמאים אזרחים. „הסיבה היא,” מסביר ראש מחלקת התביעות הקודם, דויד טלמור, „ששמאי צה"ל אינם מוכרים על־ידי חברות־הביטוח. השאלה אם להוציא עבודה לשוק האזרחי או לבצע אותה בתוך המערכת היא שאלה של מדיניות, שצריך לקבוע אותה על פי קריטריונים של חיסכון.”

יש חולקים על מידת החיסכון

תענוג בסלע האדום באילת

מחירי קיץ מיוחדים!

אצלנו זו כבר מסורת:
הרבה יותר - ללא תוספת במחיר.
* בידור, צחוק ואירועים משעשעים.
* מוסיקה וריקודים במועדון.
* יין חופשי בארוחות ערב.
* קוקטיילים ואפריטיבים.
* מזנונים עשירים -- אוכל מעולה.
* ספורט והתעמלות, קייאקים, מפרשיות, שייט ודייג.

...וכמו תמיד — ינוקא מנהל את השמחה.

עד 31.7 **99 שקל** (כולל מע"מ) ללינה וארוחת בוקר.
לינה חינם לילד עד גיל 12 בחדר ההורים.
(המחיר לאדם בחדר זוגי - לא כולל חגים)

הבטח לעצמך כבר עכשיו מקום באמצעות
סוכן הנסיעות שלך או ב"סלע האדום"
אילת טלפון 5-3171(059)

ארקיע מצטרפת למבצע עם חבילת נופש
משולבת בטיסה במחיר מיוחד. פרטים
במשרדי ארקיע ואצל סוכני הנסיעות.

קצת אחרת!
טיולים מעורבים לאירופה וארה"ב
חוויה בלתי נשכחת בהווי בינלאומי
לגילאי 18-35

ארה"ב 47 יום	ארה"ב 26 יום	ארה"ב 19 יום	אירופה 22 יום
כל אמריקה	טרנס אמריקה דרום	טרנס אמריקה צפון	אירופה 40 יום
(לא כולל טיסה)	(לא כולל טיסה)	(לא כולל טיסה)	בריטניה 20 יום
1389 $	799 $	599 $	

חברת קמפינגטורס, כסוכנת .C.C.T ו־ AVENTOURS,
מאפשרת לך להצטרף לקבוצות צעירים דוברי
אנגלית מקנדה, אוסטרליה, ניו זילנד ודרום
אפריקה, עם מלווי קבוצה דוברי אנגלית ובהווי
המאפיין צעירים מארצות שונות.

קמפינגטורס
Campingtours
חברה מס. 1 בטיולי הקמפינג
7 שנות נסיון - אלפי מטיילים מרוצים.

דרוש חוברת קמפינגטורס 80 מסוכן הנסיעות שלך

שבשיטה הנוכחית, בעיקר לנוכח סוג התאונות שבהן מעורב רכב צבאי וביטחוני. כאשר רכב צבאי מעורב בתאונה עם רכב אזרחי, יש הגיון מסויים בהעסקת שמאי אזרחי לקביעת הנזק הנגרם לצדדים. אולם המציאות היא שהחלק הגדול של תאונות הרכב הצבאי — למעלה משישים אחוזים — הן „תאונות עצמיות,” כלומר, תאונות כמו התהפכות או התנגשות בעץ, או התנגשות ברכב צבאי אחר בתחומי הבסיס או הסדנה, וזהו סוג־התאונות שבהן אין נפגע אחר, מילבד הרכב הצבאי עצמו.

גם במיקרה של תאונה עצמית מועבר הרכב הצבאי לטיפולו של שמאי אזרחי, הגובה שכר־טירחה גבוה. צה״ל מבזבז דלק, שעות־

את האוצר הבלום, המצוי בבית־הקברות לרכב צבאי שבצריפין. אלפי כלי־רכב מושבתים מתבלים ומחלידים במיגרשי־הענק, כאשר אפשר לפרק אותם לחלקיהם ו־להשתמש בחלקים לצורך תיקונים. בבתי־הקברות הללו יש חלקי חילוף בכמויות בלתי־נדלות ובמצב טוב.

האירוניה שבמחדל זה היא בכך, שדווקא בעלי־המוסכים עושים שימוש יפה באותם כלי־רכב מושבתים. הם קונים אותם במיכרזים במחירי־חינם, ואחר כך משתמשים בחלקיהם כדי לתקן כלי־רכב המופנים אליהם ממערכת־הביטחון, וגובים מחיר מפולפל עבור אותם החלקים.

לפני שבועות אחדים כונסו כל בעלי המוסכים המשרתים את רכב

בית־הקברות לרכב־צבאי
חלפים לא הגבלה

מנוע וזמן יקר בנסיעות אל השמאי — שמישרדו ממוקם לרוב במרכזי הערים הגדולות, והסכומים המוצאים מדי חודש נאמדים במיליוני לירות.

הדרך הפשוטה והיעילה לפיתרון בעיה זו הוא לגייס שמאים למילואים, להציבם בבסיסי המישטרה הצבאית, כדי שיעריכו את הנזק בו במקום ויחסכו למערכת־הביטחון את שכר־הטירחה, הדלק, שעות־המנוע והזמן המבוזבזים בבדיקות במתכונתן הנוכחית. גיוס שמאים למילואים יחסוך למערכת הביטחון מיליונים רבים של לירות מדי שנה.

אוצר חלקים מתבזבז

מערכת־הביטחון מבזבזת כספים נוספים במיסגרת טיפולה בצי הרכב העצום שלה. התיקונים מתבצעים במוסכים אזרחיים — מלבד של רכב קרבי ומשאיות, שאותם מתקן הצבא בסדנותיו, ולעיתים קרובות יש צורך בהחלפת חלקים כגון כנף, פגוש או חלקי־מנוע. חלקי־חילוף אלה, בעיקר חלקי־החילוף ל„רכב לבן” (רכב בוסים כמו פיג׳ו, וולוו, דודג׳ מפוארים ומכוניות כרמל) עולים ממון רב.

את חלקי החילוף מוכר בעל המוסך למערכת־הביטחון במחיר מלא, כשהוא מוסיף למחיר החלק רווח של כעשרים אחוזים, שאותו הוא משלשל לכיסו.

זהו סידור תמוה, בעיקר בהתחשב בעובדה שמישרד־הביטחון הוא לקוח שמן ומשלם כסף בטוח לבעלי המוסכים. גם כאן, אילו היה מישרד־הביטחון קונה בעצמו את כל חלקי־החילוף, היה חוסך מייד את דמי התיווך של בעל המוסך, וכגוף ממלכתי גדול היה זוכה להנחה גדולה ולתנאי־אשראי מועדפים אצל הסוכנים המייבאים את חלקי־החילוף.

חמורה מכך העובדה שמערכת הביטחון כימעט שאינה מנצלת

צה״ל. אנשי מישרד־הביטחון הודיעו להם כי מבקר־המדינה עומד לערוך ביקורת במוסכיהם, על מנת לבדוק את דרכי הטיפול ברכב הצבאי ובעלי־המוסכים התבקשו לשתף פעולה עם אנשי המבקר.

את נושא תיקוני הרכב מדגמי כרמל מארגן עבור צה״ל מיפעל רום כרמל, באמצעות סוכניו ברחבי הארץ. המיפעל מקבל תשלום גבוה ממישרד־הביטחון עבור ריכוז הטיפול, וגם המוסכים עובדים על בסיס של תשלום קבוע עבור טיפולם ברכב.

בין בעלי־המוסכים קיימים חילוקי דיעות בקשר להסדר זה. אחדים מהם סבורים שבשיטה הנוכחית צה״ל איננו מקבל טיפול טוב לצי הרכב שלו, כי המוסכים אינם ששים להקדיש זמן ומאמצים לטיפול יעיל כאשר התשלום הוא קבוע.

הועלתה הצעה שבעלי המוסכים יעבדו בשיטה שונה, של תשלום ישיר עבור טיפול ברכב, ועל־ידי כך יחסוך צה״ל גם את התשלום לחברת רום כרמל.

בחוגי בעלי־המוסכים מתהלך הסיפור, כי הצעה ברוח זו הגיש עמוס ירושלמי, בעליו של מוסך רכב ישראלי ביפו. „התוצאה הייתה,” מספר בעל־מוסך אחר, „שהוסבר לעמוס, במהרות הבזק, שאם ינסה ליישם את ההצעה הזו, יפסיד את כל קשריו עם החברה ומקור פרנסתו העיקרי יסגור את הברז.” עמוס ירושלמי עצמו מכחיש בתוקף את הסיפור. „לא היו דברים מעולם,” הוא טוען.

העולם הזה הציג למישרד־הביטחון שאלות לגבי כל הנקודות שהועלו כאן. אחרי שלושה שבועות של המתנה לתשובה, הודיע דובר מישרד־הביטחון, דן ויינרייך: „על שאלות אלה אין מישרד־הביטחון משיב.”

הדובר לא נימק את הסירוב המוזר, אולי מפני שמבקר־המדינה בודק בימים אלה גם את נושא צי הרכב הצבאי.

משה מאור ■

את שוב מלאה?
נפיחות? עצירות?
תה ביקוניס לעיכול טבעי: נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות.
מיוצר מצמחים.
תה בקוניס Bekunis
חזרה לעיכול טבעי

להשיג
בבתי המרקחת
בלבד
אישור משרד הבריאות
11146-929-002

מה?
שם ע. רשום 5258
פינה קולדה
עוד לא טעמת
נסו את החוויה
שתו פינה קולדה!
מבחר
משקאות
קוקטייל:

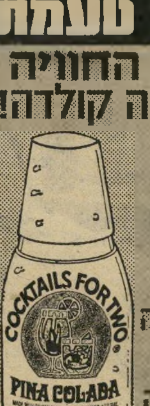

פינה קולדה
סוקברו
בננה קולדה

יבואנים ומפיצים בלעדיים
בישראל - י.ד. עסקים
ת״א, הקונגרס 44. טל. 832236

להקמת ירחון חדש
דרוש
משקיע
בסך 2 מיליון ל״י

ת״ד 4646, ת״א
עבור „משקיע בירחון”

שעורים
פרטיים
בערבית ובאנגלית
בכל הרמות
כולל הכנה לבגרות.

אקדמאית מוסמכת.
מאירה — 03—232825,
עד 8.30 בוקר.

מועדון 5
לתרבות חדשה
רח׳ הס 5. תל־אביב
טל׳ 297263

ביום שלישי 27.5.80
סירטו של
מל ברוקס
כיסאות לוהטים

המועדון פתוח בימי ג׳
התוכניות מתחילות ב־9 בערב

המועדון פתוח
משעה 8.30 בערב

תן טרמפ
לחייל

סרטים

כל השטויות האלו

לא צריך להיות מבין גדול כדי להבחין בכך שג'ו גידעון, גיבור הסרט כל הג'אז הזה *, אינו אלא הישתקפות של במאי הסרט, בוב פוסה. גידעון הוא במאי תיאט־רון וקולנוע מצליח, כוריאוגרף בחסד, איש המתחיל את יומו עם צלילי ויואלדי, מיקלחת, סיגריה, כדורי מרץ והכרזה: „רבותי — המסך עולה!” הוא עובד כאחוז־קדחת, הוא מדלג מאשה לאשה, כאילו

ג'סיקה לאנג' בדמות המוות
כל יום הוא האחרון בחייו

כל יום הוא האחרון בחייו („הלוואי שהיית פחות נדיב עם האבר שלך,” אומרת לו ידידתו הקבועה). הוא מתייסר על שאין לו זמן לטפל בבתו, אבל אינו עושה את המאמץ למצוא את הזמן הזה. הוא עסוק בכמה מלאכות בעת ובעונה אחת, ובכל אחת מהן יש לו הרגשה שהוא טוב, אבל לא מושלם („בכל פעם שאני רואה שושנה יש לי חשק לצעוק אל האלוהים, מדוע רק אתה יכול להיות מושלם?”). נוסף לכך, הוא סובל מהתקף־לב לקראת אמצע הסרט ועובר ניתוח לב פתוח, וכל הפרטים הללו הולמים את בוב פוסה ככפפה.

שלוש נשים. ואם יש עוד אי אלו ספקות, מוסיף התסריט (שכתב פוסה יחד עם המפיק רוברט אלן ארתור) פרטים המבקשים זיהוי. לפוסה היו שלוש נשים, שהשלישית בהן, גוון ורדון, כוכבת מחזות מוסיקליים, אדומת־שיער ומלאת מרץ, ממשיכה להיות ידידתו עד עצם היום הזה. לילאנד פאלמר, שחקנית־זמרת־רקד־נית, מברודווי, מגלמת כוכבת ברודווי שהיתה אשתו של גידעון ועדיין קשורה אליו. אן ריינקינג, הרקדנית המדהימה מסרט סרט, המכונה בין חבריה למיקצוע „הרגליים” בשל זוג מכשירי העבודה הנאות ביותר שהיו להוליווד מאז אן מילר, היתה חברתו לחיים של פוסה במשך חמש שנים, והופיעה בכמה מהצלחותיו הבימתיות. בכל הג'אז הזה, היא מגלמת את חברתו של גידעון, המחלקת עימו את חייו במשך כמה שנים. ולבסוף, הסרט האחרון שביים פוסה, לפני כל הג'אז הזה, הוא לני, סיפור חייו של הסאטיריקאי לני ברוס, המבוסס על הצגה באותו שם. ג'ו גידעון, בין שאר העיסוקים שלו בכל הג'אז הזה, מסיים עריכת סרט על סאטיריקאי נוסח ברוס, כאשר בדמות הראשית שם מופיע קליף

מחול „בין ניו־יורק ללוס אנג'לס” — ב„כל הג'אז הזה”
אחד המחולות המסנוורים ביותר

גורמן, אשר שיחק את ברוס על הבימה.

התקף לב. ואם גם זה לא מספיק, נציין שההצגה שמביים ג'ו גידעון בסרט נקראת בין ניו־יורק ללוס־אנג'לס, בעוד ששם ההצגה שביים פוסה עצמו, שעה שקרס תחתיו מהתקף־לב, היה שיקאגו, וכל מי שיודע קצת גיאוגרפיה יבחין מייד ששיקאגו נמצאת באמצע הדרך בין ניו־יורק ללוס־אנג'לס.

אחרי שנקבעה עובדת יסוד אחת בקשר לסרט המוסיקאלי שזכה השנה בארבעה

רקדנית גדולה אן ריינקינג וילדת פלא ארסבת פולדי
הקטע המלבב ביותר

גיבור הסרט ג'ו גידעון
לא קשה להבחין —

רוי שיידר בתפקיד ג'ו גידעון (שלקה בהתקף לב)
מחזה מוסיקלי על המוות

פרסי אוסקר, אפשר לגשת אל עובדת היסוד השנייה. כל הג'אז הזה הוא שמונה וחצי של בוב פוסה. לא רק משום שהוא משתמש בצלם הקבוע של פליני בשנים האחרונות, ג'יוזפה רוטונו (שלא צילם את שמונה וחצי), אלא בעיקר משום שזהו ניסיון, הגובל בייאוש, של במאי קולנוע להעריך את עצמו, את עבודתו, את יחסיו על העולם הסובב אותו ואת היחס של העולם אליו.

פיצול אישיות. כל הג'אז הזה מתחיל ברגע שג'ו גידעון בוחר את צוות הצגתו המוסיקאלית הבאה על בימות ברודווי, הצגה שכולם כבר משוכנעים בהצלחתה. במשך הזמן, מתחילה להצטייר דמותו של

---

* לשמו המקורי של הסרט משמעות כפולה במקור — באנגלית הפירוש הנכון הוא „כל השטויות האלו” ואין כל קשר לתרגום בעברית, „כל הג'אז הזה” ולג'אז שהוא סיגנון מוסיקלי.

אדם שאינו משלים עם בינוניות, וחסר את השקדנות להגיע אל הגדולה האמיתית, אדם המסומם עד כדי כך על־ידי העבודה, שהוא אינו יכול לראות את העולם אלא כפונקציה של עבודה זו, אדם הביקורתי כל־כך כלפי עצמו, עד שהוא סובל מפיצול אישיות מתמיד, כאשר כל מה שקורה לו, הופך בשלב מסויים להיות חלק מהצגה שהוא עצמו מתבונן עליה מן הצד.

מה שבולט ביותר, זהו איש המאוהב במוות, המנהל עם המוות פלירט ארוך וממושך, והרואה את המוות בדמות בלונ־דית יפהפיה (ג'סיקה לאנג', כוכבת קינג קונג), שאותה הוא פוגש ללא הרף בהזיו־תיו, ועימה הוא משוחח, כצופה מן הצד, על ג'ו גידעון ושגיונותיו. בתנופה המטו־רפת שמאפיינת את כל חייו של גידעון, בשאיפה לא להוריד את המתח אף לשנייה אחת, במה שמוגדר על־ידי גורמן בסרט

במאי הסרט בוב פוסה
— שהבמאי הוא הגיבור

כ„פחד שלך מפני הבינוניות", נראה המוות כמין התגשמות מושלמת של כל המאוויים, מעין אורגזמה מוחלטת של החיים.

מחוז המוות. העניין הופך להיות שקוף ממש, בחלק השני של הסרט, כאשר גידעון מאושפז בעיקבות התקף־לב, עובר ניתוח לב פתוח ריאליסטי מאוד, והזיותיו סוקרות בשברים את העבר ואת ההווה, והמוות נראה כמוצא היחידי עבורו. מבחינה זאת, אפשר בשקט לומר שכל הג'אז הזה הוא הסרט המוסיקאלי הראשון על המוות. זה נשמע אולי קצת מורבידי וחולני, ואכן זה באמת כך, כאשר המוות מתערבב בהתפרצויות אדירים של מרץ בימתי הבא לידי ביטוי בכמה מן המחולות המסנוורים ביותר שעשה פוסה עד היום, או עם תיפאורות הפלאסטיק המבהיקות המזכירות את הדיסקוטקים הניו־יורקיים החדשים ביותר.

מי שירצה לראות בכל הג'אז הזה המשך של מסורת הסרטים המוסיקליים של שנות הארבעים והחמישים, עשוי לבוא במבוכה למראה הסרט. פוסה, גם שהוא מודה בעצמו שאינו מסוגל להיות ברגמן או פליני, מנסה להרכיב כאן תמונה הרבה יותר מסובבת. „לנסות תמיד מותר," הוא מצדיק את עצמו ומעמיד בפני הצופה אתגר לפענח את החלומות, הסיוטים, המציאות, העבר, ההווה, והדמיון המתערבבים יחד, בעריכה וירטואוזית מזהירה, של אלן היים, שאכן זכה בפרס האוסקר על עבודתו זו. בחצי הראשון של הסרט, כשעיקרו הוא עדיין הכנת ההצגה בין ניו־יורק ללוס־אנג'לס אפשר אולי עדיין להיזכר בקומדיות המוסיקליות הישנות על הפקות ברודווי, כמו רחוב 42. אם כי מעולם, בסרט מאותם הימים, לא היו מעיזים להניע את הרקדנים בתנועות נועזות כל כך, להסיר את החזיה מן הפרימה־באלרינה ולהפוך קטע מחול אחד למעין התערטלות מוחלטת של המבצעים מול פני הקהל.

כישרונות מבריקים. אולם בחצי השני, רוח פליני כבר שורה על הכל, פרט למוסיקה. זו ממשיכה לדהור בקצב רצחני, ועימה הריקודים, והסרט מביא אמנם כמה מן הכישרונות המבריקים ביותר שיש היום, בשטח זה, בארצות־הברית. למשל אן ריינקינג, כקייתי, ידידתו של גידעון, שמגישה את הקטע המלבב ביותר בסרט כולו, מחול בשניים יחד עם ילדת פלא בשם ארסבת פולדי, בתוך דירת הרווקים של גידעון; או סאנדהל ברגמן, הכוכבת של להקת הבלט בהצגה שמעלה גידעון, ומאוחר יותר, שותפתה של ריינ־קינג במחול המלווה את גסיסתו של הבמאי; או לילאנד פאלמר, כישרון שר, רוקד ומשחק, המלווה את גידעון לכל אורך הסרט, הן ככוכב ההצגה שהוא עומד לביים,

שחקנית ליליאנד פאלמר
האשה לשעבר

הן כרעייתו לשעבר הדואגת לו עדיין, והן כאם בתו היחידה.

חוויה בלתי רגילה. למען האמת, אפשר להתבלבל מן הדברים השונים המושלכים, לעתים, בבת אחת, אל מול פני הצופה, כאשר פס־קול הסרט שמביים גידעון, מלווה אותו בבית־החולים, כשהוא חולם על גידעון שמביים את סצנות הראווה האחרונות שלו. יש אפילו רושם שהסרט כולו דומה לתגובת האדם למוות, שאותה מציג הסאטיריקאי ב„סרט שבתוך הסרט". לעתים נדמה אפילו שפוסה עצמו מתקשה להשתלט על כל המהומה האדירה, מה עוד שהאיש מסרב להרפות את הקצב ולו לשנייה אחת, ויש לך רושם שכל סצנה צריכה להוות שיא בפני עצמה.

אבל בסופו של דבר זאת חוויה בלתי־רגילה. רוי שיידר, בתפקיד הראשי, הופך את חוסר המנוחה העצבני של הדמות הראשית לאמינה, וחבל רק שהוא חסר את יכולת הריקוד של פוסה, שהיתה מאפשרת לו להשתלב יותר בסצנות המו־סיקליות. בהדרכתו, אין ספק שהסרט מהווה הצצה מרתקת אל תוך העולם הפנימי של אדם שקצב עולם השעשועים זורם בעורקיו.

מילחמות
האדם בשעון

השאיפה לפיסגה (פאר, תל־אביב, ארצות־הברית) — לקראת האולימפיאדה המתקרבת, מנסה הסרט הזה להרחיב את הדיבור על הרוח הספורטיבית הנכונה שצריכה לפעום בחזהו של כל משתתף (הסרט נעשה בשנה שעברה, לכן אינו מזכיר את עניין הפוליטיקה).

גיבור הסרט הוא רץ מאראתון המפחד ממיבחנים חד־משמעיים, בחיים, בקאריירה, ובספורט.

זהו סיפורו של איש זה, החוזר לריצת המאראתון אחרי עשר שנים ומצליח להגיע לאולימפיאדה, למרות חיוכי הלעג של מכריו, הספקות של ידידיו, החששות של רעייתו החיה בנפרד ועדיין אוהבת אותו, והמבוכה של שתי בנותיו. זהו, בעצם, הסיפור הישן נושן, של האיש הבודד שמצליח להתגבר על קשיים בלתי־רגילים, סיפור שהקולנוע האמריקאי סיפר כבר באין־סוף צורות וסגנונות.

סטיבן שטרן (שעשה בישראל את לא ביום ולא בלילה) בוחר להשתמש מן ההתחלה בצילומים דרמתיים ובגישה המזכירה מותחן. לאחר פתיחה כל כך חריפה, מגיע תור מילודראמה שהיא הרבה יותר רפויה, ולמען האמת, החצי הראשון של הסרט משרך במיקצת את רגליו. עם זאת, מן הרגע שגיבור הסרט מתחיל להשתתף בתחרויות, מספקת ההתמודדות הספורטיבית את הכוח המדרבן את הסרט קדימה, עד לסצנות האולימפיאדה עצמה (קטעים תעודיים ממונטריאול משולבים בתוך העלילה) שהן כמובן השיא.

אמנם הרקע הספורטיבי אינו משכנע ביותר (חבר נבחרת ארצות־הברית זוכה בטיפול הרבה יותר מדי קרוב כדי שיצטרך להתאמן בגפו, ללא שום תכנון ברחובות), אבל בסופו של דבר מילחמת האדם במיגבלות עצמו ובשעון, הם נושאים שאינם יכולים להשאיר את הצופה אדיש, ומייקל דאגלס, בנו של קירק דאגלס בתפקיד הראשי, נראה נחוש החלטה, לפחות בחצי השני של הסרט, להתגבר על שניהם.

מייקל דאגלס — לרוץ אל האולימפיאדה

ילד טוב בבית
אנס רע בחוץ

אהבה אנוסה (מקסים, תל־אביב, צרפת) — זה אחד מאותם הסרטים שהכוונות בו נאצלות הרבה יותר מן הביצוע, והצלחתו מבוססת דווקא על פריט שהוא רוצה להוקיע.

הסיפור פשוט: אחות צעירה, נאנסת על־ידי ארבעה גברים אלימים שעה שהיא חוזרת הביתה, בשעות הערב, מביקור אצל ידידים. הסרט כולו מתחקה אחר הטיפול של החברה במיקרה כזה, כלומר בספקנות של המישטרה וחוסר הרגישות שלה, בצביעות של החברה, במעצורים הנפשיים של ידיד הקורבן, שאינו מסוגל להבין את הטראומה שעוברת עליה או בנסיונות הנואשים של מיש־פחות האשמים, לבטל את רוע הגזירה, כאשר הם סבורים שכל העניין אינו חמור כל כך, בדיחה קצת יותר אלימה, אבל לא יותר מזה.

אם הסרט זכה בהצלחה בצרפת, היה זה בעיקר הודות לסצנת האונס הריאליסטית, שמהווה, כמובן, רק חלק קטן מכל מה שרצתה הבמאית יאניק בלון להראות. אלא שמעבר לסצנה זו, גולש הסרט לסוג של פשטנות צדקנית, כאשר הוא אינו מנסה להבין את מה שקורה, אלא נוקט עמדות חד־משמעיות שקופות למדי, תוך תיאור הפרשה.

מכאן ברור שארבעת האנסים הם מיפלצות, ואין איש מנסה להבין מדוע הם מסוגלים להיות ילדים טובים בבתיהם, וחיות־טרף בחוץ. הם כאלה וזהו. יחס דומה מוענק לכל שאר הדמויות בסרט, כך שלאחר עריכת הכרה עימם, אין עוד שום סיכוי שהן תתפתחנה בכיוון כלשהו.

אין ספק שהנושא של הסרט הוא נושא שדורש טיפול. אין גם ספק, שהתרעומת של יאניק בלון לתגובות עולם הגברים, מול מיקרה חריף של אלימות אשר הם אינם מסוגלים להבין אותו, בשל מורשת ארוכה של מושגים ובשל מיגבלות של מיבנה פיזיולוגי, היא מוצדקת בהחלט. אולם כדי להילחם בתופעה, לא די להוקיע אותה, צריך להבין אותה קודם כל, ואת זאת אין הסרט מנסה לעשות.

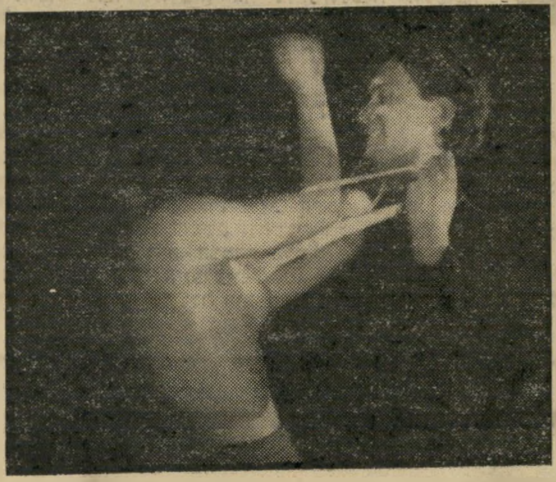

מעמד האונס: עולם של גברים

(המשך מעמוד 13)
במידת־מה, בנק ישראל דואג מיד לתיקון פיגור זה.

לעומת זאת, השכר אינו צמוד יום ולילה למדד, אלא רק פעם בכל כמה חודשים — וגם אז רק ב־70%—80% — דבר שפירושו הפסדים לשכירים בכל יום שבו עולים המחירים והשכר לא. יש הרבה ימים כאלה לאורך התקופה שבין שני תשלומי תוספת־יוקר.

שכר הנטו, כוח־הקנייה של השכירים, סובל עוד יותר, כי אין מעדכנים את מדרגות־המס. האינפלציה נוגסת פעמיים בשכר הנטו שהשכיר לוקח הביתה — פעם ביגלל רווח־הזמן הגדול שבין עליית תוספת־היוקר ובין העלייה הבאה, ופעם ביגלל חלוקת השכר בין הממשלה לשכיר, לטובת הממשלה, באופן שוטף, מפני שאין מתאימים את מדרגות־המס.

ידוע שכל התוספות הריאליות בגביית מס־ההכנסה באות ממס־ההכנסה של השכירים, ולא מ„העמקת" הגבייה. וזאת ביגלל אי־התאמת מדרגות המס לאינפלציה.

אם נחזור לדולר, המצב נראה כך: הדולר — ואיתו מחירי־הייבוא — מוצמד לאינפלציה כל יום, השכר כל חצי־שנה, ומדרגות־המס אינן מוצמדות בכלל.

בניגוד לשכר, הדולר הנייד צמוד יום ולילה למדד ואינו מפסיד אף רגע אחד

אם כן, מה גורם כאן להתייקרויות בשל ההצמדה? שער־הדולר ומחירי־הייבוא או עלות־השכר? התשובה ברורה.

ומי גורם כאן להתייקרויות בשל כוח־הקנייה? בעלי־הדולרים ומוכרי־הייבוא או מרוויחי שכר־הנטו?

גם כאן התשובה ברורה.

המשק הישראלי מוציא יותר על הייבוא מאשר על השכר.

כל השכר, כולל מסים ותשלומים נלווים של המע־בידים, עלה ב־1978 למשק 120 מיליארד ל"י, בעוד שהייבוא עלה 195 מיליארד ל"י. הייבוא מהווה 46% מסה"כ המקורות של המשק, והשכר רק 28%.

גם בגלל המצב הזה, הצמדת הדולר — הדולר הנייד — היא הרבה יותר אינפלציונית מאשר הצמדת השכר. יש עוד להוסיף שהשכר הוא רק חלק מעלות הייצור, ולכן גם ממחיר המוצר המיוצר כאן, אך מחיר הייבוא הוא סה"כ העלות של הייבוא הסופי. המסקנת היא, שמחיר הדולר משפיע על היקף הרבה יותר גדול של עלויות מאשר מחיר העבודה, השכר. הצמדתו ההדוקה, ניידותו, היא על כן לאין ערוך יותר אינפלציונית מאשר הצמדתו של השכר, אפילו היתה מיידית כמו זו של הדולר, וכל שכן כך, כאשר הצמדת השכר רחוקה מאד מלהיות מיידית.

■ ■ ■

מה עושה האוצר לשם בלימת האינפלציה? האם הוא מחליף את ניידות הדולר — את הצמדתו המלאה בזמן למדד — בפיחותים תקופתיים? האם הוא מקציב סובסידיה לשם בלימתה של דהירת הדולר בשל ניידותו? האם הוא מטיל מס על ריווחי המיסחר בדולרים? האם הוא מנסה למנוע את ריווחי התיווך מן הייבוא?

אסתר אלכסנדר

לא ולא. הוא מנסה לגרום להפסדים נוספים לשכר דווקא על־ידי הקטנת תשלומי הרכב ועל־ידי סירובו להצמיד את השכר ב־100% למדד ולעדכן את מדרגות־המס. למדיניות זאת קוראים מדיניות של „צימצום הביקושים", שהיתה צריכה לבלום את האינפלציה. אך היא אינה עושה זאת, ביגלל הסיבות שתוארו כאן.

לפעמים אני חושבת שיחסו של האוצר לשכר עובר את הגבול הרציונלי.

לבורסה זורמים כל יום מאות מיליוני לירות. נוכח מצב זה הביע שר־האוצר — לפי העיתונות — את דאגתו „שעדיין" יש יותר מדי כסף בידי „הציבור", וביטא את חששותיו לגבי תוספת־היוקר הקרובה.

אם מישהו כבר הזרים מיליון ל"י לבורסה מתוספת־היוקר שלו — שיקום!

הניוד של הדולר גם מגדיל את מחזור־הכספים במשק, מבלי שבנק ישראל ידפיס אפילו שקל אחד. אם כל עליה בשער־הדולר גדל ערכו של אוסף הדולארים במשק במטבע ישראלי. ומכיוון שהדולרים ניתנים להפיכה לכסף ישראלי בכל זמן ובכל כמות (ההגבלה של 500 דולר אינה עוזרת הרבה. היא בכיוון הנכון, אך חלשה מדי) הרי פרוש הדבר הוא גידול באמצעי־התשלום, בכוח הקנייה ובביקושים במשק, מבלי שהממשלה תגדיל את תקציבה (כידוע גם קיצוצים תקציביים באמצעות קיצוצים בסובסידיה, בחינוך, בסעד ובכוח־האדם הם חלק של אותה מדיניות בלתי־אפקטיבית של „צימצום הביקושים"), ומבלי שתשולם תוספת־יוקר.

כדי לבלום את האינפלציה יש להפסיק את ניוד הדולר ויש לחדש את הסובסידיות למו־צרים חיוניים.

המשק הישראלי מוציא על הייבוא יותר מאשר על השכר

מדיניות של צימצום־ביקושים תשלים צעדים אלה אם היא תהיה מכוונת לאותו הציבור המרוויח על ניוד הדולר, ולא לציבור השכירים. היא לא תעזור במתכונתה הנוכחית, כפי שהיא לא עזרה עד עכשיו, כפי שמעידה עליית־המחירים האחרונה.

אפילו את אל־על לא הצליחו להבריא על חשבון השכר ופיטורי־עובדים, ועל אחת כמה וכמה לא את המשק. אל־על היא חברה, שהיא ריווחית או לא, ואי־אפשר לטשטש את הסיבות לכך כפי שהדבר אפשרי לגבי המשק כולו.

גורלה של „אל־על" הוא הוכחה לכך שאת הגורמים למחלת המשק ואת ריפויו יש לחפש במקום אחר, ולא בשכר. ואחד המקומות הס־בירים הוא ניידותו של הדולר.

אמנות

ביג הארי

הארי ארטן הוא גבר מזוקן גדל מידות, השופע טוב לב. ציוריו המוצגים בגלריה 13½, הם פשוט עושים חשק לחייך אל העולם. גם אם יש דמיון כלשהו בין ציוריו של ארטן לבין יצירותיו של הצייר־קריקטוריסט **מארים בישופס**, אין הוא אלא מיקרי בלבד. בעוד שיצירותיו של בישופס שכלתניות ומבוססות על ההיגיון, או לחילופין, על האבסורד, הרי ציוריו של אראטן מלאי רגש וההיגיון דווקא אינו הצד החזק שלהם. רקמות הצבע המעודנות שבהן מעוגנים הנושאים, יוצרות תחושה הרמונית ומעגנת.

הצייר, בן להורים פולנים, נולד במיקרה בקאזבלנקה, גדל בארצות־הברית, ועלה לארץ ב־1968. את כל זמנו הוא מקדיש לציור, שאליו עבר מתחום הפירסום. בקאריירה המגוונת שלו אפילו השתתף בסרטים, כמו באשאנטי, או בטלוויזיה הלימודית בתור „ביג הארי". הילדים מזהים אותו בעברו

הארי ארטן בצילום
שמן אבל עדין

ברחוב. אך כל זה — למען התענוג.

חלונות לתוך הנשמה

הצופים בהצגת מלך מרוקאי בתיאטרון הבימה, העולים לאכסדרה העליונה, יכולים לראות את תערוכת היחיד של הציירת והשחקנית **רבקה בכר**. שני האירועים מתמזגים יחדיו. ההצגה, שכולה נוסטלגיה ונשמה יהודית, שהיא רק במיקרה מרוקאית, קורעת, כמו תערוכתה של בכר, חלון לעבר שהיה ואיננו עוד. רבקה בכר היא ציירת אוטודידקטית.

תערוכתה מורכבת משני חלקים: בחלק הראשון ציורים, העשויים בצבע ובשימוש בחפצים יומיומיים כמו תחרה, בד, חלקי מזרן ובעיקר — מיסגרות חלונות ישנים, שהם הבסיס לכל עבודה. בחלק השני פסלים עכשוויים, המביעים בצורה מאד אכספרסיבית את זכרונות העבר של בכר.

הציירת־השחקנית היא ילידת מצריים, אשר גדלה בקיבוץ שלוחות. כשהיתה באה לבקר את

רבקה בכר
ציור או מישחק?

מישפחתה במעברות ובשיכון, צילם מוחה קטעי הווי אלה, ואת זכרונות הילדות היא מעלה בתערוכתה. כל יצירה שלה היא סימלית, חזקה, ומדברת ישר ללב הצופה. הצופים נחלקים בדרך־כלל לאותם שאוהבים זאת מאוד, או לאותם ששפתה זרה להם, שכן הם אינם אמונים על האמנות החדשה. אדיש לא נשאר אף אחד.

משבר האנרגיה

יתכן שרבים לא יאהבו את תערוכתו החדשה של הפסל־צייר **יצחק** („איציק") **עדי**, בגלריה עמליה ארבל. בתערוכת היחיד השמינית שלו, הוא נושא אצבע מאשימה ומורה על פצעון קטן שהלך ותפח לממדי ענק, עד לגודל של גבנון שאותו נושא העולם הנאור על שיכמו — משבר האנרגיה.

חבית גדולה של פח נפט, תלויה ויורדת מעל עמוד, כשממנה משתלשל חבל תליה. הסמל הוא היות האנושות כרוכה בגלל הנפט בחבל תליה החונק לאט לאט. החבית נמצאת בכניסה לגלריה. בפנים, מלבד עבודות על נייר, המתארות את שלביו השונים של המשבר, יש חדר המוקדש אך ורק לפסלים. שם רואים מזוודה מלאה דולרים, המגיעים לאילי הנפט, חבית גדורה הקרועה לרוחבה, כשמתוך פתח קטן שבה מציצים פני **חומייני**, שעצמות מלאך המוות מצויירות עליהן. זעמו של עדי, חניך קיבוץ שער־הגולן על המצב הפוליטי, לא בא למצוא פתרון, אך הוא כאמן הפוליטי המושגי הראשון, משנות השישים המאוחרות, זועק את זעקתו בפסלים שלפני עשר שנים נחשבו כ„משבר האמנות", אך למעשה הקדים את אמני המושג בעשור שלם.

בשנת 1971, כשהציג יחד עם חברו **דובי אריה**, בבית־האמנים בתל־אביב, תערוכה הזועקת נגד אימי המילחמה, ובהציגם גדר מקיבוצם, כלי נשק ובהמחישם את זוועות המילחמה — היתה תערוכתם שונה ומיוחדת, וזכתה בקיתונות של צוננים ממבקרי האמנות. כיום, כשאיציק מציג בתערוכה גבולות במוסיאון ישראל, הוא חלק משיגרה אמנותית, ומזעקה כללית של כל האמנים.

בשנת 1976, הגה ויזם עדי, יחד עם אמנים נוספים, ביניהם **יוסי אשר**, את רעיון ההפנינג בכיכר־אתרים. הכיכר שזה אך נפתחה, זקוקה היתה למשהו שיעלה אותה על המפה. ההפנינג, שהספיק להתקיים פעמיים, הצליח להביא מאות צעירים לראות מופעי תיאטרון רחוב, המשולבים בתערוכה של ציורים ופסלים, ובהופעת להקת וינגלה. ההפניג נערך פעמיים בלבד, אך עדי לא פסק מלהציג את רעיונותיו, ותערוכתו החדשה היא ההוכחה הטובה לכך.

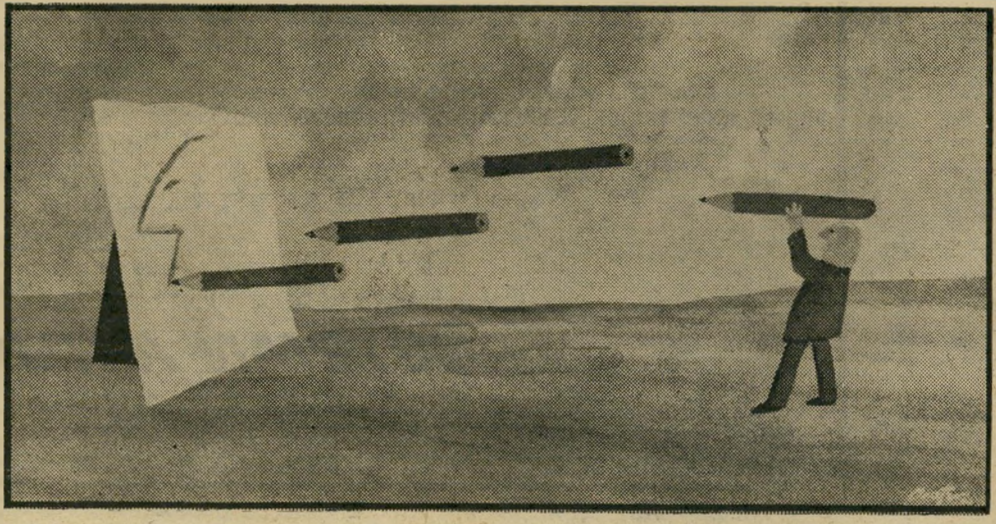

הארי ארטן בעבודה
אוטופורטרט

כמה את משלמת עבור אבקת הכביסה שלך?

בדקי והשווי:

	משקל	מחיר לאריזה	מחיר לכביסה אחת
אבקה א'	1.5	91.40	6.09
שלגית יצהר	1.5	79.—	5.26
אבקה ב'	1.5	84.—	5.60

½ כוס אבקת כביסה שלגית מספיקה ל־5 ק"ג כביסה (ראי ההוראות).

שלגית אינה רק אבקת הכביסה החסכונית ביותר. תכונותיה החדשניות, לפי התקן הישראלי ובפקוח מכון הסיבים, מעניקות לה גם יעילות מירבית.
שלגית מכילה 40% חומר פעיל המסיר בקלות כתמי שומן חיעה ויעיל גם במים קרים.
ניתן להשיג את שלגית באריזות של 1.5, 4 או 6 ק"ג.
כדאי לך לשלם פחות ולקבל יותר כביסה נקייה.

נשמח לשלוח לך דוגמית של שלגית במתנה

לכ' יצהר ת.ד. 823, תל־אביב ע.ז.
עבור "שלגית"

בבקשה לשלוח לי דוגמית שי של "שלגית" אבקת הכביסה החסכונית ביותר.
שם ______
כתובת ______

היכונו

למבצע פרסים ענק.

התחילו לאסוף את לשונית הפתיחה של שלגית באריזת 1.5 ק"ג ועקבו אחר מודעות שלגית שיתפרסמו בקרוב.

שלגית יצהר
אבקת הכביסה המובחרת לכל מכונות הכביסה.

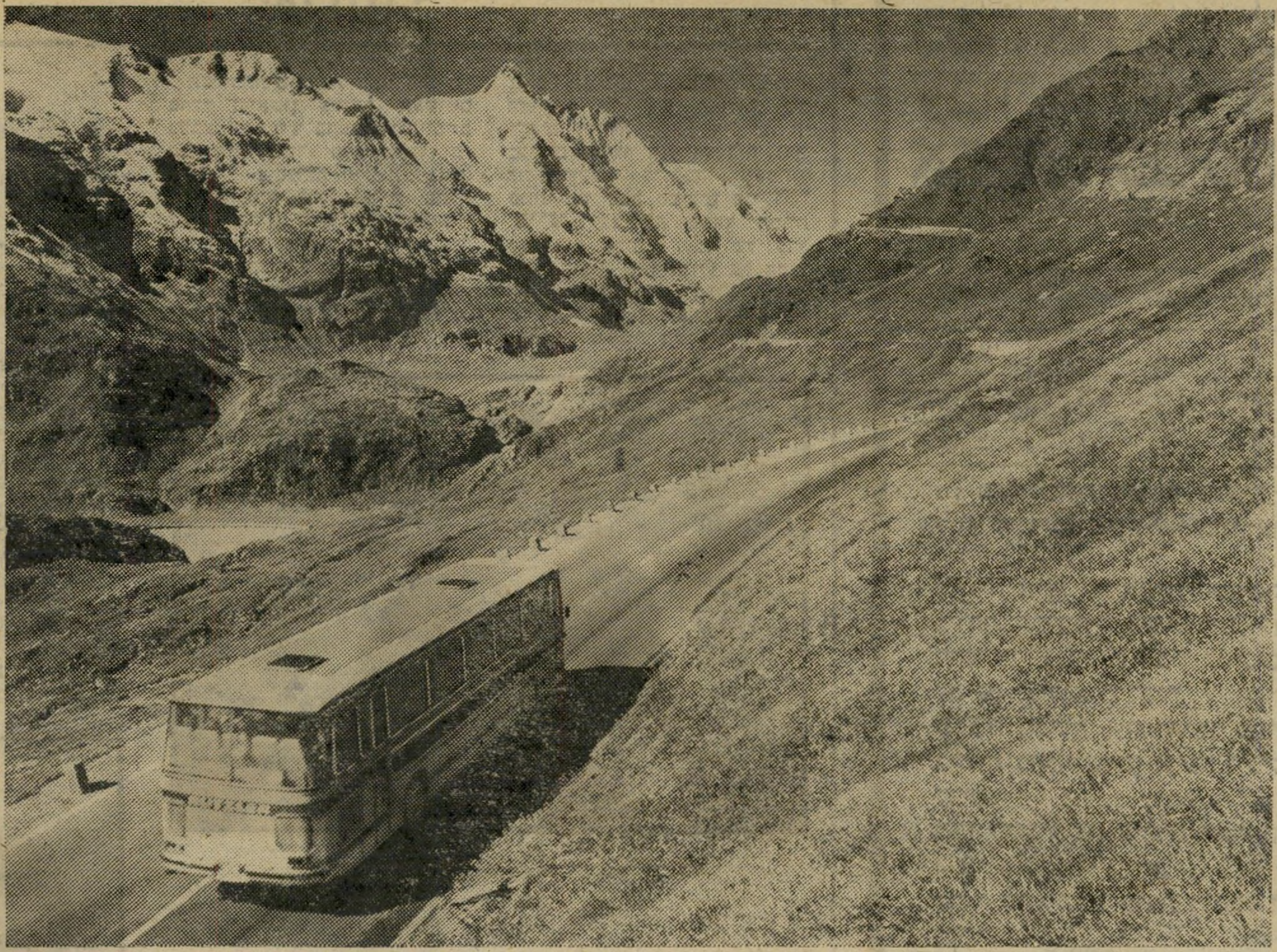

Austrian Holidays 1980

מקומות נופש

אוסטריה מציעה לכם אינסוף אפשרויות לבילוי חופשת קיץ. אתרי נופש נודעים המצטיינים בנופם ובאקלימם במחוז זלצבורג, לאורך הדנובה, בהרי טירול או באיזורי האגמים. בכל איזור באוסטריה תמצאו פינות־חמד לבילוי חופשה, למנוחה ולטיולים.

המחירים לשהייה של 7 ימים
על בסיס חצי פנסיון

Igls	–	החל מ־2870 AUS
Kitzbuehel	–	החל מ־1260 AUS
Maria Alm	–	החל מ־3080 AUS
Seefeld	–	החל מ־1890 AUS
Semmering	–	החל מ־1890 AUS
St. Wolfgang	–	החל מ־1680 AUS
Velden	–	החל מ־2310 AUS
Zell am See	–	החל מ־2205 AUS

אתרי מרפא

אתרי המרפא של אוסטריה מושכים אליהם תיירים ונופשים מכל רחבי העולם – אנשים הנזקקים לטיפול רפואי מעולה וכאלה המעונינים לנוח ולהנות מסגולות המרפא הייחודיות של מקומות אלה.

המחירים לשהייה של 21 יום (חצי פנסיון)
כולל טפול רפואי

Bad Aussee	–	החל מ־7460 AUS
Baden	–	החל מ־9520 AUS
Badgastein	–	החל מ־5815 AUS
Bad Gleichenberg	–	החל מ־7840 AUS
Bad Hall	–	החל מ־5875 AUS
Bad Hofgastein	–	החל מ־9185 AUS
Bad Ischl	–	החל מ־7455 AUS

• • •

סיורי תרבות

לשוחרי התרבות מציעה אוסטריה חיי תרבות תוססים ומגוונים ושפע של אירועים בתחומי התיאטרון והמוסיקה.

וינה – שהייה של 4 ימים בוינה על בסיס לינה וארוחת בוקר, כולל חצי יום סיור, הצגת תיאטרון, ארוחת ערב וביקור באזור גרינצינג הוינאי הנודע בבתי היין שלו החל מ־1540 AUS.

זלצבורג – שהייה של שלושה ימים / שני לילות על בסיס לינה וארוחת בוקר, כולל חצי יום סיור, החל מ־ 565 AUS.

טיולים

ומי שרוצה להכיר מקרוב את נופיה של אוסטריה ואת ההיסטוריה המרתקת שלה יוכל לעשות זאת אם יצטרף לאחד הטיולים המאורגנים, במסלול הרצוי לו והמעניין אותו.

טיול בן 5 ימים הכולל בין היתר ביקורים בוינה, גראץ, קיצביהל וזלצבורג. החל מ־2770 AUS (פנסיון מלא).

טיול בן 12 יום הכולל 7 ימי נופש בקיצביהל או גמונדן, החל מ־6050 AUS (פנסיון מלא).

לקבלת חוברות ופרטים על אתרי הנופש והקייט של אוסטריה נא לפנות אל סוכן הנסיעות שלכם או אל:

AUSTRIAN AIRLINES

רחוב טרומפלדור 12, טל. 03-652244

נציגות משרד התיירות האוסטרי.

נמר של נייר

שערוריית דליה בן־דויד ✱ המתורגמן שעולמו כולו שיעמום ✱ פיטר הנדקא חושף את מות אמו

תולעי תרבות

המוכסת

הסיפוח הזוחל של מישרד החינוך וה־תרבות בידי המפד״ל ושר־החינוך־והתר־בות **זבולון המר** נמשך. אחרי שהחינוך החילוני במדינת ישראל, שמרבית תושביה חילוניים, הפך לאגף מישני במערכת החי־נוכית הדתית, הרי שהגיעה שעתה של התרבות להיספח למפד״ל.

אין זה סוד שרישומם של סופרים דתיים בתרבות הישראלית הוא במיפלס של אפס. גם תופעות תרבות כ**חיים באר** (נוצות) צומחות באגף החילוני של התרבות היש־ראלית. עובדה תרבותית זו לא היתה לנגד עיניו של שר־החינוך־והתרבות כאשר אי־לץ את מועצת הספר העברי לקלוט בין שורותיה את נושאי גחלת הדת: פרופסור **יהודה פרידלנדר**, עורך מבוע **יעקוב אבן־חן**, והמוכסת מחברת השירים **דל־יה בן־דויד**.

מועצת הספר העברי היא רוכש הספרים הגדול במדינת ישראל; תוצאה נוספת של מגמת הריכוזיות התרבותית שהגברת **דאה פורת** טיפחה במהלך שנות שיל־טונה במועצה לתרבות ולאמנות. במילים אחרות: מועצת הספר העברי רוכשת את הספרים עבור הסיפריות הציבוריות, ומח־זיקה מערכת להפצת ספרים, השאלתם והחלפתם של הספרים המקוריים.

בימיו של שר־החינוך המפא״יי **אהרון ידלין** שימש כמנהל מועצת הספר העברי **יוחאי גואה**, שקיבל לידיו בין אלפי הספרים גם ספר בשם יבוס, אותו חיברה עובדת בית־המכס הירושלמי בשם דליה בן־דויד. כמינהג ספרים אחרים המגיעים אל מועצת הספר העברי הרי שסיפרה של המכוסת בן־דויד נשלח ללקטור ל־שירה של מועצת הספר (לקטור: קריין טכססים). הלקטור השיב עד מהרה את יבוס עם ההערה: **לא מתאים להפצה בספריות**; במילים אחרות: ספר גרוע שבגרועים. כמינהג מועצת הספר העברי נשלח סיפרה של המוכסת ללקטור נוסף, שתגובתו היתה זהה להערכת הלקטור הראשון.

אי־המלצה של הלקטורים מונעת הפצת ומכירה של כ־700 עותקים של הספר הלא־מומלץ בספריות. מכירת 700 עותקים ל־מועצת הספר העברי מכסה לרוב את הוצאות־הייצור של כל ספר. במונחים כל־כליים: סכומים של חמש ספרות.

יבוס לא היה זוכה לאיזכור כלשהו במדור זה, אלמלא הפכה המוכסת בן־דויד לחברה מטעם מפד״ל במועצת הספר העב־רי. וזו לקחה את תפקידה במלוא הרצינות, לשם קידום שאיפותיה להסבה מקצועית, ממוכסת למשוררת. באחת מישיבות המ־ליאה של מועצת הספר העברי היא תבעה דיון חוזר ביבוס, ולא טרחה אפילו לצאת מחדר־המליאה כאשר דנו שם בסיפרה. התוצאה היתה: מישלוח הספר לעיון מחודש אצל לקטור שלישי, אשר עומד למסור בימים אלה את חוות־דעתו.

המדובר ברכישת 700 עותקים מיבוס בכספי משלם המיסים, בימים של מצוקה כלכלית, כך שרכישה עתידה זו של ספרי המוכסת הנ״ל הם מעניינו של הציבור כולו, ועליו לדעת מעט על שיריה של הגב׳ בן־דויד: יבוס מוקדש „לגאנקים בכלא הרוסי״ ומדורו הראשון הוא „יכין ובועז״. בפתיחה מבשרת המוכסת: **„אחי המפוארים / אשר יצאו לקרב / אחי / אשר / אהבו / כרם / ונערה / אשר אל מול / מטח טילי / כתף ויב...״** ואם הקורא עשוי לחשוב כי המדובר בדימוי אירוטי של טיל כתף וטיל ים, הרי שטעות בידו.

כמו פלגיאט נחות ומהול משיריהם של **אורי צבי גרינברג, יונתן רטוש ויצחק שליו**, עורכת לה המוכסת עיסה מילולית, נטולת כל כישרון שירי, ומב־שרת למועצת הספר העברי: **„ואקח לי בגדי מילת / ואקח לי בגדי פישתן / ואשאל בגדי לבן / ואקרא לנפשי / הנעווה מדמעות / על הרוגי על פצועי / ועל נעדרי...״** בשיר אחר מדמיינת עצמה המוכסת ל„אם הנביא״. כמינהג הימים הרי שבין שיריה של הגב׳ בן־דויד מצויה חנופה משוללת כל ערך אל עבר מצריים (אולי בכוונה להציע למישרד החינוך וה־תרבות לתרגם את שיריה כשירים מייצ־גים של השירה הישראלית), והיא עושה זאת תחת הכותרת משירי ארץ הנילוס, כאשר נשכח ממנה כי אין בעברית „נילוס״ אלא „יאור״.

הגב׳ בן־דויד קראה כנראה באיזו מיק־ראה למשוררים מתחילים, כי ישנם משו־ררים הנושאים בלבם ובעטם את סבל העולם וכאבו. מסיבה זו היא מקדישה את המדור של יבוס ל„אומות בסער״. שם היא הופכת את דאכאו ואת אושוויץ לעי־סה אחת עם בנגלה־דש, ביחד עם מוס־טפה ברזני. במדור מצחיקני סאטירי זה, מביאה המוכסת בן־דויד גם את שירה „אוגנדה״ (ראה: גרפומניה).

המניעים לכתיבתה של הגב׳ בן־דויד הם מעניינו של הפסיכיאטר. בחירתה של המכוסת בן־דויד כחברת מועצת הספר העברי היא עניין לסוציולוגיה של פיזור הכסף לספרות הישראלית. אך בחירתו של מנכ״ל חדש למועצה לתרבות ולאמנות מחייבת עריכת סדרים חדשים במועצת הספר העברי ולא יתכן שקבוצה של אנשי־מטעם של המפד״ל יכתיבו לספריות יש־ראל את רכישותיהן ואת טעמן הספרותי.

גראפומניה

אוגנדה

מאת: דליה בן־דויד

וְהֵן לְשֵׁם ׳
שָׁאַף הֶרְצְל
וּבָה חָלַם
לְבְנוֹתֵנוּ מְדִינָה.
כָּעֵת נִסְעֲרוּ
סְבִיבוֹתֶיהָ
אַךְ מָה הֵם
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף
אוּגַנְדִים שְׁחוּטִים
מוּל נֶצַח הַתֵּבֵל
וְאִם נְקִיֵּי כַּפַּיִם
נִשְׂרָפִים
מִי יָשִׁית־לִבּוֹ?
הִנֵּה מוֹפָעֵי בְּדוֹר
מְטַשְׁטְשִׁים וּמַשְׁקִיטִים
בְּנַעֲנוּעֵי מָתְן וְיָרֵךְ
מִצְפּוּן וַחֲרָטָה.
וּבְבֹא יוֹם אִידִי אָמִין
בְּמִסְבֵּי עַל דְּאַטַפְתְּ אָטְפוּף -
נֵדַע
כִּי לֹא יְטוּפוּן
כָּל מְסָיְיפוֹהִי.

מקור

המתורגמן

אהרון אמיר לשעבר כנעני רטושי ובהווה כנעני אמירי, נחשב בעיני כאחד העורכים המעולים ביותר של כתבי־עת לספרות שפעלו בארץ, עריכה שתוצאו־תיה ניראו במשך קרוב לעשרים שנה בכתב־העת קשת. את עיקר פרנסתו במשך שנות דור עשה אמיר, שהוא בעל שאיפות פוליטיות מרחיקות לכת, כמתורגמן של ספרים, כאשר התוצרת של מתורגמנותו היא בליל של בינוניות ותירגומת גרועה. במקביל לעיסוקיו אלה של אמיר, הרי שמאז ראשית שנות הארבעים הוא טורח לפרסם שירה של שורות קצרות, בנוסח שירת אביו הסיפרותי ומורהו **יונתן רטוש**, מבלי שיעלה בידו לגבור על שירה זו וליצור לעצמו נוסח אישי משלו.

מקובל על רבים כי תירגולת מכובדת לסופר, היא תרגום של דברי־ספרות מ־לשון ללשון. בפן האחרון של אהרון אמיר, שבו הוא מנסה להוכיח עצמו כמח־בר רומנים, הרי שהוא מתגלה בנחות אשר בשטחי התעסקותו המרובים. באחרו־נה פירסם אמיר רומן בשם עולם שכולו טוב *, שלטענת המחבר הוא עמל על כתיבתו והתקנתו כעשרים שנה (1958—1978). התוצאות הן רומן־בוסר, שכל מח־בר עכשווי בלשון העברית בכוחו להת־קין במהלך חודשיים של עבודה.

עולם שכולו טוב הוא ניסיון של אמיר לכתוב ספק רומן־ישראלי ספק מדע־ביד־יוני, המחקה את סיגנונו הקלוקל של **יצחק אורן** (נאדל). האויב הגדול של ניסיונות כתיבתו של אמיר היא הכנעניות האמירית, שבה הוא מרצף את סיפרו במט־בעות כמו: **„החיים מבטלים את רצוני מפני שרירות־ליבם״, „נוהגים בי כדרך שנהגתי אני בזולתי״, „גרף את חוטמו גריפה רבה״**, ושאר ניסוחים תמוהים ה־לקוחים מהעמוד הראשון של הספר, אשר כל קשר ביניהם לבין העברית הנכתבת כיום הוא מקרי בהחלט.

אם היה על כותב שורות אלה להגדיר בכמה שורות תמצית של ספר זה, הרי שלא היה עולה הדבר בידו, מאחר ו־עולם שכולו טוב אינו עוסק בדבר, ואפי־לו לא בכותרתו, וגם לא בעולם שכולו רע. התמצית האחת והיחידה, היא: עולם שכולו שיעמום. אהרון אמיר החליט לעת זיקנה, מסיבות השמורות עמו, כי אלוהי הכתיבה חוננו בחוש־הומור, והוא מרצף את סיפרו בבדיחות טפלות, שמזה שנות דור לא נכתבו בעברית, בדיחות שעליהן ניתן לומר מה שכתב בעמוד 39: **„שתי ידיים, עשר אצבעות דקות ועדינות מדג־דגות אותי עכשיו בשני בתי־שחיי. בעצי־מת עיניים אני צוחק וצוחק עד שאינני יודע את נפשי עוד מרוב הצחוק. ,די! אוף, די!׳ אני מתחנן בקולי, אבל בלבי אני מתחנן שיימשך הדיגדוג הזה ולא יחדל. מעט־מעט מתעייפות עשר האצ־בעות עד שהן מרפות מבתי־שחיי ומג־ששות דרכן מעדנות אל שיפולי בטני, ועדיין אני מצחקק...״** זה אשר נאמר: צחוק כנעני קצר...

* אהרון אמיר — **עולם שכולו טוב**; הוצאת מסדה; 176 עמודים (כריכה רכה).

אין ספק שעולם שכולו טוב הוא ספר שכולו גרוע, ספר מיותר, ספר שמניעים תת־הכרתיים הביאו לכתיבתו מבלי ש־יחשפו את תת־ההכרה של מחברו. ספר

אהרון אמיר
צחוק כנעני קצר

שאינו תורם מאומה לספרות הישראלית, ספר שאין בו ולו גם קורטוב של אמת יצירתית. ספר שמעורר את השאלה הנו־גה, מדוע חדל אהרון אמיר לעסוק בעריכת קשת, שכל כך צלחה בידו, ומדוע הפך עורכו המעולה של קשת לסופר מה־ליגה השביעית בישראל.

לאלוהי הספרות פתרונים.

תרגום

אמא יש רק אחת

בימים אלה ראה אור בעברית הרומן המתורגם השני מאת **פטר הנדקא**. ה־רומן אומללות שמחה בחלקה * הוא דו״ח רגיש על חיי אמו של המחזאי והסופר הנודע, שביקר בארץ, ואשר מחזהו קספר מוכר כאן. הנדקא מביא את עלילת חייה של אימו, מנעוריה ועד להתאבדותה.

במלאכת תיאורו של הנדקא אודות חיי אמו ומותה, הוא מצליח להתעלות מעל לכל הבנאליות שחיי אשה שכמותה עשויים להביא על הבן הסופר. הנדקא מתאר את האם בנוסח לשוני קשיח, שלעיתים מזכיר את הבדיחה הצברית „אמא יש רק אחת״. הנדקא מביא את חייה בדו״ח יבש, תוך הערות רצופות על מגרעותיה. בהדרגה הופך הסיפור האמיתי הזה לבדייה לשונית. הנדקא מתאר באומללות שמחה בחלקה את הכפר האוסטרי, את חיי הטבע. האם מורדת בנוף הסובב אותה. היא נימלטת אל המטרופולין אבל עד מהרה מתעברת.

* פטר הנדקא — **אומללות שמחה בחל־קה**; עברית: אילונה המרמן; הוצאת זמורה ביתן מודן; 74 עמודים (כריכה קשה).

(המשך מעמוד 79)

והריונה כופה עליה נישואין. חובתה לרך הנולד מוליכה אותה בהדרגה סוחפת אל הייאוש. הנדקא כואב בסיפורו את הביזבוז של אמו, הוא צועק בזעם לשוני כלפי אי־הצדק של החיים. הוא מתקומם כנגד האפשרות של נישואין נעדרי־אהבה, עם שיגרת ההריונות וההפלות החשאיות של אמו, ואת ההדרגה המייאשת המוליכה את האם לאותו מישפט פתיחה של הספר: „בטור 'פכים קטנים' של 'עיתון העם' היוצא בקרנטן הופיעה בגליון יום א' ידיעה כזו הלשון: 'בליל שבת איבדה את עצמה לדעת עקרת־בית בת 51 תושבת א. (מועצה אזורית ג.) בנטילת מנה מופרזת של גלולות שינה'".

פיטר הנדקא ואמו שהתאבדה
נולדה באותו מקום שבו גם מתה

ואת המלאכה של תיאור ואיפיון חיי אמו מביא הנדקא בהגדרה: „מפני שאני רוצה להפוך את ההתאבדות מדעת הזאת, בדיוק כמו איזה מראיין העומד מן הצד..." וכעבור כמה שורות הוא מקפל את כל הסיפור בנוסח: „ובכן, הכל התחיל בכך שאמי נולדה לפני למעלה מחמישים שנה באותו מקום שבו גם מתה אחר־כך..." הרקע המישפחתי של האם מביא לפירוט היסטורי של הרקע הכלכלי־מעמדי של מישפחתה, תוך הערות מרירות כמו: „אשה שנולדה בתנאים אלה כבר היתה כאשה אבודה מראש..."

אמו של הנדקא היא אשה פשוטה, בלתי תרבותית, מתוסכלת, סובלת ומיוסרת, אשר באמצעות עלילת חייה מביא המחבר את שיקוף הדור והתקופה. הוא עושה זאת בפשטות ובניקיון לשוני וסיגנוני. הנדקא יוצר באומללות שמחה בחלקה דין־וחשבון פשוט, שהוא בבחינת מופת ספרותי לפוטנציאל הקיים בכתיבה מודרנית לאקונית, הנטולה כל שיור של שומני רגשנות.

בדומה לספריו האחרים של הנדקא, וגם למחזותיו, הוא חוזר ומדגיש בספר זה את הנחת היסוד התרבותית העיקרית שלו, והיא שהאדם הוא מוצר של הלשון. העולם מתחלק לשני עולמות. העולם כנושא מתואר, ועולם המילים. בעולם המילים שלו מביא הנדקא מונטז'ים של בנאליזמים לשוניים, מהולים במעין ציניות מלאנכולית, אשר מאפיינת את כל עבודותיו.

הנדקא הוא בבחינת קלאסיקון בן־זמננו, אשר משפיע כבר על סופרים בכל הלשונות, תוך שהוא מקדם נושאים מוגדרים מאוד, בדבר הקשר המוסיקאלי שבין הלשון לחיים, ויוצר רמות ואיכויות חדשות לסיפרות העולמית. מעלה נוספת של הנדקא כמו נמוגה בתרגום זה לעברית; הכוונה היא ליכולתו להביא לכתיבה הספרותית מישורי תיאור ושיחה של שפת היום־יום, אשר נעלמו במליציות האופפת את תרגומה של המרמן.

ספרי נוער

מדיין

„בבוקר של ה־14 בדצמבר, שנת 1891, עגנה ספינת־הקיטור 'ישראל', שהניפה דגל איסטרי, בחופיו של מפרץ שארם א־מ׳יה, בקצה הדרומי של חצי־האי סיני..." פתיח זה מתאר את אחד הסיפורים המוזרים ביותר של התיישבות יהודים במזרח־התיכון, סיפור שפורסם מחדש לפני כמה שנים באחד ממוספי יום שישי ושהיווה השראה לסופר **יעקב שביט**, לכתוב את סיפורו מדיין — סיפורה של מישלחת *, שהוא מהמעולים שבספרי העברית בעת־האחרונה, לבני־נוער ולמבוגרים.

יעקב שביט הצליח להפוך חומר היסטורי עבש, בתוספת של בדייה ודמיון, לחומר בעל ערכים ספרותיים, מרתק עד למאוד. מוליך העלילה הוא בנימין, צעיר חברי אותה מישלחת שהניפה דגל אוסטרי בדרום סיני, בסוף שנת 1891.

מתנחלי מדיין
בשנת 1897

מלבד בנימין, הצעיר שבחבורה, הרי שזה סיפורם של כמה מטורפים ובראשם **פאול פרידמן**, האוסף את אנשיו להתיישב במדיין, הלא היא דרום־סיני. את סיפורו מצליח שביט לחבר תוך שהוא נעזר בתיאורים שונים של אותה תקופה, והוא עושה בהם שימוש פשוט ועינייני.

פאול פרידמן מחבר את תוכנית מדיין ועושה לה נפשות, כמעט כפי ש**תיאודור הרצל** עשה לתוכנית אחרת. הוא מתקבל לראיון אצל ראש ממשלת מצריים ראיד פחה, ואצל המרקיז סליסבורי בלונדון. הוא יושב בספריית המוזיאון הבריטי ולומד את נושא סיני, ומתכנן את תוכנית ההתיישבות בחצי־האי: „ברור שעלולות להתעורר בעיות פוליטיות כשהמושבה תתפתח. למשל, מי ישלוט בארץ, שהיא שטח מצרי, אך נמצאת למעשה בידי הבדווים. אם אוכל להוכיח בעליל, שהיהודים מסוגלים לשלוט בבדווים ולהנהיגם כראוי, ארצה שהמושבה תקבל אוטונומיה מירבית ואבקש למנוע את כניסתם של זרים לא־יהודים אליה..."

פרידמן פונה בפאריס אל **הבארון הירש** ומנסה לשכנעו לסייע לתוכנית, ומסביר: „אינני רוקם תוכניות על פלשתינה, אינני מדבר על מושבה של עובדי־אדמה אלא על מושבה של אומנים בעלי־מלאכה..." אלא שהברון, שהיה עסוק ביישוב יהודים במושבותיו שבארגנטינה, לא תמך בתוכנית מדיין. פרידמן מחליט לאסוף את אנשיו בדרכים בלתי שיגרתיות, וכך הוא אסף 15 ראשי מישפחות עם חמש נשים וחמישה תינוקות, ובינייהם „ידידים ושונאים, נלהבים ומדוכאים, אנשים פשוטים ובעלי השכלה, חסרי־חלומות וחולמי חלומות..." ובעזרת הגברים שביניהם מקים פרידמן מין צבא פרטי ומוזר, וכך מוליך הוא את צבא הבלואים שלו, באוניה ישראל, עד למבואות הסואץ. הגברים יצאו בספינה ממצריים כשהם מותירים את הנשים מאחור, אל הרפתקה פשוטה בבנייתה ובתיאורה, הרפתקה מומלצת לקריאה עד תום, בסיפורו של יעקב שביט.

* יעקב שביט — **מדיין**; ספרית דן חסכן + הוצאת עם עובד; ציורים ועטיפה גיורא כרמי, 128 עמודים, (כריכה רכה).

בחטף

אדיר כהן מעניק פרס * גד יעקובי ומשה שרת * הרצל בלפור ונורדוי * MOSHE SHAMIR

●● מנהל בית־הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה, **אדיר כוהן**, הוא אחד מפטרוני הפרס השנתי לספרות־ילדים, המוענק באמצעות בית־הספר לחינוך, אוניברסיטת חיפה. השנה הגדיל כוהן הנ"ל עשות, ובעיתונים אשר ראו אור ב־9 במאי ש.ז. הוא פירסם ידיעה על הפרס הנ"ל: המועד האחרון למישלוח הספרים לפרס הוא ב־16 במאי ש. ז. ●● פליאה רבה עורר ח"כ **גד יעקובי**, כאשר ברישום מראי המנות שבספרו הממשלה לא הוזכר ולו אפילו פעם אחת שמו של מי שהיה ראש ממשלתה השני של ישראל, **משה שרת** ●● הסופר הצרפתי ממוצא יהודי **אלבר כוהן**, שסיפרו סולל ראה אור באחרונה בעברית נשאל על־ידי עתונאי „מה דעתך על בחירתה של הגב' **מרגרט יורסנר** כחברה אשה ראשונה לאקדמיה הצרפתית?" הגיב על בחירה זו הסופר הקשיש: „בעיני היא זקנה מדי, מכוערת מדי ושמנה מדי מכדי שאטרח לקרוא את ספריה..." ●● התופעה התרבותית האנאכרוניסטית המכונה „קל"ע — קרן לשון עברית", זכתה לזריקת עידוד בצורת סניף ירושלמי. בכינוס של סניף זה נקבצו פרופ' **גרשון וינר**, **טוביה פרידמן**, **הגית בנזימן**, **הרצל נורדוי** ו**בלפור חקק**. „הוחלט על הקמת ועדות שונות. ועדה אחת תתמקד במאבק נגד בתי־עסק המתקשטים בשמות לועזיים; ועדה אחרת תפנה לבתי־חרושת המתכוננים לייצר מוצרים שישאו שמות לועזיים; וועדה נוספת תפנה לעיתונאים הכותבים בלשון משובשת ולא תקנית..." הגיב על החלטות אלה בלשן נודע מן האוניברסיטה העברית בירושלים: „האם אין השמות וינר, פרידמן, בנזימן, הרצל, נורדוי ובלפור מוצרים הנושאים שמות לועזיים? כנראה שאנשי קל"ע חפצים לראות את הספרות העברית כולה כתובה כמו נכתבה בידיהם של התאומים חקק" ●● ח"כ **משה שמיר**, המעבד בימים אלה הצעת־חוק בכנסת „חוק הלשון העברית", תובע שכל הסרטים שיוקרנו בארץ ידברו עברית, לא יהיו פירסומים אקדמיים בלועזית, מוצרי תוצרת ישאו שמות עבריים, ועוד. אחד מאנשי הקטלוג בספריה הלאומית נזכר למשמע הצעת החוק האמורה, כי חוק זה התממש כבר בעבר בתרגום אחת מייצרותיו של ח"כ שמיר, כיבשת הרש, שכותרתה באנגלית היתה "The Conquest of Rash" ●● שני משוררים ישראליים, ששמעם טרם הגיע לכדי פירסום בתוככי מדינת ישראל, איפשרו באחרונה לפרסם משיריהם בתרגומים „ללשונות זרות. הראשון הוא **דניאל כוהן־שגיא**, ששירתו מייצגת באחרונה בגרמניה את השירה הישראלית העכשווית, והשני הוא המשורר ממוצא רומני **מנפרוד וינקלר** שאיפשר באחרונה מיפגש ראשון בינו לבין קוראי האנגלית, בקובץ תרגומי שירתו אשר ראה אור במטרופולין התרבותי סנט־לואיס, ארצות־הברית, לצידו של המשורר הישראלי הנודע **שלמה וינר**, ששיריו ראו אור בסידרה זו שנה קודם לכן ●● למדור זה הגיע העתק מיכתבו של המשורר **משה הנעמי**, שנשלח אל איש דבר **אהרון מגד**. וזה נוסח המיכתב: „לאהרון מגד, שלום. אני מקווה שאתה מבין כי לא אני יזמתי את הפירסום המטופש והמיותר במדורו של דן עומר. חלק מהדברים נודעו לו ממקור שאינו ידוע לי, וחלקם הוצאו ממני בעורמה. אני מצטער על הפירסום, וגם דן עומר, לאחר מעשה, מצטער. וזאת, כיוון שהסברתי לו שהדבר היה אווילי ומיותר, מה גם שחלק מהדברים אינו אמת. שלך בברכה משה הנעמי. העתקים: זיסי סתווי, דן עומר."

אנתרופולוגיה

דגם נצחי

ספר נוסף שפירסמה ספרית פועלים, המתמסרת באחרונה לפירסום כתבים בנושא האנתרופולוגיה, הוא סיפרו של מיכאל לנדמן האדם בעיני עצמו — אנתרופולוגיה עיונית *. ספר זה מפרט כבר בעמודי הפתיחה שלו את המשמעות של האנתרופולוגיה הפילוסופית, תוך שהוא ממיין את האנתרופולוגיה הקדם־פילוסופית ומביא סידרה של נתונים ניבחרים לתולדות האנתרופולוגיה. לאחר פרקי־המבוא מביא **מיכאל לנדמן** בחלק הראשון של סיפרו עיון מקיף תחת הכותרת אדם ואל (אנתרופולוגיה דתית). ובו הוא מקיף את ההיגדים האנתרופולוגים המצויים בתנ"ך ובברית־החדשה, תוך שהוא בוחן סיפורים כסיפור הבריאה בתור מיסמך אנתרופולוגי.

החלק השני של הספר בוחן את „האדם כישות רוחנית", תוך מיון של „בשבח התבונה" ו„הדחת התבונה" ו„הישגי התבונה". החלק השלישי שבספר בוחן את מה שמכונה אנתרופולוגיה ביולוגית, תחת הכותרת „אדם וחיה". במהלך הפרק בוחן לנדמן את מעמד האדם בממלכת החי, את תורת האיבולוציה ואת מתנגדיה ואת תבנית הבניין האנושית. החלק הרביעי והמרתק שבכולם, הוא החלק השני של „האדם כישות רוחנית", שהוא בבחינת אנתרופולוגיית התרבות, דרך האדם כיוצר התרבות והאדם כיציר התרבות; פרק שיש בכוחו לתרום רבות לגיבושה של קונספציית ראייה אנתרופולוגית עניינית אצל הקורא. הנחת היסוד של לנדמן בפרק זה היא, שאין בנמצא „דגם נצחי של התרבות, כן לא קיים דגם כזה של האדם. בלובשו בכל תרבות צורה אחרת, אין האדם סוטה מדמות אידיאלית. כשם שההשתנות היא חוק התרבות כן היא חוקו של האדם, ורק כאשר היא חוק האדם היא גם חוק התרבות..."

* מיכאל לנדמן — **האדם בעיני עצמו אנתרופולוגיה עיונית**; עברית: רות עטרון; הקדמה פרופ' נתן רוטנשטרייך; הוצאת ספרית פועלים, 189 עמודים (כריכה קשה).

מאת דן עומר

מלון לרום אילת מזמין:

לבלות 5 ימים, ללון 4 לילות, ולשלם עבור 3 בלבד!

הילדים חינם!

ישראלים. הקיץ חופשה מיוחדת באוירה בינלאומית במלון לרום אילת (בתוקף עד 15/8):

- לילה רביעי חינם (לינה וארוחת בוקר).
- ילדים עד גיל 18 הלנים בחדר ההורים חינם (לינה וארוחת בוקר).

מלון לרום אילת, יותר חופשה מחופשה בחו"ל עם אין סוף אפשרויות בילוי:
מועדון לילה — דיסקוטק "אואזיס".
מסך וידיאו ענק — סרטי בידור, פופ וספורט.
בריכת שחיה מפוארת עם מזנון — בר בתוך המים.
מיני גולף, כדור־סל, כדור־עף.
מגרש שח־מט ענק, טניס.
סקי־מים, גלשני־רוח, סירות־זכוכית.
יכטה מפוארת לטיולים יומיים.
מועדון צלילה בינלאומי.
חוף פרטי מפואר עם פינת חי, שמשיות ושרותי חוף.
תכנית בידור עשירה.
ערבי בר־בי־קיו.
קפה מנחה לצלילי מוסיקה בטרקלין, אל מול הים האדום.
מבצעי סיור מיוחדים באזור.
השכרת רכב במחירים מוזלים.
מגרש משחקים לילדים ושרותי שמרטף.
לפרטים נוספים ובירור מחירים נא לטלפן למלון לרום אילת, טלפון 059־4111;
מלון לרום ת"א, מחלקת מכירות, טל: 03־295588;
או — לרום מלונות ביל. בע"מ, ת"א, טל: 03־296571/2/3, מחלקת ההזמנות.

מלון לרום אילת

מחיר לדוגמא:
5 ימים, 4 לילות, זוג הורים +2 ילדים, לינה וארוחת בוקר — 9900.— ל"י בלבד, כולל כל המיסים!

רושנסקי - פרילוק

להתראות הקיץ במלון לרום אילת!

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, המשיך בסידרת גילויי השחיתות של הנעשה בעיריית חיפה, והפעם תחת הכותרת: „חיפה: שחיתות בע"מ". כתב התחקירים של המערכת, ברוך נאדל, הביא ברשימה „חמש קרניים לראש־העיר" את קצה קצהו של קרחון השחיתויות והגנגסטריזם שבבית עיריית חיפה. מדור „הנדון" הביא מיכתב שהיה מופנה מטעמו של העורך אל „ביקבשי גמאל עבד אל־נאצר, שיכון הקצינים, מחנה עבסייה, קאהיר, מצריים", תחת הכותרת „אישי כהחלט!" הביא העורך את תיאור פוטנציאל הסיבות והמניעים לשלום בין ישראל ולבין מצריים, תוך פירוט הגורמים המסייעים לפירוד ולמילחמה. את רשימתו סיים העורך במילים: „הבט אל הפירמידות, מזכרת נעלה זו לגדולת עמך. פעמים כה רבות ניפגשו אבותינו בשדה־הקרב, ותמיד היה הזר הנהנה. מדוע לא תהיה אתה האיש שיסמל בסיפרי־ההיסטוריה את המיפנה הגדול!"

„בעיקבות המורד" היה שם הכתבה המצולמת שהביאו כתבי השבועון, תוך שתיארו את המיבצע הנועז שבמהלכו ירדו סיירים ואנשי־מדע אל „מערת האימים" ומצאו תגליות המציירות תמונה חדשה על אחרית ימי מרד בר־כוכבא. מדור הבידור ליווה את „מלכת החיוך" עדנה כין, ומדור הספורט הביא את תיאור אליפות הנוער בקפיצה לגובה, כאשר אחד מהקופצים היה האתלט אריק איינשטיין (ראה: תצלום).

„העולם הזה" 919
תאריך: 25.5.1955

כשער הגיליון: אבא חושי, ראש עיריית חיפה.

יהודה בורלא בשם אבא חושי כנגד „העולם הזה" ✱ כלכלת הבחירות של קישון ✱ האיש שהכריז על עצמו כבגין

ליד יקר,

בימי הביניים נהגו הדוכסים אנשי־החיל להחזיק בטירותיהם משוררי־חצר. תפקידם של אלה היה פשוט: הם אכלו ושתו על חשבון הדוכס, גרו בטירה ותיארו בשירים לוהטים את גדולתו, רחמנותו, אומץ־לבו, יושרו וחוכמתו של הדוכס.

יהודה בורלא איננו משורר־חצר. אין הוא חי חס ושלום על חשבונו של אבא חושי. הוא רק קיבל ממנו דירה על הר־הכרמל, בעלת שלושה חדרים, הול ושתי מירפסות, ללא תשלום שכר־דירה, לכל החיים. דעותיו הפוליטיות הן בוודאי כנות, למרות שאינן מפריעות לו כלל וכלל למצוא שוק נרחב יותר לסחורתו הספרותית בעיתונים וברדיו הפתוחים רק לסופרים־מטעם.

אולם כל זה דרך־אגב. אין אנו חוששים, חס ושלום, שיש קשר בין העובדות הנ"ל ובין יצירתו הספרותית האחרונה של יהודה בורלא, שפורסמה השבוע מעל עמודי דבר. אם מגמגם בורלא מרוב התפעלות בכתבו על אבא חושי, אם הוא משמיץ את העולם הזה במילים הלקוחות ישר מן המילון של נער־רחוב־ספרותי — מדוע שנאמין שזהו מעין תשלום על שכר־דירה לדירה־ללא־שכר?

ייתכן שסופר אחר באותו מצב היה נזהר יותר, כדי לא לתת פתחון־פה לבריות. ייתכן שסופר אחר גם היה מברר, תחילה, על מה הוא מדבר. כי הנה נרעש ונרגש בורלא המסכן על ניבזות העולם הזה. ששם ליד מאמרו על חושי תמונה מסויימת. מילל בורלא:

„ליד אותו מאמר הובא צילום: ראש־העיר אבא חושי כעומד במארב, ופגיון בידו. מה עניינו שלצילום זה? ולמה הובא בשער המאמר: הרי הצילום הזה — במידה ידועה — קודש הוא, הרי הוא מימי ההגנה, מימי המאבק הגדול שלנו על חיינו ועתידנו, בעמוד של אבא חושי כאחד מראשי ההגנה בחיפה בפני אימות וסכנות מוות."

ידידי משורר־החצר, אתה טועה טעות מרה. הצילום אינו מימי המאבק הגדול שלך ושל אבא חושי על חיינו ועתידנו. אין בו גם שום פגיון, אלא רק תיק של ניירות. זהו פשוט תצלום שצולם על־ידי העולם הזה לפני שלוש שנים בשעת חיבור הכתבה הראשונה על ראש עיריית חיפה. אתה מוזמן למערכת להתבונן בנגטיב.

בורלא הוא רק אחד מרבים אשר חשו להגנת ראש־עירם ושרקע אהבתם (וחוכמתם) מפוקפק. מזה כמה ימים מתפרסמות בעיתונים שונים מודעות של מאות לירות כל אחת (מכספי הפועלים) בנוסח אחיד כמעט. כל אלה חקרו ומצאו כי אין שחיתות בעיריית חיפה ואין הם זקוקים למסקנות מבקר־המדינה, שאפילו אבא חושי עצמו היה נאלץ לקרוא לו.

בסך הכל: אישור חותך לטענה היסודית של גילויי העולם הזה, כי בחיפה שולטת לא עיריה, אלא דיקטאטורה אישית בנוסח „כל אנשי המלך".

הנשיא

האיש שלא אהב טקסים

עם קום המדינה הוחזרה איגרת כתב־ההאמנה של ציר ישראל בצ'כוסלובקיה, אהוד איבראל (אבריאל כיום) למישרד־החוץ הישראלי הצעיר. הסיבה: נוסח האיגרת לא התאים לנוסח המקובל. כדי להקל על חבריהם למיקצוע בתל־אביב, שלחו הצ'כים את הנוסח המתאים, וביקשו למלאו, לחתום עליו, ולשלחו בחזרה לצ'כוסלובקיה.

מאז ניסח ראש־הטכס במישרד־החוץ, ד"ר מיכאל סימון כתבי־האמנה רבים. ענייני הטכס, לפחות, התנהלו למישרין במישרד־החוץ, עד שבשבוע שעבר שבה ונכשלה מחלקת הטכס שוב.

הנשיא יצחק בן־צבי הביע את רצונו לצאת לחופשה על סיפון אוניה ישראלית. החופשה אורגנה באופן כזה שהנשיא לא יירד בנמלים שבהם עוגנת הספינה. שכן ביקורו של נשיא במדינה זרה דורש גינוני טכס ופרוטוקול רבים. זמן קצר לפני שהגיע הנשיא לנמל גינואה באיטליה, שינה את דעתו, וירד לנמל. פרט לנציגי ישראל במקום לא ידע איש על בואו. מישרד־החוץ האיטלקי החליט להתעלם מהביקר אשר הוא לא קיבל עליו הודעה רישמית מראש.

האיש הנעדר. במרסיי חזרה הפרשה על עצמה. הנשיא נתקבל על־ידי הנציגים הישראליים במקום. ההודעה היחידה שנמסרה לצרפתים: תשדורת מטעם רב־החובל של א/ק נגבה למינהלת נמל מרסיי, מיספר שעות לפני המאורע. שלטונות מרסיי ערכו את טכסי קבלות הפנים על דעת עצמם, מאחר שלא הספיקו אפילו להתקשר עם מישרד־החוץ בפאריס.

כאשר חזר השבוע הנשיא למולדת ונתקבל ב־21 מטחי תותחים לא הבין איש כיצד אירע כישלון זה. ההסבר היחידי המתקבל על הדעת: היעדרו של ראש־הטכס ד"ר מיכאל סימון, אשר כקצין מילואים ליווה את חיל־הים במסע האוניה א/ק מישגב לדרום־אפריקה.

כלכלה

הנאה כללית

לפי חישוביו האחרונים של ההומוריסטאן אפרים (חד־גדיא) קישון, מגיעות ההוצאות הממוצעות של מיפלגה בינונית במשך שלושה חודשים טרום־בחירות ל־82,364,839 לירות ו־850 פרוטות (מזה — על רמקולים 10 מיליון לירות; על מומחים לבחירות מחוץ־לארץ 40 אלף; על רעל 8000; על שמשות 2000 ועל מכשירי האזנה ועל התקנתם 90 אלף).

אם כי יש להניח כי המיפלגות, מא' ועד לתי"ו מוציאות קצת פחות מסכום משוער זה, בכל זאת ברור למדי, כי ענפי משק מסויימים ייהנו הנאה לא מבוטלת מן הבחירות. בעיקר: בעלי בתי־דפוס, אולמות ורמקולים.

אך אלה לא יהיו הנהנים היחידים מן הבחירות המתקרבות. גם לשאר מיליון ו־700 אלף הישראלים צפויה הנאה חומרית מן ה־26 ביולי, כפי שנתגלה השבוע: לא יהיו כל העלאות מחירים עד אז, כי העלאות כאלה היו עלולות לדכא את רוח הבוחר, ולהביאו לקלפי לא עם הפתק הרצוי.

הסימן הראשון: ההחלטה לא להעלות את מחירי הנסיעה באוטובוסים, ולהסתפק במקום זה במענקי־ביניים ממשלתיים ל־אגד, דן והמקשר.

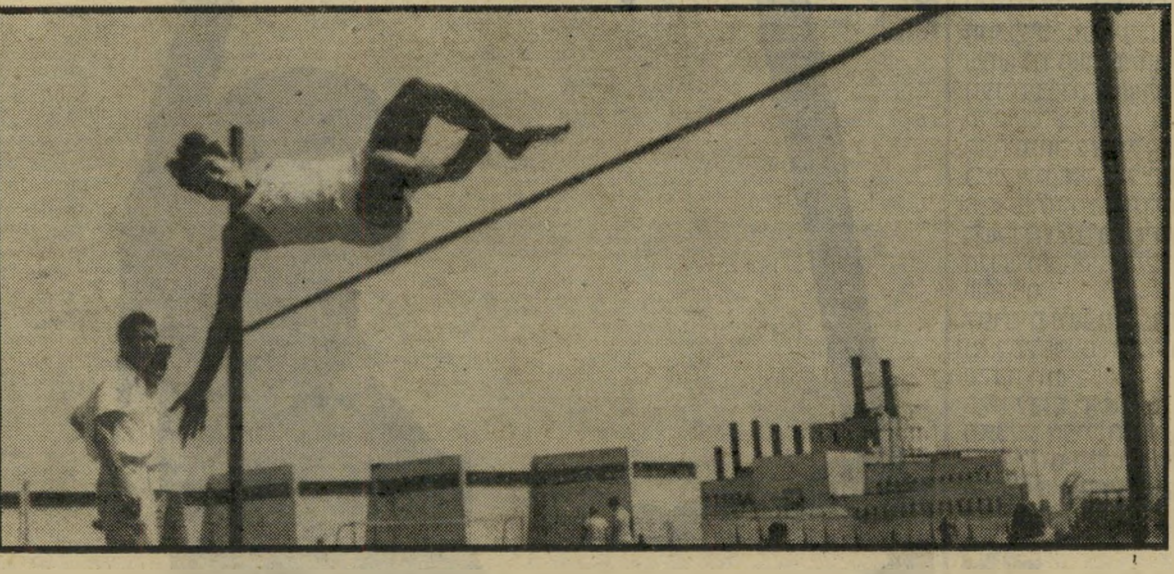

אריק איינשטיין מנתר על הרף ונכשל
אלוף הנוער בקפיצה לגובה, נכשל בניסיונו להשיג את הבכורה באליפות הארץ באתלטיקה

מכתבים

סוף סוף נתגלה: יום הפרח מסווה את הגנגסטריזם והגנגסטריזם מנסה למנוע את הפצת העולם הזה בחיפה.

אגב, מבחינה מישפטית: האם אין אתם יכולים להפנות את החומר לרשות מישפטית ממשלתית בדרישה שתבסס עליו מישפט נגד הגנגסטריזם בחיפה? הרי ברשימתכם יש שמות מפורשים וברורים בקשר לכך!

דן מרגלית, תל־אביב

אמנם יודע אני כי רבה השחיתות ורבים מעשי הרמייה במדינתנו ומברך אני על אותם הגילויים שעשה העולם הזה בלי מורא ובלי משוא פנים. אולם כמכל עיתון ישראל, כמכל עיתון לאומי אני מצפה לגילויים חיוביים גם כן. כל אותם מיפעלים חלוציים הנעשים בארץ יכולים לספק חומר למאמרים חיוביים רבים. גילויי השחיתות הללו, נהפוך הוא, צריכים

איני טוען שהייתם צריכים להתעלם מכים וחייבים אתם לגלות מה שנכון. אולם צריכים וחייבים אתם להעלות גם מאמרים חיוביים יותר. לגלות את המטבע על שני צדדיה.

שמואל קמנצקי, ירושלים

אנשים

● בשעתו סיפרה בדיחה נפוצה בברית־המועצות, כי שליטה המנוח, **יוסף סטאלין** נתקף יום אחד בשיגעון גדלות, גילח את שפמו העבות הבית בראי והחל צועק: „אני מאיר יערי." מאורע דומה (כמעט) אירע השבוע לאישיות המסמלת את הקצה השני של הקשת הפוליטית בישראל, ח"כ חרות **מנחם בגין**: אדם בשם **יחזקאל קרעון** נעצר לפני ביתו של בגין בתל־אביב, והחל לצעוק בקולי־קולות: „אני בגין! אני בגין!"

"זה לא זה בלי גבינה"

גבינת פרמזן
או גבינת גד

ספגטי

המסי מעט חמאה
או מרגרינה
הוסיפי 3 כפות רסק עגבניות,
פלפל לבן או אדום חריף,
ערבבי היטב עם הספגטי ופזרי מעל
גבינת פרמזן או גבינת גד מגורדת.

פיצה

חצי פיתה לרוחבה.
מרחי כף רסק עגבניות,
הניחי פרוסות גבינת גולן
או גבינת עמק,
קשטי בעגבניה וזית שחור,
פזרי מעט אורגנו
ואפי עד שהגבינה נמסה.

גבינת גולן או
גבינת עמק

גבינת בשן
גבינת חמד

פשטידה

ִכיני מלית מגבינת בשן מגורדת +
ינת חמד מגורדת + 2 ביצים + 3 כפות
ורי לחם + חצי גביע שמנת או אשל
עט פלפל לבן. פזרי המלית על גבי
ק בתבנית אפיה. אפי בחום גבוה
— 12 דקות. פזרי טבעות בצל והחזירי
תנור למשך כ-15 דקות.

גבינת צ'דר או
גבינת גלעד

מרק בצל

צקי את המרק המוכן
והחם לקעריות, הוסיפי
לכל קערית קוביות לחם אפוי,
פזרי גבינת צ'דר או גבינת גלעד מגורדת.
אפי בחום עליון 2-3 דקות.

כריך אמריקאי

כסי פרוסות לחם דקות,
(רצוי שחור)
בעלה חסה.
הניחי פרוסות עבות של
גבינת טל העמק
או גבינת כל-בי וכסי
בעלי חסה אמריקאית (או ערבית).

גבינת טל-העמק
או גבינת כל-בי

בורקאס

ערבבי גביע גבינה 9%,
70 גרם גבינת גליל
מגורדת, ביצה, מלח.
רדדי בצק וצרי
מרובעים, מלאי
במלית, סגרי את
השוליים ואפי
בחום בינוני
עד להשחמה.

ינת גליל

טוסט לחמניות

חצי לשנים לחמניות
"ביס" קטנות, רוקני
את הפנים ומלאי
באנשובי, סרדין
או שפרוט,
זית שחור
ופרוסת עגבניה.
כסי בפרוסה עבה
של גבינת גוש חלב
או גבינת גלעד
ואפי בחום עליון
גבוה כ-10 דקות.

גבינת גוש-חלב
או גבינת גלעד

חטיפי גבינה

השתמשי בקוביות
גבינת כל-בי,
גבינת עין-גדי,
גבינת גליל,
או גבינת צ'דר.
הניחי על גבי קריקר
או הדקי בקיסם מקושט בירק
או פרוסות פרי.

גבינת כל-בי
גבינת עין-גדי
גבינת גליל או צ'דר

תנובה

הרצאות, הדגמות וטעימות בנושא ארוח "גבינות ויין" מתקיימים במרכזי ההדרכה של תנובה:
ת"א שד' בן גוריון 47 (טל' 03-243157/8) ירושלים, רח' הרצל 83 (טל' 02-521842)
חיפה, רח' הזית 21 קרית אליעזר (טל' 04-527129)

ה' סיון תש"ם, 20.5.1980 מיספר 2229 84 עמודים שנה 44 המחיר: 5.00 שקלים (כולל מ.ע

העולם הזה

הדוגמני
נורי
בלא
מנסו
לארג
או
חברותיה

„לא
נית
לנצל
אותנו!"